غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

ئەرنىڭ پېتى

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

ئۆزۈڭ پۈتى

(شېئىرلار)

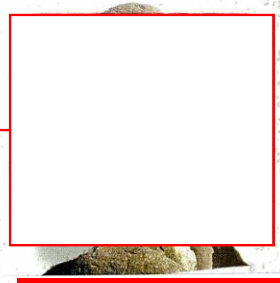

مىللەتلەر نەشرىياتى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

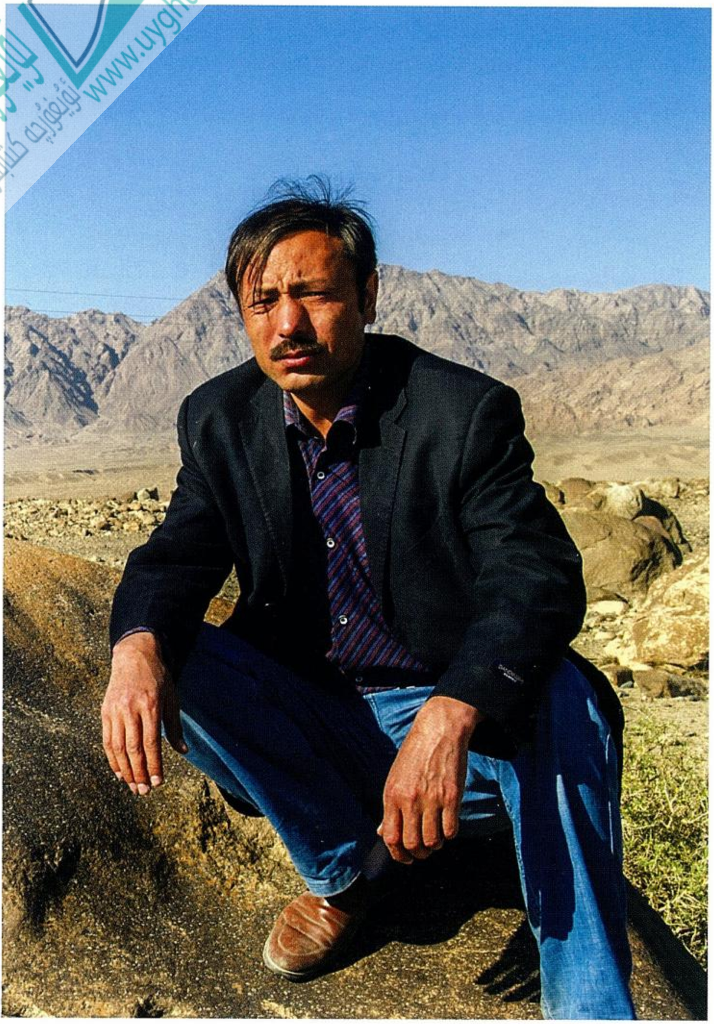

غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

www.uyghurkitap.com

نەشرىياتتىن

ياش شائىر غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد 1971 ـ يىل 9 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى گۇما ناھىيەسىنىڭ قوشتاغ يېزىسىدا تۇغۇلغان. 1990 ـ يىلى قوشتاغدا تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتكۈزگەن. ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ خوتەن ۋىلايەتلىك پاختا توقۇمىچىلىق فابرىكىسى، گۇما ناھىيەلىك سۇ ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە گۇما يولۇچىلار توشۇش بېكىتى قاتارلىق ئورۇنلاردا ئىشلىگەن. ئۇنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتى «يېڭى قاشتېشى» ژۇرنىلىنىڭ 1990 ـ يىللىق 3 ـ سانىدا ئېلان قىلىنغان «مېنىڭ جەننەتىم» ناملىق شېئىر بىلەن باشلانغان بولۇپ، ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مەتبۇئاتلاردا 1500 پارچىدىن ئارتۇق شېئىرى ئېلان قىلىندى. «مەشرەپ چۆلى»، «ئەرنىڭ ئىپپىتى»، «دۇتارچى ئايال» قاتارلىق شېئىرلىرى «خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «كۆكنۇر شېئىرىيەت مۇكاپاتى»، «ئاقيول شېئىرىيەت مۇكاپاتى» قاتارلىق مۇكاپاتلارغا ئېرىشتى. «دۇتارچى ئايال»، «يالغان راست، راست يالغان» قاتارلىق 20 پارچىگە يېقىن شېئىرى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىنىپ ئېلان قىلىندى.

ئۇ ھازىر شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى

مۇندەرىجە

ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب 1
كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن 2
قۇياش يالغان ياكى قار يالغان 3
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك 4
زىمىستان 5
ئەرنىڭ ئېپپىتى 6
تارىخ 9
ئايغا قاراپ بولدۇم يالڭاچ 11
ئالىمخان ھەققىدە قوشاق 13
ئوتتۇز ياش 15
سېغىنىش 17
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم 20
يەكەنلىك Z 23
مەشرەپ چۆلى 25
شىر ئەرۋاھى ناخشىسى 28
چۆچەكچى ئانا 30
زار 33
بالىلىقىمدا 35
خوراز چىللايدۇ 37
سۇغا باقما 38
قانىغان قان 39
ئىباگۈل 41
ئادىل 43

www.uyghurkitap.com

يالغان راست، راست يالغان 45
قوشنا ئۆيدىكى ناخشا ئاۋازى 47
ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات 48
قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل 49
قشنىڭ مەلۇم كېچىسى 50
سالدىم ھېكمەت چاپىنىنى 52
يارسىز كېچە 54
كۇندۇزدىكى ھېكايە 55
قولنى كۆتۈردى كوچا تاختىسى 57
يارىمنىڭ چېچى 59
بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى 60
نېمىشقا؟ 61
قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا 63
جان بىر، قوۋۇزغا ئون سەككىز 65
ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۈرمىدە 66
پەرھاد 68
كۆڭلۈم 70
تۈن يېرىم 71
جان سەنىمى 73
زەپ چىرايلىق كەلدى باھار 75
قاشتېشى بازىرى 77
غوجىمۇھەممەد 80
مەن بۇگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم 82
سالام، قوشتاغ! 84
تۈن شاملى 86
مېنىڭ بايانىم 89
گۆدەكلىكىم 92
نە چارە بار؟! 94

www.uyghurkitap.com

كېتىپ قالدىڭ جىممىدە 96
شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق 98
جان ئانا! 100
مېنىڭ قوشنام ئايال 102
ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى 104
ھېچكىم كۆرمىدى 106
مېنى كىم دېگۈچىلەر 108
گۇمىدىكى كونا بازار 110
كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى تالاغا قارايدۇ 112
ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن 114
بىر ئاز ـ بىر ئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن 115
لىققىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۋىسىدا 117
ئاسمان ـ زېمىن ئۇچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم 118
كىمنىڭ يۇلتۇزلىرى ئاسماندىكى 119
پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ 121
ئاسمان دەرياغا پەسلەۋاتقاندا 123
مېنىڭ يۈرىكىم 125
يەنە بىر ناخشا 126
ھەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار 129
يالغۇز كارىۋات ۋە يالغۇز يوتقان 130
گۆلدۈرمامىلىق بۇلۇت بولسامۇ 131
بېكەتكە گېپىم يوق 132
ئىزاھات 133
قۇربان ھېيتنىڭ خۇشاللىقى 134
ھۆرنىسا ئىسمائىل 135
ئەزرائىلنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ئەسۋابلىرى 136
ئەڭ ئېگىز شارقىراتمىنىڭ نالە ـ زارى 137
تىللاردا داستان 138

ئات بازىرىدا كېتىۋاتاتتىم 139
گۈلنى پىنهان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر 140
قارا كۆز هوي ـ هوي 141
يېنىمدا ئولتۇر 142
ئەتىر كۆكلىكىنى يامىۋالغان قىز 143
مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام 144
ئاه!!! 145
يورۇق پەسىللىرىڭنى باشلاپ كەل 146
يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا 147
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام 148
كېچە يېرىم ئاياغ 149
يەكەندىكى ئايال داستان 150
سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن 152
هەق دوست، يائاللاه! 153
ئۆلىدىغان ئادەممەن 154
ناتونۇش (داستان) 156
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار 179
يىغلىدىم ئاسمان ـ پەلەك 181
شېئىرىدىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە 186
بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن 187
ئامرىقىم سۆيۈشەيلى 188
قىز كېچىسى گۈلدەك هۈپپىدە 189
گۈگۈم قانىتى چىلاشتى جامغا 191
ئاه، ئايجامال 192
ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر 205
سۈكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى 206
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك 207
قان يۇقى يۇلتۇزلار 210

يار تەرەپتىن كەلگەن شامال 211
جېنىمنى قاقشاتما 212
ئۆلۈم ھەققىدە غەزەل 213
بۇ، مەن... 214
XX كە 215
چۈشۈمدىكى خىيالدا 216
يار ھەققىدە غەزەل 217
شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى... 218
ئون بىرىنچىسى 219
نېمە ئۈچۈن؟ 220
سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا 221
مۇھەببەتنى چاقىرماقتا ئېگىز قوناقلىق 223
مېھرىبان كېچە 225
سۆيگۈ ئىزدەمسەن 226
ئۆلۈم چاقچاق ئەمەس 227
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا 230
يەكشەنبىلىك جانان 231
كۇچادىكى غوجا 233
ئاشىق 236
يار قايان؟ 237
چۈشكەن ئەتىرگۈل 239
يارىمىنىڭ يالىڭاچ ياتقان تەنلىرى 241
قارغىش قېپى 243
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى 247
مەن بىر قاچقۇن 248
قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن 251
تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى 252
ئۆيدىن چىققاندا 253

www.uyghurkitap.com

يۈرىكىم جۇل ـ جۇل 254
شېئىردا زىندان 255
مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى 256
دوستۇم قەلەندەر 257
چۈشكۈن سۆيگۈ 259
مەجنۇن 260
يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى 261
قۇياشتا ئەشەددىي گۈمبۈرلەيدۇ داپ 263
ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى 264
چارشەنبىلىك يار 265
مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت 266
كەل، تونۇشۇپ قالايلى گۈل 267
مەن ـ ئاشۇ تاش 269
كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار 272
ئۆلۈمۈم ياپياش 274
پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ؟ 276
شۇئىرلىدى يار 278
شېئىرلاردا بولماقتا قاچ ـ قاچ 280
سۆيۈشمەيلى بىز 282
يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق 283
مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا... 285
لەنەت تاشلىرى 287
ئاجايىپ ئۆلەرمەن، ياشاپ ئاجايىپ 290
ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ باقمىغان ھېچ كىشى 291
جۇنۇن 293
پويىز بوراندا قالدى 294
بۇلۇتلار ئارا 295
كۆزلىرىم قاراڭغۇ 296

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

سۈنئىي تويى 297
جەندەمدە پىتلار تاراقلار 298
مېنى دېڭىزغا تاشلىۋېتىڭلار 299
گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس 300
بوغۇزلىنىۋاتقان قوي 301
جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى 302
يامغۇر 304
تاش ئات 305
مەن باشقا ئادەم 306
لەۋلەر ساماسى 307
زاھىد 308
باشقا بىر يول 309
ئايزۆھرە 310
خوتەن ساڭا قالدى 311
توي خېتى 313
بىلمەن كەلمەيسەن 314
ھېچنېمىسى يوق 316
سەن بار شەھەرگە ماڭدىم 317
قاتتىق ئازابلاندىم 319
يىپ - يىڭنىلىق يارىم 322
44 لەۋلىك يار 324
گۈزەل كېچە 326

www.uyghurkitap.com

ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب

ئەتراپ جىمجىت، مانانلىق گۈگۈم،
مارىشاتتى يۇلتۇز جىمىرلاپ.
جىمجىتلىقنى بۇزاتتى پەقەت
قىز يىگىتكە نازلىق پىچىرلاپ.

قىز يىگىتكە دەيتتى پىچىرلاپ:
سۆيگۈم ئۇچۇن كەڭ جاھان ئېھسان.
چىدالامسەن مۇھەببەت ــ ئازاب،
تىلدا ئېيتماق بولسىمۇ ئاسان؟...

جاۋاب بەرمەك بولغانتى يىگىت
كەپ قالدى بىر غالجىر ئىت قاۋاپ.
ھېچنېمىگە باقماي قاچتى ئۇ،
ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب.

1990 ــ يىل مارت، گۇما ــــ قوشتاغ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن

كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن
ياشايمەن چاقماق، بورانلار ئارا.
يۈتمەس غوۋغالاردىن قاتىمەن تاشتەك
چاقنايمەن بارغانچە سۈزۈك ياشلاردا.

مېنى ئۆچۈرمەك بولدۇ شەيتان
ۋە سىزماق بولدۇ قايتىدىن مېنى.
لېكىن سىياھ يوقتۇر مېنىڭ رەڭگىمدە
بولسا ئەگەر ئۇ ئۆزۈمنىڭ نۇرى.

مېنى قايتا ياسىماق بولدۇ گۇمراھ
پارچىلاپ، كۆكۈن قىلىپ، يوقىتىپ ھەتتا.
لېكىن لېيىمنى يۇغارماق ئۈچۈن
يەتمەس ئۇنىڭ قانلىرى ھەتتا.

قۇياش كەينىدىكى كەنتتە بىر ئانا
يىغلاپ ئولتۇرىدۇ سېغىنىپ مېنى.
ئاھ، ھېچكىم بىلمەس، بىلمەيدۇ ھېچكىم
مەن ئۇ نامرات ئانىنىڭ دەردلەنگەن روھى.

1995 ـ يىلى ئاپرېل، خوتەن

قۇياش يالغان ياكى قار يالغان

قۇياش كۈلۈپ تۇرار ئاسماندا!
قار ياغماقتا لەپىلدەپ.
باغاشلىغان پېتى ئاپتاپنى
مۇزلاپ قالدى بىر تەنها دەرەخ.
تۆۋەندە ئۇنىڭ
پاناھلىنىپ تۇردۇم مەن تەنها
(يا ئۇ مەندەك تەنها بىر بالا)
پىچىرلاپ ئۈنسىز:
قۇياش يالغان ياكى قار يالغان!

1996 ـ يىل يانۋار، خوتەن

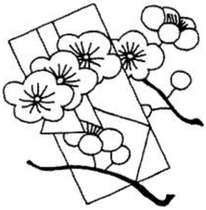

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك

تۈن يۈكسىلىپ چولپان تۇغقان چاغ،
ئاشىق ئۆلۈپ ئارام تاپقان چاغ،
كېلەر جىمجىت توپىلىق يولدا
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك.

ھەر بىرىدە بىر كۈل كۆمچى،
بىر كەتمەن ۋە بىر ئارغامچىسى،
قوللىرىدا بار زەي قامچىسى
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك.

ئۇلار بىلەر تۇزنىڭ قەدرىنى،
ئۇلار بىلەر تۇزنىڭ رەنجىنى،
دەر: تۇزدا ۋىجداننىڭ تەمى...
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك.

جازالىسا زېمىن ئادەمنى
يوشۇرىدۇ ئاۋۋال تۇزنى.
دەر: تۇز دېمەك زېمىننىڭ روھى
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك.

سۈبھى يورۇپ چىراي كۆرسەتتى،
تورغاي سايراپ خۇش ناۋا ئەتتى،
ئاھ، ئاخىرى مەنزىلگە يەتتى
تۇزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك.

1996 ـ يىل ئاپرېل، خوتەن

www.uyghurkitap.com

زىمستان

قار
پەلەك قەپسىدىن قاچقان ئاق كەپتەر.
چوقۇلاپ يوق تۇمشۇقلىرىدا
پىچىرلىشار يىلتىزلار بىلەن.

دەرەخ
كىيىمنى سېلىۋەتكەن ئەر.
شاخلىرىنى دىڭگايتىپ
ئىشرەت قىلار يۇلتۇزلار بىلەن.

تۇپراق
ئەبەدىيلىك يېپىقلىق دەپتەر.
ھەر بېتىدە كۆيەر بىرلا خەت:
ۋەتەن، ۋەتەن، ۋەتەن!...

1999 ـ يىل نويابىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئەرنىڭ ئىپپىتى

كۈلسە لەۋلىرىدە گۈللەر ئېچىلار
يىغلىسا كۆزلىرىدىن ئۈنچە چېچىلار
ماڭسا ئايىغىدىن تىللا تۆكۈلەر
نەدىسەن مېنىڭ گۈزەل مەلىكەم؟

خوتەن دەشتىدە مەن پىيادە
هاسام ئۇپرىدى قۇياش كۆزىدە،
ئولتۇرۇپ ئەڭ ئېگىز بىنانىڭ پەلەمپىيىدە
تاكسىدىن چۈشۈۋاتقان، ئىشتان كىيمگەن قىزلار ئىچىدە
سېنى بارمىكىن دەپ قاراپ قالىمەن.

قاتتىق هاقارەتتىن يۈزلىرى چىم – چىم
ئانا گۆشى ساتماقتا بىركىم.
سەن تېخى قاندىن قورقىدىغانلىقىڭنى بىلمەيتتىڭ،
دەرەخ شېخىدىكى هىجرانكار كاككۇك
مېنىڭ ساڭا چاقىرىشلىرىمنى چۈشىنەر بەلكىم.

سەن بىلمەيسەن بۇ يەردە
ئۇر توقماق ئەسەبىيلىشىپ ئۆز ئىگىسىنى ئۆلتۈرۈپ قويىدى
ئېچىل داستىخان ئېچىلىۋېرىپ قۇرۇتتۇەتتى ئېتىزدىكى ئاخىرقى دانىنى.
ساڭا ئېشىكىم ئوغرىلاندى، تەڭگىلەرنىڭ شاراقلاشلىرىدىن
كېلەر ئۇنىڭ تاياق ئازابىدا هاڭرىغان ئۈنى.

www.uyghurkitap.com

چۈشۈپ ئاسماندىن ياغاچ ئاتقا مىنگەن شاھزادە
سىتۇەتتى ئاچلىقتىن ئىتنى ئوتۇن بازىرىدا.
پادىچى تازىنىڭ مەلىكىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب ئىزدەپ
تۇرغىنىنى كۆردۈم كىتابخانىدا.

پەرھاد ئون يىل تەشتى بىستون ئەمەس، شىرىن تېغىنى،
غېرىب پالاندى چۆلگە ئەمەس، سەنەمنىڭ مۇشكۈل مۇھەببىتىگە.
تاھىر ئاقتى دەريادا ئەمەس، زۆھرەنىڭ تارام ـ تارام كۆز ياشلىرىدا
چۈشەنمەيدۇ بۇنى مەڭگۈ ئاشىقتىن ئۆزگە...

سەن نەدە،
قەدىمدىنمۇ يىراق بىر يەردە
دەرەخ كاۋىكىدا مېنى ساقلاپ تۇرامسەن؟
ئاسمان
دېڭىز
تاغ
تۇغۇلامدۇ ئۈچ ئوغلۇم قايتا
ئۇلارنى سەن تۇغۇپ بېرەمسەن؟!
...
مەن ئورۇق، ئاچ
مەن ساغا خۇمار
ئەرلەر ئىپپىتىنى يوقاتقىلى بولدى كۆپ يىللار.
رادىيو جىنسىي كېسەل توغرۇلۇق بەرمەكتە ئېلان،
ئەرلەرنى چۆچۈتكىنى ئېلان ئەمەس
قەرز سۈيلەۋاتقان تەلۋە ئاياللار.

ۋەتەن
ئەرنىڭ ئىپپىتى.

www.uyghurkitap.com

ۋەتەن
ئەرلەرنىڭ ياتلاشقان ئېتىقادىدا
سۇسلاشقان ئىمانىدا
داتلاشقان پىچىقىدا
چاڭقاپ ياتقان بىر سىقىم تۇپراق
قانغا، ۋىجدانغا.

قورقۇپ كەتتىم
ئۆمىدسىزلىكنىڭ يۈرىكىمنى لەختە ـ لەختە قىلىپ ئۇھسىنىشىدىن
ئايال كۆز يېشىنىڭ مۇشتۇملىرىنى تۈگۈشىدىن
ئىشتان بېغىغا قول ئۇزاتقاندا
پۈتمەس قەرزلەرنىڭ ئەسەبلىرىمنى بوشىتىشىدىن...

ئاھ، مېنىڭ مەلىكەم،
كۆلمەي
يىغلىماي
ماڭماي
مېنى ساقلاپ تۇرامسەن
ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرىدە؟!

2000 ـ يىل ئاپرېل، خوتەن

تارىخ

ۋاراقلىدىم تەن گۈلخانلىرىنى
قۇياش مۇزلاپ ياتقان ئاسماننى كۆردۈم.
ۋاراقلىدىم چۆل بارخانلىرىنى
يىلتىزى قۇرۇپ كەتكەن ھىجراننى كۆردۈم.
ۋاراقلىدىم روھ ئىسيانلىرىنى
مەشرەپ دارغا ئېسىلغان جەرياننى كۆردۈم.

شەھەر سەھرالاردىن كەتتى يىراقلاپ
تاشلار ياتار سايدا يىلىلىك ـ يانچىلاپ
دەريالار ئاقار ئانسىز، قىرغاق قاغجىراپ...
بىر سىقىم توپىنى ئالسام قولۇمغا
مەھەللەم يۇيۇنۇۋېتىپتۇ كىندىك قېنىمدا.
بىر چىمدىم قۇمنى ئالسام قولۇمغا
ئاتلار كىشنەپ كەتتى شۇئان جېنىمدا.
ئېچىپ كۆكسۈمنى
ئۆتمە ـ تۆشۈك بولۇپ كەتكەن قالقاننى كۆردۈم.
ئېلىپ قالقاننى
روھىم ئۇخلاپ ياتقان ئايۋاننى كۆردۈم.

شەھەردە ياشايمەن
دەريا، كۆللەرنى ئۆيۈمگە باشلاپ،
دەرەخلەرنى شېشىلەرگە قاچىلاپ يەيمەن.
ئۇن قەۋەت بىنانىڭ پەلەمپىيىدە

www.uyghurkitap.com

قاراپ سەدىقە تىلەۋاتقان ئىككى ئادەمگە،
تارىم چۆلىدە،
تۆگىسىگە مىنەلمەيۋاتقان كارۋاننى كۆردۈم.

2002 ـ يىل مارت، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئايغا قاراپ بولدۇم يالىڭاچ

1

كۆزلىرىمدىن ئارمانىمنى كۆر،
كىرپىكىمدىن كارۋانىمنى كۆر.
ئاڭلاپ ھايات قوشاقلىرىنى
مۇزلاپ كەتكەن گۈلخانىمنى كۆر.

ناماز ئوقار جىنىم تېنىمدە،
ئىمان ئېيتقان شەيتانىمنى كۆر.
قايتار ھەممە ھەققە، رەھىمگە،
قايتىۋاتقان جەريانىمنى كۆر.

2

بىنالارنىڭ قورسىقى ئاچتى،
ئۇسساپ كەتتى كوچا ـ رەستىلەر.
قوللىرىنى سوزار گۇناھقا
يۈرەكتىكى گۈللەر، كەشتىلەر.

ھۇررا توۋلاپ ئۆتەر كۆلەڭگە
ئەگەشتۈرۈپ جىنلارنى پات ـ پات.
ئادەملەرنىڭ بىلىمى ئاشتى،
ساۋاتسىز بوپ قالدى ئېتىقاد.

3

ئايغا قاراپ بولدۇم يالىڭاچ،
كۈنگە قاراپ قالدىم نائىلاج.

گۈلگە قاراپ يارىمنى كۆردۈم،
تاقىۋاپتۇ غازاڭلاردىن تاج.

داپتا بوران، تەمبۇردا ئىسيان،
دۇتار چېلىپ قالدىم بالادا.
كېيىپ يىرتىق جەندە ـ كۇلاھنى
ناخشا ئېيتار كۆڭلۈم تالادا.

4

تۇرار جايىم بولمىسا مېنىڭ،
بارار جايىم باردۇر ئەلۋەتتە.
ياشار جايىم بولمىسا مېنىڭ،
ئۆلەر جايىم باردۇر خىلۋەتتە.

ياماشقاندەك ئايغا مەجنۇنتال،
يامىشارمەن يارغا يا دارغا.
تاڭلا باھارىم بولمىسا مېنىڭ،
قانداق دەسسەي گۇناھسىز قارغا؟!

2001 ـ يىل ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

ئالمىخان ھەققىدە قوشاق

قىزىرىپتۇ ئالمىخاننىڭ ئالمىسى،
تەگمىدى ئاتسام يۈرەكنىڭ چالمىسى.
ھاۋ، ھاۋ... قاۋاپ يۈردۈم ۋاپا كوچىسىدا
مەن بولۇپ سۆيگۈ ـ مۇھەببەت لالمىسى.

ئالما شېخىدا مېنى ئۇردى تازا
ئالمىغا باغلاپ قويۇپ ساچى بىلەن.
لەۋلىرىگە قوندۇرۇپ قىلدى سوراق
گاھ كۆزى، گاھى قارا قاشى بىلەن.

ئالمىخان: ئېيت، ئەر بولۇرسەن نە سۈپەت؟
مەن دېدىم: قانىم قىزىل، جانىم پىدا.
كەلدىم پىراق سەھراسىدىن يالاڭ ئاياغ
ئۆرتىنىپ قەلبىمدىكى دوزاخ ئارا.

ئالمىخان: نەدە ۋىسالنىڭ كەۋسىرى؟
مەن دېدىم: بىر تەندە بار، بىر جاندا بار.
تەن ئارا جاننىڭ مۇساپىر خارلىقى
ئاھ، ۋىسال ئىچرە جۇدا ھىجراندا بار.

ئالمىخان: قايسى ساڭا بارگاھ، ۋەتەن؟
مەن دېدىم: دىل تۈپرىقى، يار قۇچىقى.
بىر جېنىمنى مىڭ قىلىپ كەلدىم بۈگۈن،
يا ۋىسالغا يەتكىلى يا ئۆلگىلى.

www.uyghurkitap.com

ئالمخان: يەتكىن مۇرادقا، بول ئامان،
مەن دېدىم: ئەگكىن بېشڭنى ئالمخان.

2002 ـ يىل ئىيۇل، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئوتتۇز ياش

سەن
ئوتتۇز ياش!
زېمىندا ئۆيۈڭ يوق، ئۆيۈڭدە خوتۇن،
ۋەتەن قەلبىڭدىن ئالدى كەڭ ئورۇن.
ئىش تاشلىغان ھەسەل ھەرىسى
ئوغرىلىدى ئۆزىنى ئۆزى.
ھەممە ئادەم ئىشكىنى ئەتتى
يانچۇقىدا ئۆزىنىڭ پۇلى.
ھەممە ئادەم كۆزىنى يۇمدى
كۆرۈش ئۈچۈن گۈزەل چۈشنى.
تاشلاپ كەتتى تۆت ياشلىق بالاڭ
قالدى ساڭا بىر پارچە سۈرەت.
ئۇنىڭ «دادا» دېگەن ئاۋازى
قالدى ساڭا ماكان بوپ پەقەت.
ئېتىزلاردا يالقۇنلار بۇغداي،
شەھەرلەردە سوغۇق ئىمارەت.
تېنەپ يۇردۇڭ شېئىرلىرىڭدا
بۇ دۇنيادىن بولۇپ خىجالەت.
ئاچ قېلىش ھەممىدىن نورمال ھادىسە،
تاياق يېيىش ھەققىدە ئويلاندىڭ نەچچە.
تام ئېلانى:
ئادەم ئالىمىز

تەندۇرۇس، قامەتلىك، ساغلام، چىدامىلىق.
رادىيو ئېلانى:
ئادەم ئالىمىز
(مىلىڭ يۈەن كاپالەت پۇلى ئالىمىز)
يىگىرمە بەش ياشتىن تۆۋەن، قوش تىللىق.

يۈزۈڭنى يۇيمايلا چىقسەن يولغا،
ئۇندا شاد ئادەملەر ئېيتىپ شاد ناخشا،
بولاپ ئالدۇ خۇشاللىقىڭنى...

قاراپ يۇلتۇزغا، ئايغا، قۇياشقا
مۇنبەت تېنىڭدە كۆكلىگەن تاشقا،
قۇرۇپ كېتىۋاتقان بۇ دۇنيادىكى
ئەڭ ئاخىرقى بىر تامچە ياشقا،
سورايسەن قايغۇلۇق: نان دېگەن نېمە؟
جان ـ تېنىڭدە، قان ـ تومۇرلىرىڭدا
چاقنار ھىدايەت، ئاقار مۇھەببەت.
ئاخىرقى ئامان قالغان بىرلا ئادەمسەن،
ھەر زەررە ـ زەررەڭگە سىڭگەن كامالەت.
ئىشەن، چۆللەرنى گۈللىتەر قولۇڭ،
ئاخىرقى ئالەمگە كەلدىڭ ئەڭ بۇرۇن.
ماكانىڭ سېنىڭ
بالاڭنىڭ «دادا» دېگەن ئاۋازى،
زېمىندا ئۆيۈڭ يوق، ئۆيۈڭدە خوتۇن.

2002 ـ يىل ئاۋغۇست، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

سېغىنىش

1

رەنجىمە، بۇ يامغۇر ياغقان ئاخشامدا
مەن سېنى سېغىندىم شۇ قەدەر قىيىن.
ئۆزۈمنى ئاۋايلاپ باستىم باغرىمغا
ئەنسىرەپ تۇيۇقسىز ئۆلۈپ قېلىشتىن.
يېنىمدا مۈشۈك يوق، نە بىرەر چاشقان...
قورسىقىم ئاچقانچە چۆكتۈم ھېكمەتكە.
ئىشتاننى سالالماي كەتتىم چىرقىراپ
تۇرغاندەك بىر سۇنۇق ئەينەك ئۈستىدە.
ئاھ يوتقان! يالىڭاچ... يالىڭاچ بولساڭ
يالىڭاچ بولغانچە تەنھالىق يامان.
سەن ئوڭدا ياتقانسەن ۋەياكى يانچە،
مىڭ چاقىرىم يىراقتا ياتتىم سەن تامان.

2

ئالمدەك كۆكسۈڭنى ئۆزگۈم بار قايتا،
بۇلاقتەك كۆزۈڭنى ئىچەيكىن قانداق؟
ئۆرۈپ قويغۇم بار چېچىڭنى چۇۋۇپ،
لېۋىڭنى چىشلىسەم، قانسا ياپىراق...
زېمىندا ئۆيى يوق بىماكان ئادەم،
چىللايمەن قەلبىمنى ئۆزۈمگە رەت - رەت.
چەك - چېگرىسىز بىپايان ئادەم،
بىساتىم، بارلىقىم پەقەت مۇھەببەت.

كېزىمەن شەھەر ھەم سەھرالار ئارا،
سەن ماڭا مەنزىلسەن، سەن ماڭا بايراق.
بىر ئايال ۋەسلىگە يەتمىگەن كىشى
ھۇزۇرنىڭ ۋەسلىگە يېتىدۇ قانداق؟!

3

مېنىڭ بۇ كونىراپ كەتكەن چىرايىم
تۇرىدۇ ئالبومدا دائىم سەن بىلەن.
مېنىڭ بۇ كونىراپ كەتكەن ئاۋازىم
ئىسمىڭنى چاقىرىپ بولدى ساز ـ لېۋەن.
سەنمۇ شۇ دېرىزەم سۇنۇپ قانمىغان
غالجىر، ئاي چېچىنى يۇلۇپ ھارمىغان.
ئۆلتۈرۈش ھەۋىسى باسقاندا مېنى
سەنمۇ شۇ پىچىقىم مېنىڭ يوقالغان؟!...
چىراغلار كېكەچلەپ يانغان گۆگۈمدا
يورۇقلۇق ۋە زۇلمەت سۆيۈشۈپ تۇرغان،
سەنمۇ شۇ زاماننىڭ بۇزۇلغان چېكى ـ
كۆز ئالدىم لاۋۇلداپ تۇرغان زىمىستان؟!

4

ئىزلىرىم كوچاڭدا قالدى يالىڭاچ،
تېنىم قۇچىقىڭدا قالدى يالىڭاچ.
ۋەسلىم باغرىڭدا ئۇخلار ئۆلۈكتەك
جېنىم بارماقلىرىڭدا قالدى يالىڭاچ.
ئىزدەر ۋۇجۇدۇم چۆلىدىن سېنى
ئاتلىق، پىيادە ئېلىم يالىڭاچ.
ساڭا تېۋىنىشىمدىن كىردى ئىمانغا
ئاسىي، قاراقچى قەلبىم يالىڭاچ.
يۈرەي ھەر يەردە، سەن يۈرىكىمدە،
سۆيەي ھەركىمنى سەن لەۋلىرىمدە.

خەنجىرىم كۆكسۈمدە تۇرۇپتۇ چاقناپ،
سەنسىز ھاياتىمدا ئۆلۈم يالقاچ!

2002 ـ يىل ئاۋغۇست، ئاقسۇ ـــ ئاۋات

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم

بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم
ناۋاكەش قۇشلار گۈلستانىغا.
قارا تۇپراقتىن بىر سىقىم ئالدىم
چاقنار قۇمدىن بىر چىمدىم ئالدىم
كىشنەر ئاتقا مىنىپ يول ئالدىم
روھىمنىڭ گۈل ئېچىلغان زېمىستانىغا.

بوۋاقلار يىغلاپ ـ يىغلاپ قېرىپ كەتتى
تورغايلار سايراپ ـ سايراپ تاش بوپ كەتتى...
تۆگە تاپىنىدىكى كۆلدە يۇيۇندۇم
بوران بارماقلىرىدا تاراندىم
مازار تۈنلىرىدە قىرىق چىلتەنلىرىم
ئەرۋاھ ئوتلىرىغا قاقلاندىم.
يىرتىلغان پەلەكنى داپ قىلىپ چېلىپ
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم.

قاتىل ئۆلتۈرىدۇ ئۆلمەي دەپ،
ئوغرى ئوغرىلىق قىلىدۇ ئۆلمەي دەپ،
توشقان قاچىدۇ ئۆلمەي دەپ،
ئۇۋچى قوغلايدۇ ئۆلمەي دەپ،
پادىشاھ ئۇرۇش قىلىدۇ ئۆلمەي دەپ،

西北民族大学图书馆
01957163

ھەممىنىڭ نىيىتى بىر —
بولغاندەك قۇياش بىر ھەمدە خۇدا بىر.

بەدىنىمدە نۇرغۇن بايلىقلىرىم بار
مەدەنلەر تولۇپ ياتار ئىچى ـ تېشىمغا
قوچقار ئۇسسۇشتۇرگەن يەرگە بارمايمەن
بەدىنىگە گۈل چەكتۈرگەن ئايالنى سۆيمەيمەن
ئەركىنلىكىنىڭ پۇت ـ قوللىرىمنى چىرمىۋېلىشىغا كۆنمەيمەن
نازلارنىڭ يىلىكىمنى قۇرۇتىشىغا يول قويمايمەن.
مەن بىر قاتىل
تولۇپ كەتتى سانسىز جەسەت ۋۇجۇدۇمنىڭ مازارلىقىغا.
ئۆلتۈرۈشنىڭ ئەڭ ھۇزۇرلۇق پەيتىدە
دال بولالماس ماڭا ھەتتا ملىڭ پۇتاقلىق لوگىكا.
كوچىلار مېڭىپ ئۆتەر مەندىن ھەر كۈنى
مارار تاۋۇتلاردىن ھجىيىپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى،
ياشاۋېرىشىنىڭ زېرىكىشلىك دۇمبىقىنى چالار يەكشەنبە،
نان ھاشىرىغا سۇيلەپ كېلەر دۈشەنبە،
خۇشاللىق بوغۇزلانغان قىزىل تاجلىق گۈلدار خوراز،
ھەسرەت ساھىلىمغا ئەجدىھالار تۇرار ئوت پۈركۈپ
قومۇش نېيىمنى چېلىپ بەرسەم باياۋاننىڭ تەنھالىقىغا،
ئەسلەپ توغراقلار سەلتەنەتلىك كۈنلەرنى
ھاياجانلىنىپ چۈشسە ئۇسسۇلغا،
توغراق شېخىدىكى ئۇنتۇلۇپ كەتكەن ساپايى
باش سۆڭەكلىرى سوقۇلغاندەك شاراقلاپ ـ شاراقلاپ جەز
قايتۇرسا «ياھۇ»غا،
تۇرماي نېچۈن ئورنۇمدىن،
چىقماي نېچۈن غارىمدىن...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

قۇياش تۇتۇلغانسېرى روھىم ئاقىرىپ
كىيىمىم پۈتۈن بولغانسېرى كۆڭلۈم يىرتىلىپ
قاچقانسېرى كۆڭلۈم ئىنتىلىپ
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم.

2002 ـ يىل سېنتەبىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

يەكەنلىك Z

يىغلىما،
ئادالەت ئاپئاقتۇر، بەزىدە قارا.
يىغلىما،
مۇھەببەت مەڭگۈلۈك ساقايماس يارا.

سۆيەيلى ۋەتەننى، تەن بولسۇن بايراق،
ئۆرۈلسە تام
ئايلىنار ئۆي چەكسىز ئالەمگە.
بەزىدە چۈشىنىمۇ نەپرەتلىنىدۇ،
ئوق ئۆلەر ئېتىلغان چاغدا ئادەمگە.

سۆيۈشنى ئىستىدىم، لەۋ بەردىڭ ماڭا،
كۆڭلۈمدە ساپايى چالدى قەلەندەر.
مەن ساڭا سۆيگۈدىن بەردىم مىڭ يالغان،
كۆزۈڭدىن تاراملاپ ئاقتى شۇم خەۋەر.

يىغلىما،
ئۆلۈم راست، ھايات يالغان.
يىغلىما،
گۈلنىڭ تەقدىرى خازان.

ئەرلەر يەرسىز، ئاياللار ئەرسىز،
يۈرەكتە مىڭ يىللىق ئېچىغان زەرداب.
دەريالار سۈپسۈزۈك ھەسرەت ئىچىدە

www.uyghurkitap.com

چېچىنى تارايدۇ تاغلارغا قاراپ.

ئاشىقلىق ۋەسلىنى سورىدىڭ مەندىن،
كۆرسەتتىم مۇزلىغان بىر سىقىم كۆلنى.
سورىدىم: قىينىغان سېنى نە ھىجران؟
كۆرسەتتىڭ يوتاڭغا چېكىلگەن گۈلنى.

يىغلىما،
بىر ھىجران –
بىر شائىر.
يىغلىما...

2002 – يىل ئۆكتەبىر، گۇما

www.uyghurkitap.com

مەشرەپ چۆلى

1

يارىم كېلىپتۇ كۆرۈپ كەتكىلى،
ساچىنى چۇۋۇپ، ئۆرۈپ كەتكىلى.

جېنىمنى ئويناپ بارماقلىرىدا
بارماقلىرىمدا ئۆلۈپ كەتكىلى.

دوزاخ ئوتىدىن ئالغاچ كېلىپتۇ
ئۆچكەن قېنىمغا كۆمۈپ كەتكىلى.

لەۋلىرى سەرسان، كۆكسىدە ئىسيان
يىغلاپ كېلىپتۇ، كۈلۈپ كەتكىلى.

سۇندۇر قەدەھنى، جىسمىم شارابتۇر،
يارىم كېلىپتۇ چۆمۈپ كەتكىلى.

2

تەرسالىقىمدا ئىتائەت ئۆلمەس،
رەسۋالىقىمدا مۇھەببەت ئۆلمەس.

ئۆلۈم دەشتىگە سالمىسام ئاتنى
ھايات باغچامدا ھالاكەت ئۆلمەس.

مىڭ بىر كېچىگە ياقمىسام چىراغ
جىنلار سۈرى ـ قاباھەت ئۆلمەس.

www.uyghurkitap.com

رەقىب ياشلىرىدا يۇيۇنمىسام
يۈرىكىمدىكى جاراھەت ئۆلمەس.

قۇتۇلمىغۇچە جان ھىجرانىدىن
روھىمدىكى جىنايەت ئۆلمەس.

3

ئۆزۈمگە بىر ئۆزۈم ھەمدا قەلەندەرمەن،
ساپايەم زارىدىن سەۋدا قەلەندەرمەن.

كېچىپ نىگارىدىن كىم يەتتى ھىجرانغا
ئۇنىڭ ھۆر قان ۋە ياشدا قەلەندەرمەن.

ۋىسال ئارغامچىسىدا كىم باغلىنىپ يىغلار،
بەخت ئىچرە جۇداسىدا قەلەندەرمەن.

بىراۋنىڭ تاجى كۈلپەتتۇر بۇ باشىمغا،
شاھانە قۇل ئاراسىدا قەلەندەرمەن.

بىھوشلۇق چۆلىنى ئىستەيدۇ بۇ كۆڭلۈم،
يېشىلسەم گۈل بازارىدا قەلەندەرمەن.

4

يار كېتىپتۇ مەيلىگە مېھمان بولۇپ،
چېچىلىپ كۆڭلى ئۇنىڭ مارجان بولۇپ.

كۆز يېشى تۈندە قىزىل گۈل بەرگىگە
تامچىلاپتۇ يەتتە قات ئاسمان بولۇپ.

ئۆچۈرۈپتۇ، ئاھ، ئۈمىدىنىڭ شامىنى
قەلبى مۇدھىش قاپقارا زىندان بولۇپ.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

زارۇ ـ زار يىغلاپتۇ ئون ئىككى مۇقام
ئاختۇرۇپ چۆلدە ئۇنى كارۋان بولۇپ.

ئەي غوجى يالغۇزلۇقۇڭ بولدى قىيام،
تاپ ئۇنى سەن كەتكۈچە ھايۋان يولۇپ.

5

ياشسۇن ھەسرەتلىرى زۇمرەت ئانام،
ھەر تىنىق ـ نەپسى تىرىك ھېكمەت ئانام.

چاچلىرى تاغلار تامان مەرغۇللىغان
سۆزلىرى تۈندە يورۇق سۆھبەت ئانام.

بىر گۈلى قالغان، خازان توققۇز گۈلى
بۇلبۇلى ئاشىققا دار زىننەت ئانام.

ئاھ، دېدى، بەردى مېنى ئالەمگە ئۇ،
سۆيگۈسى ھىجران ئارا قىممەت ئانام.

ياشسۇن كۆيۈپ تۇرۇپ ئوتتا ئۆزى
تىلىگەن ئەلگە بېھىش ـ جەننەت ئانام.

2002 ـ يىل، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورىستانى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شىر ئەرۋاھى ناخشىسى

1

قان ئورنىدىن تۇرىدۇ

ناخشا ئېيتىدۇ.

كېلىپ سۇبھىدە

ئەتىر گۇللەرنىڭ يېشىنى سۇرتىدۇ.

2

تاشلارنىڭ ھەممىسى قاتتىق،

پۇتكۇل چۈشىنى پەقەت بىر چۈشىن.

يىغلىما ئانا،

جان تەندىن چىقتى

ئۆلۈم ئۆلدى!

3

تاش يىغلايدۇ كۆزلىرىنى تاپالماي،

ياش يىغلايدۇ نومۇسىنى تاپالماي.

تاغلار مەڭگۇ تەزىم قىلمايدۇ،

قىساس

يەردىن ئۈنگەن، كۆكتىن تامغان!

4

داپنى بوران چالىدۇ،

ساپايىنى توغراق.

www.uyghurkitap.com

ئېيتار ناخشىنى
كۆلۈپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى.
يىغلىما ئانا
قۇملۇق ئۆلۈپ قالمايدۇ.

5

ناخشا تۈگىمىدى
قەلەم سۇندى...

2003 ـ يىل ئاۋغۇست، گۇما

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

چۆچەكچى ئانا

1

ياماپ بولۇپ جۇل ـ جۇل يىرتىق چاپاننى
ياماپ بولۇپ ياماق ـ ياماق ئىشتاننى
ئۇنتۇپ كەتكەن چۆچكمنى سۆزلەپ بەر،
چۆل نېمشقا سېغىندۇ بوراننى؟
يۆتەلمەكتە قېرى گۈلخان دالىدا
هايات كېسەل، ئىڭراپ ياتار تۆشەكتە،
ئۇنىڭ چۈشى كۆك كەپتەرگە ئايلىنىپ
يۈرەر بىزنىڭ بېشىمىزدا ئايلىنىپ.
تومۇردا قۇم قاينىغان بۇلاقلار
ئىدى قاچان ياۋا تۆكلۈك قەبىلە؟
يۈيۈنغاندا قۇياش قارا دەريادا
ئەتىر گۈللەر كەتكەن ئىدى قەيەرگە؟
گۈل بەرگىدە ياتار غېرىب جەسىتىم،
جىنازامنى كۆتۈرەلمەس كېپىنەك.
ساپان سۆرەپ هارغان قېرى هېسسىيات
ۋۇجۇدۇمدا كۆشەپ ياتار كالىدەك.
تۆگە قېنى، كارۋان قېنى، ئەر قېنى؟
بىر باتۇرنىڭ ئاهى ياڭرار كېچىدە.
ئۇ ئات مىنىپ چىققان ئىدى سەپەرگە،
كەلگەن ئانا قاچان بىزنىڭ شەھەرگە؟
كارۋان دەسلەپ ئەمەسمىدى بىر ئادەم،

www.uyghurkitap.com

جانىي جانغا ئۇلاۋاتقان قايسى يىپ؟
گۆشلىرىمدە ئىت قاۋايدۇ نېمىشقا؟
سۆڭەكلىرىم غىچىرلايدۇ نېمىشقا؟
نېمىشقا
تامنىڭ ئېغىر سۈكۈتىنى پاچاقلاپ
كېتەلمەيمەن ھاياتىمنى ھاپاشلاپ؟!...

2

قامغاقلارنىڭ ۋەتىنىنى بىلەمسەن،
تورغايلارنىڭ ناۋاسىدا نە ھىجران؟
ۋەھىمە ھەم ۋەھى تولغان قەلبىمدە
ھۆركىرەيدۇ ئاھ خۇدا دەپ بىر ھايۋان.
شېئىرلاردا خۇپىيانە قاتىللىق،
ئادەملەردە يارنىڭ ئۆلگەن ئازابى.
باشلاپ كىرەر دەريالارغا مەڭگۈلۈك
ئورماندىكى سۇنغان كىرپىك ئاۋازى.
تولغىنىدۇ ئوت ئىچىدە قىزىل گۈل
يۇلقۇنىدۇ گۈلخاندىكى بالاغەت.
شولا تاشلار قاپقاراڭغۇ كېچىگە
چۈشلەردىكى قىپيالىڭاچ جىنايەت...
روھ چۆلىدە بۆرە ھۇۋلار پەريادلىق،
قوي قوتىنى تولدى چەكسىز ھىجرانغا.
كەلسەم قېچىپ نېچۈن قاتتىق دۇنيادىن
يېرىل تېشىم يېرىلمايدۇ نېمىشقا؟
قېنى ماڭا قىرىق توقال، كېنىزەك،
كۆڭلىكنى يىرتىۋاتقان ھاياجان؟
تاش ئۈستىدە بەزمە قۇرغان سۇ ۋە ئوت،
قېنى ئاخشام تويى بولغان شاھزادە
يۈرەمدۇ، ئاھ، رېئاللىقتا سەرگەردان؟!

3

تاشلاپ كەتتى ماشىنىلار ئادەمنى،
قورشاپ بولدى ئۇنى يەنە بىنالار.
ئەينەكلەردە قىپىالىڭاچ رىئاللىق،
يالغان گۇلنى پۇۋلەر ئەركە شاماللار.
ماڭساق چوقۇم بارالايسەن بىر يەرگە،
يوق شەھەردە دەريا ھەمدە تىك داۋان.
لەۋ سوزساڭلا يېتەر لېۋىڭ لەۋلەرگە،
مۇھەببەتنىڭ باھاسى يوق، بەك ئەرزان.
ئىشىك چەكسەڭ تونۇمايدۇ ھېچ كىشى،
قېرىنداشسەن كەلگەندە ئۇ ئۆيۈڭگە.
پاكلىق چاقناپ تۇرار ئەۋرەز يولىدا
بۇلغىنىسەن قول ئۇزاتساڭ ئۇنىڭغا.
ئانا
بۇ شەھەردە چۆچەك دېگەن بەك تولا.
يېگەن نېنىڭ ھاللىقتا بىباھا،
لېكىن ئۇنى شەھەردە
تاشلاپ بەرسە يېمەس بايلار ئىتتىغا.
سېنىڭ ئۆيۈڭ مېنىڭ ئوردام تەڭداشسىز،
يەتمەس لېكىن بۇندا ھاجەتخانىغا...
جېنىم ئانا، ئەمدى توختايلى
چۆچەك دېگەن چۆچەك،
ئوتتۇرىسى دۈمچەك.
كۆز يېشىمىز تېشىپ كەتمىسۇن
ئۆملەپ ـ ئۆملەپ قېچىپ كەتمىسۇن.

2003 ـ يىل سېنتەبىر، گۇما

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

زار

تۈنلەر ئۆرۈدى چاچلىرىمنى قىلىپ ئارغامچا
مەجنۇنتاللار ئۆتتى شامالدا سىلىپ قامچا
كۆكسۈمدە ئۆسۈپ كەتتى قويۇق ئورمانلار
تۇپراق ئاستى مېنى ھەر كۈنى دارغا
يۈرەر كىرپىكىمدە تۆگە يېتىلەپ ئەما چۈشلەر
كۆزلىرىم ئىككى ئالەمگە دېرىزە بولدى
غىچىرلار سۆڭەكلىرىمدە جەڭ ھارۋىلىرى
دېھقانلار خىيالىمنى ساپانغا قاتتى
غالىبلار شاراب ئىچتى باش سۆڭىكىمدە
مەغلۇبلار تېرەمگە كىردى...
تۈمەن يىللار ساقلىدىم سېنى.

كۈتتۈم كېلەر دەپ سازلار يىغلىسا،
يىرتىپ كۈيلەرنىڭ پۈركەنجىسىنى.
پاچاقلاپ شېئىرلاردىكى زۇلمەتلىك سۆزنى
ئېچىپ تاشلارنىڭ ئىشىكىنى.
كۈتتۈم كېلەر دەپ
گۈلدىكى جىلۋىلەردىن، سۇدىكى چوڭقۇرلۇقتىن
ئايدىڭدىكى شوللىلاردىن، شارابتىكى جەزىبىلەردىن
يۇلتۇزلارنىڭ چاراقلاشلىرىدىن، يوپۇرماقلارنىڭ شىل-
دىرلاشلىرىدىن.
كۈتتۈم كېلەر دەپ
ماشىنىلارنى ئۆلتۈرۈپ، ئەرۋاھىدىن تۆمۈرنىڭ

كۆيدۈرۈپ، كىتابلارنىڭ كۈلىدىن
سۈندۈرۈپ، ئەينەكلەرنىڭ ئارقىسىدىن
يانچۇقۇمدىكى ئەڭ ئاخىرقى ئون تىيىن پۇلدىن
قولۇمدىكى قاتتىق ناندىن
ئوڭ تەرىپىمدىن ياكى سول تەرىپىمدىن
ئۇخلاپ ئويغانسام چۈشۈمدىن...
تۇمەن يىللار ساقلىدىم سىنى
سىغىنىشنىڭ قاپقاراڭغۇ ئۆڭكۈرىدە.

بىلمەن كەلمەيسەن، كەلمەيسەن
كۈتىمەن زېمىن ۋە ئاسمان بىلەن تەڭ.
شېئىر يېزىلىپلا تۈگىسە ئۆمرى
مۇزىكا قايتالمىسا جىمجىتلىقىغا
ئادەم تۇغۇلۇپلا ماڭسا ئۆلۈمگە
نېچۈن بۇ ئىنتىقامنى مەندىن ئالىسەن؟!

2003 ـ يىل دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

بالىلىقىمدا...

بالىلىقىمدا
ئاسمان بىزنىڭ ئۆگزىدە ئىدى.
تاشلىۋېتىلگەن بوۋاقلار
يۇلتۇزلار نۇرىنى ئېمىپ چوڭ بولاتتى.

ئىشتان سېلىشتىن ماختىناتتىم
قىزلارنىڭ يانچۇقىغا سەۋزە سېلىپ قوياتتىم،
ئانامنىڭ ئەسكى دەپ تىللاشلىرىدىن پەخىرلىنەتتىم.
يېزىدىكى ئەسەبىي بازاردا
مۇشتلىشاتتى تەلپەك كىيگەنلەر،
قاراپ ئۇلارغا
ھۇزۇرلىناتتىم كەمپۈت يېگەندەك.
دائىم ئۆرە تۇرۇپ سىيەتتىم،
بارلىق ئېشەكلەر مېنى تونۇيتتى.
دادامنىڭ مېنى ئۇرۇشلىرى
ئويغىتاتتى مەندە نۇرغۇن ئىستەكنى.
ھەۋەس قىلاتتىم
ھېچ كىشىنى ئىلماي كۆزىگە
دەلدەڭلەپ يۈرگەن مەستلەرگە.
چوڭ بولسام
چوقۇم
مەنمۇ ھاراق ئىچمەن، دەيتتىم.
ھېچكىم بىلمەيتتى

www.uyghurkitap.com

مەخپىي
ئىنتايىن مەخپىي
تۈرمىدىن قېچىش ھەققىدە باش قاتۇراتتىم،
چۈنكى، دادام دائىم
يامان ئادەم ھامان تۈرمىگە كىرىدۇ، دەيتتى...

مەن ھازىر ياۋاش پۇقرا،
ئەقلىمگە كەلگەندىن بېرى
ھېچكىم بىلەن مۇشتلىشىپ باقمىدىم
ئۇرۇپ باقمىدىم
تاياق يەپ باقمىدىم
تۈرمىگە كىرىشتىن ئۆلگىدەك قورقىمەن...
چوڭ بولغاندا بۇنداق ئادەم بولىدىغانلىقىمنى بىلگەن بولسام
بەلكىم
بالىلىقىمدىلا ئۆلۈۋالغان بولاتتىم
چوقۇم ئۆلۈۋالاتتىم.

ھا، ھا، ھا...

2003 ـ يىل دېكابىر، گۇما ـــ قوشتاغ

www.uyghurkitap.com

خوراز چىللايدۇ

خوراز چىللايدۇ، چىللايدۇ،
ئالدىدا نۇر توشقۇزۇلغان سۇبھى پىيالىسى.
شاھانە شاخلارنى مېكىيانغا بەرمەيدۇ،
بېشىدا قىپقىزىل يالقۇن تاجىسى.

ھايات رىۋايەتتە قېرىمايدۇ
مۇھەببەت پۇچۇق ئەينەك ئالدىدا چېچىنى تارايدۇ.
ھاياجان مەڭگۈ يالىڭاچ
ئەقىل ئۆمرىدە بىر رەت ئىشتىنىنى سالمايدۇ.
ھەر قەدەمدە ئاخىرەت
ھەر ۋۇجۇد بىر خاقانە.
ھەر نەپەستە بىر جۇدا
ھەر كۆڭۈل بىر دىۋانە...
تەن زۇلمىتىدىن دىل تاڭلىرىغا
خوراز چىللايدۇ، چىللايدۇ!

2004 ـ يىل يانۋار، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى

سۇغا باقما...

ساچىن تاراپ، جىلۋە قىلىپ قاچار پەرى چوڭقۇرلۇققا،
سۇغا باقما، قالار ئۆمرۈڭ مۇشەققەتتە، دىلىڭ داغدا.
ئېقىپ كېلەر قىزىل ئالما لەيلەپ ـ لەيلەپ سىرلىققىنا
قول ئۇزاتساڭ غايىب بولار، سۇغا باقما، سۇغا باقما...
مەجنۇنتاللار مەجنۇنلارچە تاشلار سۇغا شاخلىرىنى،
سۇلار كېتەر ئاڭلىماستىن مەجنۇنتالنىڭ ئاھلىرىنى.
تاشلار ئۇسسار، نالە قىلار سۇ تەكتىدە كېچە ـ كۈندۈز،
ئېسىڭ قۇرۇپ قاخشال بولار، سۇغا باقما، سۇغا باقما...
چىن ئاشىقسەن، قەلبىڭ تەنھا، جانان تەنھا، سۇبھان تەنھا،
ھېچكىم بىلمەس سۇلارمۇ ھەم تامچە ـ تامچە ئاقار تەنھا.
ھەممە بارلىق بىر ـ بىرىگە ئاشىقتۇركى تەنھا ـ تەنھا،
روھىڭ قالار ئوت ئىچىدە، سۇغا باقما، سۇغا باقما...

سۇ ئاقىدۇ ئۇسساپ ـ ئۇسساپ چېكىپ ئاتەش پىراقىنى،
كۆكتە ئاسمان ئاقار تىمتاس سۈرۈپ بۇلۇت قولۋاقىنى
مەن كېلىمەن ئۆستەڭ بويلاپ ئىزدەپ ھايات بۇلاقىنى،
نالە قىلىپ ئېيتار كۆڭلۈم: سۇغا باقما، سۇغا باقما...

2004 ـ يىل مارت، گۇما

www.uyghurkitap.com

قانغان قان

جېنىم ھاياتقا ئېيتتى ئەزان
چۈشىدىن ئويغاندى دەپتەردىكى قان.
كۈندۈزلەر قۇل بولۇپ كەتتى قۇياشقا
دۇنيا ئېزىقىپ يۈرەر كىتابتا
بەتلىدىم ئۆزۈمنى رەزىل ھاياتقا
سەۋدايى ئاشىقمەن ئۆلۈپ قانمىغان!
كەلمەمسەن
ئەي چېچى چۇۋۇلغان شەرمەندە خىيال
تېنىدە ئۈچ بۇرجەك تۆڭلۈك بار ئايال،
يۇلتۇزنىڭ نۇرىدا ئۆلۈك يۇيغۇچى
كۆڭلىدە ھېچكىم يوق دىۋانە شامال...
مەن ھازىر ئوت كەتكەن سۇنىڭ ئىچىدە.
...
توغراقتا ھېچنېمە قالمىدى دەيدۇ
يا بىراۋ يول باشلاپ كەلمەيدۇ دەيدۇ.
بارخانلار ئاستىدىن چۆچۈپ قوپىمەن
ئىزلىرىم تەكتىدە ئاتلار كىشنەيدۇ.
ماشىنا جاراڭلاپ تۇغۇلۇپ تۇرار
قىزىل گۈل ئۆلدۇ قىزىل سەھەردە.
ئەرلەر ئەخلاقسىز ياشىيالمايدۇ
ئىشتان كىيمىگەن ئايال شەھەردە.
كەلمەمسەن
مەن ھازىر قىلىچتەك بولدۇم يالىڭاچ

www.uyghurkitap.com

مەن هازىر ياغاچتەك قۇرۇدۇم ساڭا.
ئەي ئىشتان بېغىنى يىتتۇرۇۋەتكەن قىز
ئەي كۆزى تېشىلگەن قاراڭغۇ مەشۇق
ئەي لېۋى دېڭىزدەك دولقۇنلۇق قۇملۇق
ئەي مەندەك ئاچ قالغان مۇقەددەس تاغلار
ئەي مەندەك يارىغا قانمىغان باغلار...
كەلمەمسەن؟
ۋارقىراپ تاشلايمەن بىردەمدىن كېيىن
شېئىر قەغەزگە كىرىۋالدى،
هاياجان
قەغەزگە پاتمايدۇ، ئۆلۈۋالدۇ،
قالدۇ پايانسىز جۇدالىق، هىجران!

2004 ـ يىل يانۋار، گۇما ـــ قوشتاغ

www.uyghurkitap.com

ئىباگۈل

ھېچكىمنىڭ چۈشىگە كىرمەيدۇ بۇ يەر
يۇلتۇزلۇق ئۆستەڭدە ئاقىدۇ كۆڭۈل.
كىرىدۇ جىرىڭلىتىپ قوڭغۇرىقىنى
چەكسىز باياۋىنىمغا غېرىب ئىباگۈل.
ئۇنىڭ چاچلىرىدا قىرىق بىرىنچى قاراقچىمەن
كىرپىكىدە سەرسان يولۇچىمەن
لەۋلىرىدە تەلۋە شارابخورمەن
كۆزلىرىگە چۆكۈپ كېتىمەن...
ئۇنىڭ پۇتلىرىدا بىھوش ناۋالار
تۇپراق ئايىغىغا ئېسىلار يىغلاپ.
چۈشىسە قىلىچتەك يالىڭاچ ئەكسى
سۇنار ئەينەك تاراڭلاپ.
تېنىمنىڭ ئىشكىنى ئېچىپ تېنىدە،
ئېپچىقار ئۇ مېنى روھ ئالىمىگە؛
ئۇ يەردە مىڭ يىللىق ئىشقىي پىراقتا
ئىزدەر بىر - بىرىنى ئادەم ۋە ھەۋۋا.
يوقتۇر ئۇ يەردە گۈللەر، چېچەكلەر،
سايرايدۇ ۋە لېكىن قۇشلار قان قۇسۇپ.
ئۇياندىن بۇيانغا تاۋۇت كۆتۈرۈپ
ئۆتىدۇ ئۆلۈكلەر پەريادلار ئۇرۇپ.
بىر - بىرىگە ئېسىلىپ يىغلاپ
خۇدا! دەپ قايغۇلۇق ھۇۋلار ھايۋانلار.
يېرىلار بىر - بىرىگە سىلىشىپ گىرە

www.uyghurkitap.com

يار! دەپ ۋارقىراپ ساناقسىز تاشلار،
سۈنلۈك شارقىرىغان ئاۋازى ـ ئاسمان،
تۇپراق ئايدىڭدا قاناتلار قاققان.
قانلار گۈل بولۇپ ئېچىلىۋاتقان،
سۆڭەكلەر نەي چېلىۋاتقان.
...
ۋىسالغا يېتىدۇ ئادەم ۋە ھەۋۋا...
ئىباگۈل ئىڭرايدۇ: گۇناھ، گۇناھ...
دۇنيا ئاستا ـ ئاستا بولىدۇ بىنا...

جىرىڭلار باياۋىنىمدا ئالتۇن قوڭغۇراق.

2004 ـ يىل مارت، گوما ــــ قوشتاغ

ئادىل
(ئوغلۇمغا)

1

ئادىل يالىڭاچ ئوينايدۇ
كۈندىن ئىزا تارتمايدۇ
ئۆرە تۇرۇپ سىيدۇ
بىر، ئىككى، ئۈچ...
سۈيدۈكىدىن ئاتلايدۇ.
ئەينەكلەرنى چاقىدۇ
يوق ئاڭا قانۇن.
خالىغانچە يىغلايدۇ
يوق ئاڭا سىياسەت.
ئايىغىنى تەتۈر كىيىدۇ
لېكىن
يولنى ئوڭ ماڭىدۇ.

2

قوينىڭ بالىسى قوزا
ئېشەكنىڭ بالىسى تەخەي
كالىنىڭ بالىسى موزاي...
چۈمۈلىلەر ھاشارچى
ئۆمۈچۈك ئىشچى،
خوراز لۈكچەك، بۇقا قىمارۋاز

پاقا ناخشچى...
قاراڭغۇدىن قورقمايدۇ
جىننى ئىزدەپ توۋلايدۇ
ئادىل دېگەن ئادىلدۇر
ئوغۇل بالا پادىشاھ.

3

كۆزلىرىگە يېيىلسا گۈگۈم
يىغلىتىدۇ يۇلتۇزلار ئۈنى.
قاراڭغۇدا توۋلايدۇ جىنلار
تاپالماستىن ئىسسىق ئۆيىنى.

تېرەكلەرنىڭ ئۇچىدىن باشلاپ
ئۇ كوچىدىن بۇ كوچىغىچە،
يۈگۈرىدۇ دادا دەپ توۋلاپ
تەنھالىقتىن غېرىبلىققىچە.
دادىسى ئۇنىڭ شامال قەلەندەر
ئانىسى ھەم سەرسان كېپىنەك.
قوشاق دېگەن چۇۋۇلغان سېۋەت
چۆچەك دېگەن تۈۋى يوق چېلەك.

ئوغۇزخان بار، كۆك بۆرە يوق
چىن تۆمۈر بار، مىسران قىلىچ يوق
سادىر بار، ئاق ئات يوق...
چۈنكى، ئۇلار كىچىك، بەك كىچىك
كىردى ئاران بەش ياشقا.

2004 ـ يىل مارت، خوتەن

يالغان راست، راست يالغان

يىرتىمەن، دېڭىزدەك قانىغان كۆڭلۈم،
يىرتىمەن، چۆللەردەك تۈك باسقان تېنىم.
يىرتىمەن شېئىرلىرىمنى، جۇل ـ جۇل كىيىملىك
ساپايە چېلىۋاتقان قەلەندەر دىلىم.
گۈلخانىلار ئوچاقتىن قاچىدۇ ھېلى
سۇلارنىڭ توختىماي قاچقىنى قاچقان.
تاغلار ئورنىدىن تۇرغىلى نەۋاق،
چېچىنى تارايدۇ يېگانە ئورمان.
كۆڭلۈمدە چېقىلغان ئەينەكتەك شەھەر،
قەلبىمدە يىرتىلغان تالاي سالام خەت.
ئەزەلدىن ئاچ ـ يالىڭاچ ماكانسىز سەنئەت،
قۇشنىڭ دەردىلىك ئۈنى ـ ئۇ نادىر زۇۋان.
تاڭنىڭ ئۈنى كېلەر شەبنەمدىن،
يۇيۇندۇ ئۆستەڭدە پىغان.
تەن ئىشكىنى ئېچىۋەتكەن
كىرىپ ـ چىقىپ تۇرىدۇ جان.
قان تۆكۈشتىن قالغان ھېسسىيات
كۆندۈرۈلگەن تەلۋە بىر ھايۋان.
توپ ـ توپ بولۇپ ئۆلمەكتە كېپىنەكلەر بازاردا،
چىۋىنلەرنىڭ قىساسى ھەممە يەرنى قاپلىغان.
ھىلال ئەمەس ئايپالتا، يۇلتۇز ئەمەس ئوت ئوقيا،
قۇياش ئەمەس نان، ۋەتەن بېرىشكە بولمايدىغان جان.
چاپالماس ئەبەدىي رەسىمدىكى ئات،
ئېچىلماس مەڭگۈ چۈشتىكى رەيھان.

ئۆلۈم ئۈچ بۇرجەك
تۆمۈر قان، شۈك ئەمگەك، تۆت چاسا نان.
قىزىل تاكسى بۇزۇق قىز، تىراكتورلار ھاشاردا
يىرتىق ئىشتان ھاياجان،
روھ تۇپراق، تەن ئاسمان.
گۈللەر ئۆزىنى ساتار ئەرزان
ئازابىنىڭ ماركىسى يالغان
رەستىدە ئىشتىنىنى سالار ھاياجان
يەنىلا
ھەر بىر كۆڭۈلگە مۇھەببەت سۇلتان.
شەھەر ھازىر ئايالدا
بولۇپ سۆيگۈ ئۈچ بۇرجەك
قەسەم بىرەر كارىۋاتقا.
ئەينەكلەردە رېئاللىق قىيپالىڭاچ، تۇكسىز، ئاق
خۇشالدۇر ئەڭ خۇشالدۇر
تاماكا، ھاراق.
رەستىدە ئەر ھۆركىرەر قوللىرىدا موخۇركا
بۇرۇتى غېرىب
ساقىلى سەرسان.
پۇلاڭلاپ تۇرىدۇ ئىشتان بېغىدا
ئالتۇن غىلاپلىق داتلاشقان ھىجران.
كۆتۈرۈپ يۈرەر ئۆز تاۋۇتىنى
ئۆزىنىڭ پايانسىز سۆيگۈسى بىلەن،
راۋان بولار
قېچىپ چىقىپ شېئىردىن ۋەتەن.
ھەسرەت يالغان، راستتۇر تاماكا،
يالغان راست،
راست يالغان!

2004 ـ يىل ئىيۇن، گۇما ــــ قوشتاغ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

قوشنا ئۆيدىكى ناخشا ئاۋازى

خۇدانى كۆرگەندەك كېسەل ئالۋاستى
ئېچىرقاپ يىغلايدۇ مەست بولغان ئازاب.
يۇلتۇزى تۆكۈلۈپ كەتكەن بىر ئايال
ياتىدۇ ئىچىمدە جېنىمنى ئويناپ.

بىلىمەن مەن قانداق چەكسىز ياشاشنى
ناخشىدەك، شېئىردەك ماكانسىز، سەرسان.
تىلەمچى بالىنىڭ كىرلەشكەن يۈزى
شەھەرنىڭ قەلبىدە قىلىدۇ جەۋلان.

قايرىلىپ باقىدۇ سۇنغان قىلىچتەك،
ئۆتمۈشۈم پۈتۈنلەي قانغا بويالغان.
ھاياتىم گۈللەرگە لىق تولغان تۈرمە،
ئاھ مەن ئۇ تۈرمىگە يالغۇز قامالغان.

2004 - يىل ئاۋغۇست، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات

1

ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات،
سوغۇق تامدا ئاي نۇرى چاقنار.
مەش زوڭزىيىپ ئولتۇرغان ئايال،
دېرىزىدە تاشقىنلار باھار.
مەن تەنھامەن شۇ قەدەر دەھشەت،
ئايىغىمدا سەرسان كېلەچەك.
ياشاي دوستۇم مۇھەببەت ئۈچۈن،
مەن ئۆمرۈمدە ئۆلىمەن بىر رەت.

2

ئوق ئاتىدۇ گۈللەر كۆكۈلگە،
شېرىن تىترەپ چېقىلار ئەينەك.
بىر ئىت ئۆلەر سوغۇقتا مۇزلاپ،
بىر ئىت ياشار سەندەك يا مەندەك.
جان مۇساپىر بولمىسۇن مەڭگۈ،
قىزىلگۈلدەك ئېچىلسۇن مامات.
ئۆلەي دوستۇم مۇھەببەت ئۈچۈن،
مەن دۇنياغا كەلمەيمەن پات ـ پات.

2005 ـ يىل سېنتەبىر، گۇما

www.uyghurkitap.com

قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل

ئۆلۈمگە ئوخشايدۇ مېنىڭ ئاۋازىم،
قارغايدۇ ئىزىمنى جىنكەش تېرەكلەر.
دۇتارنىڭ قارنىدا ئايال ئولتۇرار،
يىرتىلار قەغەزدەك ئاپئاق يۈرەكلەر.

قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل،
مۇقامدەك مۇڭلىنىپ ئاقار يۇرۇڭقاش.
يىغلايدۇ تاغلارنىڭ ئۈستىدە توختاپ
جىنازا كۆتۈرۈپ ماڭغان شۇ قۇياش.

ئۆزۈمنىڭ دەردىنى تارتىمەن يالغۇز،
ئۈچ مىڭ يىل دەرد تارتقان يالغۇز توغراقتەك.
بۇرۇتۇم بوراندا تۇرار يەلپۈنۈپ،
كۆزلىرىم ئۆچكىچە تاكى چىراغدەك.

2006 ـ يىل يانۋار، گۇما

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىڭى ئادرىسى

قىشنىڭ مەلۇم كېچىسى

مەن، ھەي...
كېچە قاراۋۇلى
چۈش ئوغرىسى.
يوتقان مېنى قۇچاقلىمىدى،
شۇنچە سوغۇق
تەنھالىقنىڭ قايغۇسى.

بىر قىز بولسا
چىرايلىق بولسا
خەتەرلىك خىيال...
ئورۇندۇق ئېشەك،
مەش زوڭزىيىپ ئولتۇرۇپ
سىيىۋاتقان ئايال.

تېنىمنى سىلىسام
كۆڭلۈم سەرگەردان.
بېشىمدىن تاپىنىمغىچە
قار قاپلىغان پايانسىز ئورمان.
ئورماندا
چېپىپ يۈرەر بىر توپ ياۋا ئات.
ئات ـ ئايال
ھېچكىم مىنمىگەن،
كۆندۈرمەن مەن ئۇنى جەزمەن.

بۇ بىر كېچە
مىڭ بىر كېچە ئەمەس
لېكىن شەھۋەت تۈگىمەس چۆچەك

قىشنىڭ مەلۇم كېچىسى
مەن ئېتىدىن ئايرىلغان جەڭچى.

2006 ـ يىل مارت، گوما

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگى ئادرېسى

سالدىم ھېكمەت چاپىننى

ئاشىق قەلەندەر
مەشۇق باياۋان.
يىرتار كىيىمنى
تەلۋە ھاياجان.
مۇقام دىۋانە
يوق بىر پىيالە
ئىچكىلى شاراب.
كۆڭۈل تۇترۇقسىز،
يوق بىر ئىلاھى
قىلغىلى تاۋاب.

گۈل ئۆلمەيدۇ
ئۇخلاپ قالىدۇ.
ناخشا تۈگىمەيدۇ
توختاپ قالىدۇ.
ئۆلىدۇ پەقەت
ئادەم ئۆلىدۇ.
تۈگەيدۇ ھايات
دۇنيا قالىدۇ.

ئەقىل زۇلۇمدۇر
سالاي چاپاننى.
ھېكمەت ئۆلۈمدۇر

www.uyghurkitap.com

تاپاي جاھاننى.
كەل ئەي سازىڭ چال
مەستانە ئايال،
ۋەتەن بول، ساڭا
ئاستانە بولاي.
بوينۇڭدا تال ـ تال
مارجانە بولاي،
چۆلۈڭدە زار ـ زار
دىۋانە بولاي...
يېگانە ئەردۇر،
ھايۋان يېگانە.
يېگانە ئايال،
شەيتان يېگانە...
قوشۇلغىن ماڭا
مەستانە ئايال،
سۆيگۈ ئىچىدە
نۇرانە بولاي!

2006 ـ يىل 20 ـ ئاپرېل، گۇما

www.uyghurkitap.com

يارسىز كېچە

چىراغ
ئوقۇپ دەھشەتلىك يېرىم كېچىنى
زۇلمەتكە توشقۇزدى ئۆيىنىڭ ئىچىنى

يىغلاشقا باشلىدى تامدىكى كۆزلەر،
توقۇدى باھاردەك ئىللىق ئىسمىڭنى
خاتىرەمدىكى يانتۇ ھەرپلەر

يۇلتۇزلار قاۋايدۇ
ئايال ئاي
دېرىزىدىن مارايدۇ.

قاچمەن بېشىمدىن تاپىنىمغىچە
قوغلايدۇ كەينىمدىن گۇللەر ئاتقان ئوق.

2006 ـ يىل ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

كۆندۈزدىكى ھېكايە

خىيالسىزلا كوچىغا چىقتىم
بولۇپ ئوغرى چىراي.
ساپايە ھالقىسىدىن ئۆتكۈزدى مېنى
ھېچنېمىسى يوق قەلەندەر بوۋاي.

بۈگۈن بۇ شەھەردە مېنىڭدىن بۆلەك
يوق بىرمۇ قاتىل ھەم يوق بىرمۇ لۈكچەك.
سۆيگۈ بىر قوشاق
قوشاق دېگەن چۇۋۇلغان سېۋەت.
ھايات بىر چۆچەك
چۆچەك دېگەن تۈۋى يوق چېلەك.

قوغۇن بازىرىدا شاپاق ھاياجان
پىت بازىرىدا شاھانە چاپان
ئەرزان، بەك ئەرزان.
گۈزەل بىر قىز يىغلاپ كېلىدۇ
دەردى راست، ھەسرىتى يالغان.
قانات سۆرەپ كېلەر بىر يىگىت
قانىتى ئەر، تاجىسى مېكيان...

شەھەر مەدەنىيىتىنى قوبۇل قىلغان بىر بۆرە
يۈرىدۇ رەستىدە گۈلدىن تاياق يەپ.
تاغدىن چۈشكەن ئاھۇنىڭ قىزى
سېلىۋېتىپ تېرىسىنىمۇ

ئۇسسۇل ئوينار ئۆزىنى دەسسەپ،
كۆزلەرنىڭ ئىشتىنى يىرتىلار ۋەرت ـ ۋەرت.

ماشىنا ۋەقەسى يۈز بېرەر بۈگۈن
ئۆلگۈچى مەن.
ئادەملەر بېشىمدا قىلار غۇلغۇلا:
ــ ۋاي ئېست!
ــ ياش ئىكەن،
ــ ئايىغى باش ئىكەن،
ــ بېشى تاش ئىكەن،
ــ …
تۇساتتىن
ئورنۇمدىن تۇرۇپلا قېچىپ كېتىمەن،
پۇر كېتەر بىر جەسەت قېچىپ كەتتى، دەپ.
چاپلىنار يۈزۈمگە تۇتۇش بۇيرۇقى
قاچىمەن
قاچىمەن ھاياتقا قاراپ ئىچكىرىلەپ…

ئەمچەك راكىغا گىرىپتار بولغان بىر ئايال
ئوغۇز سۈتىنى ئىمىتمەكتە شەھەرگە.
بۇ
قۇياش ئۇنتۇلۇپ كەتكەن
كۈندۈزدىكى ھېكايە.

2006 ـ يىل ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

قولىنى كۆتۈردى كوچا تاختىسى

قولىنى كۆتۈردى كوچا تاختىسى
توختىدى غىڭشىشتىن ئىتنىڭ ناخشىسى.
توختىدى شېئىرلار خۇشال ئۆلۈشتىن
زېرىكتىم توختىماي يالغان كۈلۈشتىن
مەن كېتەي قايغۇلۇق ئورمانغا قاراپ
خۇشاللىق يۈزۈمگە تارتىلغان نىقاب
يىرتىلسۇن، بىر قېتىم بولاي يالىڭاچ...

شەھەرنى قۇل قىلدى پۇل بىلەن ئايال
شېئىرنى گۈل قىلدى چۆل بىلەن شامال.
ئاتلارنىڭ يالىنى تارىغان قوللار
قىزلارنىڭ چېچىدا تىترىدى غال - غال.
چېقىلىپ باقمىغان ئەينەك قالمىدى
ماشىنا گۈللەرنى ئۆتتى باستۇرۇپ.
كىتابلار بىر دۆۋە چىرىگەن سۆڭەك،
باللار مۈكچەيدى قېرىماي تۇرۇپ.
ياندى كېكەچلەپ قىزىل چىراغلار
توختىدى قاناشتىن بىر ئىسسىق يۈرەك.
ئايالار يۇلتۇزلۇق كېچىدۇر ئەسلى،
ئەرلەرنىڭ ئەزەلدىن پادىشاھى يوق.

سەن ئۈچۈن دەرد چېكىپ جېنىم قارا كۆز
بوپ كەتتىم ئالەمدە ئەڭ مەشھۇر بەڭگى.

ياتساڭمۇ نازلىنىپ جانۇ ـ تېنىمدە
بېشىڭنى سىلاشقا قولۇم يەتمىدى.
كۆزۈڭنى ئاچقىنا، مەن ئۆلۈپ كېتەي
ئۆلگىچە مەن سېنى بىر كۆرۈپ كېتەي.
قەلەندەر ئۆيۈمدىن قايتتى قۇرۇق قول
خاقانلار بوسۇغام ئالدىدا جۇل ـ جۇل.
ئېچىلدى قان ئىچرە قىپقىزىل گۈللەر
يىغلايدۇ قان ئىچرە بىر گاچا بۇلبۇل.
كۆزۈڭنى ئاچقىنە، بىر كۆرۈپ كېتەي
خۇدانىڭ ئالدىغا مەن كۈلۈپ كېتەي...

2006 ـ يىل ئىيۇل، گوما

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

يارىمنىڭ چېچى

يارىمنىڭ ئىككى تال تۇم ئۆرۈم چېچى
مۇھەببەت دارىنىڭ ئىككى تۈۋرۈكى.
جان تەسلىم قىلىمەن ئېسىلىپ ئاڭا
قۇش ئالتۇن قەپەسنى چاققان شۇ كۈنى.

ساقلايمەن مىڭ جاننى بىر جان ئىچىدە
ساقلايمەن سۆيگۈمنى ھىجران ئىچىدە.
ئاھ ئۆرۈپ شاھانە ئايۋان ئىچىدە
ساقلايمەن ئەركىمنى زىندان ئىچىدە.
ئاۋازىم مەنزىلنى يۈرىدۇ ئىزدەپ
چۆلدىكى يوقالغان كارۋان ئىچىدە.
گۈلخاننىڭ ئىچىدە تىترەيمەن دىر - دىر،
ساقلايمەن ئىزىمنى بارخان ئىچىدە.

ئېسىلىپ ئۆلىمەن سۆيگۈ دارىغا
قۇش ئالتۇن قەپەسنى چاققان شۇ كۈنى.
كۈندۈزى بوينۇمدا، كېچە ئويۇمدا
يارىمنىڭ ئىككى تال تۇم ئۆرۈم چېچى.

2001 - يىل سېنتەبىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىغىندى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى

بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى،
يۈرىكىم يىرتىلمىدى، قاناپ كەتتى.
ناخشىغا ئەگىشىپ چۆل ـ باياۋانلار
قەلەندەر خۇرجۇننى ماكان ئەتتى.
تاۋۇتنىڭ ئارقىسىدا بوران بالا،
تۇپراقنى تارتىۋالدى بىر تامچە قان.
تۇگىدى سۇدا توپان، ئوتتا دوزاخ،
ئەينەكتە ئاخىرلاشتى سۇنۇق ئاسمان.
كارىۋاتتا يالغۇز چۈشۈم مياڭلايدۇ،
ئۆمرۈمدە دەۋران سۈرەر جىمجىت ئەجەل.
يارىمنىڭ ئۆلۈكىنى كۆرسەتمىدى،
كۆز يېشىم كوچىلاردا تولۇلاپ غەزەل...
ئاي نۇرى مەڭگۈ سوغۇق، مەڭگۈ سوغۇق،
مۇھەببەت مەنىسى يوق بىر ئىبارە.
بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى
يىرتىلدى قول ياغلىقى پارە ـ پارە.

2007 ـ يىل 25 ـ ئاپرېل، گۇما

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

نېمشقا؟...

(1)

نېمشقا بېشىمدا ئەجەل سايىسى،
بىر نۆۋەت ئۆلۈشكە بولمايدۇ نېسىپ؟
نېمشقا سۆيگۈگە تولغا يۈرىكىم
سېغىنىش ئىلكىدە كېتىدۇ سېسىپ؟
نېمشقا تەشنالىق ھەسرەت ئىلكىدە
كۈتىمەن پەرۋاسىز كەتكەن شامالنى؟
كۆتۈرۈپ يۈرىمەن نېچۈن بىر ئۆمۈر
قەلبىمدە تۈنجى رەت ئۆلگەن ئايالنى؟
نېمشقا دۇنيادا پەقەت شۇ ناخشا
جېنىمنى ئالغۇچى جاللاتتۇر گويا؟
نېمشقا
يېرىلغان تاملارغا كېلەر ھەۋىسىم،
يىرتىلغان كىيىمدىن ئالغاندەك لەززەت؟
سۇغا سۇ كىرگەندەك ئۈن ـ تىنسىز، ئاستا
تۇيدۇرماي، يوشۇرۇن سۆيىمەن پەقەت؟
نېمشقا ھاياتنى سۆيۈپ جېنىدىن
ئۆلۈمدە ياشايدۇ پۈتكۈل ئەر كىشى؟
قۇياشنىڭ جەسىتىنى كېلىدۇ يۈدۈپ
قاپقارا تۈنلەرگە خەت يازغان كىشى؟
نېمشقا؟!...

(2)

نېمشقا
ياشايمەن كۈندە ملڭ ئۆلۈپ تۇرۇپمۇ
يىغلايمەن قۇياشتەك كۈلۈپ تۇرۇپمۇ،
ھەسرەتلىك بوزلايمەن بەزى شامالدەك
ئۆزۈمنى تاپالمايمەن بەزى خىيالدەك...
كىرلەشكەن قولياغلىق كەبى يۈرىكىم
قان يۇقى خىياللار تۆكۈلەر تىم ـ تىم.
نېمشقا ھەر كۈنى يېرىم كېچىدە
يالغۇزمەن جىنازىدەك كارىۋات ئۈستىدە؟
گۈللەرگە لىق تولغان سۆيگۈ تۈرمىسى،
ئۆمرۈمنى ئۆتكۈزىمەن تۈرمە ئىچىدە؟...
نېمشقا
بىر ئايال كوچىدا قىلىپ دىۋانە
بىر ئايال قىلىدۇ چۆلدە قەلەندەر؟
بىر ئايال قوينۇمدا قىلىدۇ نالە
تەڭلەپ تۇرۇپ كۆكسۈمگە خەنجەر؟
ئاسمان يۇلتۇزلىرى بىلەن بولسا مۇنەۋۋەر
سۆيگۈ دەردلىرىدە بولدۇم مەن پارلاق.
نېمشقا
مۇھەببەت مەنزىلى شۇ قەدەر يىراق؟!

2007 ـ يىل 5 ـ نويابىر، گۇما

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا
تېخى ئېچىلىشنىمۇ بىلمەيدىغان سەبىي گۈللەر بار.
گۈللەرنىڭ شېخىدا سايراپ قان قۇسۇپ
ئاشىقنىڭ يۈرىكىدەك گاچا بۇلبۇللار.
سۇنىڭ كۆيگىنىنى ھېچكىم كۆرمىگەن،
ھېچكىم ئاڭلىمىغان تاشنىڭ يىغلىغىنىنى؛
قەلبىمدىكى دەريالار كۆيەر دوزاختەك
يار دەپ پەرياد چېكەر باغرىمدىكى تاش...

بىر كىم تۈن نىسپىدە ئىشىكىمنى چەكتى
بىر كىم زۇلمىتىمگە كىردى پىلىلداپ ئۇشلاپ.
ئىلاھا، ئىشىكىڭنى ئاچ، ئىشىكىڭنى ئاچ
بىر كىم كۆڭلۈمگە كىردى مۇھەببەتنى باشلاپ.
ئۆلۈكلەر ياقا يىرتقاننى ھېچكىم كۆرمىگەن،
ھېچكىم كۆرمىگەن قەبرىلەرنىڭ تۇپراقنى تاشلاپ قاچقىنىنى،
ئىلاھا، ئىشىكىڭنى ئاچ، ئىشىكىڭنى ئاچ
پاناھىڭغا ئال بىر تال جېنى بار ئاجىز بەندەڭنى...

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا
تۆت تېمى ۋە ئۆگزىسى يوق بىر ئۆي بار
ئۆيدە تەڭداشسىز ساھىبجامال بىر قىز بار
ئۆينىڭ ئىشىكىگە يۈرىكىم قۇلۇپ قىلىپ ئېسىلغان
قۇلۇپنىڭ ئاچقۇچى يوقالغان...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئاچقۇچنى ئىزدەپ يۈرىمەن يالغۇز
قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا!

2007 ـ يىل 9 ـ نويابىر، گوما

www.uyghurkitap.com

جان بىر، قوۋۇرغا ئۇن سەككىز

لەرزان قار ئۇچقۇنلىرى چۈشەر ئاسماندىن
سىغىنىش چېچەكلىرى تۆكۈلدى جاندىن.
سېنى ئىزدىدىم ئىپار بويلۇقۇم
بېشىمدىن تاپىنىمغىچە چۆل ـ باياۋاندىن...

بېشىمغا دەسسىدى ئېگىز بىنا،
تاڭدىم يۈرىكىمگە زىمىستاننى.
ئۆلۈكلەر تۇپراقنى تاشلاپ قاچتى زار ـ زار
ھىجران ياپتى يەرگە قاپقارا ئاسماننى.
قۇشتەك سايرىغان ئاۋازىڭ كەلدى
گۈل ـ چېچەكلەرگە توشقۇزۇپ قەلبىمدىكى زىنداننى.
ئاھ! دەپ زۇۋانغا كىردى باغرىمدىكى تاش
چاچتىم كىرپىكلىرىمگە تىزغان مارجاننى...
خوتەن دەشتىدە مەن ئاچ ـ يالىڭاچ
لەۋ سوزدۇم قۇرۇپ كەتتى يۈرۈڭقاش.
كوچا ئەرۋاھلىرىدەك ئورۇق ۋە ئېگىز
جان بىر، قوۋۇرغا ئۇن سەككىز،
رەستىگە تۆكۈرىۋاتقان دېرىزىلەردەك
كۆكسۈمدە سەن قولياغلىققا ئوراپ بەرگەن قىپقىزىل يۈرەك...
قولۇمغا تۇتقۇزۇپ قويدى نېچۈن بۇ پەلەك
توشقان، ئەبەدىي تاشمايدىغان پەيماننى؟!

2007 ـ يىل 10 ـ دېكابىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۈرمىدە
(35 ـ ھايات ناخشىسى)

ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغا تۈرمىنى
چىقىپ كەتتى يارىم ماڭا تولدۇرۇپ.
قالدىم يەنە ئويلاپ: نېمە گۇناھىم؟
سوراقچىنى كۈتۈپ تەنھا ئاھ ئۇرۇپ.
ياكى ۋىسال شۇنداق ئوسال ئەرمىدۇ
ئاياللارنىڭ يىرتىقىدىن مارىغان؟
ياكى ھايات قەبرە ئۈنمەس يەرمىدۇ
ماڭا ئۆلۈك كۆزلىرىدە قارىغان؟...
ئاتلار كىشنەپ سۆڭەكمنى ئاقارتتى
خوراز چىللاپ كىرپىكمنى قايرىدى.
ئىكەن يۇلتۇز ئىتلار بىلەن بىر تۇغقان،
ياۋۇز ئىشق مېنى مەندىن ئايرىدى.
يار لېۋىنى چىشلەپ تۇرۇپ يىغلىدىم،
ۋۇجۇدۇمدا سانسىز كاككۇك سايرىدى.
ئېيتقىن دۇتار بارمىقمنى توختىتىپ،
قاچان مېنىڭ مىسكىن كۆڭلۈم يايرىدى؟...
قۇياش كەتتى، ئايمۇ يورۇق بەرمىدى
ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۈرمىدە.
مېنىڭ مەندە، ئاھ، ھېچنەرسەم قالمىدى
ھايات تۇرۇپ مەن بۇلاندىم قەبرىدە.
كىتابلاردا دائىم ئىسمىم يىغلايدۇ،

ئاۋازىمنى ئىزدەپ يۈرەر بورانلار.
ئوتتىن چىقىپ سۇغا كىردىم سۆيگۈ دەپ،
يوق ئىدىممەن، يوق بولىمەن يارانلار.
ھەممە يەردە ئۆلۈم ياپياش، نەۋقىران،
ئەمەس ياشاش ھېچكىشىگە ئىختىيار.
ھەممە يەرگە سۆيگۈ تەنھا ھۆكۈمران،
قۇلاق سالساڭ ئاڭلىنىدۇ نالە ـ زار...
پەقەتلا شۇ مەن سولانغان تۈرمىدە
تاسادىپىي مەن بار ھەم يوق، ياپىرىم!...
سوراقچىنى كۈتۈپ تەنھا ئاھ ئۇرۇپ
ئولتۇرىمەن بىلمەي نىمە گۇناھىم!

2007 ـ يىل 17 ـ دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

پەرهاد

پەرهاد شېرىننى دەپ خوتەندىن كەتتى
نىتەي، ئىشق ماجراسىدا ۋەتەننى تەرك ئەتتى.
سەلتەنەت، خانىدانلىق بىر ئايال ئالدىدا ئەرزىمەس بولدى
ئوت كەتتى، ئەيىۇهانناس! كۆڭۈل ئايۋانىغا ئوت كەتتى...

ئەلەم تۆگمىنىدە پۇشايمان ئۈنچىلىرىنى تارتىپ تۆگمەنچى
قوشاق ئېيتار: جۇنۇن چۆللىرىدە لاماكان پەرهاد.
سۇبهى، شامدا يۇلتۇزى جۇل - جۇل قەلەندەر،
ئەركى هەۋەس زىندانىدا شاهى جاهان پەرهاد.
نە هەيران قالغۇلۇق تاشقا جان بەرسە،
ئۆزىدە ئۆزىدىن باشقا هېچنېمە قالمىغان پەرهاد.
ۋىسال قەرز هۆججىتى، هىجران يىرتىلغان ئىشتان،
مۇهەببەت هېچكىم ئۆتەلمەيدىغان ئىمتىهان، پەرهاد.
سىنى ئىمتىهاندىن ئۆتتى دەر ئالەم،
مۇهەببەت ياكى سەن دەرگۇمان پەرهاد.
...
ئەنە ئوغرىلارنىڭ كۆڭلىدەك قارا
ئەنە، قاتىللارنىڭ قولىدەك قىزىل...
ئىمارەتلەر ئېگىز ۋە يالغان،
ئۆتەر گۈللەرنى باستۇرۇپ ماشىنا رەزىل.
شېرىن هەر جاندا بار، بىر تەندە توق،
قاراڭغۇ كېچىلەردە تام تېشەر پەرىشان پەرهاد.
پۇچۇق ئاي چاچلىرىنى تارايدۇ

ئەينەكتە يارنىڭ سىياقى جىمىرلايدۇ.
يالىڭاچ، يالىڭاچلىقى جاننى قىينايدۇ،
جاندا شەھۋەت قۇرتلىرى قىمىرلايدۇ.
ياپىر، خىلۋەت قالمىدى مۇھەببەتكە،
ئاھ چېكەر چۈۋۈق كەپسىدە باغرى قان پەرھاد.

خوتەن دەشتىدە مەن ئەلمىساقتىن بار ئىدىم،
نېچۈن نەۋايى ھەزرىتىمدىن سوراپ باقمىدىم؟
ئاشىق ـ مەشۇقلار يەتسە مۇرادقا
توقۇلماسمىدى ئۇلۇغ داستانلار؟
بەش يۈز يىل بولدى ئىشىق بېسىلمىدى
ئاشىققا قەلەندەرلىكتىن ئۆزگە يول ئېچىلمىدى.
ئۆلدى، ئۆلۈكى ئىتلارغا بولدى تاماشا،
يىغلىدى، دەردكە داۋا تېپىلمىدى.
ئەنە قەشقەر، كۇچا، يەكەن، خوتەندە
ئاقسۇ، ئىلى... كۇللى ۋەتەندە
يارسىز، دىلدارسىز ياقا يىرتىپ چېكىپ پەرياد
تۈنەر مەيخانىلاردا مىڭلىغان پەرھاد...

2007 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

كۆڭلۈم

گۈلزاردا كېپىنەك، سەيلانە كۆڭلۈم،
بۇلبۇلى غەزەلخان، مەستانە كۆڭلۈم.
ئۆلۈمدىن باشقىسى تاماشا دېدى،
يارغا ياماشتى مەردانە كۆڭلۈم.

بىر جاننىڭ ئىچىدە مىڭ جان بار دېدى،
ھەر جاننىڭ ئىچىدە زىندان بار دېدى.
زىنداننىڭ ئىچىدە جانان بار دېدى،
ئىشققا قۇل بولۇپ بىچارە كۆڭلۈم.

كۆزلەر ئاھۇسىغا چۆكتۈردى زۇلمەت،
كىرپىكلەر جادۇسى چانىدى دەھشەت،
چاچلارنىڭ دارىغا ئېسىلدى رەت - رەت،
ئۆلۈكى ئىتلارغا سازايى كۆڭلۈم.

رەستىگە چىقسا گەر بولدى ئەل قاچ - قاچ،
چۈنكى ئۇ كىيىمسىز ئىدى - يالىڭاچ.
جەندەيۇ كۇلاھنى كىيدى نائىلاج
ئاشقى قەلەندەر، دىۋانە كۆڭلۈم.

تاش كىردى زۇۋانغا، سايدا مۇساپىر،
ئايلاندى تاشقا ھەم بىر يالغۇز شائىر،
تاشنىڭ ھەمراھى يالغۇزلۇق ئاخىر...
يالغۇزلۇق ئىچىدە نۇرانە كۆڭلۈم.

2007 - يىل 25 - دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

تۈن يېرىم

ئېچىمدىكى ئاۋاز
ئوخشايدۇ كىچىك بالىنىڭ يىغلىغان ئاۋازىغا.
...
بالا
ئانىسى بىلەن بازارغا بېرىپ
ئانىسىنى قويدى يوقىتىپ.
سانسىز ناتونۇش ئادەملەر ئىچىدە
ئېسىلىدۇ كىمنىڭ پېشىگە.
دانە ـ دانە مارجان يېشىنى
تۆكىدۇ كىمنىڭ ئېتىكىگە؟...

نىتەي،
دۇنيا كۆز يېشىنى تونۇمايدۇ
تاڭلار ئەمالار ئۈچۈن يورۇمايدۇ.
بالا
ئىشىك چېكىپ قىلدى خاتا.
ھاياتتا بىرلا ئىشىك بار،
ئىككىنچى ئىشىك يوق، ئېچىلمايدۇ.

بالا
قۇياشقا قول سوزۇپ قىلدى خاتا.
كۆيۈپ كۆسەيگە ئايلانغان
قۇياشقا سوزۇلغان ساناقسىز قوللار.

www.uyghurkitap.com

بالا
«يىرىل تېشىم» دەپ قىلدى خاتا.
سايدا بىرمۇ بىكار تاش قالمىغان،
ھەر بىر تاشنىڭ ئىچىدە
باردۇر بىردىن يېتىم بالا...

تۇن يىرىم،
ئىچىمدىكى ئاۋاز توختىمايدۇ
بالا تاڭ ئاتقۇچە ئۇخلىمايدۇ.

2008 ـ يىل 18 ـ يانۋار، خوتەن

www.uyghurkitap.com

جان سەنىمى

....
مەن ئۇ چاغدا تەمسىللەر ئىچىدە ئېزىقىپ يۈرەتتىم
لوگىكىدىكى چىقىش ئېغىزىنى ئىزدەۋاتاتتىم.
سانسىزلىغان سۆز جەسەتلىرى ئارىسىدا
گىراماتىكىنىڭ ئۆلۈك ـ تىرىكىنىمۇ بىلمەيتتىم.
يۇلتۇزلار تاماكامغا ئوت يېقىۋاتاتتى
ئاي پىيالەمگە چاي قۇيۇۋاتاتتى
كېچە ئۈستۈمگە قاپقارا پەرىجىسىنى يېپىنچاقلىتىپ قويغان.
شېئىر يېزىۋاتاتتىم...
ئىشىكنى ئېچىڭلار! دېدى
غىچىرلاپ ئېچىلدى بىر كونا ئىشىك؛
جان ئايۋىنىدا ئوقلار دۇتار چالاتتى
نان ئاچلىقتىن ئىڭراۋاتاتتى
قان ياتقان يېرىگە سىيىۋاتاتتى
تۇز هاياتنىڭ تەمىنى تېتىيالماي ئۆلۈپ كېتىۋاتاتتى
......
ئۇسسۇل ئويناڭلار! دېدى،
پۇتلار تاقلاپ، قوللار شاخلاپ، غۇلاچلاپ
بۇزۇۋەتتى تەنلەردىكى قىرغاقنى.
سۆڭەكلەر يىغلايتتى
كۆتۈرۈۋېلىپ قەبرىلەردىن ئوغرىلاپ چىققان چىراغنى.
چۈشۈمدىكى قاراقچىلار توۋلاپ يۈرەتتى
تەڭلەپ دېرىزىلەرگە مۈڭگۈز دەستىلىك پىچاقنى...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

ئون سەككىز تال قوۋۇرغام
ئالتۇن شوتا ئىدى مۇقامغا.
ئىككى يۈز ئوتتۇز ئالتە تال ئۇستىخىنىم
سانجىلىپ تۇراتتى زۇلمەتلىك تامغا.
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم
ئىشتان بېغىمنىڭ بار ـ يوقلۇقىنى.
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم
بۇرۇتۇمنىڭ پاخپىيىپ تۇرغان ھەيۋىسىنى.
مەيدە تۈكلىرىمنى ئورۇۋاتقان ھىلال ئاي
قۇلىقىمغا قونۇۋېلىپ چىللاۋاتقان قەدىمكى خوراز
كىرپىكىمدىن تۆگە يېتىلەپ ئۆتۈۋاتقان كارۋانلار
جىنلىرى قېچىپ كېتىپ يالغۇز قالغان دۈمچەك جىگدىلەر
ئەۋرەتلىرى ئېچىلىپ قالغان سالۋا تەلپەكلىك ئېتىزلار
تەكچىدە تور توقۇۋاتقان كونا كىتابلار
قىرىق كېچە ـ كۈندۈزگىچە يىرتىلمىغان قىزلار
ئوينايتتى ئۇسسۇل
ئۆرگىلىپ، چۆرگىلىپ، يىرتىلىپ جۇل ـ جۇل...

مەن ئۇ چاغدا شېئىر يېزىۋاتاتتىم.

2008 ـ يىل 30 ـ يانۋار، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى

زەپ چىرايلىق كەلدى باھار

تاللار نازۇك چوكان بولدى
قارلىغاچلار پوكان بولدى.
يىگىتلەر شاش، ئايىغى تاش
بېشى ئېگىز ئاسمان بولدى.
قىزلار شامال، تۇكلۇك خىيال...
باغرى ئىسسىق ئايۋان بولدى.
كېلىپ كەتتى خۇش مۇبارەك
ئاي ۋە قۇياش كارۋان بولدى.

دەل ـ دەرەخلەر ئاستى چېچەك
كوچىلاردا كۈلدى تېزەك.
سۇلار ئاقتى سۇغا قاراپ
گۈللەر خۇشال ئىچتى شاراب.
ئاستى تۇپراق، ئۈستى ئاسمان
بېشى قايغان، پۇتى تايغان
ئۇزاق قىشتا ئۇخلاپ ھارغان
قۇرت ـ قوڭغۇزلار خۇش ـ شادىمان
مۇھەببەتكە راۋان بولدى.

جاننى قانغا پۈچىلدى
توپىلاردا يۇمۇلدى،
تەندە تىترەك نازۇك، يېشىل
جاندا چېچەك چوغدەك قىزىل،

www.uyghurkitap.com

گۈل ھارۋىسى بوستان كىرپىك
ئوتتەك خۇشال، سۇدەك سۈزۈك،
دىلدا تىۋىش، ئوغرى خىيال
ئالەم گويا تونۇش ئايال...
كۆڭۈللەرگە مېھمان بولدى.

تاغنى ئېگىز قىلىپ ئاندىن
تاشنى ئەزىز قىلغان كىمكىن؟
جان رىشتىدىن تارنى ئېشىپ
نالە ـ مۇقام چالغان كىمكىن؟
بىر كىشىدە مىڭ كىشى بار، مىڭ كىشىدە بىر كىشى يوق،
ھەسرىتى بار مىڭ كىشىنىڭ، ھېچكىشىنىڭ كۆز يېشى يوق...
كېچىلەردە ناخشا ئېيتىپ
ئۆتۈپ كەتكەن كارۋان كىمكىن؟
بىرسى كەتسە بىرسى كېلەر
راستى كىمكىن، يالغان كىمكىن؟!...
كۆڭلۈم مېنىڭ ھەيران بولدى.

2008 ـ يىل 18 ـ فېۋرال، خوتەن

قاشتېشى بازىرى

بىر تاشنىڭ سالۋا تەلپىكى
بىر تاشنىڭ تۆكۈلۈپ تۇرغان كىرپىكى
بىر تاشنىڭ ئېچىلىپ قالغان تۈكلۈك مەيدىسى
بىر تاشنىڭ
قىلىچ ئويىنىتىپ تۇرغان سۈزۈك ھەيۋىسى...
مېنى ئالاقزەدە قىلىۋەتتى

مۇڭدىشىپ ئولتۇرار ئىككى تاش
ئىككىلىسى قەلەمقاش

بىر تاش ناتونۇش ھايۋان
بىر تاش مۇساپىر ھەيكەل سىياقىغا كىرىۋالغان.
بىر تاش
خوتەن شىۋىسىدە گېپىنى ئۇقتۇرالماي ئۇلارغا
غەزەپلىنىپ ئورنىدىن تۇرۇۋالغان.
خىيال سۈرۈۋاتقان بىر تاش
كۆزلىرىدە لىق ياش...

بىر تاش دىققىتىمنى تارتتى،
سوزۇلۇپ ئوڭدا ياتاتتى.
يالىڭاچ، يالىڭاچ...
يالىڭاچلىقى جانغا پاتاتتى.
سۇ، سۇ...
سۈزۈكلىكى بىردەم توختىمايتتى.

نازۇك يېرى چۆچۈرىدەك تۇگۇلۇپ
بىر قىزغا ئۆزگىرىپ
بىر قارىسام كۈلەتتى
بىر قارىسام يىغلايتتى.
ئۇزۇن يىللاردىن بېرى ئەقلىمدىن ئېزىپ
شېئىرغا كىرىپ
ئىزدەۋاتقان مەشۇقۇمغا بەكمۇ ئوخشايتتى.

دېدى ئۇ: ئەي تاش
نېچۈن كۆزۈڭ ياش؟
مۇھەببەتنىڭ باھاسى يوق
بىر پۇلغا يارىمايدۇ.
ئۆزى كېلىدۇ،
ئىزدىسەڭ تېپىلمايدۇ.
قاشتېشى تاش ئەمەس
سۈزۈك ھەۋەس.
ئۆزۈمنى ساتىمەن
كۆڭلۈمنى ئەمەس...

دېدىم: سۇ
كۆڭۈل شۇ.
تاش ھەققىدە قوشاق قاتتىم،
تاشنىڭ ئىشكىنى ئاچالمىدىم.
دەريا بويىغا باردىم تالاي
لېكىن سېنى تاپالمىدىم.
نىھايەت
يوقالغاندا ئۆلۈمدىن ھېكمەت
ياشاشمۇ بىر جىنايەت.
سۇغۇرۇلغاندا يۈرەكتىن خەنجەر
سۆيۈشمۇ بىر خىيانەت...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئەمدى يەنە قوشاق قېتىپ نېمە قىلاي
مەنمۇ ئۆزۈمنى ساتاي
ئۆزۈمنى ساتاي!
ئۆزۈمنى... ساتىمەن...
بازاردىكى تاشلار پاراقلاپ كۈلۈشۈپ كەتتى
كىمدۇ بىرى قۇلىقىمغا شىۋىرلاپ ئۆتۈپ كەتتى؛
ھەي ساراڭ تاش،
بۇ بازاردا
قاپاق ئەمەس، باراڭ تاش!

2008 ـ يىل 27 ـ فېۋرال، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

غوجىمۇھەممەد

ئادەم بولۇپ يارالغاچقىلا
ياشاپ كەلدى ئادەملەر ئارا.
سۆيگۈ ئۈچۈن توقۇدى داستان
باھار رەڭلىك جىنازىسىدا.

شائىر بولۇپ يارالغاچقىلا
شېئىر يازدى ئۆلۈپ ئولتۇرۇپ.
چىلك قۇچاقلاپ جەسىتىنى، ئاھ،
يىغلىدى ئۇ كۈلۈپ ئولتۇرۇپ.

ئۇ ھېچكىمگە ھېچنېمە دېمەي
دەرۋازىسى چېقىۋېتىلدى.
ئۈچ كۈنگىچە ھېچنېمە يېمەي
پۇت ـ قوللىرى كېسىۋېتىلدى.
ھارۋىكەشنىڭ سۇمبۇل قامچىسى
قامچىلىدى تارام، ئاھ، تارام.
كېپىنەكنىڭ گۈزەل ئۆلۈمى
ھاياتىنى قاپلىدى تامام.
موزاي كىرپىك، تەخەي سۇباتلىق
چۈمۈلە بەل، چېۋەن قاناتلىق
ئۈمۈچۈك قىز كىردى ئۇياتلىق
چۈشلىرىنى قىلدى سەرگەردان...

ئۇ ئۆيىدىن ھېچيەرگە بارماي
قۇرۇپ كەتتى چۆلنىڭ بايانى.
كېزىپ چىقتى ئۆزىنى ھارماي

www.uyghurkitap.com

كۆرۈنمىدى لېكىن پايانى.
تاغلار ئۇنىڭ كىردى قەددىگە،
كىرپىكىگە قوندى باياۋان.
قەلەندەرلەر ساپايە چالدى
ئىشكىدە زارۇ - زار، ۋەيران.
مەڭگۈ كىيىم كىيمەيدىغان گۈل
مەڭگۈ كىيىم سالمايدىغان قىز
مەڭگۈ ئۆلۈپ كەتمەيدىغان ئاي
مەڭگۈ ئۆچۈپ كەتمەيدىغان ئىز...
ئۇنى يالاپ ئاپاردى بۈگۈن
قەلبىدىكى دارىنىڭ ئالدىغا.
سۇندۇرۇپ دار تۈۋرۈكلىرىنى
يۈگۈردى ئۇ يارىنىڭ ئالدىغا.
يار ئۆلدى!
توۋلىدى، ئاھ، ھەسرەتلىك بىر كۈي،
يىقىلدى ئۇ تارىنىڭ ئالدىغا...

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس ياشاشنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
ئىچ - ئىچىدىن مۇڭلۇق يىغلاشنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس سۆيۈشنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
سۆيگۈ ئۈچۈن قانداق ئۆلۈشنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس كۆڭۈلنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
تەسۋىرلەشنى توزۇغان گۈلنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ!...

2008 - يىلى 5 - مارت، خوتەن

www.uyghurkitap.com

مەن بۈگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم

مەن بۈگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم،
كۆكەرگەن دالىغا ئىشقىمنى تەردىم.
ئېيتمايمەن تاغلارنىڭ بېشىغا دەسسەپ:
ئاسماننى يەلكەمدە كۆتۈرگەن ئەردىم.

قۇتۇلغان قايسى سۆز مەندىن يىغلىماي،
قۇتۇلدۇم شېئىردىن قاچان تۇتۇلماي؟
چىن پۈتتۈم، ئىچىمدە كىشەن ـ زەنجىرلەر،
ئىچىمدە ئىكەن ھەم جىنازام، ئاي ـ ھاي!

چېچىمنى ئويناۋال شامال قەلەندەر،
يۈزۈمنى سىلىۋال مۇلايىم ھاۋا.
تېشىمغا چىقتىم مەن (ئىچىمدە ئىدىم)،
ئۆزۈمنى تۇپراققا چاچتىم، ئىلاھا!

بىر قۇرتتەك، قوڭغۇزدەك ئەركىن، شادىمان
ھاياتنىڭ رەھمىتى ھۆل قىلدى مېنى.
مۇھەببەت يۈكنى يۈدۈپ بۇ كۆڭلۈم
كۆردۈڭمۇ، كىملەرنىڭ ئالدىدىن ئۆتتى؟

سەبىي ھەم بەڭباش بىر بالىمەن بۈگۈن،
قوغلىشىپ ئويناپمەن خەلقىم بىلەن مەن.
كەچ بولسا يەنە بىر كارىۋاتتا بىللە
چىرمىشىپ ئۇخلايمەن خەلقىم بىلەن مەن.

www.uyghurkitap.com

باغلاردىن بويىننى سوزغان باھارنى
بارىمەن يېتىلەپ ئالدىڭغا سېنىڭ.
مەن بۈگۈن سۆزلەرنى بىر ساڭا بەردىم
ئەي نورۇز مەن سېنىڭ، بول سەنمۇ مېنىڭ!

2008 ـ يىل 17 ـ مارت، خوتەن

www.uyghurkitap.com

سالام، قوشتاغ!

سالام، قوشتاغ!
...
لۆكچەك كوچا، مەيدە تۆكى قىرقىلغان،
قىيپاش ئاسمان، بۇلۇتلىرى ئىگىز ـ پەس.
ئىتىزدىكى ھويلىلار
ساپان سۆرەپ ھارغان قىرى دەم ـ نەپەس.
تۇغۇلمىغان بالىلارنىڭ يىغىسى
يەر ئاستىدا دۈپۈرلىگەن ئات، ئىشەك
ئۆلۈۋاتقان كۆزلەردىكى ئوت ـ ھەۋەس...

سالام، قوشتاغ
ئۆستەڭلەرنىڭ قانات قېقىشى
تىرەكلەرنىڭ قوللىرىنى پۇلاڭلىتىشى.
قۇلىقى گاس، تىلى گاچا، كۆزى كور
بىر يۈرەكنىڭ بىر يۈرەككە يېقىن كېلىشى.
توپا چىراي خاقانلارنىڭ ئىشەك ھارۋىسى
زاراتگاھلىق، خانىقانىڭ ئارقا ھويلىسى.
ئىككى يىگىت مۇشتلىشىۋاتقان، ئاغزى ـ بۇرنى قان
قان ئىچىدە
بىر قىزچاقنىڭ جۇلالىنغان ئەتلەس كۆڭلىكى...

مەن كەلدىم
باھار بىلەن كۆكلىگەندە جاراھەت.
كونا تامنىڭ دالدىسىدا ئولتۇرغان ئاپتاپ

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى

جۇۋىسىنى قاققان چاغدا تۆكۈلگەن پىتلار
يېرىلغاندا مەيدىسىنى قۇياشقا قاقلاپ.
مەن كەلدىم
ئۆلۈكۈمنى ئۆشنەمگە ئارتىپ
سەندە مېنىڭ گۆرۈم ئاخىرى.
قوبۇل ئەتكىن كۆڭلۈمنى
سەندە بۇزۇق چۈشلىرىمنىڭ تەبىرى.
ئاسمان بىردەم تۇتۇلسمۇ بىر دەم بار
زېمىن بىر دەم قانات قاقار بىر دەم تار.
قورقۇنچلۇق ئەمەس ئۆلۈم چىن بولسا،
يىگىت ئاشىق بولمىغۇچە بولماس خار.
جىنازىسى ھەركىم ئۈچۈن مېھرىبان،
يۈرىكىگە ئىتنى باغلاپ ئۇخلىغان.
ئېشەك ھاڭراپ، بۇقا ئازناپ كۈيلىگەن،
تېكىلەرنىڭ سەۋداسى ھەم توختىغان.
ناخشا ئېيتىپ ئۆز كۆڭلىنى خۇش ئەتكەن
قارا كىگىز ئۈستىدىكى ئاق جۇۋان.
قارا دېھقان، ساقاللىرى چېچىلىپ
تەن ئىچىدە جاننى مەھكەم ساقلىغان...

سالام، قوشتاغ
نە چارە بار قەلەندەرگە ئىشىك چەكمەكتىن،
جىنازامنى ئۆزۈم يالغۇز كۆتۈرەلمىدىم.
ھايات تۇرۇپ مەن بۇلاندىم قەبرىدە،
ئۆلمەي تۇرۇپ مەن ياشاشنى ئۆگىنەلمىدىم.
ئالغىن مېنى قوينۇڭغا
مىندۈر مېنى بوينۇڭغا
سەندە قالغان باللىقتىن ۋاز كېچەلمىدىم.

2008 ـ يىل 22 ـ مارت، گوما ـ قوشتاغ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

تۈن شاملى

1

تۈن شاملى
ئېلىپ كەلدى چىرقىراشلارنى
خىرە ھۇجرىلاردىكى پىنھان لەززەتنى.
ياپراقلار شىلدىرلاپ
بايان قىلدى
خاتىرجەملىك ئىچىدىكى مۇھەببەتنى...
نىتەي
مۇھەببەتتە خاتىرجەملىك بولسا
خاتىرجەملىكتە مۇھەببەت بولسا
ئىشەنمەيمەن
شەھەرلەردىكى بىر - بىرىدىن ئېگىز ئىمارەتلەرگە
قاتىللارنىڭ پىچاق تۇتقان قولىدىكى سەممىيەتكە
ئوغرىلارنىڭ قەلبىدىكى ھەق - ئادالەتكە.
ئىشەنمەيمەن
سانسىز ئىراقلىقلارنىڭ ئۆلۈپ كېتىشىگە، ئۆي - ماكانسىز قېلىشىغا
ئامېرىكا ئوق، بومبا ئارقىلىق ياراتقان ھەققانىيەتكە...
ئىشەنمەيمەن
ئۇرۇش
قوزغىتىلمايدۇ، ئۆزى قوزغىلىدۇ
ئاسماننى ئۆرە قىلىدۇ، يەرنى يىقىتىدۇ.
بارچە رەزىللىكنىڭ ئۇۋىسى - قەلب
بارچە ئۇرۇشلارنىڭ سەۋەبچىسى - مۇھەببەت،

www.uyghurkitap.com

مۇھەببەت ئاخىر
بۇ دۇنيانى ۋەيران قىلدۇ.

مۇھەببەت ـ
تەڭرىنىڭ ئادەملەرگە بەرگەن جازاسى.

2

تۇرمۇش تەجرىبىخانا ئەمەس
ياشاش تەجرىبە ئەمەس
ئادەم تەجرىبە بۇيۇمى ئەمەس
... ئەمەس
... ئەمەس...
ئۇ
قۇياشنى
شەرقتىن غەربكە ئۇزىتىپ قويۇش.
گۆر ئالدىدا
ئۆزى نەپرەتلەنگەن دۇنياغا قىيماي ئاھ ئۇرۇش.

تۇرمۇش شېئىرغا ئوخشمايدۇ
تەقلىد قىلغىلى بولمايدۇ.
كىيمىنى سېلىۋەتكەن ئايالنىڭ
قىپيالىڭاچ بولۇشى ناتايىن.
ئۆلۈش شېئىر يېزىشتىن ئاسان
ياشاش شېئىر يېزىشتىنمۇ قىيىن.
لېكىن
شېئىر گۈزەل بولۇشى كېرەك
كىشلەرگە خاتىرجەملىك ۋە مۇھەببەتنى ھېس قىلدۇرۇشى كېرەك!
...
ھايات شائىرنى ئۇرمىسا
دۇنيا شائىرنى تىللىمسا

www.uyghurkitap.com

نان ئاچ قويمسا
كيىم يالىڭاچ قويمسا
شۇنداق بولۇشى مۇمكىن.
بەلكىم
ناتايىن...

2008 ـ يىل 26 ـ مارت، خوتەن

www.uyghurkitap.com

مېنىڭ بايانىم

1

بىر تاشنىڭ بىر تاشقا پۈتمەس قەرزى بار،
يوللار بار يوللاردىن سوزۇلغان ئۇزاق.
قىلغىلى ئىشى يوق، ھالىدىن كەتكەن،
دەردىم بار ئاسمانغا بولغۇدەك ياماق.
قىرقىلسا يېزىنىڭ مەيدە تۈكلىرى،
قۇياشمۇ ئۆزىنى ساتمىدى ئەرزان.
كونا تام تۆشۈكى يىغلاپ تۇرسىمۇ
قۇشقاچلار كېتىدۇ قىش كەلسە ھامان.
قارىغۇ يۇلتۇزنىڭ يېشىنى ئىچىپ
يالغاچ يىغلىدىم گۈلنىڭ شېخىدا.
قارغىدى ئىزىمنى جىنكەش تېرەكلەر،
ئىشتىنىم يوقالدى يارنىڭ بېغىدا.
قەلەندەر بولمىسا دۇتار بىلەن داپ
نان تىلەپ يۈرمەيتتى كوچىدا ناخشام.
پېشايۋان ئۆرۈلدى كۆڭلۈمگە دەھشەت
قارلىغاچ قانىتى قايرىلغان ئاخشام.
ئاتامنىڭ قەبرىسى كىشىندى ئاتتەك،
ئىكەن ئۇ ئۆزۈمنىڭ يۈرىكى ئەسلى.
ئاھ، بۈگۈن جىنازا ياسايدىغان كۈن،
جەسەتتەك قورقۇنچاق ئەمەس ھېچكىشى.
يۇملاق تۈگۈلۈكلەر كەتكەن پىت بىسىپ،

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئېگىلەر ھەممىگە مايماق سۆگەتلەر.
ئەۋرىتى ئېچىلىپ قالغان ئېتىزلار،
ئېتىزنى قوغدايدۇ ھاڭگا تېرەكلەر.
ئوتى يوق ئوچاقتا ئىشقىنى كۆمۈپ
ئېتىلىپ بولغاندۇ ئۇ قىز بۇ چاغقا.
قاپقارا بىر قاغا تۇراتتى سايراپ
باستۇرۇپ كىرگەندە جىگدىلىك باغقا...
ئەي دوستۇم، بۇ مېنىڭ ئاخىرقى ناخشام،
مەن بەلكىم تاڭغىچە ئۆلۈپ كېتىمەن.
بۇ كېچە ئۆتسىلا قۇياش چىقىدۇ،
مەن شۇنداق ئۈمىدكە تولغان بالىمەن.

2

يۈرسەم مەن ساناقسىز ئادەملەر ئارا
چوقۇمكى ھېچكىشى ئەمەستۇر يالغان.
پەقەتلا بۇ مېنىڭ يالغانچىلىقىم
يالغۇزلۇق ئىچىدە يۈرگىنىم ھامان.
تاملارغا چاپلانغان كوچا ئېلانى
بىر يىرتىق تەقدىردىن بېرەر بېشارەت.
ئىسمىمنى چاقىرسا بولاتتىم سۇلتان،
قەلبىمدىن قىزلارغا ياغار ئۆچ ـ نەپرەت.
ئەڭ ئېگىز بىر بىنا مەندىنمۇ ئېگىز،
ئەينەكلەر چېقىلار خۇشاللىق بىلەن.
يەنە بىر تاڭ ئاتسا... لېكىن بەربىر
ئۇچرىشار يەنە شۇ قۇياش مەن بىلەن.
كۆڭلۈمدە بىرمۇ بوش ياتاقخانا يوق،
سەللىسى چۇۋۇلغان يالغۇز مەن ئەمەس.
ئېزىققان ئاياللار يۆلىنىۋالىدۇ
مەن دائىم شېئىر ئوقۇپ بولسام غەرق مەست.

بېكەتتە ئەڭ كۆپتۈر ناتونۇش ئادەم،
ماشىنا كېلىدۇ، كېتىدۇ يەنە.
كىم بىلەر يۈرەككە باغلانغان ئىتنى،
سۆيگۈدىن تەڭداشسىز سېزىپ ۋەھىمە.
ئاھ، مېنىڭ ئاخىرقى بىر تامچە يېشىم،
ئاخىرقى كۈنلەرگە ساقلىدىم ھامان.
لېكىن مەن يىغلاشقا ئامراق شۇ قەدەر،
يېشىمنى قۇچاقلاپ نالە قىلار جان.
خوش ئەمدى، قاراڭغۇ ئۆيۈمگە كەتتىم،
قۇياشقا ئېيتقۇدەك گېپىم قالمىدى.
ئىزدەيمەن شېئىرغا كىرىپ ئەمدى مەن
يارىمنىڭ يوقالغان ئىشتان بېغىنى.

2008 ـ يىل 9 ـ مارت، خوتەن

گۆدەكلىكىم...

مەن تىز پۈكمەس ھەربىي بولاتتىم
ئوينىغاندا دائىم چالما جەڭ.
مەن ئۆلمەيتتىم ئۇن پاي ئوقتىمۇ
بىر ئوقتىلا ئۆلەتتى دۈشمەن.

قايتقان چاغدا قويۇمنى ھەيدەپ
بۇلۇتلارنى ھاپاش ئېتەتتىم.
ئايدىن سوراپ جان ئانامغا مەن
بىر تال يۇلتۇز ئالغاچ كېتەتتىم.

ئاچ قويمايتتى قۇشلارنى ھەرگىز
ئېتىزلارنىڭ سالقىا تەلپىكى.
چاقىراتتى ئىسمىمنى مېنىڭ
كونا تامنىڭ ئوماق تۆشۈكى.

دەريالاردىن سۇ ئوغرىلايتتىم،
مېنىڭ دەيتتىم سايدىكى تاشنى.
ئېلىپ قاچقۇم كېلەتتى بەزەن
ئاسماندىكى نۇرلۇق قۇياشنى.

چۇرقىرىشىپ ماڭسا مەكتەپكە
تېزەك تېرىپ كەپسىز باللار،
قالاتتى، ئېھ، پۇلاڭلىتىپ قول
ئېگىز تاغلار، چەكسىز دالىلار.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

يالاڭ ئاياغ دەرۋىشتەك قۇملار
خۇرجۇننى ئاسسا توغراقتا،
تاڭ ئاتقۇچە يىغلايتتى دەريا
ياغلىقنى يېيىپ قىرغاقتا.

مايماق سۆگەت قاقاتتى قانات،
قاقىلدايتتى قاغا جىگدىلەر.
هۆرمەتتە تىك تۇراتتى ماڭسام
يول بويىدا رەت ـ رەت تېرەكلەر.

ئەڭ ئۆچ ئىدىم كېيىم كىيىشكە،
ئانام مېنى «جىن» دەپ تىللايتتى.
خىيالىمدا پەقەت، ئاھ، پەقەت
داپ داراڭلاپ، ئېشەك هاڭرايتتى...

2008 ـ يىل 16 ـ ئاپرىل، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

نه چاره بار؟!...

جۇدالىقتا گۇللەر ئېچىلسا
ئېچىلسا، ئاھ، خۇشال، بەختىيار
نه چاره بار سازلار يىغلىسا
نه چاره بار؟!...

ئۆلۈپ كېتەر ھەر كىشى
ئۆلەر ھەر كىشى...
ئۆلۈپ كېتىش يىغلىق ئەمەس،
سېلىشتۇرۇپ كىيىملىرىنى
يەنە قايتا كىيىم كىيىش، بەس!

سەنئەت
ئاچ ـ يالىڭاچ سەرگەردان بالا.
نه چاره بار
پەرۋا قىلماس ئاڭا بۇ دۇنيا.

دەرد ـ ھەسرەتلىك ناخشىلار
يىغلاتقاندا مىسكىن يۈرەكنى
ئۆتتۈرۈپ پەردە كەينىگە
كۈلدى ناخشىچى
نه چاره بار
چۈشەنمەيدۇ بۇنى ھېچكىشى...

شائىرلارنىڭ ھېچنېمىسى يوق،

ئىھ، نەقەدەر ئەركىن ۋە ئازاد
ھېچنېمىسى بولمىغان ئادەم!

2008 ـ يىل 9 ـ ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

كېتىپ قالدىڭ جىممىدە

كۆزلىرىم يۈزۈڭنى سىلاۋاتقاندا
بارمىقىم بارمىقىڭنى ئويناۋاتقاندا
هاۋا گۈلدۈرلەپ
چاقماق چېقىپ
يەر ۋە ئاسمان پىرقىرىدى.
تېنىمىزدىكى يايلاقتا
قويلار مەرەپ
كالىلار مۆرەپ
چوپان بالا هايت ـ هۇيت دەپ ۋارقىرىدى.
...
كۆتۈرۈلدى ئەسەبىي يالقۇن
خۇيۇڭ كۈمۈش، بويۇڭ ئالتۇن
ئالتۇن بويۇڭدا
زەرگەر بولايمۇ؟
تاغدەك تاشلارنى قۇچاقلاپ
چۆلدەك ئاسماننى هاپاشلاپ
دەريادەك ئۈنچە چېچىپ شاپاشلاپ
قەلەندەر بولايمۇ؟!

تېنىڭ دۇتار
چالاي دېگۈچە
كۆڭلىكىڭنىڭ تۈگمىسى ئۈچۈق.
بارمىقىمنىڭ بىرى يوق

توققۇزى سۇنۇق...

لېۋىڭ لېۋىمدە قالدى
تېنىڭ تېنىمدە قالدى
ئۇھ، دېگۈچە ئارام بىر نەپەس،
ئۇھ دېگۈچە
كۆزلىرىڭنى ئېچىپ مۆللىدە
كېتىپ قالدىڭ جىمىدە!

2008 ـ يىل 14 ـ ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق

شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق
قۇياشقا ئوخشاتما سەن مېنى كۈلسەم.
جەستىم كۆكلەيدۇ قىزىلگۈل بولۇپ
يارنىڭ ئىشكىدە تەلمۈرۈپ ئۆلسەم.

شەھەرلەر كىيىملىرىنى سالدى ئۇياتلىق
چۆللەر بورانلاردا يۈرەر قاناتلىق
سايلار دىللارنى كېزەر ئاتلىق.
مەن ئۇ يەرلەردە ئەمەس، باشقا يەرلەردە
ناخشا ئېيتىمەن ئۈنسىز، پەريادلىق.
ناخشام ئاڭلىنىدۇ پەقەت ئۆزۈمگە
ياش ئالىمەن مەنلا كۆزۈمگە...

جاھاندا بىرلا قىز، رۇخسارى سامان
كىرپىكى چېچىلغان تال ـ تال سەرگەردان.
لەۋلىرى كېپىنەككە بولۇپ قەبرىستان
ھۇۋلار ۋۇجۇدىدا تۇمەنمىڭ ھايۋان.
بىر جاندا جىنازىسى سۇنغان ھاياتنىڭ
بىر جاندا ئۆلۈمنىڭ قولى مېھرىبان.
رەستىدە سازايى كۆڭۈللەر
گۈل بەرگىدە كىيىپ ئىشتان.
تولغان ئەمچەكلىرى تەكلىماكاننىڭ
توغراقلار شاخلىرىنى دىڭگايتىپ تۇرغان.
ھجىيىپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى

www.uyghurkitap.com

شاراب ئىچىۋاتقان، قان قۇسۇۋاتقان.
مەن ئۇ يەرلەردە يوق، باشقا يەرلەردە
كۆلۈپ تۇرۇپ ئۆلۈۋاتقان...

جېنىم بىر ئىكەنغۇ، بىلمەيتىمەن ھەي
بىلسەم بېرەرمىدىم تىلەمچىلەرگە؟
ئېشەك يۇلتۇزلارغا قاراپ ھاڭرىسا
ئىشكنى ياپارمىدىم كۆنلەمچىلەرگە؟!
بوران بىلسە بىلەر ئىسمىمنى بەلكىم
شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق.
ئۆلسەم ئۆلگەندىمەن شېئىر يېزىۋېتىپ
گۈللەر يۈرىكىمگە ئاتسا ئوق.
كۆلسەم كۆلگەندىمەن بولۇپ سەۋدايى
يۇمشاق توپىلارغا ئۆزۈمنى تاشلاپ.
يىغلىسام يىغلىغاندىمەن چۆل بولۇپ كەتكەن
ياستۇقۇمغا دەريانى باشلاپ...

مېنى ئىزدىمەڭلار پەسىل قۇشلىرى
شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق!

2008 ـ يىل 20 ـ ماي، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

جان ئانا!...

1

تېلېفونۇم تۇرمايدۇ سايراپ
ماڭا ھېچكىم بەرمەيدۇ يىغلاپ.
تۇپراق كۆيەر ماڭغان يولۇمدا
مەجنۇنتالدەك قىزنىڭ چاچلىرى
يەلپۈنمەيدۇ ئوڭ ۋە سولۇمدا.
قارىدىم مەن قۇياشقا ھەر كۈن
بىلەلمىدىم قانداق كۈلۈشنى.
ئاشىق بولدۇم ، يوقتۇر مەشۇقۇم
چۈشەنمىدىم يالغۇز ئۆلۈشنى.
ھەممە يەردە نامىم قەلەندەر
ئەينەك چاققان بارماقلىرىم قان.
لەۋلىرىمدە بىر دەريا ئاقار
چاڭقاپ ـ چاڭقاپ نالە قىلار جان.
قۇرۇپ كەتتىم تەكلىماكاندەك
جان ئانا...

2

يېتىم دەرەخ كەچكۈزدە يېتىم
باھار كەلسە ياپراقلىرى بار.
ماشىنىلار كەتسە ئالدىراش
بېكەت يەنە ئۆز پېتى قالار.
ئېگىز ئۆيلەر مېنى يەيدىكەن
ئەينەكلىرى سۈزۈك، يالىڭاچ.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مېنى ھېچكىم ئۆلتۈرمەيدىكەن
كوچىلاردا بولسىمۇ قاچ ـ قاچ!
قامچىسى يوق ھارۋىكەش ئەمەس
خۇرجۇنى يوق ئەمەس قەلەندەر.
ئىكەن ئىشق مەنزىلى ئۇزاق
تاپىنىمدىن بېشىمغا قەدەر.
يالغۇز قالدىم بۇ يولدا جاندەك
جان ئانا!...

3

خىيالىمدا قىزنىڭ ئۆلۈمى
جەسەتلەردىن ئاشتىم داۋانلار.
ئەتىرگۈللەر كارىۋاتقا چىقتى
دېرىزىنى چاقتى بورانلار.
پىچاق بىلەن سۆڭەكتەك يېقىن
ئىككى يۇلتۇز چاقنىدى ئۇزاق.
تاشتەك قاتتى سايىنىڭ نالىسى
تورغايلارنىڭ ئۈنىدە بىراق.
قېرىپ كەتتىڭ، دېدى توغراقلار
قاغىلارمۇ دېدى: ئۆلۈپ كەت.
دېدى قۇياش: كۈل قىلار ئاخىر
سېنى ئاشۇ ئوتلۇق مۇھەببەت!...
چارچاپ كەتتىم
قۇچىقىڭغا ئالغىن بېشىمنى.
كېپەندەك ئاق ياغلىقىڭ بىلەن
سۈرتۈپ قويغىن دەردلىك يېشىمنى.

جان ئانا!...

2008 ـ يىل 28 ـ ماي، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مېنىڭ قوشنام ئايال

مېنىڭ قوشنام ئايال
مېنىڭ قوشنام ئەترگۈل
مېنىڭ قوشنام ئۆمۈچۈك
مېنىڭ قوشنام چۈمۈله...
ئارىمىزدا بار بىرلا تام،
ئۇ تامنىڭ ئۇ تەرىپىدە
مەن بۇ تەرىپىدە.

ئۇ مېنى ئىشقا بۇيرۇيدۇ
مەلىكە
زەڭگى قۇلنى ئىشقا بۇيرىغاندەك.
ئۇ مېنى تېپىشماق تاپقىلى سالىدۇ
ئۇ مېنى
ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرىدىكى بارسا كەلمەس يولغا ئـە-
ۋەتىدۇ
ئۇنىڭ جاھاننامە ئەينىكىدە
ھەممە ئىشلىرىم كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ...

ئېھ، مەن خۇشال قۇل بولغىنىمغا،
قۇل بولغاندەك خاقان
ساھىبجامال ئايالغا.
مەن شاھلىق لىباسىنى كىيىپ، ئالتۇن تەختىمدە ئولتـۇ-
رۇپ

ئەمر ـ لەشكەرلىرىمنى يۆكۆندۈرۈپ، بارلىق خالايىقنى
باش ئۇرغۇزۇپ
قوشنامغا ئېھتىرام بىلدۈرىمەن:
ياشغايلا
ياشغايلا
تۈمەن مىڭ يىل ياشغايلا!!!...

ـــ ئەھھى، ئەھ...
قوشنام ئېھتىرامىمنى قوبۇل قىلدۇ
تامنىڭ ئۇ تەرىپىدە.

2008 ـ يىل 18 ـ ئىيۇن، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى

ـــ ئابدۇرېشىت ئېلىنىڭ «كىر يۇيغۇچى»
ناملىق شېئىرىغا مۇشائىرە

ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولۇپ كۆزۈمگە سوئال نەزەرىدە قارىدى
مەن ئۇنى ئۆيىمىزگە ئاپىرىپ قوياي، دېدىم
ئۇ: ئۆيۈم يوق دېدى.
مەن:
ئۆيۈمدە قىز بالا قونۇپ قالسا بولمايدۇ
ئەمسە كەچ بولۇشنى ساقلايلى
قۇياش كۆرۈپ قالسا تىللايدۇ،
ئاي يىغلايدۇ
يۇلتۇزلار دېرىزىدىن مارايدۇ، دېدىم...

دوستۇم
ھېسسىيات ئەخلەتخانىسىدىكى تاشلىۋېتىلگەن گۈللەر
قەلب دەرۋازىسىدىكى داتلىشىپ كەتكەن قۇلۇپلار
مۇھەببەت
ۋەتەن
قىپقىزىل پۇللار...
ھېچقايسىسىدىن ۋاز كەچكىلى بولمايدىكەن.
يېرىم كېچىدە ئويغىنىپ كېتىپ
ئۆلۈمنى يادىغا ئېلىپ
تاڭ ئاتقۇچە ئۇخلىغىلى بولمايدىكەن.
سۇنىڭ سۇدا

www.uyghurkitap.com

ئوتنىڭ ئوتتا
ئادەمنىڭ ئادەمدە ئىكەن
ھەممە نىمىسى...

دوستۇم
سەن ھاڭگا تىرەكتەك ئادەم
مەنمۇ ھەم.
كىر يۇيغۇچىلارغا يامان كۆزىمىزدە قارىمايلى
ئۇلار ئىشتاندەك يىرتىلىپ كەتمىسۇن.
ئۆيى بولمىسا ئۆيىمىزدە قوندۇرۇپ قالايلى
كىچىدە يۇلتۇزلاردەك چىچىلىپ كەتمىسۇن.
ئەگەر ئۇلار مۇھەببەت تەلەپ قىلسا
بولسا بىر ئۆمۈر يەتكۈدەك بىرەيلى
بولمىسا
كەچۈرۈڭ، يوق ئىدى... دەيلى.

دوستۇم
ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى

2008 ـ يىل 30 ـ ئىيۇن، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ھېچكىم كۆرمىدى

يىغلاپ تۇرسام سانسىز يۇلتۇزنىڭ
ئارىسىدا بىر يۇلتۇز بولۇپ
ھېچكىم كۆرمىدى...

پايپىقىمنىڭ يىرتىقى مەخپىي
گويا پىنھان ئازابلىرىمدەك.
ئايان لېكىن خۇشاللىقلىرىم
كۆڭلىكىمنىڭ كىر ياقىسىدەك.
كوچىلاردا ماڭغاندا يۇدۇپ
يەلكەمدىكى ئېغىر قۇياشنى،
كۆرمىدى ھېچكىم
كۆزۈمدىكى بىر تامچە ياشنى.

شامال ياكى قەلەندەر
ئىشىك چەككىنى.
ئايال ياكى شېئىر
مېنى مەندە قىلغان مۇساپىر.
يۈرسەم تەنھا مۇساپىرلىقتا
بىر تەنھا ئىت ئەگەشتى ماڭا،
دېدى ئىت قاۋاپ:
مەن بىر شائىر، ئىتلار شائىرى
بىزار بولغان قاتتىق سۆڭەكتىن
بىزار بولغان يۈندا ــ يالاقتىن

www.uyghurkitap.com

بىزار بولغان زەنجىر، تاياقتىن
بىزار بولغان
ئىتلار ئۈچۈن توقۇلغان داستان
بولۇپ ئوت ـ گۈلخان
كۆل بولغاندا ۋاراق ـ ۋاراقتىن.
مېنى چۈشەنمىگەن ئىتلار
مەڭگۈ ئىتتۇر
ئىتتۇر مەڭگۈ ئادەملەر ئىچرە...
سەنچۇ، سەن ئەي يالغۇزسەن ئىتتەك
شېئىر يېزىپ ئادەملەر ئارا
يۈرىكىڭنى باستىمۇ يارا؟
بىر قىز ئۈچۈن
ئوقۇدۇڭمۇ دۇنياغا لەنەت؟
قەبرە دېدىڭمۇ قەلبىڭنى يارغا
باستۇرۇپ كەلگەندە ساڭا مۇھەببەت؟!
ياكى هايات سىرلىرىنى پاچاقلاپ
بارچە ئۇلۇغلۇقلارنى ئارقاڭغا تاشلاپ
كېتىۋاتامسەن ئۆزۈڭگە قاراپ؟!...

دېدىم: هاۋ، هاۋ
مەن بىر ئوغرى.
قاپقاراڭغۇ سۆز زىندانلىرىدىن
ئىشىك ـ تۈڭلۈكسىز مەنە ئايۋانلىرىدىن
پەلسەپەدىكى جەسەتلەرنى ئاتلاپ
لوگىكىدىكى هېچكىم بايقىمىغان چىقىش ئېغىزىدىن باشلاپ
شېئىرنى چىقتىم ئوغرىلاپ
هېچكىم كۆرمىدى...

2008 ـ يىل 9 ـ ئىيۇل، خوتەن

مېنى كىم دېگۈچىلەر

مېنى كىم دېگۈچىلەر
كىمدۇر ئۆزى؟!

پارسا①
بىر ھەقىقىي ئىسىمدۇر،
دۇنيادا يوق لېكىن ئۇ ئادەم.
نېمە قىلىمەن شېئىر يېزىپ
ئۇ ئادەمنىڭ يوقلىقىنى دېمىسەم؟!...

كۈلسەم دورىدىك دەيدۇ ئاپتاپپەرەسنى
يىغلىسام بۇلۇتلارنىڭ بۇزۇلار كۆڭلى.
قۇياش يۇزلىرىمنى يالار ئىتتەك
سۆيسەم جىنەستىلەر كېتەر تۆكۈلۈپ...
ھەر بىر چېھرىدە يالاڭ ئاياغ يول
ھەر بىر سۇكۇناتنىڭ يۈرىكى جۇل - جۇل.
ماڭا تۇتىشىدۇ بارچە ماكان،
ماڭا كېلىدۇ ئالەم قۇرۇق قول...

مېنى كىم دېگۈچىلەر
كوچا ئاپتوبۇسى توختىغاندا
كۆزىنىڭ بالىخانىسىدىن ئايالىلارنى ماراۋاتقان
كۆڭۈلسىز ئايالدىن كۆڭۈل سوراۋاتقان
قولى ئوغرىلارنىڭ قولىدەك ئۇزۇن

① پارسا – تور نامىم.

www.uyghurkitap.com

يۈزى داپتەك، يۈرىكى قاپتەك
يېنىك ئادەمنى پارىسا دەيدۇ...

مېنى ھەر كىم دېسە بولىدۇ،
كىم بولۇشۇمدىن قەتئىينەزەر
ئىسمىم پارىسا!

2008 ـ يىل 21 ـ ئىيۇل، خوتەن

www.uyghurkitap.com

گۈمدىكى كونا بازار

بۇ يەردە
ئۆتمۈش ھازىر بولغان، ماشىنا مۇساپىر
مۇھەببەت ئۇچۇن ئارقىسىغا قارىغان شائىر
پاكار ئۆيلەرنىڭ ئۆگزىسىدە كۆزلىرىنى يۇمۇپ دۇرۇت ئوقۇۋاتقان
ئەرۋاھ يۇلتۇزلار
قەھرى - غەزەپ بىلەن رەستىگە تۆكۈلۈۋاتقان دېرىزىلەر
غۇۋا ئەينەكلەردىكى نارەسىدە قىزلارنىڭ غەمسىز كۈلكىسى
خالتا كوچىدىكى ئاخىرى يوق ناخشا...
قوڭغۇراقلىق مەپىدىكى ساھىبجامال ئايال
خانىقانىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ
گۈل ھەققىدە سۈرگەندە خىيال
بىردىنلا
ھەممە ياقنى قاپلىغان زاۋال...

بۇ يەردە
تىلەمچىنىڭ پۇت - قوللىرى ساق بولسا ئىدى، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كې-
تەتتى
كۆزلىرى كۆرسە ئىدى، تولا يىغلاپ ئەما بولۇپ قالاتتى
چېقىلىشنى ئىستىمەيدىغان قانداق چىنە بار؟
يىرتىلىشنى خالىمايدىغان قانداق كىيىم بار؟
بارچە سىرلار يېرىم كېچىدە ئېچىلمىسا ئىدى
تاڭغىچە يېپىلمىسا ئىدى
كۈندۈز
بەتبۇي نىجاسەت ۋە يىرگىنچلىك جەسەتلەرگە تولۇپ كېتەتتى.

مەشرەپ ھەزرەتلىرى مەسچىت ئۆگزىسىگە چىقىپ ئۆستەڭگە سىيگەندە
سۈيدۈكى يەتتە دومىلىغان
ياكى يەتمىش...
نەچچە دومىلىغىنىنى سانىمىغان قۇياشقا لەنەت!

بۇ يەردە
كىرلىشىپ كەتكەن بىر ئاسمان بار
ئاسماندا
مەشرەپ ھەزرەتلىرىنىڭ سۈيدۈكىنىڭ نەچچە دومىلىغىنىنى سانىمىغان
لەنەتگەردە قۇياش!...

2008 ـ يىل 23 ـ ئىيۇل، گوما

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب توربېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى تالاغا قارايدۇ

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى
تالاغا قارايدۇ

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسىدىن تالاغا قاراپ بىر قىزنى كۆردۈم،
قاشلىرى بەرگى قىياق
كۆزلىرى ئويناق بۇلاق.
لەۋلىرى مەي كاسەسى،
مەڭزىدە بىر جۈپ زىناق...
ئويلىدىم:
ئېتىكىنى قايرىغان شامال مەن بولسامچۇ
پۇتىغا پۇتلاشقان تاش مەن بولسامچۇ
مەن بولسامچۇ
ئۇ نازۇك قەددىنى ئېگىپ يەردىن ئالغان
بىر تال ياپراق...
...
زىبا تېنىنىڭ ئېچكىرىسىدە
كەتسەم ئېزىپ،
ئاتىلار ئېكىن يەرلەردە كەتمەن چېپىۋاتقان
ئانىلار ئېتىكىدە بالا بېقىۋاتقان
ئىتلار قاۋاۋاتقان
قويلار مەرەۋاتقان
ئېشەكلەر ھاڭراۋاتقان،
سەلتەنەتلەر

www.uyghurkitap.com

غەزەپ ـ نەپرەتلەر
سانسىز جەسەتلەر
ئورنىدىن تۇرۇۋاتقان،
ئالەم
دەم كۆمتۈرۈلۈپ
دەم ئۆرە بولۇۋاتقان
زىبا تېنىنىڭ ئىچكىرىسىدە...

ئاھ!...
دادىسى ئېلىپ كەتتى ئۇ قىزنى
ھېچكىم بىلمەيدىغان يەرگە.
بېرىش ئۈچۈن
مەن بىلمەيدىغان ئەرگە.
مېنى شېئىر يازالماس قىلىۋەتتى
ئۇنىڭ كېتەر چاغدىكى ئاخىرقى رەت قايرىلىپ قارىشى...

قىزنىڭ قارىسى يىتتى
كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسىنى ياپتىم.

2008 ـ يىل 27 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكىنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن...

ئاشۇ رەڭلىك ئېرىقلاردا ئاققان سۆيگۈ قوشقى،
ئاشۇ ناخشا، ئاخىرلاشقان يىغلاپ خەندە ئۇرغانچە.
ئاشۇ ئىشىك، كىرگۈزمىگەن مېنى يارنىڭ قوينىغا،
ئاشۇ كىيىم، قويغان مېنى يالىڭاچلاپ بارغانچە...
كىتابلاردا كېزىپ يۈرگەن جاراھەتلىك ئىسىملار،
شېئىر بولۇپ ئېقىۋاتقان قان ـ يىرىڭلار كەلكۈنى.
ئىچىمدىكى ئاشۇ زىندان گۈل ـ چېچەككە پۈركەنگەن،
ئاشۇ سۆيگۈ، بولغان مەستخۇش تەنلەر ئارا دەپسەندە...
ئۆلۈمىمنىڭ تويلار كەبى ئاخىرلاشماس ناۋاسى،
ئاشۇ مۇقام، چۈللەر ئارا يۈرگەن مېنى يېتىلەپ.
ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكىنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن،
ئاشۇ گۈللەر، بىر ـ بىرىگە بولغان كۈنداش ـ كۈشەندە...
ھايات پەقەت بىرلا گەپتۇر، ئۆلۈممۇ ھەم بىرلا گەپ،
ئاشۇ گەپنى توشۇۋاتقان بىز ھەممىمىز ھارۋىكەش.
ۋەتەن دېگەن سۆيگەن ياردۇر ياكى گۈزەل بىر شېئىر
ئاشۇ مەستتۇر ياكى يولدا قۇسۇپ ياتقان شەرمەندە...
بەلكىم شائىر مەن ئەمەسمەن، ئاشۇ ئويچان بىر يۇلتۇز،
ئۇنىڭ يارقىن نۇرلىرىغا تەسەددۇقتۇر كېچىلەر.
كېتىپ قالسام گەر بىر كۈنى بۇ دۇنيادىن خوش دېمەي
كەچۈرۈڭلار، كەتكەن ئۇغۇز دەل ئاشۇ كۈن ـ يەكشەنبە!

2008 ـ يىل 1 ـ سېنتەبىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن

بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن،
بىرئاز ـ بىرئازدىن
قەبرەمگە قاراپ كېتىۋاتىمەن.
ئاۋۋال بېشىمدىن چۈشتى بىر تال چاچ
ئاندىن
چۈشتى دومىلاپ باغرىمدىكى تاش.
ئاخىرلاشتى دەرەخلەرنىڭ سالام ـ سەھتى
توختىدى تاغلارنىڭ قەدەم تىۋىشى
توختىدى قۇشلار ئېيتىشتىن ناخشا
توختىدى
دەريالار شاد ـ خۇرام ئېقىشتىن ئاستا...

مۇزىكا
قايتالماس ئەمدى جىمجىتلىقنىغا.
شېئىر يېزىلدى، يېتەلمەس ئەمدى
ئاشۇ گۈزەل ھەم چەكسىز يوقلۇققا.
قايتۇرۇپ بېرەلمەس كېيىملەر
يالىڭاچ تېنىمنى، لاۋۇلداپ تۇرغان...
قايتۇرۇپ بېرەلمەس ئەينەكلەر
ياشلىق جۇش ئۇرغان چىرايىمنى ھەم...
ئاۋۋال يېدى مېنى ئاچ ئەرۋاھتەك نان
ئاندىن يېدى ئاياللار مۇھەببەت بىلەن.
يېدى شان ـ شۆھرەت، پۇل، ھوقۇق ئاندىن
يېدى

يېڭى پارچىلاپ
مەن بىلىدىغان جىمى نەرسىلەر...

يېرىم كېچىدە
بارماقلىرىمغا يۆگەلگەن مىلتىق ئاۋازى
ئاستىمدىن ئۆمۈلەپ قاچقان تۇرمىلەر،
كىرپىكىمدىن سىرغىغان بىر تامچە ياش
سۆرەپ كەلگەن پەرياد ـ نالىلەر...
قىزىل گۈلنى ئەسلەتكەن قان
ئېھ
قىزغىن ھەم ئەسەبىي ئاشۇ جەريان.
ئەنسىز چىرقىراشتىن كېيىنكى جىملىق
ئۆلۈمگە ئوخشاش شېرىن ھاياجان.
يار ـ
روھىمدىكى ئەبەدىيلىك دار،
دارنىڭ تۈۋىدىكى سانسىز ئالامان.
خەير! دەپ قول پۇلاڭلىتىۋاتقان قۇياش،
قۇياش ئاستىدىكى
بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتقان دۇنيا...

ئۆلمەسلىككە چارە يوق،
خۇشال ئۆلۈشكە ئىزدەيلى ئىمكان.
دوستلار
بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن
بىرئاز ـ بىرئازدىن...
ئۆلۈم بىر قېتىملىق مۇھەببەتلىششتۇر
ئۆز ـ ئۆزىمىز بىلەن.
ياكى ھاياتلىقنىڭ مەنىسىدۇر
بىز ئىزدەۋاتقان ئۇزۇندىن بېرى.

2008 ـ يىلى 17 ـ سېنتەبىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

لىققىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۋىسىدا

لىققىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۋىسىدا
غازاڭلارنىڭ مۇھەببەت ئۇچقۇنلىرىدا ئۆكلىنىپ كەتكەن قانىتىدا
سۇنىڭ ناخشا ئېيتقانچە ئۇيقۇغا كېتىۋاتقان كۆزلىرى ۋە
تۇپراقنىڭ باغرى قاتتىق ئاتىدەك گۈس - گۈس قەدەملىرى ئاستىدا
سېنىڭ سىغىنىشقا تولغان چىرايىڭ...

بىر سۆز يەتتە قات ئاسماننىڭ يەتتىنچى قەۋىتىدىن كېلىپ
مېنىڭ يۈرىكىمنى ماكان ئېتىپ
ئويغاتتى ھەر بىر تىنىقىمدا ئۇخلاۋاتقان سۇبھانىنى.
بىر ناخشا ئاۋازىمدىن قىلىچتەك سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ
ئۆلتۈرۈۋەتتى يۈرىكىمنىڭ يېنىدا ساڭا قاراپ يىغلاۋاتقان ھايۋانىنى.
بىر نىدا
يەرنىڭ يەتتىنچى قەۋەت تەكتىدە سۆڭەكلىرىمدە قىلىچ تاۋلايدۇ.
كۆز ياشلىرىمدىكى كىشەن - زەنجىرلەر
سىغىنىشنىڭ دالاسىدا مەست بۆرىدەك ھۇۋلايدۇ...

بىر بىنا پەلەمپەينىڭ يېنىدا توختىدى
بىر دېرىزە تونۇش يىغا ئاۋازىغا قۇلاق سالغانچە يىغلاشقا باشلىدى
قوللىرىم خوش دېگەن پېتى پۇلاڭلاپ قالغان
سېنى ئېلىپ كەتكەن ماشىنا
كۆز غازاڭلىرىدەك
شامال ھارۋىسىدەك
لىققىدە مۇھەببەت قاچىلانغان!...

2008 - يىل 23 - ئۆكتەبىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ئاسمان ـ زېمىن ئۇچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم

ئاسمان ـ زېمىن ئۇچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم
زەنگەر ئۇپۇقنى ياغلىق قىلىپ ئارتىۋاپسەن
پۇتۇڭنىڭ ئۇستىدىكى ئۇيقۇغا كەتكەن بۇلۇتلار
نېچۇندۇر
بۇلۇتلارنىڭ چۇشىدىكى گۈلدۈرماما، چاقماقلار
دىققىتىڭنى بۇزالماس...

قانداق بولغىيدى
يارىلىشتىن ئىلگىرىكى كائىنات، ئالەم؟
قانداق بولغىيدى
تۇغۇلۇشتىن ئىلگىرىكى مەۋجۇدات، ئادەم؟
يوق نەرسىلەرنى سېغىنىمەن
سېغىنغان نەرسىلىرىمنىڭ يوق بولۇشىنى تىلەيمەن
سېغىنغاندەك خۇدانى
ئۆرلەپ بۈيۈكلۈككە، يوق بولغانسېرى...

سەن ئۇنسىز قاراپ تۇرسەن
چوڭقۇر سۆيگۈ بىلەن بۇ بىردەملىك دۇنياغا!...

2008 ـ يىل 4 ـ نويابىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

كىمنىڭ يۇلتۇزلىرى ئاسماندىكى...

كىمنىڭ يۇلتۇزلىرى ئاسماندىكى نۇر چېچىپ تۇرغان؟
كىمنىڭ شەيتانلىرى ئاينىڭ ئېتىكىدە دۇرۇت ئوقۇپ ئولتۇرغان؟
كىمنىڭ ناخشىسى ئۇ ئايارەي...
تارنى ئۈزۈپ، قارنىنى يېرىپ دۇتارنى سۇندۇرغان؟!
تۇرسۇن بىردەم ئېتىكاپتىن قارنى ئاچقان گۇناھ كەبىرلەر
بىردەم دارنىڭ تۆۋرۈكلىرىدىن ئۇچۇپ كەتسۇن كەپتەرلەر
بىردەم يىرتىلسۇن
مۇھەببەتنى شەرھ ئەتكەن تەن ـ بەدەنلەردىن پۈتكەن دەپتەرلەر...
ئوچۇق گۆرلەردەك كۆزى ئوچۇق
ئوتى ئۆچكەن ئوچاقتەك، سوغۇق ساغرىدەك
قىيا ئېچىلغان ئىشكتەك، يارنىڭ تېغىدىن قاچقان كېيىكتەك
بىردەم يالغۇز
ئۆز ھەسرىتىگە چۆمۈلسۇن يۈرەك!
تېرەكلەر ئاخشامدىكى يالىڭاچ ئەرۋاھلار
ئەپسۇن ـ ئايەتتەك مەستخۇش ياپراقلار چالغان چاۋاكلار
كىنودىن قايتقاندەك يېزا قىزلىرى
مايسىلار ئۇسسىغان سۆيگۈ ئېتىزى
كەندىر پۇرىقىدەك خۇمارلىق جانان
كېلەر قاچان
ئېتىزغا ناخشىسىنى توۋلاپ شادىمان؟
جېنىمنىڭ بىر تېلىلا ئوق
ئون سەككىز تال قوۋۇرغامنىڭ ھەممىسى سۇنۇق
ھەر بىر تۈكۈمنىڭ ھەر بىر ناخشىسى

ياغرار قەھرىمانلار تۇۋلاۋاتقان مەيداندا.
ھەر نەپىسىم ئەبەدىيلىك ئىمارەت ئۆچۈن
خىش پىشۇرار تىنىقىمدىكى خۇمداندا.
دەرۋىشلىك تونۇمنى بورانغا بېرەي
ئىسسىق جېنىمنى ئالغانغا بېرەي
قالغان بىساتىمنى
يار تەرەپتىن كەلگەن شامالغا سورۇۋېتەي!...

2008 ـ يىل 11 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ

پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ
تاشقىنلىتىپ سوغۇق ياشلارنى.
چىرقىرىغان كىم ئۇ لەززەتلىك
بارمىقىغا يۆگەپ چاچلارنى...
تونۇۋالار كىمنى بۇ يۈرەك
زۇۋان سۈرمەس غېرىبانە ئاي.
شۇنچە ئۇزاق دىل قاراڭغۇسى
تەنلەر تىترەپ ئۈنلەر خۇشچىراي.
ئۇ بەئەينى كۈيچى راۋابتۇر
ياكى قارنى يېرىلغان دۇتار.
يا يىقىلغان سانسىز لەشكەردۇر
كۈي ئەۋجىدە ئۈزۈلگەندە تار.
ياكى ئاسمان، كونا پالاستەك
دېرىزىدىن تۇرغان ساڭگىلاپ.
ياكى قاتتىق قىيناق ئىچىدە
كۆزدۇر كەتكەن چاناقتىن چاچراپ.
كۆڭۈللەرنىڭ ئارقا ھويلىسى
يا زۇلمەتنى يىرتقان چىراغلار.
گۈللەر بىلەن ياسالغان تۈرمە
يا تۈندىكى ئەما بۇلاقلار...
كەتتى كۆڭلۈم سەرگەردان بولۇپ
قاي چۆللەردە تۇغۇلار سەنەم؟
ھېچبىر سەۋەب قالمىدى ئەمدى

www.uyghurkitap.com

ئۆلۈشكە يا ياشاشقا بىردەم.
كېتەيلى ئەي سەۋدايى سۆگەت
تۇرۇۋەرمە ئۆستەڭ بويىدا.
ئۇچرىشارمىز يار بىلەن بەلكى
ئاسمان بىلەن يەرنىڭ تويىدا!

2008 ـ يىل 16 ـ فېۋرال، خوتەن

ئاسمان دەرياغا پەسلەۋاتقاندا

ئاسمان دەرياغا پەسلەۋاتقاندا
سۇلار قىرغاقنى يالاپ ئەسنەۋاتقاندا
تاشلار سۇنىڭ تېگىدە كىشنەۋاتقاندا
بىر قىز بىر يىگىتكە ئاشىق ـ بىقارار...

قىز دېدى:
جېنىم بېغىڭىزدىكى ئەتىرگۈلدۇر،
ئۆز كۆكسۈمگە ئۆزۈم سانجىغان خەنجەرسىز.
تېنىم قۇچىقىڭىزدىكى پايانسىز چۆلدۇر،
ئۇ چۆلدىكى قەلەندەرسىز.
مەن بىر سازكى، سىز سازەندە
ئىشق كۈيلىرى ئۆزۈلمەس ئالەمدە.
ئۆلسەم قۇچىقىڭىزدا، جەننەت ئىستىمەسمەن
تىرىلسەم مۇھەببەت ئىچرە، مەڭگۈ ئۆلمەسمەن!...

ئىشق لەشكەرلىرى باستۇرۇپ كەلدى،
ئېگىز سېپىل ـ ئىمارەت قېنى؟
جان بېرەي مەن قۇچىقىڭىزدا،
ئۆلۈمگە ئىجازەت قېنى؟
دىلدا قانداق باھار بولۇر
گۈل ئېچىلمىسا زىمىستاندا؟
سۆيگۈ قانداق ئىزھار بولۇر
ئۆلمىگۈچە بۇ جاھاندا؟!...

قىز ئاھ ئۇردى، پەريادلىرى ئون ئىككى مۇقام بولدى
ياشلىرى تۆكۈلۈپ دەريادىكى مارجان بولدى
كىرپىكلىرى ئىشق چۆلىدىكى كارۋان بولدى
چاچلىرى چۇۋۇلۇپ قاپقارا ھىجران بولدى
شائىر نەزمىگە قېتىپ دېدىلەركى:
يامان بولدى
يامان بولدى!...

2009 ـ يىل 4 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

مېنىڭ يۈرىكىم

مىخلانماق بولسا قۇياشقا مىخلىنار
بىخلانماق بولسا زۇلمەتتە بىخلىنار

باش سۆڭەكمىدە شاراب ئىچكەنلەر پادىشاھ بولار
تىرەمگە كىرگەنلەر قۇل بولار

يۈزۈمنىڭ يورۇق تەرىپىدىن كەلگەنلەر خۇداسىز
قاراڭغۇ تەرىپىدىن كەلگەنلەر گۇناھسىز...

جېنىمنىڭ يوپۇرماقلىرىنى شىلدىرلىتار
قېنىمنىڭ ئەتىرگۈللىرىنى ئېچىلدۇرار
بارماقلىرىنى يۇم - يۇم يىغلىتىپ
قوۋۇرغىلىرىمنى ساناپ ئولتۇرار...

قۇش ئەمەستۇر، قاقالماس قانات
ئەمەستۇر ھەم چېپىۋاتقان ئات
تەگرىنىڭ سەپەر سومكىسىدۇر ئىلغىغا ئېسىلغان
مېنىڭ يۈرىكىم!...

2009 - يىل 15 - سېنتەبىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

يەنە بىر ناخشا

1

بۇلغىنار تەن بىلەن جاننىڭ ئارىسى
ساقايماس بىر ئۆمۈر سۆيگۈ يارىسى.
يالغۇزلۇق تەگرىنىڭ قىشىدىن كېلەر
قەبرىدە تۇگەيدۇ ئۇنىڭ چالىسى.
ئەي ماڭا بىر جانان بەرمىگەن زېمىن
جېنىمنى قاخشاتما، ئاسىي بولۇپ مەن
بۇ قاقاس قەلبىمدىن قېچىپ كەتكىچە،
يۈرىكىم داپ چېلىپ تۇرغان چۆلدە مەن
قېنىم ئات چاپتۇرۇپ يۈرگەن سايدا مەن
سۆڭەكىم نەي چېلىپ يۈرگەن يايلاقتا
كېيىمنى سالماقتا توپ ـ توپ ئاياللار
مەن شېئىر يازىمەن ئۆلۈپ كەتكىچە...

2

مەن يارنى ئىسىمگە ئالسام شۇ ھامان
كارىۋاتنىڭ ۋەدىسى كېتەر غىچىرلاپ.
لېۋىمدىن باشلانغان چىغىر يوللاردا
بىر دەريا چۆللەرگە ماڭار ئالدىراپ.
گۆشۈمدە پىتلارنىڭ تاراق ـ تۇرۇقى
ئىچىمدە ئىشەكلەر ھاڭرايدۇ تىنماي.
تۇرىدۇ چىچىنى يۇلۇپ تاڭغىچە
دېرىزە يېنىدا ساھىبجامال ئاي.

www.uyghurkitap.com

ۋارقىراپ ئۆلگەنلەر تۇرار زۇۋانسىز
قىمارۋاز كوچىلار يىغلار دۇم يېتىپ.
بازارنىڭ چۇۋۇلغان ماتلاي چېچىدا
ئولتۇرار بىر بىنا ئۆزىنى سېتىپ.
ئاخىرقى ماشىنا كېتەر توساتتىن
سۇنار ھەم تۇيۇقسىز ئاخىرقى دۇتار.
مېنى گۈل دەردىدىن يىراق قىلىشلار
لەپىلدەپ كەلگۈچە يەنە بىر باھار.

3

ئايالنىڭ قوينىدا ئۆلمەن جەزمەن
ئۆلمەن ياكى مەن ئاتتىن يىقىلىپ.
ۋە ياكى شېئىرنىڭ سۇيىقەستىدە
كېتىمەن ئەينەكتەك چۇل ـ چۇل چېقىلىپ.
كېتىش دەپ ئاتالغان كېلىشلىرىم بار،
ئۆچ بۇرجەك قەسەمدىن، يانتۇ بۇلۇڭدىن.
كىمنىلا ئۇچراتسام دەردىمنى تۆكۈپ
پۇتۇمنى تارتمىدىم سوغۇق كۆلۈڭدىن.
بورانلار ئەڭلىمنى بايراق قىلدۇ
چۆل مېنى قان بىلەن يۇيۇندۇردۇ.
گوياكى گۇناھكار بالىغا ئوخشاش
مۇھەببەت ئۆلۈمنى يۈكۈندۈردۇ.
لېكىن مەن ئىچىمدە بولغان يۈكۈنۈپ
قورقىمەن ئۆلۈمدىن شۇ قەدەر دەھشەت.
قەيەردە يۈرىمەن سەرگەردان بولۇپ
ئۆلگەندە تەڭرى گەر بەرمىسە جەننەت؟

4

ئاتلاندى تېنىمدىن چىقىپ، دوزاخقا
ماڭغان بىر ئەرۋاھنىڭ گۈلدۈرمامىسى.

ئاڭلاندى دوزاختىن چىقىپ جەننەتكە
ماڭغان بىر ئەرۋاھنىڭ شادىيانىسى.
سۆيگۈگە تېگىشكەن ئىككى دۇنيانى
ئاڭلاندى شاھ مەشرەپ ئوقۇغان غەزەل.
ئاڭلاندى ئايالنىڭ چاقىرغان ئۈنى
چاقىرىپ تۇرغاندەك تۈمەنمىڭ ئەجەل...
يەنە بىر ناخشىنى ئېيتماقچى بولدۇم
تۈگەر ئۇ جىسمىمدىن تۈگىگەندە قان.
ئەگەردە شۇ ناخشا ياڭراپ تۇرمىسا
قالار بۇ دۇنيادا نە بىر شەرەپ ـ شان؟!

2009 ـ يىل 16 ـ سېنتەبىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

هەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار

ئاسمان ئۆرۈلۈپ چۈشۈشكە ئاز قالغان
يەر يېرىلىپ كېتىشكە ئاز قالغان
قۇياش ئۆچۈپ كېتىشكە ئاز قالغان
ئادەملەر ئۆلۈپ كېتىشكە ئاز قالغان...
ئۆينىڭ ئىچىدە تۆت كارىۋات
ھەر بىر كارىۋاتتا بىردىن پەرىزات
ئۆينىڭ تېشىدا تۆت تام
ھەر بىر تامدا بىردىن كائىنات
ھەر بىر يۈرەكتە بىردىن ئىت
ھەر بىر جاندا بىردىن ئوق
ھەر بىر چاچتا بىردىن قامچا
ھەر بىر تىنىقتا بىردىن ئۆلۈم
ھەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار...

2009 ـ يىل 30 ـ سېنتەبىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

يالغۇز كارىۋات ۋە يالغۇز يوتقان

ئىشكلەرنى ئېچىپ شاد ـ خۇرام
كىرىپ ـ چىقىپ تۇرۇۋاتقان جان.
ئاستا ـ ئاستا ئورنىدىن تۇرغان
كۆڭۈلدىكى شۇ غېرىب هايۋان...

دېرىزىلەر خالار، خالىماس
تامنىڭ كۆزى قارىغۇ ئەمەس.
يېغىۋاتقان قاپقارا چاچلار
تورۇستىكى زۇلمەتلىك هەۋەس...

ئاي نۇرىغا تولغان ئايدىڭدا
قىپيالىڭاچ تۇرغان تېرەكلەر.
بارخان ـ بارخان كۆتۈش، سېغىنىش
يۇمران كاسا، تولغان ئەمچەكلەر...

يۇرەكتىكى چىرىپ كېتىشلەر
ئەينەكتىكى قېرىپ كېتىشلەر
هاياجانلىق قۇرۇپ كېتىشلەر...

2009 ـ يىل 23 ـ ئۆكتەبىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ
شامالLارغا بەرمەيمەن زەرەر

ئۇيان ـ بۇيان مېڭىشلىرىمدا
چەيلىمەيمەن يېنىك هاۋانى

دەرياLارنىڭ ئۈستىدە توختاپ
سۈزۈك سۇلارغا قىلمەن تەزىم

بولسام ئەگەر يامغۇر ياغدۇرماق
سۈندۈكلەردىن بېرىمەن خەۋەر

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ
دەهشەت بىلەن چاقماق چاقسامپۇ
تاماكامغا ئوت يېقىۋېلىپلا
بەند بولىمەن ئۆز خىيالىمغا...

2009 ـ يىل 31 ـ ئۆكتەبىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرىسى

بىكەتكە گېپىم يوق

ئاپتوبۇسلارغا گېپىم يوق
كەتسە يەنە قايتىپ كېلەر

يولۇچىلارغا گېپىم يوق
كەتسە كېلەر ياكى كەلمەس

شوپۇرلارغا گېپىم يوق
ئېلىپ كېلەر كەتكەنلەرنىڭ ئورنىغا

بىكەتكە گېپىم يوق
مېنىڭ يارىم
كەتمەيدىغان، كەلمەيدىغان قىز!...

2009 ـ يىل 2 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئىزاھات

ئۆي ۋە قەبرە ئىككى ماكاندۇر
بىرى زۇلمەت، بىرى قاراڭغۇ

ئىككى دۇنيا ئىككى داستاندۇر
بىرى يالغان، بىرى ئەپسانە.

ھايات، ئۆلۈم ئىككى قىرغاقتۇر
دەريادا يوق بىر تامچىمۇ سۇ...

2009 ـ يىل 25 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

قۇربان ھېيتنىڭ خۇشاللىقى

سەھراغا كېتىپ
توپىلارغا يۇمۇلايمەن

جېنىمنى جانان چىنىگە سېلىپ
قېنىمنى قىزىل ئېرىقتا ئېقىتىمەن

ناغرا چالغان بويتاقلىقىمنى
سۇناي چېلىپ تۈگىتىمەن

ئاسمان مېنىڭ ھېيتلىق تۇمىقىم
تۇپراق مېنىڭ ھېيتلىق ئايىغىم
ئىشتىنىمدۇر شاماللار
كۆڭلىكىم يامغۇر...

رەھمەت تەڭرىم ھېيتلىقلىرىڭغا!

2009 ـ يىل 26 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

هۆرنىسا ئىسمائىل

تۇمەنلىگەن كېچىلەرنىڭ بىرىدە
تۇمەنلىگەن ئاياللارنىڭ بىرىسەن.
تولۇپ تاشقان تېنىڭ بىلەن ئۆركەشلەپ
كۆڭلۈمدىكى ئېتىزلىققا كىرىسەن.
تۇمەنلىگەن ئاتلار چاپار تاراقلاپ
چېچىڭدىكى قاپقاراڭغۇ ئاسماندا.
مىياڭلايدۇ قىيامەتنىڭ مۈشۈكى
ئېتىكىڭنىڭ ئاستىدىكى ئايۋاندا.
ئىككى پۇتۇڭ ئىككى ياققا ماڭىدۇ
ناخشا ئېيتسا كىندىكىڭدە ئىزغىرىن.
كىم ئۇ ياتقان كۆڭلۈڭدىكى كارىۋاتتا،
تىرنىقىڭنى ئېلىۋاتقان قايسى جىن؟...

2009 ـ يىل 27 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئەزرائىلنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ئەسۋابلىرى

ئەزرائىل جاننى ئېلىش ئۈچۈن
ھەممە ئەسۋابلىرىنى ئېلىپ كەلدى؛
ئادەمنىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
پىچاقنى، زەھەرنى، ئوقنى، سىرتماقنى
ماشىنىنىڭ چاقنى، بىنانىڭ ئونىنچى قەۋىتىنى، سۆيگۈنى ۋە تۈرلۈك
كېسەلنى...
چىۋىننىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
DDW نى ۋە شاپالاقنى ئېلىپ كەلدى.
ئادەمنىڭ جېنىنى ئالىدىغان ئەسۋابلار ئىچىدە مەشھۇرراقى ئىنقىلاب ـ
ۋەتەن ئۇرۇشلىرى، ئېتقاد يۈرۈشلىرى
خالاپ تۇرۇپ خۇشال ئۆلۈشلەردىن كۈلۈپ كەتكەن ئەزرائىل...
ئاندىن قالسا ۋابا
ھاراق بىلەن تاماكا
ئەيدىز ۋە H1N1 تارقىلىشچان زۇكمى
ئاستا ـ ئاستا شېرىن ئۆلۈشلەردىن ھۇزۇرلىنىۋاتقان ئەزرائىل...
سۇ، تۇپراق، ئوت، ھاۋا
چۈشكۈنلۈك، ئازاب ـ ئوقۇبەت ۋە راھەت ـ پاراغەت
يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسە ئەزرائىلنىڭ جان ئالىدىغان ئەسۋابلىرى...
جېنىنى ئالىدىغان ئەسۋابنى ئادەملەرنىڭ ئۆز قولىغا تۇتقۇزۇپ قويۇپ
خىلمۇخىل ئۆلۈملەرنى تاماشا قىلىۋاتقان ئەزرائىل...

2009 ـ يىل 4 ـ دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئەڭ ئېگىز شارقىراتمىنىڭ نالە ـ زارى

مېنى تۇتۇۋال!... دەپ ۋارقىرايدۇ
ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمايدۇ
گۈلدۈرلەپ تاشلىنىۋاتقان سۇلار
ئۆزىنى ئۆزىدىن تارتالمىغان سۇلار
پارە ـ پارە بولغان سۇلار
بىچارە سۇلار...
چۈشۈۋېتىپ كەينىگە قارىيالمايدۇ
توختىماي چۈشۈۋېرىدۇ
چىلىق ـ چىلىق تەرلەپ كېتىدۇ
لەۋلىرى گەز باغلاپ كېتىدۇ
قورسقى يېرىلىپ كېتىدۇ
ئۈچەيلىرى چۇۋۇلۇپ كېتىدۇ
كۆزلىرى پولتىيىپ چىقىدۇ
مېنى تۇتۇۋال!... دەپ ۋارقىرايدۇ
ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمايدۇ
كاشكى، بىلسە ئىدى
ئۆزىنى شۇنچە ئېگىزدىن تاشلاۋاتقان كىم؟
نالە ـ زارىدىن ھۇزۇرلىنىپ كۈلۈۋاتقان كىم؟!...
بىچارە سۇلار...

2009 ـ يىل 7 ـ دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

تىللاردا داستان

ئۆلتۈرۈلۈشنىڭ ئۆلتۈرۈشتىن ئالىيجانابلىقى
كۆز يېشىدىن قانىنىڭ ساپلىقى
خۇشاللىقتىن قايغۇلارنىڭ راستلىقى
تۈرمە تاملىرىنىڭ قۇياشنىڭ نۇرى بىلەن قوپۇرۇلغانلىقى
ئەڭ قاراڭغۇ بىر كامىرنىڭ قاتمۇقات يورۇق كامىرلارغا سولانغانلىقى
ئاشۇ كامىردا
ل. مۇتەللىپ ۋە ئابدۇخالىق ئۇيغۇرنىڭ شېئىر يازغانلىقى
تىللاردا داستان...

2009 ـ يىل 9 ـ دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئات بازىرىدا كېتىۋاتاتتىم

ئات بازىرى[1]دا كېتىۋاتاتتىم
تۆت ئەر مۇشتلىشىۋېتىپتۇ
بىرسىنىڭ جېنى يۇمۇلاق بولۇپ
ئالقىنىغا چىقىۋاپتۇ،
بىرسىنىڭ قېنى ئاپئاق ئاقرىپ
يولنىڭ ئوتتۇرىسىدا يېتىۋاپتۇ،
يەنە بىرسى جېنىنى
يۈرىكىنىڭ ئىچ يانچۇقىغا تىقىۋاپتۇ،
بىرسىنىڭ كۆزلىرى غەزەپ بىلەن يۈگۈرۈپ كېلىۋېتىپتۇ
يەنە بىرسى
كۆزىنىڭ ھەممە ئىشىكلىرىنى ئېتىۋاپتۇ
ئېتىلىۋاتقان مۇشتلار
قۇچاقلىشىۋاتقان روھلار
ھۇزۇرلۇق ئىڭراشلار
بىر قاچا ئۆلۈم
ئىسسىق، مەززىلىك...
ئاھ، خۇدا!

2010 ـ يىل 6 ـ يانۋار، خوتەن

[1] ئات بازىرى ــ خوتەن شەھىرىدىكى رەستە نامى

www.uyghurkitap.com

گۈلنى پىنھان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر

گۈلنى پىنھان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر،
بۇلبۇلى بىچارىنىڭ كۆڭلىنى ناشاد قىلۇر.
قاشىدىن ئەگىپ ئۆتەر ئايمۇ مۇئەللەقتىن چۈشۈپ
لەۋلىرىدە مەيۇ ـ مەيخانە ھامان پەرياد قىلۇر.
ساچىنىڭ بوستانىدا ئوتلار كېيىك
كىرپىكىن قاقىپ نۆۋەر جاللات قىلۇر.
ئۆلگىلى ياتسام ئۇنىڭ قۇچاقىدا
بىر كۈلۈپ ئەجەلنى ئۇ بەرباد قىلۇر.
نە قىلاي بۇ جان بىلەن جاھاننى مەن؟
بىر ـ بىرىگە ئىككى ئالەمنى يەنە ئۇلپەت قىلۇر.
ئاھ، بۇ دەردىم كىمگە ئېيتاي، بىلمىدىم،
تەڭرىمۇ ھەم ئىشق ئۈچۈن خىزمەت قىلۇر.

2010 ـ يىل 22 ـ يانۋار، خوتەن

www.uyghurkitap.com

قارا كۆز، ھوي، ھوي...

كۆڭلىكىڭنىڭ تۈگمىسىنى سىلىۋالسام بولامدۇ؟
لېۋىڭدىكى جىنەستىنى ئۈزۈۋالسام بولامدۇ؟
ئالتۇن ئېتىمنى كۈمۈش مەپەڭگە قېتىۋالسام بولامدۇ؟
يوللىرىڭدا غازاڭ بولۇپ يېتىۋالسام بولامدۇ؟
...
يوپۇرماقنىڭ شىلدىرلىغان ئۆستىڭىنى كەچتىمەن
ئىككى پۈتى ئىككى ياققا ماڭغان چۈشنى كۆردۈمەن
ئۆلۈمنى تا ئۆلگىچە كۈنلەر ساناپ كۈتتۈمەن
كونا تامنىڭ تۆشۈكىدىن ئۆز ئۆيۈمگە كەتتىمەن
تاملاردىكى ئەرۋاھلارنىڭ چىرىغىدا ئۆچتۈمەن
ھەممە ئەرلەر بىر ئايالغا كىرىپ كەتكەن ئىشىكتىن
سۇغا قاراپ قۇرۇپ كەتكەن تەلپۈنۈشنى كۆردۈمەن...
قارا كۆز، ھوي، ھوي...

2010 ـ يىل 28 ـ يانۋار، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

يېنىمدا ئولتۇر

يېنىمدا ئولتۇر
ساڭا
ئۆمرۈمنىڭ ئوتتۇز توققۇز ىنچى بېتىدىكى قۇياش ئولتۇرغان ئورۇندۇقنى
ئاسماندىكى بېشىمنىڭ يەردىكى پۇتۇمغا يېقىنلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى
ھاياتىمنىڭ قاپ ئوتتۇرىسىدىن بىر تۆشۈك ئېچىپ قويغانلىقىمنى
ئاشۇ تۆشۈكتىن
سېنىڭ جامالىڭنى ماراۋاتقانلىقىمنى
سۆزلەپ بېرەي...

يېنىمدا ئولتۇر
ساڭا
سەن شاراب ئىچكەن چۆش قاچىسىنىڭ مېنىڭ تېنىم ئىكەنلىكىنى
لېۋىڭدىكى قىپقىزىل جىنەستىلەرنىڭ لەۋلىرىمدىكى باغدا پىشقانلىقىنى
بارماقلىرىمنىڭ ھەر بىر تال چېچىڭنى بېقىپ چوڭ قىلغانلىقىنى
سۆزلەپ بېرەي...

2010 ـ يىل 29 ـ يانۋار، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئەتىر كۆڭلىكنى يامىۋالغان قىز

ئاسمان يىقىلغاندا چېچىلغان يۇلتۇزلارنى
بويىنغا مارجان قىلىپ ئېسىۋالغان قىز،
يەر تەۋرىگەندە غۇلاپ چۈشكەن ئىمارەتلەرنى
قاراڭغۇ قوشاقلىرىغا قېتىۋالغان قىز،
جەسەتلەرنى يىڭنىگە ئۆتكۈزۈپ
ئەتىر كۆڭلىكنى يامىۋالغان قىز،
بىھوش لەززەتلەرنى كىرپىك قىلىچىدىن ئۆتكۈزۈپ
كۆز ياش قامچىلىرىدا ئاتلارنى ھەيدەپ
كۆزۈمنىڭ قىيا ئوچۇق ئىشىكىدىن
خىلۋەت چۈشلىرىمگە كىرىۋالغان قىز...

2010 ـ يىل 17 ـ فېۋرال، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام
جەننەت، دوزاخ ئارىسىدا مەن...

چىرقىرىشار ئالۋاستىلىرى
ناخشا ئېيتار پەرىشتىلىرى
قىرغىن قىلار دەل ـ دەرەخلەرنى
قەلبىمدىكى يېرىم كېچىدە...

ئاز قالغاندا قۇياش بولماققا
ئۆچۈپ قالغان قارا چىراغقا
كېپەن ياپار قاپقارا ئاسمان...

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام
ئەجەل ئاتلىق ماشىنا بىلەن...

2010 ـ يىل 21 ـ فېۋرال، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئاھ!!!...

مېنىڭ ئۆلۈمىمنى، مېنىڭ سۆيۈشلىرىمنى
مېنىڭ جاراھەت باسقان ناخشىلىرىمنى
ياۋايى يۈرىكىمنى، ئەسەبىي تالانتىمنى
قايتۇرۇپ بەر
يېرىم كېچىلەر
پەرىشتىلەر قاۋاپ يۈرەر
ئۇچقۇر ماشىنىلار، ئېگىز ئىمارەتلەر
قىپقىزىل پۇللىرىڭنى ئال
ئۈستۈمدىكى ئاسماننى ئېلىۋەت، ئاستىمدىكى يەرنى تارتىۋال
مەندە مەن ياشاۋاتقان شېئىرلار
مەندە مەن سۆيۈۋاتقان جانانلار
مەندە مەن ئۆلۈۋاتقان مەيدانلار
مەندە مەن بولمىغان جاھالەت
مەندە مېنى ئوقۇۋاتقان ھېكايە
مەندە مېنى قۇتقۇزىدىغان تەڭرى...
ئاھ!!!...

2010 ـ يىل 1 ـ مارت، خوتەن

يورۇق پەسىللىرىڭنى باشلاپ كەل

يورۇق پەسىللىرىڭنى باشلاپ كەل
قاراڭغۇ قۇشلىرىڭنى باشلاپ كەل
ئۆرۈك چېچەكلىرىدىن تۈزۈپ ناز
مۇقام مەرغۇللىرىدىن قۇيۇنتاز
توغراق شاخلىرىدىن باياۋان
بوم پەدىدىن داپ
نەيدىن تېرەكلەرگە يامشىپ
سۇنايدىن يالڭاچ
ساتاردىن يالاڭ ئاياغ
تەمبۇردىن مىڭ قەلەندەرنى
راۋابتىن ساراڭ جىنلارنى
ئاھ!...
ئۆلۈم ھارۋىسىنى ھەيدەپ
ھارۋىدىكى ئىشق ـ مۇھەببەتتە
دوزاختا ئوت قالىغىلى بارايلى...

2010 ـ يىل 9 ـ ئاپرېل، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا

يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا
تاتلىق ئۇيقۇغا كەتكەن چۈشۈمدىكى كارىۋاتتىن چۈشۈپ
ساڭا ياستۇقۇمدىكى دېڭىزدىن قۇرۇقلۇق ئىزدەيمەن.
باھاردىن يەلپۈگۈچ، يامغۇردىن چىراغ
سۇدىن ئەينەك، ئوتتىن تارغاق
تاغدىن چېچەكلىگەن بۆرە
باغدىن يىغلاۋاتقان سەھەر
ئۆلۈمدىن بىر ۋاراق قەغەز ئىزدەيمەن...
ساڭا مەن سۇمبۇل چاچلىرىڭنىڭ نەمخۇش شاملى
بورانلار ئېچىۋەتكەن مۇقام سۆڭىكى
ئوڭدا ياتقاندا غۇنچىلىغان ئەمچەك بارخان
ئەرۋاھ قوشاقلارنى ئاڭلىغانچە شاراب ئىچىۋاتقان تەكلىماكان
يوتاڭدىكى شىلدىرلاپ ئېقىۋاتقان دەريادىن قىرغاق ئىزدەيمەن....
ئىزدەپ تاپقىنىمدا سەندە مەن
مەندە مەن يوق، يىغلايمەن!...

2010 ـ يىل 10 ـ ئاپرېل، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام

ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام
چېچىم ئۆركەشلەر شامالدارنىڭ قەلەندەرىگە
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام...
مەندە مەندىن باشقا ھېچكىم يوق
مەندە مەندىمۇ يوق يالغۇزلۇق
مەندە چىقىپ كەتكەن ئايالنىڭ بوش كارىۋىتى
مەندە قايتىپ كېلمىدىغان ئايالنىڭ زىبۇ ـ زىننەت ساندۇقى
مەندە كەلمەيدىغان، كەتمەيدىغان ئايالنىڭ قۇرۇپ قالماس ئىلھام بۇلىقى
سازلار ۋارقىرار قاندىن سۆڭەككە
يېتىپ بارالماس ھېچبىر كارۋان تەشنا يۈرەككە
كۆرمەس چۈشلەرنى كېچىلەردە نە قىلاي؟
قېچىپ يۈرگەن ئاسمان بىلەن ئەگەشمىگەن دۇنيانى
ئەينەك دېرىزىنى ئاچقاننى، ئۆلگەن ئادەم قىيپالىڭاچ قاچقاننى
سۇدىن تار ئەشكەننى، ئوتتىن ۋىل ـ ۋىل تۆگمىلەرنى يەشكەننى
ئاھ!...
قاراڭغۇدىن يورۇق يۈزۈم كۆرۈندى
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام!

2010 ـ يىل 14 ـ ئاپرېل، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

كېچە يېرىم ئاياغ

كېچە يېرىم ئاياغ
سۇلار شىرىلداپ ئاسماننى ئېغىرلىتىۋاتىدۇ
ئەسكى جىنلار قېچىۋاتىدۇ
تەگرى قانات قېقىۋاتىدۇ
ئۆلۈم ئىشىك چېكىۋاتىدۇ
چۈشۈمدىن يالىڭاچ چىقىپ
جىنازىغا پاتارمەنمۇ؟
كۆزۈمدىن قاراڭغۇ چىقىپ
يورۇق گۆرنى تاپارمەنمۇ؟!...
جېنىم سېسىپ كەتتى،
تىنىقلىرىم قۇشقاچلاردەك
پۇررىدە ئۇچۇپ كەتتى...
ئەلۋىدا
يۈرەك ساڭگىلىغان شاخلاردا
ئايال غۇنچىلىغان كارىۋاتلاردا
سۆيگۈ... دېگەن دوزاخلاردا
قالغان هاياتىم!...

2010 ـ يىل 18 ـ ئاپرېل، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

يەكەندىكى ئايال داستان

يەكەندە بىر ئايالنىڭ سەككىز ئايمىقى
قولىدىكى جامدا ئۆلۈمنىڭ قايمىقى
جاراڭ ـ جۇرۇڭ ئىشانلىرى بار
لەۋلىرىنىڭ خانىقاسىدا...

كۆزىدىكى جام بىلەن
يۈزىدىكى ئايدىڭدا ئىچتۇق مۇسەللەس
بولدۇق مەست ـ ئەلەس

تېنىنىڭ ئىچكىرىسىدىكى ئايۋاندا
ياڭرايدۇ نەغمە ـ ناۋا.
ئىككى پۇتى ئىككى ياقىا ماڭغاندا
ئارىدىكى دەشتى ـ باياۋاندا
ئاھ
كۆزلىرىنى يۇمۇپ ئەتىرگۈل ئولتۇرار،
ئۇنىڭ دۇئا ـ تىلاۋەتلىرىنى
تەڭرى بىلەر ياكى بىلمەس...

بىز باشقا تامدىن ئارتىلدۇق
ئۆلۈۋېلىشقا كەلگەن بۇ ئايال،
شېئىر بولسا ئىدى، كاشكى
شېئىر بولسا
خوتەن سەھرالىرىدىكى لەيلى غەزەل

قەشقەر كوچىلىرىدىكى مەجنۇن مۇخەممەس...
ئىلاھا،
ئۆلۈمدىن بىر ۋاراق بەر
ئۇ جەننەتنى رىزۋاننى
ئۇ دوزىخى شەيتاننى
داستان قىلايلى!
داستان قىلايلى!!!...

2010 ـ يىل 5 ـ ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن

بۇ...
مەن
قارا كۆزلىرىڭنىڭ ئۇيغۇر كېچىسى
قارا قاشلىرىڭنىڭ قۇرئان تەكچىسى
قارا چاچلىرىڭنىڭ جەڭچىسى
باغرىڭنى سۇغا ئايلاندۇرىدىغان تاش ناخشىسى
سۇغا ماڭغان كۆڭلۈڭنى شەرەتلەپ
چۆلگە ماڭغان قاشتېشى.
قۇمنى بارماقلىرىڭدا
بارخان توقۇيدىغان بوران.
ئۆلۈكنى داستان قىلىپ
مۇقام ئوقۇيدىغان تەكلىماكان.
قولۇڭ تەگسە
يىغلايدىغان ساتار
بوزلايدىغان دۇتار...
ساڭا كۆڭلۈمنى بېرىپ بولۇپ
كۆڭۈلسىز بولۇپ
سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن!

2010 ـ يىل 28 ـ ماي، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ھەق دوست، يائاللاھ!...

ماڭا ياتقان قۇياشتا ياتتىم
مەندە ئاققان توپاندا ئاقتىم.
ساماۋى ئاسمان كۆنگرىگە قويۇپ
مەشرەپ كەبى ھەقكە ھامان كۈلۈپ باقتىم.
چۆلدە دىلبەر ئوڭدا ياتۇر بارخان ـ بارخان
جېنىمدا جان جىلۋە قىلۇر رەيھان ـ رەيھان.
غېرىب بېشىم، يالغۇز بېشىم، ساياق بېشىم
ئۇنى ئەجەل ھارۋىسىغا قاتتىم ـ قاتتىم...
پەرىشتىلەر ئۇخلاپ ياتقان ئايغىمدا
غېرىب مۇسا ھاسا قىلغان تايىقىمدا
جۇل ـ جۇل بولغان قەلەندەرلىك بايرىقىمدا
يەتتە ئاسمان ئىشىكىنى قاقتىم ـ قاقتىم...

ھەق دوست، يائاللاھ
ئىگەم مېنى
ئاپارغاندا ساتقىلى قۇل بازىرىدا
يىغلاپ تۇرار ئۇندا يارىم بىر پۇلى يوق!

2010 ـ يىل 12 ـ ئىيۇل، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

ئۆلىدىغان ئادەممەن

مېنى جاھانىڭغا پاتقىلى قوي
ئەسكى سارايىڭدا بىردەم ياتقىلى قوي.
ھەسرەتلىرىمنى باغلاپ ـ باغلاپ
گۈل بازارىدا ساتقىلى قوي...
كۆزۈم يار شولىسىنى ئاسمانلارغا تېگىشمەس
يۈزۈم يار جىلۋىسىنى رەيھانلارغا تېگىشمەس
ئەييۇھانناس!... سېسىپ كەتكەن جېنىمنى
ھېچكىم ئۆلمەيدىغان داستانلارغا تېگىشمەس...
نىتەي، ئۆلىدىغان ئادەممەن،
يار قېشىغا ماڭدىم دەپ
كۆلىدىغان ئادەممەن.
ئارقامدىن ئەگەشكەن ئىزلىرىمنى
قەبرەمنىڭ يېنىدا قالدۇرۇپ،
ئۆزۈم تېخىمۇ چوڭقۇر
تېخىمۇ زۇلمەتلىك ئىز بولۇپ
پايانسىز يوقلۇققا چۆكىدىغان ئادەممەن...
كېپىنەك توننى كىيىپ
گۈلخاندا يېتىپ،
يا بىلەن ئوقنى ئېلىپ
دۈشمەننى ئېتىپ
ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرىدا
يارغا يارايدىغان ئادەممەن...
قۇمنىڭ ئىشكىدىن كىرىپ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۆلگەن ئادەمدەك ملڭ ياشقا كرىپ
توغراقتىن ساپايىنى
بوراندىن داپنى ئېلىپ
چېلىپ
ئەجەل ئاستانىسىدا
ئەشەددىي مۇقاملارغا ئۇسسۇل ئوينايدىغان ئادەممەن!...
...
مېنى قات ـ قېتىغا يوشۇرغان گۈل غۇنچىسىنى
يىغلاپ ئېچىلدۇرىدىغان بۇلبۇللار،
مېنى باغلايدىغان ئۇزۇن چاچلارنى
ئۈستەڭگە تاشلاپ ئوينايدىغان سۇمبۇللار،
مېنى سۆيگۈ دېگەن هارۋىغا قېتىپ
دوزاخقا ئوتۇن توشۇيدىغان ئايالار
ئىككى ئالەمنىڭ ئارىسىدىكى ئۇزاق يولدا
كېتىۋتقاندا
ئېيتقان ناخشامنى ئاڭلامسىلەر:
ئايارەي
يارسىز ملڭ يىل ياشىسام
ئۆتكەن كۈنۈم بىر كۈنچە يوق.
ئىشق ئوتىنىڭ ئالدىدا
دوزاخ ئوتى ئۇچقۇنچە يوق...
مەن بۇ ناخشىنى بىركىمدىن ئاڭلىغان
ئىككى ئالەمنىڭ ئارىسىدىكى ئۇزاق يولدا
كېتىۋاتقاندا...
كېتىۋاتقاندا...

2010 ـ يىل 14 ـ ئىيۇل، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورى www.uyghurkitap.com ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ناتونۇش
(داستان)

1 ـ باب بۇرۇن

ئىلاھا! دېدىم ـ دە، قەلەمنى ئالدىم،
قەلبىمدە بىر زەررە شېئىر قالمىدى.
بولغاچ مەن تەقدىرنىڭ قولىدا ھەردەم
ئاھ، مېنى ئۇنتۇدەك ھېچكىم چالمىدى.
ئايال بار بولسىمۇ مەندە، يوشۇرۇن
سالدىم مەن قاتمۇ ـ قات كىيىملىرىمنى.
چۈشلەرگە لىق تولغان كارىۋاتقا قاراپ
يىغلىدىم دەھشەتلىك شېئىرلىرىمنى.
يىغلىدىم ھاياتنى ھەر كۈنى مۇڭلۇق،
يىغلىدىم ئۆلۈمنى دانىمۇ ـ دانە.
يىغلىدىم نەپرەتنى مۇھەببەت بىلەن
يىغلىدىم دەردىمنى قىلىپ بېگانە.
يىغلىدىم، يىغلىدىم، يىغلىدىم تىنماي،
يىغلايمەن، يىغلايمەن، يىغلايمەن يەنە.
يىغلىسام قەلبىمنى قۇتقۇزار شېئىر
يوق يارغا كۆڭلۈمنى قىلىپ دىۋانە...

2 ـ باب ناتونۇش

...
تۇغۇلغان چېغىمدا ئىدىم ناتونۇش،

www.uyghurkitap.com

بىلگەنتىم، گۈل ماڭا قالغانتى ھەيران.
ئوت مېنى قىلماقچى بولغاندا دوزاخ،
بولاتتى ئاۋۋال ئۇ بىر تامچە توپان.
تونۇماس ئىدىم مەن، قەلبىم يوق ئىدى،
ئەينەكتە كۆرۈنگەن ئۇ قايسى دەريا؟
يىغلىسام كېتەتتىم پارلاپ باھاردەك
مىڭ يىللىق يۈزۈمنى يۇيغاندەك گويا.
ئەتراپىم مەن بىلەن لىق تولغان ئىدى،
بەزىدە پۈتلىشىپ كېتەتتىم تېخى.
ئىسمىمنى چاقىرسا مېھرىبان ئانام
تاپالماي قالاتتىم بەزى ئۆزۈمنى...
ئاھ، ئۇندا باللىق قۇشقاچلار بىلەن
كونا تام تۆشۈكى، گۈللۈك مۇھەببەت.
چاچرىغان قۇملارغا يالاڭ ئاياغ ياش،
ئېشەكلەر ھاڭرىغان ساددا تەبىئەت.
ئىشتاننى سالغاندا گۈللەر قاقاقلاپ
قويلارغا لېۋىنى تۇتقۇزمىغان ساي.
چىنىگە يۈرەكنى سىلىپ ئىچكەن ئاش،
ئېرىققا پاتمىغان دەريالار، ئاي ـ ھاي...
قىزلارنىڭ ئېغى يوق گۈللۈك ئىشتىنى
غۇنچىلاپ كۆزىنى يۇمۇۋالغان قان.
كۆكسىنى قوزىنىڭ تۇمشۇقى بىلەن
سىلىغان غۇبارسىز كىچىككىنە جان.
پىت باققان يوتقاندا ئۇزاق قاراڭغۇ
تاكى تاڭ ئاتقۇچە سايرىغان دۇتار.
ئۆزىنى ئاسمانغا تاشلىغان بالا
قەدىمكى زاماندىن كەلگەن ھارۋىلار.
ئون بەش كۈن يۈزىنى يۇيمىغان كېچە
ئالۋاستى چېچىدىن بىر تال ئاق چېچەك.

كەتمەنگە پاتمىغان ئۆكتەم ئىتىزلار
ناتونۇش چۈشلەرگە يىقلىغان يۈرەك.
ناتونۇش چىرايلار، ناتونۇش ئۈنلەر
ناتونۇش يىغلىغان، ناتونۇش كۈلگەن
ناتونۇش يۈگۈرگەن كۈندۈزلەر، تۈنلەر...
موزاينىڭ كىرپىكى تۆكۈلگەن سەھەر،
تەخەيدەك سۇباتتىن قالدى كۆكۈللەر.
يوتقاندىن مەڭگۈلۈك چىقتى مۈشۈكلەر
سۆيمەيمەن! دېگەنچە لېۋىنى سوزۇپ
يىغلاشقا باشلىدى ئىتلار، كۈچۈكلەر
مەكتەپكە ماڭدىم مەن سومكامنى ئېسىپ...

مەكتەپ ــ خەتلەرنىڭ گۈلزارلىقىدۇر
سىنىپ ھەم گۈللەرنى ئوقۇيدىغان خەت.
پارتىلار يۈزىنى يۇيمايدىغان سۇ،
كىتاب ھەم مەڭگۈ «ئا» دېگەن بىرلا خەت.
قەلەم ــ قەغەزدە ماڭغان ناتونۇش
قەيەرگە بېرىشنى بىلمەيدىغان يول.
مۇئەللىم ــ ئۆزىدىن سۇغۇرۇپ ئېلىپ
باشقا بىر«ئۆز»نگە تاشلايدىغان قول...
ئەر، ئايال قوشۇلسا ئادەم بولىدۇ،
دوزاخ ۋە جەننەتنى ياراتتى خۇدا.
ئوتقا ئوت قوشۇلسا بولىدۇ گۈلخان،
سۇغا سۇ قوشۇلسا بولىدۇ دەريا.
مەن بۇرۇن ئۆزۈمگە دېمىگەن ئىدىم
بىرگە بىر قوشۇلسا بىر بولىدۇ، دەپ.
قەيەرگە بارىسىلەر شۇ «بىر»دىن باشقا
بىر ئۆمۈر بۇ كونا ھارۋىنى ھەيدەپ؟!...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

شۇنداق دەپ توۋلىدىم ئۇن يىلدىن كېيىن
مەكتەپكە بېرىپ، ئاھ، باللارغا مەن!

3 ـ باب كۆڭۈل

مەن خۇدا! دېگەندە، ئويغاندى روھىم
ئاندىن ئۇ يەتتىنچى ئاسمانغا چىقتى.
روھىم تۇرغان يەتتىنچى ئاسمان
شۇ ھامان مېنىڭكى قەلبىمگە چۆكتى.
...
بۇ نېمە؟ ئۆلۈمنىڭ تاغاق سۆڭىكى،
بۇ نېمە؟ ياشاشقا كۆنگەن جىنازا.
بۇ نېمە؟ كۆڭۈلنى كەزگەن باياۋان،
بۇ نېمە؟ دەپتەردىن يىرتىلغان سىياھ.
ئەينەكلىك ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا
يېشىنگەن لەۋلەرنىڭ گۈلزارلىقىدا
كېيىكلەر ئوتلىغان سەبىي يۈرىكىم،
ئاھ خۇدا، كىرلەشكەن بۇ كۆڭلۈم بىلەن
ئۆكسۈپ ياش تۆكمىسەم كۆرۈنمەس ھېچكىم.
ئەڭ رەزىل بىنالار ئېگىزلىمەكتە
پەلەمپەي كۆكسۈمگە دەسسەۋاتىدۇ.
ئەڭ قىزىل ماشىنا قىزغىن بۇلاڭچى
قىزلارنىڭ كۆڭلىنى چەيلەۋاتىدۇ.
قىزلارنىڭ كۆڭلىدە ئاتتىن يىقىلسام
قىزلارنىڭ تېنىدە ھايۋانلىنىمەن.
قىزلاردىن دار ياساپ ئېسىلسام ئاگا
تېخىمۇ ئۆلىمەن، راۋانلىنىمەن.
مەن ئۆلدۈم، دېگەندە قەلبىم مېنىڭكى
قىزلارنىڭ ئىسمىدا چۆلگە قېچىپ كەت.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

قۇياشقا مىخلانغان گۈللۈك ئايۋاندا
قاراڭغۇ چۈشلەردىن قۇترار سەلتەنەت.

...

توساتتىن مەن يولنىڭ چىقتىم تېشىغا
ئەي ناخشا، كۆڭلۈمنى قايتۇر ئۆزۈمگە.
مەن شېئىر يېزىشقا يارالغان كىشى،
ئاياللار، غەزەپلىك باقمىن كۆزۈمگە.
ئۇ كىمدۇ، دەردىمنى ھارۋىغا قاتقان،
قەدەھتە قايىنىغان ئاشقىنىڭ يېشى؟
ئەينەكلەر سۇنغاندا ئاسماننى ياشاپ،
يۇلتۇزلار يۈرەككە قېچىپ كەتكۈسى.
ئەڭ گۈزەل بىر ئايال تاۋۇتۇم بولسا،
ئۆلمىدىم تېنىمدىن چىقماي تۇرۇپ جان.
ئاھ سۆيگۈ ـ مۇھەببەت، شېرىن ئىنتىقام،
جېنىمدىن ئات مىنىپ ئۆتتى قەبرىستان.
كىرلىكتەك يىرتىلغان دەريادىن ئۆتۈپ
شامالنىڭ قانىتى بولۇپ قالدى قان.
مېنى دەپ تۇغۇلغان ئاياللار ئۈچۈن
قىلاي مەن ئۆمرۈمنى ئۇزۇن بىر داستان.
بۇ يەردە بىر قىز بار، مىللىتى ئۆلۈم
مېنى دەپ تەڭرىدىن چوغ سوراۋاتقان.
بۇ يەردە بىر قىز بار، مىللىتى شېئىر
مېنى دەپ دوزاختا ئوت قالاۋاتقان.
بۇ يەردە بىر قىزنىڭ يېرىم قەلبى يوق
دېرىزە ئالدىدا ئايدىن خىجالەت.
تېنىمنىڭ ئالدىدا يۈكۈنۈپ بىر قىز
مۇھەببەت ئۈستىدىن قىلار شىكايەت.
ھەممە قىز ئاخىرى بىرلا ئۆلۈمدۇر،
دەھشەتلىك مۇقامغا تاشلايدۇ تۇرمۇش.

كۆڭۈلنى دۆۋىلەپ قويار ھەر باھار،
ئەترگۈل بەرگىدەك ھەسرەتلىك ئۆرۈش.

4 ـ باب قىز

ئون توققۇز يېشىمدا ئون توققۇز باھار،
ئون توققۇز باھاردا ئون توققۇز چېچەك.
ئون توققۇز چېچەككە ئېيتىپ ئەللۋىدا
يىغلايدۇ كۆكسۈمدە بىر قانلىق يۈرەك.
بۇ يۈرەك شارابقا لىق تولغان قەدەھ
بۇ يۈرەك ناخشىدا يارىلانغان گۈل.
بۇ يۈرەك سۆيگۈگە ماڭغان يولۇچى،
بۇ يۈرەك بىر قىزدا ئۆلۈۋالغان چۆل.
خىياللار يۈرەككە تاشلايدۇ ئوتۇن،
يەكشەنبە ئەزەلدىن دوزاخقا تۇتاش.
ئاھ، ئۇ قىز جېنىمنىڭ جانانىسىدە
سەھەردە شەرقتىن بالقىغان قۇياش.
ئاھ ئۇ قىز كىرپىكىم ئالدىدىن ئۆتكەن
ياردار كېيىكنىڭ ياش يۇقى كۆزى.
ئۇ كېيىك تاغلارغا قاچقاندا ئۈركۈپ
قاپقارا تاشلارنىڭ ئاقارغان يۈزى.
ئۇ قىزنىڭ ئېچىلغان دەرۋازىسى يوق
ئۇ قىزنىڭ ئەينىكى يەتتىنچى ئاسمان.
ئۇ قىزنىڭ قىز بولغان مەسۇم غۇنچىسى
قاراڭغۇ ئورماندا ھۇۋلىغان ھايۋان.
كۆڭلىكى شامالغا ئەتلەس توقۇيدۇ،
گۈل بەرگى ئىشتىنىدا سايرايدۇ بۇلبۇل.
پۇتلىرى جىرىڭلاپ قىلغاندا نەغمە
پەلەكمۇ ئۆرگىلىپ ئوينايدۇ ئۇسسۇل.
كۆزىدە چۆچەكچى مىڭ بىر كېچە بار

ھەر كېچە ئۆلىدۇ بىردىن شەھرىزاد.
لېۋىدە كېپىنەك قەبرىستانلىقى
قەبرىدە جەسەتلەر ئۈنلەيدۇ ناشاد.
ئۇ قىز بىر يالىڭاچ شېئىردىن چىققان
ئۇ قىز بىر رەسىمدە كارۋاتتا ياتقان.
ئۇ قىز بىر ناخشىنىڭ قۇرىماس يېشى،
ئۇ قىز بىر ئۆلۈمگە جېنىنى چاتقان.
ئۇ قىزنىڭ چۆل بولۇپ قۇرۇغان تېنى
بىر تەشنا بۇلاقتا ئاقار بولدۇقلاپ.
ئۇ قىزنى ھەتتاكى كۆكتىكى ئايمۇ
ئوقۇيدۇ، ئوقۇيدۇ، چەكسىز دۇدۇقلاپ.
ئۇ قىزغا دۇتارنىڭ مەيلى بارمىكىن،
شاخلارنى سۇندۇرۇپ سايرايدۇ قۇشقاچ.
قارلىغاچ كېتىدۇ دەھشەتنى كېسىپ
قان يۇقى پەردىنى غۇۋا قايرىغاچ.
ئۇسسۇلغا سالىدۇ ساراڭ جىنلارنى
گۈلەخچى راۋابلار باياۋاندا.
چۆكتۈرۈپ ئويىنايدۇ مىڭ قەلەندەرنى
تەمبۇرچى مۇقامنىڭ قۇرۇق جامىغا.
ئۇ قىزدا تىز پۈكمەس سۇۋادان تېرەك
ئۇ قىزدا چېچەكلەپ تۇرار جىگدىلەر.
ئۇ قىزدا تۇراتتى ئېيتىپ ئەلۋىدا
بىر ـ بىرىگە سانسىز قەبرىلەر.
ئۇ قىزدا قەدىمكى ئاپپاق سۆڭەكلەر
ئۆلۈشتىن بۇرۇنقى شانلىق جەسەتلەر.
ئەڭ ئېگىز بىنالار، چوڭقۇر ئازگاللار
يامغۇردەك شارقىراپ يىغلىغان خەتلەر.
يوللارنىڭ شاراقلاپ سايرىغان ئۈنى،
شارابلار لېۋىدە قېتىپ قالغان قان.

ماشنا ئۆلگەن كۈن، تۆمۈردەك سوغۇق
سۇلياۋغا ئورالغان بۈگۈنكى زامان.
ئاھ ئۇ قىز... قەبرىدىن ئاتقان يېڭى تاڭ
قۇياشتىن قۇتۇلغان سەلتەنەتلىك قۇل.
ئۆلۈمگە بارمايمەن دېگەن ئەر كىشى
ئۆزىدىن ئۆزىگە ماڭغان ئۇزاق يول.
رەستىدە يالىڭاچ ياتقان ئاي نۇرى،
قاراڭغۇ يوتقاندەك مۇدھىش ۋە سوغۇق.
چۈشىدىن چىقىپلا ئېزىقىپ قالغان
ھەدىدىن تاشقىرى زۇلمەتلىك يورۇق.
مۇزىكا ئەۋجىدە لەيلەپ تۇماندەك
كۆز يېشى ئېقتىپ ئەكەلگەن زىندان.
پايانسىز ۋادىدۇر ئۇ قىزنىڭ تېنى
باغلاردەك مېھرىبان، تاغدەك قەھرىمان.
ئاھ، ئۇ قىز قىز تۇرار قىيامەتكىچە،
چۈنكى ئۇ قەلبىمدە نۇرلانغان يوق قىز.
تۇغۇلۇپ مەن ئۆلگەن كۈنى جاھانغا
شەرمەندە يۈزۈمنى قىلغان يورۇق، قىز.
شېئىرنىڭ چېچىنى سۆرەپ كېچىدىن
ئۆلۈمنىڭ كۆزىگە تىقىپ قولنى،
قاتمۇ ـ قات ئېچىلغان گۈلنىڭ قېتىدىن
سۇغارغان بۇلبۇلنىڭ مۇڭلۇق ئۈنىنى...
يۈرەكنى مىخلاپ ھەم دەرۋازىلارغا
كۆندۈرگەن سايراشقا نازۇك چىمەننى،
پايانسىز يوتقاننىڭ قاراڭغۇسىدا
تۈگەتكەن چۈش كۆرۈپ ئۇندا بەدەننى...
جىننى بېرىشكە تىلەمچىلەرگە
ھەر كۈنى قۇياشقا مەجبۇرلانغان تاڭ،
ئۆزىنى ئۆلتۈرۈپ ئويناشقا ئەرنى

گۆرلەردىن ياڭرىغان سەۋدايى ئاھاڭ...
ئاھ، ئۇ قىز، قەلبىمدە گويا ئاخىرەت
باغرىمدا تىپىرلاپ ئۆلەر رەتمۇ - رەت.
بۇلۇتى ئاسماننى قىلار ئاستىمدا
ئۇ قىزنىڭ كىيىمى گۈزەل تەبىئەت.
ئۇنىڭغا جىنمنى بېرىپ بولالماي
ھاياتمەن ھەتتاكى مىڭ جەسەتكىچە.
ناخشامنى قەپەسگە سولاپ قويۇڭلار
سوزۇلار بۇ ئۆلۈم قىيامەتكىچە...

5 ـ باب يار

قەلبىمگە كەلگەندە يالىڭاچ ئىدىم
تۇراتتى كۆكسۈمدە پارلاپ كېچىلەر.
ئاسمانغا قارايتتىم، قۇياش بارمۇ - يوق؟...
بىر قەدەم ماڭمايلا ئازسا كىشىلەر.
ئەڭ گۈزەل بىر گۈلنى قىلاتتىم خىيال
ئەينەكنىڭ كەينىدە تۇرسا ئاياللار.
يار يىغلاپ تۇراتتى ئىشتان بېغىمدا،
ئەڭ ئىسسىق قان ئارا چاقنايتتى باھار.
...
يولنىڭ ئوڭ چېتىدە ماڭسام مۇلايىم
دەسسەلگەن ئەرۋاھلار تۇرماقتا قارغاپ.
ۋەھىمە ياپيېشىل كۆزلۈك پاھىشە
ئاياللار يىرتىلغان يۈرەكنى ياماپ...
تاپاننىڭ ماتكىسى غايەت قىزىل گۈل
ساڭگىلاپ ئېچىلغان ئىدى ھاياجان.
كارۋاتنى قوغلىغان كېسەل مۇھەببەت
مادارسىز تۈنلەرنى قىلاتتى ماكان...
ئىزىمدا قەبرىلەر پۇلاڭلىتار قول

www.uyghurkitap.com

مەن قاچان كەتكەنمەن قۇياشنى كۆزلەپ؟
يولۇچى ئۆلۈمنى كىرگۈزسەم ئۆيگە
بىرەرمۇ تەقدىردىن ھېكايە سۆزلەپ؟
ئاھ ئۆلۈم، مەن ساڭا بولدۇم ئىنتىزار
مەن سېنى ئەبەدىي دېگەيمەن جانان.
قۇلىغا ئىگىسى بەرمىسە قەلەم
نەپرەتلىك تەقدىرنى يازىدۇ قاچان؟
بۇ يولدا ئاتلارنىڭ يايلى قارا چاچ
كەتكەن چۆل ــ قەلەندەر، سەۋدايى جاھان.
ئەجەلنى ئىچىمگە قويدۇم توشقۇزۇپ
ياشايمەن ھەر كۈننى بىر ــ بىرلەپ ئاسان...
ھەر كۈنى مەن ساڭا كېتىۋاتىمەن
يېقىندا كۆرۈنگەن يىراققا قاراپ.
يەتتىنچى ئاسماننىڭ پەلەمپىيىدىن
بىر ــ بىرلەپ چۈشمەن چېچىڭنى تاراپ.
يار دېگەن دار ئەمەس دېمىدىم ھامان
مەرمەردەك تېنىڭدىن قەلبىمنى ياساپ،
مەن يازغان شېئىردا دوزاخ بارمۇ ــ يوق،
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىڭدا تۇرسام ئوت قالاپ؟...
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىڭ ئوت، ئىشقىڭ قىزىل ئوت
ئوتلارنى ئۇلغايتىپ تۇرغۇچى سەن يار.
جەھەننەم ئېيىنىڭ بىرىنچى كۈنى
تاۋۇتقا ئەگىشىپ كەلگۈچى سەن يار.
جۇپ چەشمە بۇلاقتىن ئوخچۇپ ئاقار قان
زەنجىرلەر تارتىلغان ئايدىن قۇياشقا.
قان يۇقى كىرپىكلەر سايرار لاۋۇلداپ
دىلدىكى ياغلىقنى قانغا بوياشقا.
مېنىڭ زار قەلبىمنى تۆگىگە ئارتىپ
يالىڭاچ چۆللەردە يۈرگۈچى سەن يار.

ئاداققى جىنىمنى تېنىمدىن يېشىپ
بىر تامچە قېنىمدا كۈلگۈچى سەن يار.
...
سەن ئۈچۈن رازىمەن مىليون جەسەتكە
رازىمەن ياشاشقا قىيامەتكىچە.
تاملارنى كۆتۈردىن چاقاي سارائدەك
ئۆلتۈرەي ئۆلۈمنى مۇھەببەتكىچە.
يار!... دېگەن ئاغزىمدىن ئاقسۇن قىزىل قان
يۈزۈمنى يىرتاي ھەم كۆزلىرىڭ بىلەن.
قەبرەمدە ئۆزۈمنى يالاي مۈشۈكتەك
جىنىمنى قۇرۇتاي سۆزلىرىڭ بىلەن.
ئورماندا شاخلىرىڭ بىلەكلىرىمدۇر
ئەينەكسىز شەھرىڭگە كىرەي يالىڭاچ.
سەن مېنى ئۆلتۈرمە، سېنى دەپ ئۆلەي
قاراڭغۇ چۈشۈڭدە بولغاندا قاچ - قاچ.
مەن سېنى ئۆلۈمدەك قورقۇپ سېغىناي
مەن سېنى ناخشىدىن چىقاي قۇتقۇزۇپ.
ئاھ، سەندەك يالغۇز ھەم دەھشەتلىك مەينى
ئىچەي مەن تېنىمگە لىپلىق تولدۇرۇپ.
سەن ئوتدا ياتقاندا قۇياش بولۇپ مەن
باياۋان تېنىڭگە قىلاي جان پىدا.
يۈگۈرەي جەسەتكە كۆرگىلى سېنى
بىر سىقىم توپىغا قىلىپ ئىلتىجا...
بۇ ئالەم يار بىلەن لىق تولغان دەيدۇ
بۇ سېنىڭ يوق بولغان بارلىقىڭمىدۇ؟
يۈرىكىم يار ئۈچۈن ئۆلمىدىڭ دەيدۇ،
بۇ سېنىڭ ئاداققى يارلىقىڭمىدۇ؟
يامغۇرلار سىملدار تەشنالىق بىلەن
سېنى ھەر ئويلىسام زېمىندەك يېتىپ.

www.uyghurkitap.com

ئىچىمدە بولساڭ گەر تىشىمدا يوقسەن
مەن قانداق ئۆلمەن، چىقمىساڭ قىچىپ.
قىچىپ چىق، بۇ يورۇق ئالەمگە ئەي يار
گۆركىرەپ چاپماقتا سانسىز ماشىنا.
قاقاقلاپ كۈلمەكتە پۇللار قىپقىزىل
شارابلار مەست بولۇپ قۇسماقتا راسا.
كىيىمنى يالىڭاچ قىلغان ئاياللار
تېنىدىن زېرىكىپ سالماقتا چۇقان.
ناخشىلار يۈزىگە كەيىننى قىلىپ
ئەڭ سۆيۈق چۈشلەرنى قىلماقتا راۋان.
ئېتىزدا مىڭلىغان ئەمگەكچى خەلق
چاپماقتا كەتمەننى جەننەتكىچە تا.
يىگىتلەر قىزلارنى يېتىلەپ يۈرۈپ
كەتمەكتە كىنودەك ئۆلۈپ، ئاھ خۇدا...
قىچىپ چىق، ئىچىم بىر زۇلمەتلىك ساراي
قەبرىدە پىلىلداپ يانار غېرىب شام.
قان ـ زەرداپ ئۇسۇلغان بىر ئەسكى چېلەك
ئۆلۈمدىن ئۆزگە، ئاھ، ھېچنېمە يوق جام.
تولغاندۇر ۋەھىمە، قانلىق ئىنتىقام
ۋەسۋەسە، جىنايەت، شېئىر... ئۇنىڭغا.
ئەبەدىي ئۆلەلمەي، قانداق ئازاب بۇ
دوزاختا قىينىلىپ... نە كۈن بۇ ساڭا؟!
قىچىپ چىق، توختىما مىنۇت، سېكۇنت،
قىچىپ چىق، قىچىپ چىق، قىچىپ چىق ھامان.
سەن چىقىپ بولغاندا ئاندىن مەن ئۆلەي
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىڭدا بولۇپ قەھرىمان!

6 ـ باب شېئىر

مەنكى بۇ زەھەرنى ئۆلگەندە ئىچكەن
مەنكى بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا جەسەت.

تىلىمدا ئاققاندا سۆزلەر توپانى
غايەت بىر كېمىدە ئۇخلار قىيامەت.
بىر اقلا يىغلىدىم ئاسمان ۋە يەلەك
ئاھ ئازاپ سەن ماڭا قەدەھنى ئۇزات.
جېنىمنى بەرمەيمەن ياردىن بۆلەككە
تۇپراققا ئاداققى تىنىقىمنى چات.
ئېزىقىپ يۈرمىسەم تاپالمىدىم يول
چۆل دېگەن ئايالنى مۇقاملارغا سات.
يالىڭاچ بولغۇچى كۆرسەت ئۆزۈڭنى،
تېنىڭدە كولانغان لەھەتلەردە يات...
ئۇ كۈنى چۈشىدىن ئويغاندى كارىۋات
ئۇ كۈنى ئەتىرگۈل كېسەل مۇھەببەت.
قۇياشقا بېرىلگەن ئاخىرقى تۈندە
كۆزۈمدىن باشلاندى قاپقارا زۇلمەت.
تۆشۈكلەر ئېچىلدى يېرىم كېچىگە
ئارقىسى تارتىلدى ئالدى تەرەپكە.
يىغلىدى قايغۇدىن ئېگىز ئولتۇرۇپ
بىلمىدى، بىلمىدىن قايتىپ ئەدەپكە.
ھەر يەردە بىر يەرنىڭ تاش ـ تۇپراقلىرى
ھەر كىمدە بىر ئادەم كۆتۈردى چۇقان.
ئۇ دېدى: سەن پەقەت كەتكىن ئۆزۈڭگە،
پەقەتلا كەتمەسلىك يولدۇر ئەڭ راۋان.
ئەينەكلەر چاققاندەك ئاسمانلىرىنى
يىرتىلغان قىز دېدى شېئىر ئۆزىنى.
قاغىلار چوقۇلاپ بىر جۈپ كۆزىنى
قانلارغا بويىدى ئاپپاق يۈزىنى.
قانلارنىڭ ئىچىدە بىلىنى تولغاپ
كۆز يېشى كۈلەتتى شاللاق ھەم رەسۋا.
ئورنىدىن تۇراتتى بىردەم يۈگۈرۈپ

www.uyghurkitap.com

يۈكۈنۈپ كېلەتتى دارنىڭ ئالدىغا:
ھەيرانمەن دار سېنىڭ ئېگىزلىكىڭگە
ساڭا كىم ئېسىلىپ ئاسماندا ياشار؟
نېچۈن بار قىلىشقا كەلگەندە ئۆلۈم
ئۈپۈقتا لەپىلدەر يەنە بىر باھار؟
بۇ ئورمان كىملەرنىڭ پۇت ـ قوللىرىدۇر
بۇ جاڭگال قەيەرگە كېتىۋاتقان جان؟
ھۇ!... دېگەن قايسى چۆل بەدىنىمدىكى
خۇدا دەپ قەلبىمدە ئىڭرىسا ئىمان...
خىيالنىڭ تۆكلىرى ئۇزۇن ۋە قارا
قۇرتلار چېچەكلەر ئارمانلىرىدا.
ئەڭ خۇشال قايغۇلار يارنى سېغىنار
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئايۋانلىرىدا.
دەريامۇ يىغلىغان شىلدىرلاپ ئەبەد
پەقەتلا بىر پارچە قول ياغلىق ئۈچۈن.
ئەبەدىي يېزىلماس مىسرالار ئارا
تۇردۇممۇ ئاللەمنى قارغاپ مەن بۈگۈن.
ئاسمانلار ئۆلدۇ قەپەستىن چىقىپ
چىقمىسۇن شۇڭلاشقا دىلدىن شېئىرمۇ.
بىلمەيمەن، بۇنى كىم ئېيتقاندۇ ماڭا،
ئۇنتۇشلار ئاقىۋەت شۇنداق ئېغىرمۇ؟
مەن چەككەن بۇ ئازاب، ھەسرەت ـ نادامەت
مەن تۇرغان يالڭاچ، سۇرگەن پاراغەت،
مەن تۇتقان ئاتەشلەر، ماڭغان نەپەسلەر
مەن تۇرغان ئۆلۈكلەر، كەتكەن ھەۋەسلەر...
كىرلەشكەن ئاخشاملار، جىنلار، بالىلار
كىتابلار، ئۇرۇشلار، قانلار، چېچەكلەر،
ئوق ئاتقان گۈللەر ھەم شېھىد يۈرەكلەر
كىرپىكلەر، بارماقلار، قوللار، بىلەكلەر...

دەھشەتلىك تۇڭلۇڭلەر، قىزغىن يالانلار
ئاي ئۆچكەن يۇلتۇزلار، پەشتاقلىق دىللار
ھەممىسى يالتايغان شېئىر بولۇشتىن
قالمىغان بىھېساب، چەكسىز ۋە غايەت...
بولۇشتىن بولماسلىق شۇنداق خۇشالمۇ
مەن قاچان بولمايمەن، چاۋاك چالمەن؟
مەن قاچان مەن ئەمەس، قاچان ھېچقاچان،
جېنىمنى ئۆلگەندەك يولغا سالمەن؟
ئەرشتىن ساڭگىلاپ تۇرار يالغۇزلۇق
بۇ گۈلنى تاشلىدى زېمىنغا ھېچكىم.
قۇتۇلۇپ ئۆلگەندە ئادەم بولۇشتىن
تۇپراقنى يېتىلەپ يۈرەتتى ھەر كىم.
سورىدىم: قەيەرگە بارىدۇ تۇپراق،
قويساڭچۇ سەن ئۇنى ئۆلۈكتە بىردەم؟
دېدى ئۇ: زېمىننىڭ دەسمايىسى ئۇ
ھەر كۈنى ئۇنىڭدىن ياسىلار ئادەم...

7 ـ باب شائىر

بەش يۈز يىل بۇرۇنقى سايرىغان قاغا
نەقەدەر قارىسەن، نەقەدەر ئۇزاق؟
چۈش كۆرگەن كارىۋاتلار قوپقاندا سەندىن
قەلبىڭدە پارلىغان ئۇ قانداق پىراق؟
ئاسماننى قانىتىڭ ئاستىغا ئېلىپ
تۇرىسەن تېرەكنىڭ ئۇچىدا زۇلمەت.
سېنى بۇ كېچىلەر قانداق ئايرىغان
تالۇ ـ تال چاچلاردىن ئەبەدىل ـ ئەبەد؟
بۇزدى بۇ زەھەرنى كىمنىڭ ھەسلى،
بىر قەدەھ يىغلاپلا مەست بولدى شاراب.
ئۆلۈشكە تاشلىغان ھەر بىر قەدەمنى

www.uyghurkitap.com

ئاستا، ئاھ، بەك ئاستا تۇرماقتا ياشاپ.
مەن ساڭا ئېيتىمەن تۇغۇلغىنىمنى
ئۆلۈمدىن ئۆلۈمگە يۈگۈرگىنىمنى.
مۇھەببەت دەردىدە شېئىرغا كىرىپ
ئۆزۈمنى ئۆزۈمگە تۆكۈرگىنىمنى...
ھەر قاچان بولسىمۇ بولىدىغان ئىش
تېخىچە بولمىغان قەبرىسىزلىكىم،
ئاھ، پۈتكۈل ئايالغا قىلىپ جان پىدا
سۆيگۈسىز دۇنياغا يۈكۈنگىنىمنى...
ئۆلىمەن، ئۆلىمەن... دەپلا ياشىدىم
ماشىنا غۇيۇلداپ ئۆتەر ئۇستۈمدىن
بىنالار بېشىمدا تۇرار قەد كېرىپ
بەك ئېغىر كېسەلمەن پانىي ئالەمنىڭ
نازۇك ۋە ئۇياتلىق بەدىنىدىكى،
يامغۇرلۇق خىيالدىن كېچىپ ئۆتىمەن
ئاھ، بىرلا كارىۋاتلىق قەبرەمدە يېتىپ
ئۇ يورۇق دۇنيادىن كىمنى كۈتىمەن؟...
باھارنىڭ قايغۇلۇق بىر ئەتىگىنى
بىلمەيمەن، شېئىردىن باشقا بىر ئايال.
يۈزۈمنى سىلىغان يوپۇرماقلىرى
كۆڭلىكى ئاستىدىن چاقىرغان خىيال...
بۇ مېنى ياشاشقا ئەۋەتكىنىڭمۇ،
ئەي تەقدىر!... دەيمەن ـ دە بەزى ۋارقىراپ.
مەن ئەمدى ئەينەكلەر ھەققىدە سۆزلەپ
كۆكتىكى دەريانى ئاقاي شارقىراپ.
سۆزلەرمۇ ئورنىدىن قوزغالسۇن ئەمدى
تۆك باسقان كېچىلەر كەتكەن شەپەقتە.
ھاياتنىڭ قاراڭغۇ ۋاگونلىرىدا
ۋاقىتنىڭ قۇيرۇقى ھۆلدۇر ھەمىشە.

ئۇلتۇرۇپ تەبەسسۇم گۈللۈكلىرىدە
ئەسلەي، ئېھ، ئۆتمۈشنىڭ تاملىرىنى مەن.
تاملارنىڭ چاچلىرى كىمنىڭ قولىدا،
شەپقەتسىز ھېسسىيات سەۋەبى بىلەن؟
ئا. ئۇيغۇر سولانغان تۈرمىنىڭ تېمى
سوقۇلغان قاتمۇ ـ قات يورۇقلۇق بىلەن.
ئۇندىكى ئەڭ يورۇق تاملىق كامىردا
ئۇ شېئىر يازاتتى خۇشاللىق بىلەن.
لۇتپۇللا سولانغان تۈرمىنىڭ تېمى
سوقۇلغان ئىدى گۈل ـ چېچەكلەر بىلەن.
ئۇندىكى قىزىلگۈل تاملىق كامىردا
ئۇ شېئىر يازاتتى قىزىللىق بىلەن.
ئاھ، مېنىڭ تۈرمەمنىڭ بىرمۇ تېمى يوق
تامغا شېئىر يېزىشتىن ئۆزگە مەن نېمە؟
خەلقىمنىڭ ئالدىدا مەيدەمنى كېرىپ
ئەمدى نە يۈزۈمدە قىلاي تەنتەنە؟!...
ھا، ھا، ھا... ياق، ياق، ياق... مېنىڭ خەلقىم مەن
مەن مېنىڭ خەلقىدۇر گويا شېئىردەك
ھەر كۈنى ئۆلسەممۇ قالمايمەن تۈگەپ.
ئۆلۈكۈم ئۇچرايدۇ قەدەم ـ قەدەمدە
ئۆلىمەن، ئۆلىمەن ھەسسە ـ ھەسسىلەپ.
ئۆلۈشنىڭ بۇ قەدەر ئالىيجانابلىقى
ئۆلۈشنىڭ چىنلىقى، گۈزەللىكى ھەم
نەقەدەر يۈكسەكتۇر ئۆلتۈرۈشتىن، ئاھ!
ئەگەردە يەنە بىر ياشىغان بولسام
قىلاتتىم چوقۇمكى ئۆلۈمنى پاناھ
شۇ چاغدا ئەشەددىي ئاسىي ئاتالدىم
بولمىغاچ تۈرمەمنىڭ بىر تالمۇ تېمى.
ئۆلگەچ مەن ھەر كۈنى سانسىز ـ ساناقسىز

شۇ قەدەر قىزغىن ۋە شۇنچە سەممىي.
مەيلىلا، ئالدىمدا يول يوقتۇر مېنىڭ
كەينىمدە بىر تالمۇ قەبرە قالمىغان.
كۆتۈرۈپ بىر ئۆزۈم جىنازامنى مەن
شەمۇ ـ شە، دەشتمۇ ـ دەشت يۈرەي سەرگەردان.
يار دېسەڭ يالغۇز بول دېدى بىر كىتاب
نەكى، كىم يالغۇزدۇر خۇدادىن بۆلەك؟
كېلىڭلار، دۇنيانى تېپىۋېلىڭلار
يېرىلىپ كەتمەكتە مەندىكى يۈرەك...

8 ـ باب ھېچكىم

بۇ بوشلۇق، مەنىسىز تىل ئۇستىدىكى
چۈشتىكى جاڭگالدەك كۆرۈنەر غۇۋا.
ھېچكىم يوق ئولتۇرغان ئورۇندۇقلاردا
كىم ئاستا ئورنىدىن تۇرماقتا ئالغا!...
ئۇھ!... مېنى ئاتاشتىن قىلىڭلار جۇدا
مېنى بۇ ئىسمىمدىن قىلىڭلار ھالاك،
تېنىمنىڭ نۇرانە پەزىلىتىنى
قاراڭغۇ كىيىمدىن قىلىڭلار يىراق.
مېنىڭ بۇ دەھشەتلىك نامۇ ـ ئەمالىم
قۇرتلاردەك ياشاشقا قىلماقتا مەجبۇر.
تېرەمنى سالماقتا ئىدىم تاڭغىچە
گۆشۇمنى ئىشقىمغا قاقلاپ بەھۇزۇر...
تېز پويىز كەلمەكتە ئاق سۈتنى ئېلىپ
كەتمەكتە بۇ يەرلەر ئادەمسىز يەرگە.
ئورمانلار يولۇچى بولۇۋالماقتا
ئاياللار ئورنىدىن تۇرماقتا ئەرگە.
ئىشتانىنىڭ بېغىدا باققان باللار
مۇھەببەت ئالدىدا قالار ئىشتانسىز.

بىلمەيدۇ شېئىرنى مەڭگۈلۈك ماكان
كېچىدە تېنىدىن قېچىپ چىققان قىز.
قوۇم كۆچۈپ، مۇقامنى ئېلىپ كەتكەن ئاي
يۇلتۇزغا سۆزلەيدۇ قايسى دەريانى؟
سالىدۇ توختىماي كيىملىرىنى
كۆرسەتمەك بولۇپ ئۇ شەرمى ـ هايانى.
بىلمىدىم بۇ قارلىق كېچىدە ئۆلسەم
مەن ئۇچۇن ئورنىدىن تۇرىدىغان تاغ...
چۆلنى بىر بۇلاققا قاندۇرغان جەرەن
قەبرىدە سۆڭەكچى ياندۇرغان چىراغ...
ئاه خۇدا!... مەن خۇدا دېگەندىن كېيىن
يوقلىپ كەتسەم، ئاه، يۇمشاق ۋە شېرىن.
بولمىسام تۈنۈگۈن ئولتۇرغان يەردە
لەۋلەرگە چىشمنى قانىتىپ شېرىن...
بولمىسام كىتابنىڭ گۈلزارلىقدا
گۈللەرنىڭ بەرگىدە كېپىنەك جەسەت.
بىلمسەم تېنىمنىڭ قايسى يېرىدە
ماڭا بۇ هاياتنى بەرگەن تەبىئەت؟!...
شۇ چاغدا ئاستىمدا ئۇچقۇر ماشىنا
قولۇمدا يالقۇندەك هارارەتلىك پۇل.
شۇ چاغدا پۇتلىرىم هەر بىر مۇقامدا،
يۈزلىرىم ئاسمانغا قارايدىغان قۇل...
شۇ چاغدا پىت باسقان قەبرىستانلىقىم
ئەرۋاهلار ئاقرىپ ئوينايدىغان توي.
شۇ چاغدا بۇ چاغدىن بەكمۇ يىراقتا
بىر قەدەھ شاراب، ئاه، شېرىن ۋە خۇشبۇي...
مېنى مەن بىر پىچاق بىلەن ئۆلتۈرمەس،
ئۆلتۈرمەس سىرتماق هەم هەتتا ئوق بىلەن.
ئۆلتۈرمەس بىر شانلىق كىشى هەتتاكى

گويا شان ـ شەرەپتەك سالغانچە سۈرەن...
مېنى سۆز ئۆلتۈرەر، سۆزسىز ئۆلتۈرەر
ئۆلتۈرەر، ئۆلتۈرەر، چەكسىز ئۆلتۈرەر.
مەن سۆزلەر ئىچىدە سۆزلەۋاتقاندا
ئۆلۈمنى ياشاشقا شېئىر كەلتۈرەر.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ خانىقاسىدۇر،
سەجدىدە كۈپرىدىن قايتماس خىيالى.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ رەھنەماسىدۇر
قۇتۇلۇش ئۈچۈن ھېچ يوقتۇر ئامالى.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ قاتىلى گويا
توپلىشىپ ئۆلىدۇ كىتابتا خەتلەر.
ئۇ شېئىر سۆزلەرگە چۆمۈلگەن دەريا
ئىچىدە چۆل بولۇپ كەتكەن جەسەتلەر...
ئۇ شېئىر ھېچنېمە سۆز بولمىغاندا
بەلكىم ئۇ شېئىرنى يېزىۋاتقان مەن.
بىر سۆزدىن بىر سۆزگە كېتىۋاتقاندا
ئۆلۈمدىن ئۆلۈمگە قېچىۋاتقان مەن...
ھازىر مەن قۇتۇلغان شېئىر يېزىشتىن
ھازىرقى مەن بەلكىم بۇرۇن يوق ئىدىم.
كىمكى بىر نامەلۇم دۇدۇقلىغاندا
دەڭلار بۇ شېئىرنى يازمىغان ھېچكىم!

9 ـ باب ئۆلۈش

ئاداققى بىر شېرىن تىنىقتىن كېيىن
گۈزەل بىر شېئىردەك ئاخىرلاشتى تەن.
تۈگىدى سۆزلەرمۇ شارابتەك گويا
يېپىلدى ئۈستۈمگە ئاپئاق بىر كېپەن.
مېنى كىم ئۆلتۈردى، ئۆزۈممۇ، ئەمەس؟
خەير! دەپ باشلانغان بىر بەت سالام خەت؟!

باھارنىڭ بىر تامچە ئىللىق يامغۇرى،
ئىچىمدە تۇغۇلغان چاغدىكى جەسەت؟
ئەزەلدىن مەندىكى يوشۇرۇن كېسەل،
بىنانىڭ ئۇنىنچى قەۋىتى ياكى؟
ئارغامچا، بىر پاي ئوق، پىچاق يا زەھەر،
خۇددى يوقاتقان ماشىنا چاقى؟...
مۇھەببەت، قاتىللىق، ئۇرۇش، يەر تەۋرەش
ئوت كېتىش، سۇ بېسىش، قورقۇش، ۋەھىمە؟
بىر دەھشەت ئىنقىلاب، ساندۇق ـ ساندۇق قان،
چىرايلىق ئايالالار قىلغان تەنتەنە؟!...
مېنى كىم ئۆلتۈردى، ئۆلتۈردى مېنى
شادلىقمۇ، يا ئۇنىڭ ئازابلىرىمۇ؟
ئۇلار ئادەم ئۆلتۈرىدىغان
ئەزرائىلنىڭ ئەسۋابلىرىمۇ؟!...
مەن ئۆلدۈم... سوراقلار سوئاللارنى
مەن ئەمدى سىلەرگە بەرمەيمەن جاۋاب.
سىلەر مېنى كۆرەلمەيسىلەر
سىلەرگە مەن مەڭگۈ تۇرىمەن قاراپ.
ئىسمىمنى ھەر قانچە چاقىرساڭلارمۇ
ھە!... دېگەن ئاۋازىم كېتەر ئەبەدكە.
چىلايدۇ پەرىشتە قاناتلىرىنى
سىلەر گۆش يېمىگەن سېسىق جەسەتكە.
مەن ئۆلدۈم... سىلەرنى قىلىشقا ئۆلۈك
مەن ئۆلدۈم... سىلەرنى تۇگىتىشكە يەپ.
يەنە يۈز مىڭ يىللىق دوزاختىن كېيىن
(ئىچىم بىر جەننەتتۇر) تىرىلىڭلار دەپ...
...
سىلەر ھېچ قورقماستىن تىللاڭلار ئەمدى:
ئىدى ئۇ بىر مەجنۇن، ئاشىق قەلەندەر.

www.uyghurkitap.com

ئۇ شېئىر يازاتتى يارنى ئۆلتۈرۈپ
ۋۇجۇدى بايراقتەك ھەردەم لەپىلدەر.
ئىچىدىن چىقاتتى گويا ئۆلۈمدەك
تېشىدا تۇراتتى دائىم بىز بىلەن.
ئايالىنىڭ تېنىنى سىزاتتى تاڭغا
ئۆزىنىڭ جۇشنى كۆرمەيتتى قەستەن.
ئۇ ھامان ئۆلمەكچى ئىدى كۈندۈزدە
ياشايتتى شۇڭلاشقا يېرىم كېچىنى.
تېنىنى سۈندۈرۈپ قىلاتتى ھاسا،
تالاغا قوغلايتتى ئۆيىنىڭ ئىچىنى.
ئۇ دەھشەت قارىغۇ ئىدى قۇياشتەك
ئۇ زۇلمەت گاس ئىدى ئايسىز، يۇلتۇزسىز.
ئۇ ئىدى ئەك شاۋقۇن ـ سۈرەنلىك گاچا
ئۇ ئىدى ئۆزىگە ئەگەشمىگەن ئىز...
تىللاڭلار: كارىۋاتنى قىلاتتى سەرسان
ئوتنى گۈل ئىچىدە ئېچىلدۇراتتى.
يالىڭاچ يىغلىسا ئايىنىڭ شېخىدا
قەلبىنى شېئىرلار كۆرۈپ قالاتتى.
خەتلەرنى كىتابتىن قوغلىۋەتتى ئۇ
ئۇرۇشلار توختىسۇن دېدى تارىختا.
مېنى كىم ئۆلتۈرسە يارىمدۇر دېدى،
ئۇ ئۆلدى ئاخىرى، كەتتى يارىغا!...

10 ـ باب كېيىن

خۇشاللىق، تەنتەنە، بۇرچ ۋە ۋىجدان
ئار ـ نومۇس، شان ـ شەرەپ، غەزەپ ـ نەپرەت ھەم
رەزىللىك، چۈشكۈنلۈك، سۆيگۈ ۋە قىساس...
يوق
گوياكى چىندەك پاكىز بىر ئالەم

تۇراتتى ئالدىمدا پىچىرلاپ ماڭا:
سەن كىم دەپ سورىسا دېگىن مەن ئادەم
ئۆلۈشنى بىلمەيمەن تۇغۇلمىغاچقا
ئىسمىمنى بىلمەيمەن چاقىرمىغاچقا
كۆرمەيمەن تېنىمنىڭ يالىڭاچلىقىنى
قەلبىم يوق ھەتتاكى ئۆزۈم ياتقۇدەك
بۇ ئالەم پەقەتلا مەنلا پاتقۇدەك
بىلمەيمەن، بىلىشتىن نۇرغۇن ئىلگىرى
ھازىرقى بۇ يەردە تۇرغان ھېچكىممەن...
يەنە بىر ئالەملىك ئەلمىساقتىكى
ئەگەردە ئىككىنچى ئادەم بولسام مەن
قوۋۇرغامنى ئويدان ساقلايمەن
مەڭگۈلۈك پايانسىز ئادەم بولغىلى
ھەر يەردىن كېلىپ مەن ماڭا تولغىلى
ئېتىمەن مەڭگۈلۈك قۇلاقلىرىمنى
سۆزلەشكە باشلىسا ئايال قوۋۇرغام...

يەنە بىر ئادەم ـ ئۇ چوقۇم مەن ئەمەس!
...

2010 ـ يىل 18 ـ ئىيۇل، خوتەن

www.uyghurkitap.com

يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار

1

باغلار كاككۇك، چېچەكلەر دەريا
سۇلار ئاقار مامۇق بەدەندە.
ئۇسسۇل ئوينار دەشتى ـ باياۋان
جەندىسىنى تاشلاپ چىمەندە.
كىرپىكلەردىن ئۇزۇن كېچىگە
كارۋان تارتىپ ماڭدى كۆك ئاسمان.
ھەسرىتىدە يالغۇز ئولتۇرۇپ
ناخشا ئېيتار غەمكىن بىر جانان.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۈرەك ئاتنى قامچىلار...

2

ئەينەكلەرنىڭ ئاسمانلىرىدا
چاقنار يارنىڭ ھۆسنى ـ جامالى.
ئەينەكلەرنىڭ دەريالىرىدا
ئاقار يارنىڭ دەردى ـ خىيالى.
ئەينەكلەرنىڭ ئېتىزلىقدا
پورەكلىگەن بىر تال قىزىل گۈل.
ئۈزۈش ئۈچۈن ئاشۇ گۈلنى، ئاھ
پارە ـ پارە سۇندى بىر كۆڭۈل.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۈرەك ئاتنى قامچىلار...

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

3

غېرىبلىقى چۆلنىڭ بىر كۆڭۈل
شىلدىرلايدۇ دەردى ـ بالالار.
ئەجەل كەلگەن ساماۋىي پەلەكتىن
جاراڭلايدۇ ناخشا ـ ناۋالار.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۈرەك ئاتنى قامچىلار...

2010 ـ يىل 21 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

www.uyghurkitap.com

يىغلىدىم ئاسمان ـ پەلەك

1

چاچلىرىڭنىڭ چۈشلىرىنى قاپقارا بوستان قىلاي،
كىرپىكىڭنىڭ ھەر تېلىنى بىر بۈيۈك كارۋان قىلاي.

مەي ئىچىپ غۇنچە لېۋىڭنىڭ باغىدا بۇلبۇل بىلەن
يەتتە ئىقلىمغا مۇھەببەت ھەققىدە داستان قىلاي.

ئاھ، يېتىپ ئوڭدا، پەلەكنى يەرگە تەلمۈرتكەن تېنىڭ...
مەن چېقىپ ئەينەكلىرىڭنى يەتتە قات ئاسمان قىلاي.

قاپقاراڭغۇ كۆزلىرىڭدىن مارىغان كۆڭلۈم مېنىڭ،
ئۇندا يۇلتۇزلارنى تال ـ تال، بىقارار مارجان قىلاي.

ئۆلتۈرۈپ ئوينايدىغان بۇ جان سېنىڭدە ئىختىيار،
بىر قېتىم ئۆلتۈر، ئۇنى مەن مىڭ قېتىم قۇربان قىلاي.

2

مەن ئۆلۈپ تۇپراققا كىرسەم يەرۇ ئاسمان يىغلىشۇر،
ئىزلىرىم قالغان ئۇپۇقتا گۈل ـ گۈلستان يىغلىشۇر.

ئاي خىيالى ياغقۇسى يار ساچىدىن يامغۇر بولۇپ،
چېھرىدە كۆيگەن شەپەقتە لالە ـ رەيھان يىغلىشۇر.

قان ئىچەر پەريادىدىن سۇ چۆلمۇ ـ چۆل پىيالىدە،
كىرپىكى مۇقام چېلىپ دىۋانە، سۇلتان يىغلىشۇر.

ئەل جىنازامنى ئېلىپ ماڭغاندا يارنىڭ قەلبىگە
جەننىتى ـ دوزاخ ئارا تامامى ئىنسان يىغلىشۇر.

ئوق ئېتىپ ئەينەككە گۈللەر ئۆلتۈرەر رۇخسارىنى،
شاخلىرىن قايرىپ سابا، يازۇ ـ زىمىستان يىغلىشۇر.

ئۆز ۋۇجۇدىدىن تېشىپ، ئۆركەش ياساپ، مەرغۇللىنىپ
شائىرى، ھاپىز، سوفى... قىسسەئى ـ داستان يىغلىشۇر.

ئەي غوجى سەن ئۆلمىگىن، ئۆلتۈر ئۆلۈمنى نەزمىدە،
ئۇندا سەندىن تائەبەد كەتمەس شەرەپ ـ شان، يىغلىشۇر.

3

ئۆلگىنىم ئۆلگەن دېدىم، ئۆلدۈم مۇھەببەتكە قەدەر،
ئۆلدۈما، ئۆلدۈم ھامان... غوجىمۇھەممەتكە قەدەر.

ئۇندا يار قەبرەم بېشىدا زارۇ ـ زار يىغلاپ تۇرار،
بەرق ئۇرۇپ دوزاخكى گۈلزارى ـ جەننەتكە قەدەر.

كىرپىكىدىن تامچىلاپ چۈشتۈم پىراقنىڭ بەرگىگە،
ساچىدىن ئەشتىم خىيال ئاشكارا زۇلمەتكە قەدەر.

مەڭزىدىن بولدۇم راۋان گۈلبەرگى جەندەمنى كىيىپ،
كۆزلىرىدە بىر كېچە قوندۇم، باراۋەتكە قەدەر.

ئاھ ئۇرۇپ ئويغاندى تاڭ قايرىپ يۈزىدىن پەردىنى،
يورىدى رۇخسارىدىن قەلبىم جاھالەتكە قەدەر.

تىرىلىپ ئۆلمەككە ئۆلدۈم، ئۆلگىلى سۈردۈم نەپەس،
بۇ نەپەس قىلغاي داۋام ئەمدى قىيامەتكە قەدەر.

www.uyghurkitap.com

ئەي غوجى ئۆلگىن، غەزەلدۇر ئەھلى ئىشققا بۇ ئۆلۈم،
پىر نەۋايى، مەشرەپى، مەنسۇرى، فۇرقەتكە قەدەر.

4

يەتتە يەر ۋە يەتتە ئاسمان كەلدى، جانان كەلمىدى،
گۈلگە ئەنبەر قوشتى ھىجران، يىغلىدى قان، كەلمىدى.

سايرىدى بۇلبۇل يۈرەكتە، نە ئېتەي پەريادىلەر،
ۋەسلىنى گۈل يادى ئەيلەشكە زىمىستان كەلمىدى.

باغرىمە كىردى قۇياش ئاينىڭ پىراقىدا جۇنۇن،
ئەمدى نە مەن قاپقاراڭغۇ تۈن ـ گۆرۋستان، كەلمىدى.

ئېيتتى: پارە ئەيلە، كۆڭلۈڭ پەردىدۇر يار چېھرىگە،
نە ئېتەرمەن تۇرسا كۆڭلۈم ئەسلى ۋەيران، كەلمىدى.

ئېيتتى: تەن ۋە تەن قوشۇلسا ۋەسلى جەننەت شادىدۇر،
دىلدا دوزاخ يانمىسا نە ئەمدى جەۋلان، كەلمىدى.

ئېيتتى: ئىشقىڭنى نىگارغا قىل ئۆلۈپ ئىزھارى سەن،
نە تىرىكمەنكى، تېنىمدە قالمىدى جان، كەلمىدى.

باق غوجى، نە بۇ ئويۇن، نەكى مالامەت بۇ ئىشق،
ئۆلگىلى ماڭغان ئۆلۈمنى قىلدى قۇربان، كەلمىدى.

5

تاغ ـ دالالاردىن قەسەمكى، تاش بىلەن تۇپراق بۈگۈن،
تاش بىلەن تۇپراققا دەردىم تۆككىنىم خوپراق بۈگۈن.

سۇ بىلەن ئويناپ ـ كۈلۈپ مەن بولغىنىم دەريا قېنى؟
ياشلىرىمدا ئۈزگىلى دەردىم مېنىڭ قولۋاق بۈگۈن.

يغلىشار بارماقلىرىمدا جەم بولۇپ رەت - رەت ئۆلۈم،
قاپقاراڭغۇ چاچلىرىڭدا كىشنىسە تارغاق بوگون.

ئوڭدا ياتقان كۆكرىكىڭدە چۈش كۆرەر بارخانلەر،
مەن جىنىڭنىڭ ئالمىسىنى ئۈزگىلى ئامراق بوگون.

غۇنچىلاشقا كىندىكىڭدىن ئاھ ئۇرۇپ قاچتى كىيىك،
ھەسرىتىم ئىشقى - مۇھەببەت كۆكىدە بايراق بوگون.

كىرپىكىڭنىڭ كەينىدە بىر ئوۋچى ماراپ ئولتۇرار،
ئاھ، ئۇنىڭ ئوقياسىدىن مەست، يۈرىكىم ئويناق بوگون.

خەلقى ئالەم دەر: غوجى يارىڭ كىلۇر بىر گۈل بولۇپ،
گۈل تۈۋىدە ئولتۇرارمەن تاڭغىچە ئويغاق بوگون.

6

يىغلىدىم ئاسمان - پەلەك، تۇپراق ئاتامغا مەن كىتەي،
تون بويى دەردىم بىلەن ئويغاق ئانامغا مەن كىتەي.

چۆل ھامان پالار سەنەمگە مەن غېرىب بىچارىنى،
يارىدىن بولغان جۇدا جۇل - جۇل مۇقامغا مەن كىتەي.

كۇللى يەرۇ مەۋجۇدات روھىمدا رەت - رەت ئولتۇرۇپ
نۇش ئىتىپ تۇرغان ئەجەل پەيۋەستە جامغا مەن كىتەي.

يەتتە دوزاخ لەۋزىدىن قەلبىمدە گۈلخان ياندۇرۇپ،
دىلدا جەننەت كۈلكىسى ئاققان كالامغا مەن كىتەي.

دەيدۇ كىم: ھىجرانى ھەقنىڭ تەندىكى جانىڭ سىنىڭ؟
ئاھ، يىشىپ بوينۇمنى داردىن، قەتلىئامغا مەن كىتەي.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

باغدىن بىر باغ ئەجەلنى باغلىدى خوش، مەرھابا،
قەبرىلەر چۆككەن ئەبەدلىك ئېھتىرامغا مەن كېتەي.

ئەي غوجى ئېيتقىن: ئەبەدلىك تەختىدە ئولتۇرغىلى،
ئەسسالامدىن ۋەئەلەيكۇم ئەسسالامغا مەن كېتەي!

2010 ـ يىل نويابىر، خوتەن

ئۇيغۇر كىتاب تورىستانى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شېئىردىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە

شېئىردىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە
مېنى كۆرگەن چۈشۈمدىكى پەرىشتە
مېنى مۈشۈك يالاۋاتقان بىر ئايال
مېنى ئۆلۈك تاراۋاتقان شوم خىيال...
قاتار ـ قاتار قەبرىلەر
كېتىۋاتقان سەپ تارتىشىپ ئاسمانغا
تەمبۇر، ساتار... سېتىۋاتقان داستانغا
جالدۇر ـ جۇلدۇر قىزىل گۈل
ئەرۋاھلارنىڭ تەكلىماكانى
يورۇق جىنلار ئېيتىۋاتقان مۇقاملار...
يۈز مىڭ يىللىق جەسەتنىكى جاھالەتلىك زاماندا
مېنى دارغا ئېسىۋاتقان جامائەت
ئاھ، نە ئازاب، ئاھ نە ئۇزاق بۇ سۆيگۈ
ئۆلۈكۈم
ھېلىغىچە تۇرار يەنە ئاسماندا...

2010 ـ يىل 10 ـ نويابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن...

كۆز ياشلىرى سۇسىز كۆل ئىكەن
كۆڭلى چۆلدىن ئۆزگەن گۈل ئىكەن
گۈلگە قاراپ خىيالغا پېتىپ
توزۇپ كەتكەن غېرىب چۆل ئىكەن...
ئوت ئىچىدە سۇدەك يالىڭاچ
ئەينەكلەردە ئايدەك يالىڭاچ
كۆكلەملەردە بولۇپ قارلىغاچ
پەردىلەرنى قىيا قايرىغاچ
ئاھۇ كۆزى تاغدىن تاغقا، ئاھ،
قېچىپ يۈرگەن جېنىم قاراچاچ!...
سۇنۇق يىڭنە يۈرىكىدىكى
شۇ يىڭنىنىڭ قۇلىقىدىكى
دۇتار چالغان نازۇك تېنىنى
تەمبۇر چالغان بىر تال جېنىنى
ساتار چالغان مۇڭلۇق قېنىنى
ۋە ئۇسسۇلچى سۆڭەكلىرىنى
كارۋان قىلغان مۇقام ـ مۇقام
بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن!...

2011 ـ يىل 13 ـ يانۋار، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئامرىقىم، سۆيۈشەيلى

ئامرىقىم، سۆيۈشەيلى
ئاسمان ئۆرۈلۈپ كەتسىمۇ
يەر يېرىلىپ كەتسىمۇ
قۇياش ئۆچۈپ كەتسىمۇ
تەكلىماكان كۆچۈپ كەتسىمۇ
ئۆلۈكلەر قەبرىستاندىن قېچىپ كەتسىمۇ...
باغدىن باغقا يىغلاپ
تاغدىن تاغقا ۋارقىراپ
شامالدىن شامالغا يىپ ئۇلاپ
توپىدىن تەن
قۇمدىن ئۇستىخان
ئوتتىن روھ
سۇدىن ئايۋان
بارخان ـ بارخان
كارۋان ـ كارۋان
ئاھ!...

2011 ـ يىل 14 ـ يانۋار، خوتەن

قىز كېچىسى گۈلدەك ھۆپپىدە

1

تارام ـ تارام سۆيگۈ ئۆركىشى
كۆڭۈلدىكى قۇملۇققا ئاقار.
كۈيلەر خازان ئىچرە باھارنى
يۈرەكتىكى نادامەتلىك تار.
مۇئەللەقتە يېگانە ئاسمان
چايقىلىدۇ دەريادا خىرە.
ئۆلۈك ئاتلىق ماڭار ئەرشكە
چېكىلىدۇ زۇلمەت پەنجىرە.

قۇش ئۇۋىسى توزىغان ئاخشام
قانات قاقار ھەسرەتتە ناخشام

2

خىرە ـ شىرە ئۆلۈم مۇھەببەت
بىرە ـ بىرە شادلىنار ھەسرەت.
ھايات ـ مامات قۇچاقلىشىدۇ
بىر ـ بىرىگە تەلمۈرۈپ دەھشەت.
سۇمبۇل چېچى مەجنۇن سۆگەتنىڭ
ئۆستەڭدىكى يىلاندۇر گويا.
بىر قەلەندەر يىغلاۋاتىدۇ
خۇرجۇنىدا لىپمۇ ـ لىق دۇنيا.

www.uyghurkitap.com

ئېچىلدۇردۇم گۈلنى بىر كېچە
بۇلبۇل بولۇپ سايراپ تاڭغىچە

3

تىرىكلەردە ئۆلۈپ كەتكەن يەر
ئۆلۈكلەردە سۈپسۈزۈك ئاسمان.
قىز كېچىسى گۈلدەك ھۆپپىدە
سالا ـ سالا مۇنبەت قەبرىستان.
تىترەكلەردە ناغرا چالغان قۇم
ئەينەكتىكى گۈللۈك ئىشتان...

جىنازامنى ئۆزۈم كۆتۈرەي
يار كەيىندىن يۈگۈرەي...

2011 ـ يىل 18 ـ ئاپرېل، خوتەن

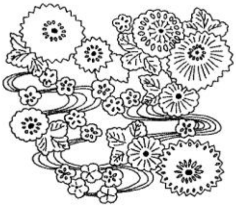

www.uyghurkitap.com

گۇگۇم قانىتى چىلاشتى جامغا

گۇگۇم قانىتى چىلاشتى جامغا
مەستلىك قانات قاقتى يۇلتۇزدا، ئايدا،
ناخشا كەيپ بولۇپ يۆلەندى تامغا
يۈرىكىم كىشنەپ ـ كىشنەپ كۆكسۈمدىكى سايدا
ئاللاھ، ئاللاھ!...
ئەجەل ياراقلىرىدىن ئوقنى تاللاپ
ئىلاھىي كىشەنلەردىن يوقنى تاللاپ
تېنىمگە شوتا ـ ئىككى پۇتۇمدىن
تېنىمنىڭ شېخى ـ ئىككى قولۇمدىن
تېنىمنىڭ يۈكى ـ ئېغىر بېشىمدىن
قۇتۇلمىغۇچە قەبرەم بولماس!
...
كىمكىن دۇتار چالغان قەبرىسىدە
ئۇزاق بىر جۇدالىقنىڭ سەبرىسىدە
كىمكىن يارىغا يار بولغان
تۈگىمەس مۇھەببەتنىڭ جەبرىسىدە...
ئۆلۈم كەلگىچە كۈتەي
كۈتەي ـ كۈتەي، ئاللاھ ـ ئاللاھ!...

2011 ـ يىل 20 ـ ئاپرېل، خوتەن

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئاھ، ئايجامال

ــ ئايجامال ــ قوشتاغدىكى سۆيگۈ سارىڭى

(داستان)

1. قوشتاغ

جاۋاب بەر ئەي زېمىن، «يالغۇز جىگدە»دە
دانلىغان روھ قۇشى يوقالدى قايان؟
نە ئۈچۈن قايتمايدۇ تارتىپ زور لەڭگەر
قوشتاغدىن ئۆزنىغان تەنھا بىر كارۋان؟!
مەن يايلاپ ئويىنغان، سۆيگەن «كىيىكتۇز»
قەيەرگە مۆكتۈردۈڭ كېيىكلىرىڭنى؟
كىملەرگە ئېيتمەن جالدىرلاپ مۇقام
ئەۋجىمدە يوقالغان بېيتلىرىڭنى؟
تەلەيسىز سەيياھنىڭ ئۇزاق چۈشلەردە
ئۆزىنى ئوۋلايدۇ ئەمدى «ئىسپاھان».
ئەرۋاھتەك ئاقارغان كونا ھارۋىدا
قەيەرگە ماڭدىڭسەن سەۋدايى جاھان؟
سۇسىراپ، قاغجىراپ ياتقان «قارا سۇ»
نەغمەگىدە يەلپۈنەر قاپقارا رومال،
ھاشاردىن يۈگۈرۈپ كەلگەندە ئەرلەر
مەرھابا! دېگەندەك گوياكى زاۋال.
«سۇلغاز» ئاھ، توزۇغان غازنىڭ قاناتى
ئايالغا يول ئالغان ئەرنىڭ ھاياتى.
«ئىسمىسلاھ» ـ يوقالماس ئىسمايىل ھاجى،
تەجەللى ـ «كۇتام»نىڭ ئۆچمەس سۇباتى.

www.uyghurkitap.com

«شاپچاقار»، «سۆگەتلىك» ئاستىن ۋە ئۈستۈن،
ئۆلۈمدىن دەس تۇرۇپ كەلگەندە شائىر.
دېهقاننىڭ كۆزىدە قالغاندەك قېتىپ
مەڭگۈلۈك سۈكۈتتە گوياكى هازىر...
ئاه قوشتاغ، مەن سېنىڭ بىر چىمدىم توپاڭ،
قەبرەمدۇر ئاخىر شۇ بىر چىمدىم توپا.
سەن مېنى بىر پارلاق هاياتقا ئاتتىڭ،
قەلبىمنى ئۆلۈمگە تولدۇرۇپ راسا.
ئاچقاندا هەمىشە ئىشكىمنى مەن
دۇچ كېلىپ قالىمەن سۆيگۈڭگە سېنىڭ.
بۇ سۆيگۈ دوزاختەك كۆيەر لاۋۇلداپ
جەننەتكە تەلپۈنگەن قەلبىمدە مېنىڭ.
بىر سەۋدا خىيالدۇر ئاخىر هەممىسى،
تېرەكلىك يوللاردا كۆڭلۈم هارۋىكەش.
ئاسمىنىڭ تۇتۇلغان بىر ئاسىي باخشى
يار ئۈچۈن جېنىمنى ئوينىغان جىنكەش.
گاهىدا كۈلگۈنچەك ئەبەي ساتىراچ،
گاهىدا مۇهەببەت ئىشانى هامۇل.
تىللايىتتى جىرىمنى غاجىسا توخۇ،
گاهىدا جېلىلنىڭ يۈرىكى جۇل - جۇل.
ئانا! دەپ يۈگرىگەن يۈسۈپئەخمەت هەم
ئۆرۈلۈپ چۈشكەندە بېشىغا ئاسمان.
ئوغرىلاپ كەتكەندەك ئانىسىنى ئاه،
ئايدىڭدا ئاسمانغا ماڭغان قەبرىستان.
گاهىدا تاغتىكى تاغنىڭ تېشىدەك
ئەڭ قاتتىق هاياتنى ياشىغان يۈمشاق.
گاه ئانام، ئاتامنىڭ قەبرىسى گاهى
قاراڭغۇ ئۆمرۈمدەياندۇرغان چىراغ...
هەممىسى قەلبىمنىڭ شاهلىق تەختىدە،

پەقەت ئاھ ، مەن بىرلا قەلەندەر ساڭا.
تەسۋىرلەي مۇھەببەت خانىشنى مەن
ئىبە قوشتاغ، قەلەمنى تۇتقۇزغىن ماڭا!

2. بازاردىكى شېئىر

ئەي شېئىر ، سەندە كىم سۆيگۈ توشۇماس
كۆڭۈلدىن كۆڭۈلگە بولۇپ ھارۋىكەش؟
ئاھۇنىڭ كۆزىدىن ئۈركىگەن تاغدا
ئۇۋچىنىڭ يۈرىكى نېچۈن تىترىمەس؟!
ئۇۋچىنىڭ كۆزىدە يالترار ئۆلۈم،
ئۆلۈمگە ئەڭ قىزغىن خېرىدار ھايات.
شېئىرغا ئاز قالغان بىر پىيالە تۈن،
چۈشنى ساتماقتا قىزلارغا ھەيھات!
ئىبە قىزلار، بۇ شېئىر ئوتتۇنچى تورغاي
باغرىغا لىق تولغان سايدىكى تاشلار.
ئېتىزنىڭ چۇۋۇلغان سالۋا تەلپىكى،
قۇچقاشتەك ۋىچىرلاپ تۆكۈلگەن ياشلار.
ئۇياقتىن بۇياققا ماڭغان ئۆلۈكلەر
قولىنى سىقىشىپ، توختاپ بىر ھازا.
تۇپراقتىن زېرىكىپ قاچقان قەبرىلەر،
كەينىدىن قوغلىغان سانسىز جىنازا...
بۇ شېئىر — مۇشتلىشىپ تۇرغاندا ئەرلەر
قىزىل گۈل بەرگىدەك جۇلالىغان قان.
بۇ شېئىر — سۆيۈشۈپ تۇرغان ئەر - ئايال،
تاغلاردەك قەھرىمان، باغدەك مېھرىبان.
ئەرلەرنىڭ يېشىلىپ كەتكەن پوتىسى،
پوتىدىن چېچىلىپ تۇرغان ئانا يەر.
ئىشتان بېغىنى قىرىق بىر چېگىپ
توي كېچىسىگە ماڭغان غېرىب ئەر...

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

بۇ شېئىر — قوزىنىڭ تۇمشۇقى بىلەن
قىزلارنىڭ كۆكسىنى سىلىغان كۆڭۈل.
قېنىنى ئېقىتىپ قىزىل ئىرىقتا
چۆلدىكى كۆڭۈلدە ئۈنگەن قىزىل گۈل.
چېچىلغان كۆڭلىنى دۈۋىلەپ قويۇپ
رەستىدە ئولتۇرغان بىر قېرى دۇكان،
دۇكاندا تۈگمەس مۇھەببەت بىلەن
ئۆتمۈشتىن توقۇلغان بىر كونا چاپان...
بۇ شېئىر - ئىت قاۋاپ، ئېشەكلەر ھاڭراپ
داپ داراڭلاپ، جىنلار چىرقىراپ...
مۇلايىم چىت كۆڭلەك، يىرتىلغان ئەتلەس،
پۈرلەشكەن تامبالدىن قۇترىغان ھەۋەس...
ئوتتۇنچى جاڭگاللار، قويچى سايلار
تۇزچى قەلەندەر، تۇزلۇقچى بايلار...
ئەينەككە قارىغان يەتتە قات ئاسمان
ئاسماندا كۆرۈنگەن گۈزەل بىر بوستان...
تۆمۈرچى بازغاندا سوقۇۋاتقان جان
قاسساپنىڭ كۆزىدىن ئېقىۋاتقان قان،
جاننىڭ ئوچىقى، قاننىڭ قازىنى،
قازاندا ۋاراقلاپ قايىنىغان ھىجران...

بۇ شېئىر - بازارغا ماڭغان ئايجامال
كەينىدىن ئەگەشكەن دىۋانە شامال.

3. بازاردىكى ئايجامال

ئايجامال بازارغا كەلدى، باللار
بېشىغا ئوتتۇغات تاقاپ ئايجامال.
ئۇ قايسى سەنەمدۇر، ئۇ قايسى شېرىن،
ئۇ قايسى گۈلدىكى سەۋدايى خىيال؟!

ئۇ قايسى دىلدىكى مەشۇق باياۋان،
كەيىندىن ئەگەشكەن خۇشال بىر باھار؟
ئەگەشكەن ئۇنىڭغا قۇياشمۇ، ھەتتا
قىيامەت كۈندەك قىزىغان بازار...
ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر،
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيىدىغان قىز.
ئۆلۈمگە ئەگەشكەن كەبى ھەممىمىز
باللار، ئۇنىڭغا ئەگىشەيلى بىز.
ئايجامال!...
يۇلتۇزى ئاقارغان قارا ئۆك جۇۋان
چېچىدا يەر تېپىپ كىشنەيدۇ تارغاق.
كۆزىدە سۆيگۈنىڭ گۈلدۇرمامىسى،
تۆگىلۈكى يۇمۇلاق، چالمىغا ئامراق.
ئەگىم قېشىدا بۇغداي ئورۇيدۇ
چولاق كىرپىكىدە دۇتار چالىدۇ
چىت كۆڭلىكىدە مېكىيان رۇكۇلدايدۇ
سېمىز قورسىقىدا كالا مۆرەيدۇ.
كېچىدە كىرىپ ئۇخلاپ قالغان ئۆستەڭگە
كىيىمنى سېلىۋېتىپ سۇ ئوغرىلايدۇ.
بار ئۇنىڭ بىر تاللا قارا كىگىزى
بار قارا كىگىزنىڭ نۇرغۇن تۆشۈكى،
يالغۇز قالغاندا تۆشۈك ساناپ
كۆڭلىنى رەڭمۇ ـ رەڭ گۈلگە ئورايدۇ.
قوشاق:
ئايجامال، ئايجامال سېمىز مەلىكە
ئاپتاپقا سالامسىز كىگىزىڭىزنى.
ئوت بېسىپ كېتىپتۇ غىشا، يۆگىمەچ...
ئوتاققا بەرمەمسىز ئېتىزىڭىزنى؟
ئورۇق ئېشەككە يوپتاق مىنىپسىز

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرىسى
www.uyghurkitap.com

قوغۇننى يېچاقسىز بەلەن تىلىپسىز.
ئايجامال، ئايجامال قارام سىيت نوچى
ئايجامال، ئايجامال چىن تۆمۈر باتۇر...
...
ئېسىلىپ يىغلايدۇ دوڭغاق سۆگەتكە،
چۈشىنى تېگىشمەس بىر تال جىگدىگە.
يىت باققان ئىشتاندىن چىقماس ھېچقاچان،
ساقلايدۇ كۆڭلىنى شاھزادىسىگە.
شاھزادە يۈرەركىن قايسى يىگىتنىڭ
بىلىگە ئېسىلغان داتلاشقان ھىجران؟
ئۇنى كىم چاقىرسا يارىممىكىن دەپ
يۈرەر ئۇ كۆڭلىگە بولغانچە ھەيران؟!

ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيىدىغان قىز...

4. مۇھەببەت

مۇھەببەت ـ دەرياغا ئوت كەتكەن كېچە،
مۇھەببەت ـ يۈرەكتىن تۆكۈلگەن زەھەر.
مۇھەببەت ـ ئۆلۈمنىڭ يەنە بىر ئىسمى،
مۇھەببەت ـ تەڭرىدىن كەلگەن خۇشخەۋەر.
مۇھەببەت ـ دۇنيانىڭ غېرىب چۈشىدە
سۆيۈشۈپ تۇرغان ئەر بىلەن ئايال.
مۇھەببەت ـ سۆيۈشۈپ تۇرۇپ تۇساتتىن
بۇ چۈشتىن ئويغىنىپ كەتكەن ئايجامال!...
ئايجامال چۈشىدىن ئويغىنىپ بىر تاڭ
قېشىنى ئۇچۇردى ئاسمان ـ پەلەككە.
ئۆيىگە توشۇدى يارىنىڭ ھىدىنى
لىپمۇ ـ لىق شامالنى ئۇسسۇپ ئېتەككە.

ئانا! دەپ يۈگرىسە بىر پاي ئايىغى
يىرتىلغان كۆڭلىكى يىغلاپ، ئىسەدەپ.
يۈزىگە توپىدا ئىتىپ ئۇ ئەڭلىك،
كىرپىكى كەينىدىن يارنى كىلەر دەپ...
مۇھەببەت ـ بىر باخشى، مۇھەببەت ـ سەۋدا،
ئايجامال سەۋداغا ئوقۇلغان سېھىر.
مۇھەببەت ـ دىلدىكى يالىڭاچ كىيىم،
ئايجامال كىيىمنى سالغان بىر شېئىر.
ئاھ، ئۇنى پىت باققان قاراڭغۇ يوتقان،
يوتقاندا تىنىگەن يالاڭئاياغ قان.
ئاھ، ھايات ھارۋىسى، ئاتا ھارۋىكەش ـ
قۇياشنى يېتىلەپ ماڭغان قەبرىستان.
ئايجامال ئۆزىگە ۋارقىراپ تۇرۇپ
دېدىكى: مەن ساراڭ ئەمەس، ئاداشقان.
ئاداشقان بولمىسا بولامدۇ ئاشىق،
قارىشىپ تۇرغاندا يەر بىلەن ئاسمان؟!
ھەر كىشى ساراڭدۇر بولۇپ يالىڭاچ
گۈلدىكى زەھەرگە بولغاندا مېھمان.
كېپەننى يىرتقاندا كىرپىكتىكى ئاي
ئورنىدىن تۇرغاندا تەندىكى ھايۋان...
مۇھەببەت ـ ئەرلەرنىڭ ئۆلۈم مەيدانى،
قىزلارنىڭ ئويغىنىپ كەتكەن ئىمانى.
مۇھەببەت ـ گاھىدا يىرتىلغان ئىشتان،
گاھىدا گۈللەرنىڭ تەكلىماكانى...
ئايجامال يىغلايدۇ چېچىنى يۇلۇپ:
گۈل توزۇپ كېتىدۇ بۇلبۇل سايرىسا.
ئۆلگەندە خۇدانى كۆرەلمەس كۆزى
مېنى كىم ھۇ، ھۇ، ھۇ... ياردىن ئايرىسا.
بىر كوي بەر، ئاللەمنى دىۋانە قىلاي،

چۈشۈمدە كارىۋات يوق، يارىم قەلەندەر.
ئىسقىرتاي تاماكام ئۆچۈپ قالغۇچە،
تاماكا چەكمەيمەن، يارىمنى تېپىپ بەر.

مېنى كىم ھۇ، ھۇ، ھۇ... ياردىن ئايرىسا
گۈل توزۇپ كېتىدۇ بۇلبۇل سايرىسا...

5. ساراڭ

كىم ئۇنداق جەسەتتىن ئايرىيدۇ تاڭنى،
يۇلتۇزنىڭ نۇرىدا يۇيۇنار گۇناھ.
تەمبۇردەك دىۋانە، ساتاردەك غەزەل،
ئايجامال كۆڭلىدىن قاچقان پادىشاھ.
كۆڭۈلدىن قاچقاندا دەشتى - باياۋان
مۇقامچى دىۋانە گويا يەر - جاھان.
قەدىمكى زاماندىن باشلانغان كېچە،
ئاستىدىن پارلايدۇ ئۈستۈنكى ئاسمان.
شېئىر ساراڭدۇر، ناخشا ساراڭدۇر،
جاھان ساراڭدۇر، ساراڭ مۇھەببەت.
كۆڭۈلدىن ئېچىلغان ئەگرى كوچىلار
يارىنىڭ ئۆيىگە تۇتىشار پەقەت.
يالغۇز ئىچكەن دەھشەتلىك شاراب
مەستلىكتە ھۆركىرەپ يىغلىغان ئازاب،
تەنھالىق ئىچىدە تەنھا ئاھ، تەنھا
يۈگۈرگەن ئۆزىدىن ئۆزىگە قاراپ...
ئايجامال ساراڭغا ئەگەشكەن شامال،
ئۇ گويا قوشتاغنىڭ شەنبە بازىرى.
يىرتىلار ئاياللىق لاتاپىتىدە
ئەسلىمە لىق تولغان سۆيگۈ تاغىرى.
ھاشارغا ماڭغاندەك كونا ھارۋىلار،

www.uyghurkitap.com

غىچىرلاپ، غىچىرلاپ نالە قىلار جان.
ئالغا! دەپ يۈگۈرەر كەينىگە قاراپ
ئۆتمۈشكە ئايلانغان سانسىز ئالامان...
ئايجامال ئۇخلايدۇ نۇرغا پۈركىنىپ
ھەر كېچە ئۇيقۇسىز كۆرگەن چۈشۈمدە.
پايانسىز دالىدۇر ئاھ، ئۇنىڭ تېنى؛
ھېلىلا جەڭ بولغان ئەرۋاھ مەنزىرە...
چېچىلغان سۆڭەكلەر، پارچە ـ پارچە تەن،
ئۆلۈمسىز قالغاندەك ئۈمىدسىز ئازاب.
قەيەردۇ دۇتارنىڭ خىلۋەت باغلىرى،
قەيەردۇ گۈلەختىن ياڭرىغان راۋاب...
ئاھ ئۇرۇپ ئاقىدۇ لەختە ـ لەختە دىل،
قەيەردۇ ساتاردىن يامرىغان دەريا.
قەيەردۇ تەمبۇرنىڭ پىغانلىرىدىن
بۆرىلەر ھۇ تارتىپ يىغلىغان دالا...
ئايجامال ئۇخلايدۇ نۇرغا پۈركىنىپ،
ھەر كېچە ئۇيقۇسىز چۈشۈمدە ھامان.
ئاھ، ئۇنى چۆرگىلەپ چىقار تۈن بويى
ئون ئىككى مۇقامدەك نالىدار كارۋان...
ئۆلۈمنى ئۆلتۈرۈپ گوياكى خۇدا،
ناخشىنىڭ ۋەسلىگە يەتكەندە سۈكۈت.
جېنىنى ئېقىتىپ قىزىل ئېرىقتا
جانانىنىڭ ۋەسلىگە يەتمىدى، ئېسىت!
ئېسىت، گۈل دەردىگە سېلىپ داستىخان
جېنىنى جانانى جاھانغا ساتتى.
تېنىدە شالاقلاپ يېرىم چېلەك قان
كۆڭلىنى پارچىلاپ قوشاققا قاتتى...
باغرىغا تاش تىزىپ چىقتى بىر ئۆمۈر،
تاغلاردەك قەھرىمان بولالمىدى ئۇ.

www.uyghurkitap.com

بىر دەريا سۆيگۈنى كەلسىمۇ باشلاپ
يارىنىڭ قەلبىگە تولالمىدى ئۇ.
ئاھ، خۇدا!... ئۇ خۇدا دېگەنچە ئۆلۈك،
ھەر كۈنى قەبرىگە ماڭغان بىر جەسەت...
ئەي ئۆلۈك كۆزىدىن پارلىغان قۇياش
سەن ئاڭا يار يۈرگەن يوللارنى كۆرسەت!

6. لەنەت

تىرەكنىڭ شېخىدىن سەكرەيدۇ جىنلار
زاۋالغا ئىسقىرتىپ سەھرا يولىدا.
ئاھ ئۇرۇپ ئولتۇرار بىر مايماق سۆگەت
ياپرىقى يىغلايدۇ ئاينىڭ قولىدا.
تۇرىدۇ تۈنۈگۈن ئۇخلىغان يەردىن
چۈشلەرنىڭ كىرلىشىپ كەتكەن جەستى.
ئاقىدۇ ئۆستەڭدە شىلدىرلاپ سۇدەك
ئۇسسىسىغان ئېتىزنىڭ چەكسىز لەنتى.
لەنەت ئەي كونا تام كامارلىرىڭغا،
سەن بىلەن ئۆيۈمگە كىتەلمىدىمەن.
لەنەت ئەي قاپقارا سايرىغان قاغا،
قارىنىڭ كەينىگە ئۆتەلمىدىمەن.
لەنەت ئەي قىغ توشۇپ ئەتلەس كۆڭلىكى
گۈل ئۇچۇن چۆللەرنى كەزمىگەن باھار.
ئۆلمىسەم بولاتتى تاپقاندا يارنى،
لەنەت ئەي سۆيگۈگە ھەيدىگەن ھاشار.
لەنەت ئەي، مىڭ لەنەت... يىغلىغان يۈرەك
يار كەلمەس دېگەنچە چاپقۇلدىغان ئات.
مىڭ ئۆلۈپ كەلگەندە قەبرە ئالدىغا
دار بولۇپ قايتىدىن تىكلەنگەن ھايات...
بۇ قانداق قىزىل گۈل بولۇپ يالڭاچ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

شادىمان باغلارنى قىلغان قەلەندەر؟
يۈرەكتەك يىرتىلغان چاغدا سالام خەت،
شارابىنىڭ لىۋىدىن تۆكۈلگەن زەھەر؟!
سۇغا كىر، سۇنىڭ ئوتتۇرىسى چۆل،
ئوتقا كىر، ئوتنىڭ ئوتتۇرىسى تاج.
سېنى يار ئۆلتۈرەر ھېچكىم بولمىسا
قاراڭغۇ چۈشۈڭدە بولغاندا قاچ ـ قاچ...
ئاھ، ھايۋان!... شېرىن جان!... تەنىنىڭ ئىچىدە
مۇھەببەت ئويغىنار يېرىم كېچىدە.
ئويغىنىپ كېتىدۇ ئۇزاق ئۆلۈمدىن
يۈگرەيدۇ بېشىدىن تاپىنىغىچە.
يار نەدە، نەدە يار... يوقتۇر ئىختىيار
يار دېگەن ئۆزۈڭدە، دەيدۇ ئەۋلىيا.
نېمىشقا سۆيسەڭ دېسە بىر ئەرنى
مەن ئەردىن كەلگەنمەن، دەيدۇ ئاھ، خۇدا!...
تېنىدىن قاچىدۇ ئەينەككە بەزى،
يۇلتۇزدىن يۇلتۇزغا قاچىدۇ كۆزى.
پۈتلىرى تالاغا چىقىپ كېتىدۇ
تاملاردىن ئاقىرىپ كېلىدۇ يۈزى.
كارىۋاتنىڭ بېشىدا ياندۇرۇپ چىراغ
ئىزدەيدۇ چۈشىدىن يار كەتكەن يولنى.
تالادىن كىرمەيدۇ بىچارە كۆڭلى
قوغلايدۇ چېچىدىن ئۆلۈك بۇلبۇلنى.
ئايجامال، ئايجامال... تاڭدىن شامغىچە
قۇياشقا ئالدانغان بىچارە كېچە.
يار ئۈچۈن تاياق يەپ بىر مىڭ ئالتە يۈز
يۈزىنى يۇيمىغان قىزىل گۈلگىچە.
چېچىنىڭ چۇۋۇلغان ئالۋاستىلىرى
چۈشىنىڭ بۇزۇلغان ياغاچ كارىۋىتى

كۆزىنىڭ مۇھەببەت گۈلدۈرماماسى
يۈزىنىڭ كىرلەشكەن قايغۇ ـ نالىسى...
ئايجامال... قوشتاغنىڭ ئەرۋاھى بولۇپ
بىر جەسەت قالمىغان زاراتگاھلىقتا
يىغلايدۇ، گوياكى ئۆلمەكتە ئەرلەر
ئىسلىپ ئۆلۈمنىڭ ئىشتان بىغىغا.

قەلەندەر قىل مېنى ئىبە، تەڭرىم بۈگۈن
كېزەي مەن چۆللەرنى ئايجامال ئۈچۈن!

7. مېنىڭ بايانىم

كۆڭلۈمنى بىر كونا هارۋىغا قېتىپ
كىردىم مەن ئاخىرى يارنىڭ يولىغا.
تۇرۇپتۇ يار مېنىڭ يولۇمغا قاراپ
بىر دەستە ئازابنى ئېلىپ قولىغا.
ئازاب ئۇ ـ دىلدىكى نۇرلۇق ئەتىرگۈل،
ھەر بىر تال شېخىدا سايرار مىڭ بۇلبۇل.
يۈرەككە ئىسلىپ يىغلايدۇ ناخشا،
شادلىقنىڭ كىيىمى يىرتىلغان جۇل ـ جۇل.
قاراڭغۇ كېچىدە قالمىسا يالغۇز
ئۆزىنى سىلىماس ھېچقانداق ئايال.
ئۆز ـ ئۆزىنى ئۆلتۈرمەيدۇ ئەر،
تاپالىسا باشقا بىر ئامال.
غېرىبىنىڭ ناخشىسى بولمايتتى مۇقام
بولمىسا سەنەمگە پالانغان چۆللەر.
بۇلبۇلنىڭ نالىسى بولمايتتى غازاڭ
ئېچىلسا ئەگەردە دىلدىكى گۈللەر.
ئاشىق ـ مەشۇقلار يەتسە مۇرادقا
توقۇلماس ئىدى ئۇلۇغ داستانلار.

www.uyghurkitap.com

مەشرەپنىڭ كەينىدىن قەلەندەر بولۇپ
يۈرمەيتتى ئەگىشىپ زامان ـ زامانلار...
يار قويىندىن كەربالانى ئىزدەيمەن،
يار قويىندا بارچە ھىجران ـ بالالار.
سۆيۈپ تۇرۇپ يار قېنى؟!... دەپ توۋلايمەن،
يۈرىكىمدە بۆرە ئۆلگەن دالالار...
ئېچىپ تەن ئىشىكىنى تەنتەنە بىلەن
چىقسا جان نەقەدەر خۇشال ـ خۇرام.
تېنىنى نە قىلاي، ئۆزى قەيەردە؟
ئۆلسەم يار قويىندا تاپاتتىم ئارام!
...
ئۇ گويا ئۆلۈمنىڭ تۇنجى كېچىسى،
كۆزلەردىن تاراملاپ ئاققان شۇم خەۋەر.
ئۇ گويا سۆيگۈدىن ئالماقتا قىساس
تولدۇرۇپ قەلبىگە لىمۇ ـ لىق زەھەر.
ئايجامال بازارغا كەلدى، باللار
كېلىڭلار ئۇنىڭغا ئەگىشەيلى بىز.
ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر،
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيىدىغان قىز...

2011 ـ يىل 1 ـ دېكابىر، خوتەن

www.uyghurkitap.com

ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر

ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر،
سەپ ـ سەپ ئۆلۈك ماڭغان كەبى ھاياتقا.
جىنازامنىڭ سۇنۇپ كەتكەن قوللىرى
ئېسىلدى ئاھ، روھىمدىكى قاناتقا.

جېنىم ئۆلۈم پۇرايدىغان قىزىلگۈل،
مېنى مەندە سەرسان قىلغان قايسى چۆل؟
يىرتىلماقتا يار يامغۇرى ئاستىدا
قەلەندەرگە چاپان بولغان بۇ كۆڭۈل.

ئاھ دەردىمەي، دەردنى بېرىپ غەزەلگە،
كىرەي ياردىن كەلگەن شېرىن ئەجەلگە.
ھايات بولسام بېرەي ھەرچاغ كۆڭلۈمنى
ئۆلۈم ئاتلىق ئاشۇ ئۇماق گۈزەلگە.

كۆزلىرىمنى كور قىلسۇن كۈندەك جۇپ كۆزى،
يۈزلىرىمنى قارا قىلسۇن ئاي يۈزى،
سۆزلىرىمنى گاچا قىلسۇن ھەم سۆزى...
ئۆلەي، ئۆلەي
بۇ جېنىمنى ئالسۇن مېنىڭ يار ئۆزى.

2014 ـ يىل 24 ـ ماي، ئۈرۈمچى

سۆكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى

سۆكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى،
جانانىڭ ئۆلۈمى مېنىڭ بۇ جېنىم.
سۆيگۈنىڭ نەپرەتلىك شامالىرىدا
بايراقتەك لەپىلدەر قىپقىزىل قېنىم.

يۈرىكىم يىرتىلغان سالام خەتمىدۇ،
يار تېخى بىر قېتىم ئوقۇپ باقمىغان؟
مۇھەببەت كۆز يېشى قولياغلىقىدا
مەن ئۈچۈن تۇزۇماس گۈلنى ساقلىغان.

كۆردۇمكى، جانانىم ئەينەكتە ئىكەن،
ئەينەكنىڭ كەينىدە قىلىدۇ پىغان.
قولۇمدا تاش، قوللىرىمدا ياش
ئەينەكنىڭ ئالدىدا تۇرىمەن ھامان.

2014 ـ يىل 25 ـ ماي، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك

1

ۋۇجۇدۇڭدىن مىڭ قۇياشنى ئۆرلىتىپ،
قاراڭغۇنى بوغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.
دۇنياغا بىر ئەركىي جاننى ھۆرلىتىپ،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك،

كېچە ـ كۈندۈز ئەجەل بىلەن ئېلىشىپ،
قىزىل قان ۋە قارا تەرگە چىلىشىپ،
ئاخىر، ھايات ساڭا قايتا ئېرىشىپ
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

كۆكتىن ئاسمان چۈشۈپ يەرگە تائەتتە،
پەرىشتىلەر ئېتىكىڭدە راھەتتە،
ئۆلۈم ئۆلۈپ، ھايات كۈلگەن سائەتتە
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

جېنىڭغا جان قوشۇپ يىغا ئاۋازىم،
ئۆرلىگەندە روھىڭدىن روھ پەرۋازىم،
قىلغان ساڭا ئاسمان ھەمدە يەر تازىم...
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ئاھ، سېنىڭدىن باشلانغان بۇ ھاياتىم،
سېنىڭدىن نۇر ئالغان ھۆسن ـ سۇباتىم،

قۇچىقىڭدا يېتىلگەن ھەم قاناتىم،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

2

گۆدەكلىكىم، ساڭا جاھان ياراشقان،
يۇلتۇزۇڭغا ماۋىي ئاسمان ياراشقان،
يۈرىكىڭگە ئىدى ئارمان ياراشقان،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

قۇياش پاتسا قارار ئىدىڭ كۆزۈمگە،
ئاي مۆكۈنسە قارار ئىدىڭ يۈزۈمگە،
ھېكمەت بولۇپ تامار ئىدىڭ سۆزۈمگە،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ئىللىق باغرىڭ ئىدى ماڭا گۈلچىمەن،
سۆيگۈڭ بىلەن ئىدى دۇنيا بىر ۋەتەن،
چۈشىنەتتىم بۇ ھاياتنى سەن بىلەن،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چۈمۈلەتتىم مېھرىڭدىكى بۇلاقتا،
نۇرلىناتتىم كۆزۈڭدىكى چىراقتا،
سالقىندايتتىم قەلبىڭدىكى پىراقتا،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چۈشىنىڭ ئاتنى مىنىپ تىنماي يۈگرەيتتىم،
سەندەك پاتراق چوڭ بولۇشنى ئىستەيتتىم،
دۇنيا نېمە، ھايات نېمە، بىلمەيتتىم،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

3

گۈل ياشلىقىم ـ چېھرىڭدىكى قورۇقتۇر،
ئارمانلىرىم ـ قەلبىڭدىكى يورۇقتۇر،
ئۆمرۈڭ ماڭا كۆمۈلگەن زەر ئۇرۇقتۇر،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ۋەتەن دېسەم «ئانا» بىلەن باشلىنار،
ئانا دېسەم قارا كۆزۈم ياشلىنار،
قەلبىم شۇئان ۋىسالىڭغا ئاتلىنار،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

سەنسىز مېنىڭ يازغانلىرىم داستانمۇ؟
سەنسىز مېنىڭ ئۇچقانلىرىم ئاسمانمۇ؟
سەنسىز مېنىڭ قۇچقانلىرىم ئارمانمۇ؟
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چەرخى پەلەك جانىنى تەندە قويسىچۇ،
ئوتنى ئاتەش، بالنى قەندە قويسىچۇ،
تىلەيمەن ئاھ، سېنى مەندە قويسىچۇ...
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

كۆزۈم يۇمۇپ، كۆرەي سېنى چۈشۈمدە،
كۆزۈم ئېچىپ كۆرەي سېنى ئۆزۈمدە،
بولغىن ھامان مېنىڭ ئەشئار ـ سۆزۈمدە،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

2014 ـ يىل 21 ـ ئىيۇل، توقسۇ

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

قان يۇقى يۇلتۇزلار

ئاسمان مېنىڭ كۆكسۇمدۇر،
سانسىز يا ئوقلىرى سانجىلغان.
يارا ئىېغىزىدىن تۇرار ساڭگىلاپ
قان يۇقى يۇلتۇزلار...

مېنى تۇن ئۆلتۈرەلمەس،
زاۋال ئۆلتۈرەر.
مېنى ئايال ئۆلتۈرەلمەس،
خىيال ئۆلتۈرەر.

مەن ئۆلۈۋاتقاندا
زېمىن قۇلىقىمغا پىچىرلار:
سېنىڭ شېئىرلىرىڭمۇ تۇن كۆكىدە تۇرغان نۇر چېچىپ
قان يۇقى يۇلتۇزلار؟...

2014 ـ يىلى 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

يار تەرەپتىن كەلگەن شامال

ئۆلۈم قانداقسىگە كەينىمدە بولسۇن؟
مەن ئۇدۇلدىن باققان تۇرسام ھاياتقا.
(ھايات قانداقسىگە ئالدىمدا بولسۇن؟
كۈنسېرى يېقىنلىغان تۇرسام ماماتقا.
ئايال ـ يالغۇزلۇقتا سۈرگەن خىيالمۇ؟
ياق، گۈلنى ئېچىلدۇرغىنى يار ئەمەس،
يار تەرەپتىن كەلگەن شامال!

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

جېنىمنى قاقشاتما

جېنىمنى قاقشاتما
كەتكۈڭ بولسا ئۆلۈم دېگەن ئىشككە بار.
ياردىن ئاشقان قۇرۇق جام
ھېچكىم تۇرماس ئەسكى تام
ئاجىز تېنىم، كېسەل تېنىم، چۈشكۈن تېنىم
ئاھ، جېنىمنىڭ چۈۋۇلۇپ كەتكەن چاڭگىسى...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرىسى
www.uyghurkitap.com

ئۆلۈم ھەققىدە غەزەل

قاچسام يېقىن
يېنىغا بارسام يىراق.
ئويلىسام مۇدھىش خىيال
قولنى تۇتسام بىر ساھىبجامال...
قۇلىقىمغا پىچىرلايدۇ ئۇ:
ياراتقۇچىنىڭ ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرىمەن دەپ.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كوچا

بۇ، مەن...

كۆزۈڭدىكى ئاسماندا چاراقلىغان يۇلتۇزمەن
لېۋىڭدىكى قەدەھتە ۋاراقلىغان شارابمەن.
ئۆلۈك ئاتنىڭ كۆزىدە قېتىپ قالغان دالىدا
ھۇررا توۋلاپ ھاياتقا كېتىۋاتقان ئازابمەن.
بۇ، مەن
سانسىز جەسەت ئۆلمەيلا ئۆلۈپ كەتكەن تاغ ـ دالا
شۇ دالىدا يېگانە كېتىۋاتقان بىر بالا.

ئۆزۈم يىغلاپ ئۆزۈمگە، ئۆزۈم كۈلۈپ يۈرەرمەن،
ئۆزۈم ياشاپ ئۆزۈمدە، ئۆزۈم تەنھا ئۆلەرمەن.
قەبرەم بولماس ئۆلمىسەم، سەرسان بولۇپ ھاياتتا
جەستىمنى ئۆلگىچە ئۆزۈم يۈدۈپ يۈرەرمەن.
بۇ، مەن
ئۆلۈپ كەتكەن بىر كىمنىڭ ئاسماندىكى يورۇقى،
تۇغۇلمىغان بىر كىمنىڭ تۇپراقتىكى ئۇرۇقى.
ئەينەكلەرنىڭ كەينىدە قېرىپ كەتتى ئايالار،
ئايال! دېگەن سۆزدە ئاھ، ئېزىپ كەتتى خىياللار.
بەلكى يارنىڭ كۆڭلىكى مېنىڭ مەجنۇن كۆڭلۈمدۇر،
بەلكى يارنىڭ لېۋىدۇر مېنى سۆيگەن شامالار.
بۇ، مەن
ملىيون ئادەم ئىچىدە ياشايدىغان يېگانە،
بۇ دۇنيادىن مۇھەببەت تىلەيدىغان دىۋانە.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

XX كە

سەن ئەزەلدىن كۆرمەكتىسەن مېنىڭ چۈشۈمنى،
ھاياتىمنى ئالقىنىڭغا ئېلىپ ئوينايسەن.
بىر تال جېنىم ئىكەن ساڭا ئاتالغان،
لېكىن مېنى بىر ئۆلۈك دەپ ئويلايسەن.

قاراڭغۇدا كۆزلىرىڭنى ياندۇرۇپ،
سۈكۈناتنى ئاۋازىڭ دەپ ئاتىدىم.
سۆيۈپ ھەركۈن سان ـ ساناقسىز ئايالنى
لەۋلىرىمدە ھەيكىلىڭنى ياسىدىم.

نۆۋەتلىشىپ كېچە بىلەن كۈندۈزدەك،
ئىككى يۈزۈم بىرى قارا، بىرى ئاق.
ئۆلۈك دېسەم سېنىڭ جېنىڭ مەندىكەن،
تىرىك دېسەم ياشىمىدىم ياق، ياق، ياق.

سېنىڭ ئاشۇ قانخور قىزىل كۆڭلىكىڭ،
لەپىلدەيدۇ ھاياتىمدا ھەر قاچان.
سەرسان قىلار مېنىڭ يۇلتۇزلىرىمنى
ئاشۇ غەمكىن چېھرىڭدىكى كۆك ئاسمان.

ياشاي دېسەم سەندە ئىكەن ھاياتىم،
ئۆلەي دېسەم سەندە ئىكەن ماماتىم.
ئىككى دۇنيا ئارىسىدا يۈرەيمۇ
يۇدۇپ تاكى مەھشەرگىچە قەبرەمنى.

2014 ـ يىلى 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىغىن ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

چۈشۈمدىكى خىيالدا

چۈشۈمدىكى خىيالدا
كىم ئوخشايدۇ مەن بىلەن؟
قەبرەمدىكى كارىۋاتتا
كىم ئۇخلايدۇ مەن بىلەن؟

قويىدۇ كىم ئوت يېقىپ
كۆڭلۈمدىكى چىراغقا؟
مېنى ئىزدەپ، يېنىمدىن
كېتىدۇ كىم يىراققا؟

تۇساتتىنلا بىر چۈلدۈر
سۆيگۈ دېگەن قىزىلگۈل.
باياۋاندىن قايتمايدۇ
سۇغا كەتكەن بىر كۆڭۈل.

چۈشۈمدىكى خىيالدا
قانىتىنى قايرىغاچ،
ئۇچۇپ ئۆتتى بېشىمدىن
ئاھ، بىر ئوماق قارلىغاچ...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

يار ھەققىدە غەزەل

جىسمىم قەدەھ،
روھىم شاراب.
لەززىتى ئۇنىڭ
ئازاب، ئازاب...
سۆيگۈ ـ كېچە
تاڭ ئاتقۇچە،
كۈن چىققۇچە...

يار ـ
دار.
ئۆلەي، ئۆلەي
ئۆلەي، ئۆلەي!...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى...

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
كىرلىشىپ كەتكەن جىن باللىرى.
يۇيۇپ قوياي ئۇلارنى
كۆز يېشىم بىلەن.

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
كېپەنسىز مۇردىلار.
يۆگەپ قوياي ئۇلارنى
يالڭاچ قەلبىم بىلەن.

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
بۇ دۇنيادا بولمىغان بىر قىز.
سۆيەي ئۇنى
شېئىر يېزىپ بىر ئۆمۈر...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

ئون بىرىنچىسى

كەت، قەلبىڭگە لىق تولسۇن پىراق،
مېنى مەڭگۈ سۆيمەكچى بولساڭ.
كەتكىن، ماڭا يىراقلاردىن باق،
مېنى مەندە كۆرمەكچى بولساڭ.

تاشلىۋەتكىن ئەسلىمىلەرنى،
ئۈمىد قىلما كېلىچەكنى ھەم.
پەقەت مۇشۇ بىر لەھزە ئىچرە
قىلغىن پۈتكۈل ھاياتىڭنى جەم.

ئۇنتۇپ كەتكىن لەۋلەردە نە ھال،
نېچۈن تىترەپ چىقتى دەم ـ نەپەس؟
بوغمىسۇن ئاھ، ئەركىڭنى سېنىڭ
قەلب دېگەن ئۇ تۆمۈر قەپەس.

كۆز يېشىڭدا تولماس بىر قەدەھ
يىغلىساڭمۇ كەيپىلىك ئۈچۈن.
سۆيگۈ دېگەن چالا ھېكايە
تا ئۆلگىچە بولمايدۇ پۈتۈن.

بىر، ئىككى، ئۈچ... سەككىز، توققۇز، ئون...،
توزار ھامان گۈلنىڭ غۇنچىسى.
كەت، گۈللەرنىڭ شاخلىرىغا قون،
ھەسرىتىمنىڭ ئون بىرىنچىسى.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورىخانىسى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى

نېمە ئۈچۈن؟

نېمە ئۈچۈن، ئاھ نېمە ئۈچۈن،
دەريا ئاقار ئۆتنىڭ ئىچىدە؟
ئاي بۇلاققا مۆكۈۋالدۇ
قۇياش ئۆلگەن يېرىم كېچىدە؟

يېپىپ قويۇپ كېتىدۇ باھار
غازاڭلاردىن قەلبىمگە كېپەن.
نېمە ئۈچۈن يىغلار شېئىردا
ئوتتۇز ئىككى ھەرپلىك بىر تەن؟

نېمە ئۈچۈن، مۇھەببەت ئاخىر
ئاشىقلارنى ئاسىدۇ دارغا؟
يېتەلمەيدۇ بىر ئۆمۈر ھېچكىم
قەلبىدىكى مەڭگۈلۈك يارغا؟

نېمە ئۈچۈن، ئاھ نېمە ئۈچۈن،
تەۋەككۈل دەپ ئۆلمەيمەن بۈگۈن؟
نېمە ئۈچۈن ئاھ، نېمە ئۈچۈن
يىغلاپ تۇرۇپ كۈلمەيمەن بۈگۈن؟!

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست كۇچا

www.uyghurkitap.com

سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا

سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا
دەھشەت كۈتمەن كەلمەيدىغان ئايالنى.
چېچىدا يەتتىنچى ئاسماننىڭ ئاتمايدىغان كېچىسى
كۆزىدە ئۆلگەن دېڭىزنىڭ تاشمايدىغان ئۆركىشى
كۆكسىدە تەشنالىقنىڭ بارخان ـ بارخان چۈشلىرى
ئىككى قولى دەريا
ئىككى پۇتى ئىككى دۇنيا -
ئاھ!
تاۋۇتۇمنى چېقىۋېتىلار،
ئۆلىدىغان ھايات قالمىدى.
ئاسمانلارنى تاشلىۋېتىڭلار
ئۇچىدىغان قانات قالمىدى.
جەسەت ئاخشام يۇلتۇز كارىۋاتتا
ئايغا يىغلاپ قىلىدۇ دۇئا.
يىراقلاردا مۇھەببەت نۇرى
نەپرەت بىلەن چاقنايدۇ غۇۋا.
غەزەپ بىلەن كېلىدۇ يۇگرەپ
تاغلار باغلاپ بېلىنى تاشتا.
ئولتۇرىدۇ يىغلاپ بۇلۇتلار
ئەڭ ئاخىرقى بىر تامچە ياشتا.
ئاھ!
ئۆلۈۋېلىشقا كەلگەن بىر توپ ئەر
يېشەلمەيدۇ يارنىڭ ئىشتان بېغىنى.

يىرتىلدۇ پارە ـ پارە ياغلىقلار
سۇرتۇپ بولالماي يۈرەكتىكى ھەسرەت دېغىنى.
كىمنىڭ توكۇر كىرپىكلىرى تىرەكلەر
كىمنىڭ ئۆيى ئاسماندىكى قەبرىستان؟
كىمنىڭ چۈشى خىرە ـ شىرە دىرىزە،
كىمنىڭ تويى ئۆلۈۋاتقان ھاياجان؟
دەردى قالدى كىملەرنىڭ
ئېلىۋالسۇن، مەن تۈيۇقسىز ئۆلەرمەن...

كەلمەيدىغان ئۇ ئايال
خىيال بولسا ئۇنى تۇتۇپ ئالاتتىم
شامال بولسا بۆز خالتامغا سالاتتىم
زاۋال بولسا ئاڭا چىراغ ياقاتتىم
ئايال بولسا بۇ دۇنيادىن تاپاتتىم
بەلكىم ئېگىز بىنادۇر ئۇ بەك ئېگىز
بەلكىم قىممەت ماشىنىدۇر، بەك قىممەت
بەلكىم ئۇزۇن ھېكايىدۇر ئۇ، بەل ئۇزۇن
بەلكىم قىسقا ئۇچۇردۇر ئۇ، بەك قىسقا
بەلكىم
چارچاپ كەتكەن كۆزلىرىمنى يۇمدۇرۇپ
ھەر كېچىسى كارىۋىتىمدا ياتقاندۇ.
رىئاللىقنىڭ قاپقاراڭغۇ تۇمانى
ئۇنىڭ دەردلىك يۈزلىرىنى ياپقاندۇ
شۇتاپ
بەلكىم ئۇنى تۇرغاندىمەن قۇچاقلاپ!...

2014 ـ يىل 20 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مۇھەببەتنى چاقىرماقتا ئېگىز قوناقلىق

چىڭقى چۈشتە، سەھرا يولىدا
باراتتىم ئاسماننى ئۆشنەمگە ئارتىپ،
بىر قىز يىغلاپ كەتتى خىيالىمدا
مېنىڭ تۈگمەس دەردىمنى تارتىپ.
كۆرمىسۇن دەپ يارا باسقان يۈرىكىمنى
كىيىمىمنى سالمىدىم.
ئويغىنىپ كەتمىسۇن دەپ ئۆلۈكۈمنى
ساتارىمنى چالمىدىم.

ئەي، قىز
ماڭا ماڭما.

كەچۈر، مەن يول
ئۆزۈم تەنھا ماڭىدىغان.
كەچۈر، مەن مۇز
يۈرىكىمگە تاڭىدىغان.
كەچۈر، مەن چۆل
ئۆزۈم سەرسان بولىدىغان.
كەچۈر، مەن سەۋدا
ئۆزۈم ۋەيران تولىدىغان.
كۆز يېشىڭنى ئىچىۋەتسەك بولامدۇ؟
قانلىرىڭنى چېچىۋەتسەك بولامدۇ؟
سەھنىلەردە ھەسرەتلىرىڭنى

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى بېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ناخشا قىلىپ سىتىۋەتسەڭ بولمامدۇ؟
شېئىر بولساڭچۇ
پاراس - پۇرۇس
پاراس - پۇرۇس...
مۇھەببەتنى چاقىرماقتا قوناقلىق.
ئاھ،
يىگىرمە يىل بۇرۇنقى
ئېگىز - ئېگىز قوناقلار...
يارنى تۇنجى سۆيگەندە
شىلدىرلىغان قوناقلار...

2014 ـ يىل 20 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

مېھرىبان كېچە

ياتقان كېچە بەكمۇ سىمىز، مېھرىبان
تىنىقلىرى ئۇنىڭ ئۆلۈم پۇرايدۇ.
گويا ئېغىر قانىتىنى ئۇزىتىپ
كۆزلىرىمدىن چەكسىز ئاسمان سورايدۇ.
ئاھ، مېنىڭكى غېرىبلىقىم، ھەسرىتىم
ئاھ، مېنىڭكى ناخشىلىرىم، دەردلىرىم.
يۈرىكىمنى ئوراپ قويۇپ كېپەنگە
ئۆلۈۋالغان شېئىرلىرىم، خەتلىرىم.
ئاھ، مېنىڭكى بىر ئايالنىڭ باغرىدا
ئاستا ـ ئاستا قىمىرلىغان جەسىتىم...
توزۇپ كەتتى ئاپئاق ھورى بەدەننىڭ
سۇنۇپ كەتتى سۆڭەكتىكى قىلىچلار
جىرىڭلىدى خۇرجۇندىكى تىللالار
كۆتۈرۈلدى قوللاردىكى ئېگىز شاخ
ئۆركەشلىدى پۇتلاردىكى دەريالار
كىندىكىدىن تۆرار تەقدىر پالچىسى
يۈگرەپ يۈرەر مۇھەببەتنىڭ غالچىسى
ئاھ، چىرايلىق سىمىز ـ سىمىز بىر كېچە!

2014 ـ يىل 29 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

سۆيگۈ ئىزدەمسەن...

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، سۆيگۈسىز بولۇپ،
نە شادلىقى، نە بىر ئازابى.
ئىچىپ مەست بولساڭ ئۆزۈڭگە تولۇپ،
قۇيسا چىنەڭگە كەۋسەر شارابى...

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، قەلبىڭگە باققىن،
دەريا بولۇپ سەن دەردىڭدە ئاققىن.
مىڭ دانە بولۇپ، دۇردانىلەردىن
ئاخىر يېگانە ئۆزۈڭنى تاپقىن.

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، ئۆزۈڭدە ئۆز بول،
ئىزھارى دەمسەن، سۆزۈڭدە سۆز بول.
دۇنيا قاراڭغۇ، نە بىر چىراغدۇر،
ئۆچۈر قۇياشنى، كۆزۈڭدە كۆز بول!

2014 ـ يىل 13 ـ ئۆكتەبىر، كۇچا

ئۆلۈم چاقچاق ئەمەس

(شائىر ئابلىپىز توختىمۇھەممەت ئاراقۇمغا مەرسىيە)

بالىلىرىڭنىڭ دۇنياسى قاراقسىز قالدى،
مېھرىبان ئاللاھنىڭ نەزىرى تەگكىچە.

ئاناڭ ھاياتتا ياراقسىز قالدى،
يۇلتۇزى قەبرىگە باش ئەگكىچە.

ئايالىڭنىڭ چېچى تاراقسىز قالدى،
سۆيگۈسى ئۇنى بەرباد ئەتكىچە.

ئۆرۈمچى ئۈچتاشقىچە كەلدى ھاسراپ
جەسىتىڭ ئاراقۇمغا يەتكىچە.

ئاھ، دوستۇم،
ئۇخلاشقا يېتىپ،
ئويغانغىچە ئۆلۈپ قاپسەن.
دۇنيادىن يۈرىكىڭ ئاغرىغانمۇ؟
گەپ قىلمايلا كېتىپ قاپسەن...

ئۆلۈمنىڭ راست،
ھاياتىڭ يالغانلىقىغا ئىشەندىم.
تىرىكلەرنىڭ ھەر بىر تىنىقىدا
ئۆلۈمگە ماڭغانلىقىغا ئىشەندىم.

www.uyghurkitap.com

ھايات سازىنى
ئۆلۈمنىڭ چالغانلىقىغا ئىشەندىم.
تەن مېنىڭ،
بىراق
ئۇنىڭدىكى جاننىڭ مېنىڭ ئەمەسلىكىنى چۈشەندىم...

ئۆلۈم سۆز،
بىراق
دېگىلى بولمايدۇ.
ئۆلۈم - نېسۋە،
بىراق
يېگىلى بولمايدۇ.
قاراپ تۇرىدۇ بىزگە يۈزمۇ - يۈز
كۆرگىلى بولمايدۇ.
شۇرلايدۇ قۇلىقىمىزغا
ئاڭلىغىلى بولمايدۇ...

ئۆلۈم چاخچاق ئەمەس!

مەن بىلدىم،
ئادەملەر ئۆلۈپ كېتىشكە ئاز قالغان.
ھەر بىر تىنىقىدىن ئۆلۈمنىڭ تىۋىشى يوقالمىغۇچە
ياشايدۇ يالغان.

مەن بىلدىم،
شېئىردا كۈيلەنگىنى ھايات ئەمەس
شائىرنىڭ ئۆلۈش ھېسسىياتى.
ناخشىدا كۈيلەنگىنى ھايات ئەمەس
ناخشىچىنىڭ ئۆلۈش قىزغىنلىقى.
رەسىمدە تەسۋىرلەنگىنى ھايات ئەمەس،

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

رەسسامنىڭ ئۆلگەن چىرايى.
چۈنكى
ئۆلۈم ـ
ھاياتتىن چىن.
ئۆلۈم ـ
ھاياتتىن قىزغىن.
سەنئەتكارلارنىڭ جان ـ جەھلى بىلەن قوغلاشقىنى ـ
ئۆلۈمدۇر
چۈنكى
سەنئەتنىڭ ئاخىرقى چېكى ـ
ئۆلۈم!

دوستۇم،
ئېگىز بويۇڭ
يىقىلمايدىغاندەك تۇراتتى.
مۇھەببەتلىك چىرايىڭ
سولمايدىغاندەك تۇراتتى.
كۈچلۈك قوللىرىڭ
قولۇمدىن ئاجرىمايدىغاندەك تۇراتتى.
گۈس ـ گۈس ماڭىدىغان پۇتلىرىڭ
مېڭىشتىن توختىمايدىغاندەك تۇراتتى.
...
ئۆلمەيدىغاندەك تۇراتتىڭ.

ۋادەرىخا
يالغانچى ھايات...

2014 ـ يىل 13ـ نويابىر، كۈچا

كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا

ھۇۋلايدۇ ياردار كۆڭۈل بۆرىسى
ئىشقىنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا.
توپلىشىپ ئۆلىدۇ سانسىز كېپىنەك
لەۋلەرنىڭ قۇرۇغان بوستانلىقىدا.

ئەينەكنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ روبىرو
كۆردۈممەن گوياكى ئۆلۈممنى مەن.
بىر جەسەت ئىچىمدە ياتىدۇ ئۇخلاپ،
ھاياتقا چۈمۈلگەن چۈشلىرى بىلەن.

يېقىلدى قانلارنىڭ چىراغلىرىمۇ،
يېشىندى شېئىرمۇ سۆزلەردىن، خەتتىن.
يۈزۈمنى سىلىدى غۇۋا بىر ئوبراز
چىقىپ ئاھ، دىلدىكى گۈزەل ھەسرەتتىن.

قەدەھلەر ئايلىنىپ يىقىلدى لەۋگە،
مەست بولغان يۈرەكنىڭ ھەيرانلىقىدا.
ئۆزۈمنى قۇچاقلاپ سۆيدۈم تاڭغىچە
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا.

2014 ـ يىل 20ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

يەكشەنبىلىك جانان

كۆلكەمدە كۆز يېشىم يىغلايدۇ قان ـ قان،
قاراڭغۇ قەلبىمدىن ئۆرلەيدۇ ئاسمان.
دېرىزە ئالدىدا تولۇن ئاي چۈشۈم،
تۆكۈلەر يۇلتۇزنىڭ كىرپىكى بوستان.

تېنىمنىڭ جەسەتنى تۇتار قولى يوق،
جېنىمنىڭ لەھەتكە ماغار يولى يوق.
سۆيگۈنىڭ ھەسرەتلىك پىچىقى بىلەن
ئۆلتۈرۈپ ئوينايدۇ مېنى دەرد ـ پىغان.

ئۈركۈگەن ئاھۇلار قاچار كۆزىدىن،
شىركەيپ شارابلار تاشار سۆزىدىن.
يۈزىدە ساپايە چالىدۇ گۈللەر،
گۈلدىكى چۈللەردە ياڭرايدۇ داستان.

كېيىمنىڭ ئىچىدە يالىڭاچ تېنى،
تېنىنىڭ ئىچىدە يالىڭاچ جېنى،
يالىڭاچ، يالىڭاچ، چەكسىز يالىڭاچ...
شېئىردەك، ناخشىدەك قاراڭغۇ جانان.

كىندىكى ئىشقىنىڭ شارابخانىسى،
گۈلەخچى ئازابنىڭ راۋابخانىسى،
ئالقىنى خۇدانىڭ نامى بىلەندۇر،
پۇتلىرى باھاردىن ئازغان زىمىستان.

ئۆلۈمنىڭ ۋاقتى يوق، ھايات ئالدىراش،
نە بولاي قاراڭغۇ، تۇرسام مەن قۇياش.
ۋەتەننى يار دېگەن شېئىرغا كېتەي،
ئەگەشسۇن كەينىمدىن يىغلاپ يەر ـ جاھان.

2014 ـ يىل 20ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

كۇچادىكى غوجا

قەيەردە ئەرزان هايات بار؟
قەيەردە ئاسان ئۆلۈم بار؟
قەيەردە پۇچۇق قەدەھلەردىن تاشقان قان،
قەيەردە ئاچ ئەرۋاھلاردىن ئاشقان نان،
قەيەردە
ئۇنى سۆزلەيدىغان سۆز بار؟
قەيەردە ئۇنى يورۇق قىلىدىغان يۇز،
قەيەردە
ئۇنى ئىزلەيدىغان كۆز بار؟!...

كوچىغا چىقىشتىن ئىلگىرى
ئايالىدىن كىملىكىنى سورىدى،
مەن كىم؟...
تېنى بىر يانغا قىڭغىيىپ قالدى،
يەرگە تورۇككىدە چۇشكەن جېنىنى
ئاستا ئېلىپ قوينىغا سالدى.
ئايالالار تەندىن باشقا
روھلار تەندىن باشقا
باشقا، باشقا
كۇچا ئۇنى قوينىغا ئالدى.

كومىراجىۋا نومنى بەردى،
ۋاراقلىدى ئەرزىنى.
سۇجۇپ باربىتنى بەردى

چالدى دەردنى.
مىڭ ئۆيلەردە ياتتى گويا ئۆلۈكتەك،
مىڭ يىل ئۆتتى، دۇنيا ئۇنى تاپمىدى.
ھەسرىتىدىن تىكىپ چاپان، ئىشتانلار
سۆيگۈ ئۇنىڭ ئەۋرىتىنى ياپمىدى.
كۆز يېشىنى ئىچىدىغان قاچا يوق،
شارابلارنى كوچىلارغا چاچمىدى.
مىڭ يىل كۆيدى ئىگىسى يوق پىراقتا
ئوت ئىچىدە جانانى يۈز ئاچمىدى...
مىڭ يىل ئۆتۈپ
غوجا دېگەن ئاسى - جاپى قەلەندەر
جەسىتىدىن تۇرۇپ يەنە قاچقۇسى...
ئاھ... ھا...
غەزەپ بىلەن ۋارقىرىدى پەلەككە
پەريادىغا يىقىلدى كۆك ئاسمانلار...
يىغلىدى تا تۈگىگىچە بىر دەريا،
كۆز يېشىدا قۇرۇپ كەتتى بوستانلار.
يېنىپ كىردى ئاھ ئۇرۇپ
تەنگە گويا چىقىپ كەتكەن شۇ جانلار...

غوجا يەنە يىغلىدى
شېئىر يازغان قوللىرىدا قۇچاقلاپ
ئۆلۈۋاتقان شۇ بىچارە جېنىنى.
گۆشلىرىنى يېدى پىتلار تالىشىپ
ئىت - مۈشۈكلەر ئىچتى ئۇنىڭ قېنىنى.
كۆكسىدىكى بۆرە ئۆلگەن دالىدا
ھۇۋلاپ قالدى غېرىبانە زىمىستان.
بىنالارنى بۇلۇتلارغا يىقتتى
ماشىنىلار چەيلەپ ئۆتكەن قەبرىستان.

كوچىدىلا قان ئىچىدە قالدى ئاھ
قىزىلگۈللەر تاشلىشۋەتكەن ھاياجان...
ئاھ...ھا...
پەرياد ئىچرە بورانلاردەك تولغىنىپ
يۈرىكىدىن چۈشۈپ كەتتى جەندىسى،
پىچىرلىدى ئەلەم ئىچرە كىمگىدۇ:
بىز ھەممىمىز بىر خۇدانىڭ بەندىسى!

2014 ـ يىل 20 ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى

ئاشىق

بۇرۇنقى تەندە مەن يەنە، بۇرۇنقى تەندە
يۈرىكىم كۆكسۈمدە جەندە، جەندە.
جېنىمدىن كېچىپ تۇرارمەن
ئۆلۈمگە مەن بولۇپ بەندە...

يۈزۈم ئاپتاپنىڭ خازانلىقىدۇر
كۆزۈم قۇياشنىڭ قەبرىستانلىقى.
سۆزۈم سۆزنىڭ راۋانلىقىدۇر،
ئۆزۈم ئۆزۈمنىڭ شەرەپشانلىقى.

قەدىمكى زاماندا يار ئۈچۈن
دارغا ئېسىلغانچە تۇرارمەن.
يەر ۋە ئاسمان ئارىسىدا
مەڭگۈ سەرسان بولارمەن...

2014 ـ يىل 20 ـ نويابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورىبېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

يار قايان؟

ئاي يۈزىگە قارىسام ئاي يوق،
چاچلىرىدا قاپقارا دەريا.
كۆزلىرىدە تۈنلەر يوپيورۇق،
چۈش كۆرىدۇ بىر سۈزۈك دۇنيا.
كىرپىكىدە توختىماس كارۋان
كۆكرىكىدە تىنجىماس ئىسيان
بويىندا ئاھ، شاۋقۇنلاپ ئاققان
دەريا ـ دەريا مارجان نەدىدۇر؟
كۆزلىرىدە چاقماقلار چاققان
ئېگىز ـ ئېگىز ئاسمان نەدىدۇر؟

سايىغا ماڭدى يولۇچى شامال،
ئەسكى خىيال تەشتى ئۆگزىنى.
چىقىپ كەتتى تېنىدىن ئايال،
مۇھەببەتتىن ئىزدەپ قەبرىنى.
كىندىكىدە خىلۋەت ـ خىيابان
ئەينىكىدە تەلۋە ھاياجان
ئالدىدا ئاھ، دەشتى باياۋان،
زومچەك ـ زومچەك بارخان نەدىدۇر؟
كەينىدە ئاھ سانسىز ئالامان،
زارە ـ زارە ئىسيان نەدىدۇر؟

كۆڭلەك كىيىپ گۈلنىڭ بەرگىدە،
گۈل شېخىدا ئولتۇرغان ئىدى.

www.uyghurkitep.com

ئۇتقا سۇنى توشقۇزۇپ قويۇپ،
جاننى قانغا پۇچىلاپ يېدى.
يۈرىكىدە يىرتىلغان ئىشتان
ئېتىكىدە قىپقىزىل گۈلخان
چېلىكىدە لىپمۇ ـ لىق ھىجران
تەندە كۆلگەن بىر جان نەدىدۇر؟
سۆيۈپ تۇرۇپ قىلدى پۇشايمان،
جانغا كەلگەن جانان نەدىدۇر؟!...

2014 ـ يىلى 20 ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

چۈشكۈن ئەتىرگۈل

لەرزان مۇزىكا ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
ھەسرەتلىك شېئىر ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
چۈشكۈن رەسىم ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
بارلىق سەنئەتلەر گويا
مېنى غايىب قىلىش ئۈچۈن ئاپىرىدە بولغاندۇر

بەلكى
كېتىۋاتقاندىمەن بەختىمنى ئىزدەپ
كۆز يېشىمدىكى ئارقا كوچىدا.
ئولتۇرغاندىمەن دەردىمنى سۆزلەپ
يۈرىكىمدىكى يىڭنە ئۇچىدا.
بەلكى
ئادەملەر بىر ـ بىرلەپ ئۆلۈپ كېتەر.
شائىرلار قەلىمى بىلەن
يوقسۇل جەسەتلەرگە كېپەن تىكەر.
بەلكى
ئىبادەت پەيتىدە دىنسىز ئەمەسمەن،
گۇناھ ئۆتكۈزگەندىمەن ئاللاھنى بار دەپ.
ئىلھام پەيتىدە شائىر ئەمەسمەن،
شېئىر يازغاندىمەن ئاللاھنى يار دەپ.
بەلكى
يۇلتۇزلار يەرگە چۈشكەندۇ
گۆرگە چىراغ ياققىلى.

تەنلەر تەنگە چۈشكەندۇ
روھقا باققىلى...
تار ئۆستىدە چاپقان ئاتلار كەبى ئەسەبىي
كۆلۈۋېتىپ تۆككەن ياشلار كەبى ئەسەبىي
بويۇندىن ئۈزۈلۈپ چۈشكەن باشلار كەبى ئەسەبىي
سايدىكى
سۇكۇت ئىچرە چۇقان سالغان تاشلار كەبى ئەسەبىي
تاماكا چېكىپ
دەردلىرىمنى توزۇتتۇەتمىسەم،
هاراق ئىچىپ
ئازابلىرىمنى قۇسۇۋەتمىسەم،
ئويناپ ـ ئويناپ
مۇھەببەتنى تۈگىتىۋەتمىسەم،
خەپ!...

ئىچىلماقتا ھاياتىمدا شاد ـ خۇرام
چۈشكۈنلەشكەن بىر تال ئەتىرگۈل!

2014 ـ يىل 21 ـ نويابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

يارىمنىڭ يالىڭاچ ياتقان تەنلىرى

يارىمنىڭ يالىڭاچ ياتقان تەنلىرى
ئايدىڭدا قۇياشنى كەزگەن باياۋان.
ئەجەلنى غەزەلگە ئەگەشتۈرۈپ، ئىھە
كەلمەكتە كېيىنمەدىن سانسىز ئالامان.

يارىمنىڭ ئۆركەشلەپ ئاققان قانلىرى
روھىمدا قىپقىزىل بولماقتا بايراق.
تۇردۇممەن ئۆزۈمگە ئىيتىپ ئەلۋىدا،
بايراقنىڭ ئاستىدا ئۇزاقتىن ئۇزاق.

يارىمنىڭ مۇھەببەت دېگەن سۆزلىرى،
قۇچاقلاپ تۇرماقتا ئۆلۈمدەك مېنى.
گۈزەل بىر شېئىرغا كەتتى ئايلىنىپ،
پايانسىز سۆيگۈمنىڭ چىقمىغان جېنى.

يارىمنىڭ كۆزلىرى يېرىم كېچىدۇر،
ئىشكنى چېكمەن قورقۇپ ئاھ، تىترەپ.
بىر ئەرۋاھ كۆزۈمنىڭ قاراڭغۇسىدا
يۈرمەكتە يوقالغان چۈشىنى ئىزدەپ.

يارىمنىڭ لەۋلىرى يېرىلغان ئانار،
شارابلار مەست بولۇپ ئىسلار ئاڭا.
كىرپىكى قاتمۇ ـ قات قاراڭغۇ ئورمان،
ئورماندا بىر كېيىك ئوق ئاتار ماڭا.

يارىمنىڭ چاچلىرى دۇتار تارىدۇر،
تارلارىنىڭ ئۈستىدە چاپقۇلدايدۇ ئات.
كۆيلەرىنىڭ ئەۋجىدە سانسىز لەشكەرلەر
ھۇررا دەپ ئۆلۈمگە ئاتلىنار ھەيھات.

قاپلىدى جاھاننى يارىنىڭ جامالى،
باستۇرۇپ كەلمەكتە دەھشەتلىك ۋىسال.
ۋەلېكىن يارىم يوق، چېكمەن ھەسرەت،
بۇ دۇنيا نەقەدەر يالغانچى ئايال؟!

2014 ـ يىل 22 ـ نويابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

قارغىش قىپى

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
تونۇش جىنلاردىن بىر ـ ئىككىسى
تام تۈۋىدە ئۇچراشقۇسى
ئۇلار
مەن توغرۇلۇق قىلغۇسى غەيۋەت:
ــ غوجى
ئاسمانغا بېشىنى ئاتقاندىن بېرى
تۇپراقتىن پۇتىنى تارتقاندىن بېرى
ئاپئاق قان
دەھشەت ئېھتىلام
قۇياشتىن قۇتۇلغان تاغلاردا يۈزى
يۇلتۇزدىن توقۇلغان تۈنلەردە كۆزى
ھەقىقەت يىقىلغان ئۈنلەردە سۆزى
ۋەھشەتتە ئېگىلگەن تەنلەردە ئۆزى...
ــ سالام
گۆرگە قونغان ھاياتقا
كۆكتە سۇنغان قاناتقا...
دېدى ئۇ:
دۇنيانى دۇنياغا سالام قايتۇرار
ــ ئەسسالام!
ئادەمنى ئادەمگە سالام قايتۇرار،
ــ ئەسسالام!
ئادمنى ئاخىر كىم ئەتكۈسى بەربات؟

www.uyghurkitap.com

بەلكى كىم يارىتقان بولسا ئاشۇ زات.
دۇنيانى ئاخىر كىم ئاخىرلاشتۇرار؟
بەلكى كىم باشلىغان بولسا ئاشۇ زات.

— ئەسسالام!
— ...!
دۇنيادىن ئۇنىڭغا قايتمىدى سالام...

— غوجى
سۇنىڭ جەندىسىنى ياماۋاتىدۇ
ئوتنىڭ چېچىنى تاراۋاتىدۇ.
هاياتتىن تۆشۈك ئېچىپ،
ئۆلۈمگە قاراۋاتىدۇ.
نەپىس چۆللىرىدە ئاچ - يالىڭاچ
نانىنىڭ بېشىنى سىلاۋاتىدۇ...
يۈزى يوق نىقابلىنىشقا
قەلبى يوق ئازابلىنىشقا
قۇسۇۋاتقان تام
شارابىنىڭ قۇيرۇقى يۈرەر سۆرىلىپ.
تېنى يوق جەسەتتىن چىقار كىشىلەر،
قالغاندەك بىر مۇدھىش چۈشتىن تۆرىلىپ.
بەش يۇلتۇز جانانلىق مېھمانخانىدا
بەش ئەرۋاھ گۇمانلىق قىمارخانىدا
ئەڭ ئېگىز باشتىن، ئەڭ پەس پۇتقىچە
ئەرشتە تەڭرىدىن، يەردە بۇتقىچە
سۆرىلىپ يۈرىدۇ ئەسكى بۇلۇتلار
توساتتىن تاراسلاپ ياغمايدۇ يامغۇر
توساتتىن چىقراپ ئۈزۈلمەيدۇ تار
توساتتىن
ناخشا ئۈن - تىنسىز داۋاملىشىدۇ

ئۇسسۇل ئوينايدۇ دەسسەپ ـ چەيلىنىپ
ئېغىر تاپانلار ئاستىدا
بىچارە غوجى! ...

— غوجى
شېئىرسىز بۇنچە كۆپ ئۆلەلەرمىدى
ياق،
ئۆلگەنگە تۆگمەس ناخشا بۇ ھايات.
ئۆلمىسە شېئىرغا كىرەلەرمىدى
ياق،
شېئىر —
ھاياتنى ئۆلۈمگە ئۆرلەتكەن قانات!
يالغان
قۇللارنىڭ قەلبى ـ شاھلار تەختىدۇر
يوللارنىڭ ئاخىرى ـ قاراڭغۇ قۇياش.
قاپلايدۇ ئالەمنى گۈلنىڭ خۇش ھىدى
ئاشىقلار كۆزىدىن تۆكۈلگەندە ياش.
يالغان
كىچىك باللار كىيمەيدۇ ئىشتان.

ھەقىقەتنى تاپتىم دېدى،
تاپقىنى يالغان.
مۇھەببەتنى تاپتىم دېدى،
تاپقىنى ھىجران.
سۆيدۈم دېدى ئايالنى،
سۆيگىنى خىيال.
تۇتتۇم دېدى بەختنى،
تۇتقىنى شامال...
كوچىدىن غازاڭلاردەك تەرگىنى ئۆزى
ئىشكىلەردە تىلەمچىلىك قىلىپ تىلىگىنى ئۆزى.

www.uyghurkitap.com

مەكتەپلەرگە كىرىپ، كۇرسلارغا قاتنىشىپ، كىتابلارنى ئوقۇپ
بىلىملىرى تاغدەك دۆۋىلىنىپ كەتتى،
ئۇ بىلىملەردىن
بىلگىنى ئۆزى.
يەنە كۇرسلارغا قاتنىشۋاتىدۇ، كىتاب ئوقۇۋاتىدۇ
ئۆزىنى بىلىمسىز دەپ،
بىلمىگىنى ئۆزى...

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
تونۇش جىنلاردىن بىر ـ ئىككىسى
تام تۈۋىدە ئۇچراشقۇسى.
ئۇلار
مەن توغرۇلۇق قىلغۇسى غەيۋەت:
ـغوجى
قارغىش قىپى!
قارغىشقا كەتكەنلەر شائىر بولىدۇ
قارغىشقا يەتكەنلەر جىن.
غوجى..
كىم؟!...

2014 ـ يىل 23 ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى

قاراڭغۇ شولىلارغا سېلىپ گىرە
يانىمەن گاھى ئۆچۈپ خىرە ـ شىرە.
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى،
ماڭىمەن، يىقىلىپ گاھ بىرە ـ بىرە...

چاڭقايمەن دەريادىكى باياۋاندا
ئاچىمەن ئاھ، نان ئىچىدە دۇتار چېلىپ.
باغلايمەن مۇھەببەتنىڭ ئوردىسىدا
ئەرزىمگە كۆز يېشىمنى قاتار قىلىپ.

قان مېنى قىزىل قىلىپ گۈلگە بېرەر،
گۈل مېنى خازان قىلىپ كىمگە بېرەر؟
قەستلەيدۇ ئىشق مېنى ئۆلتۈرمەككە،
جېنىمنى جانان قىلىپ كىمگە بېرەر؟

ماڭىمەن يىقىلىپ گاھ بىرە ـ بىرە،
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى.
يەتكۈچە تاغقا، قۇرۇپ قالارمۇ ئاھ،
يارنىڭ قار ئاستىدىكى گۈلباغلىرى؟!...

2014 ـ يىل 24 ـ نويابىر. كۇچا

www.uyghurkitap.com

مەن بىر قاچقۇن

ئىسمىمنى بورىغا يۆگەپ ئوت قويۇۋەتتىم
شان ـ شەرىپىمنى تاغ چوققىسىدىن دومىلىتىۋەتتىم
غۇرۇرۇمنى ئىرغاڭلىتار شاماللار
ئەمدى
ئەينەككە قاراش ئەندىشىسى يوق
بېرىش ـ كېلىش تەشۋىشى ھەم يوق
ئۆلۈش ـ تىرىلىش ۋەسۋەسىسى يوق
بۇ يەردە يۈرسەم، قەدەم تىۋىشىم ئۇ يەردىن ئاڭلىنىدۇ
تۇرارمەن ھېچ يەردە
بىر يەردە تۇرماسمەن،
توختىسام
ئۆزۈمنىڭ ئالدىدا يا ئارقىسىدا
ئوڭ تەرىپىدە ياكى سول تەرىپىدە...
مەن بىر قاچقۇن
بىسۇئالغۇسىز قېچىش ئىشتىياقى بىلەن
قاچىمەن ھاياتقا ئىچكىرىلەپ؛
ئۇ يەردە
ئۆلگەن جانانىنىڭ ئىپار پۇراقلىق قەبرىسى بار
مۇھەببەت سۇلالىسىنىڭ ئەبەدىيلىك خارابىسى بار
كۆز يېشىنىڭ گۈل ـ چېچەكلىك تۈرمىسى بار
جان كىرىپ ـ چىقىپ تۇرىدۇ شاد ـ خۇرام
قانلار ئاقار ئاتلىرىنى قامچىلاپ
يۈگرەپ يۈرەر قىلىچ ئاسقان قەبرىلەر

www.uyghurkitap.com

زېمىن بىھوش،
يارالمىشنىڭ لەززەتلىك يارا ئىغىزىدا
ئىڭرايدۇ ئاھ، قىپيالىڭاچ بىر گۇناھ...
ئۇ يەردە بىر كارىۋات
كارىۋاتتا يالغۇزلۇق ياتىدۇ ئۇخلاپ.
ئۇنى ئويغىتىشقا بولمايدۇ،
يالغۇزلۇق ئويغانسا قاپلار ئالەمنى
مۇھەببەت.
مۇھەببەت ئۇلغايسا قاپلار ئالەمنى
جىنايەت.
جىنايەت ئۇلغايسا قاپلار ئالەمنى
قاباھەت.
قاباھەت ئۇلغايسا باشلاپ كېلەر ئالەمگە
قىيامەت...
يالغۇزلۇقنى ئويغاتماڭلار
مۇھەببەتنى ئۇلغايتماڭلار
ئەي
دۇنيا تەرتىپىنى قوغدىغۇچىلار!...

مەن بىر قاچقۇن
قاچىمەن ھامان،
قېچىشىمنىڭ سەۋەبى ئۆزۈمدە تۇرماسلىق ئۈچۈندۇر.
ئۆزۈم ماڭا شۇ قەدەر قورقۇنچلۇقمۇ؟
ئۆزۈمدە ماڭا قاپقان قۇرۇلغانمۇ؟
ئۆزۈممۇ مېنى ئۆلتۈرىدىغان قاتىل؟!...
ئادەملەر ئۆلۈش ئەنئەنىسىدىن ياتلىشىپ كەتتى
ھاياتنىڭ ئۆلۈم قىلىچى داتلىشىپ كەتتى
مۇھەببەت دەسلەپ تەندىن چىقمىغانمۇ؟
سەن ياكى مەن، ئىككىمىزنىڭ بىرى قابىل، بىرى ھابىل،

www.uyghurkitap.com

جان دەسلەپ سەندىن ياكى مەندىن چىقمىغانمۇ؟

ئەي قەلبىم،
مەدھىيەلە ياكى تىللا، بەربىر
تاڭنىڭ بالدۇر يا كېيىن ئېتىشى
جاھاننىڭ يورۇق ياكى قاراڭغۇ بولۇشى
قۇياش بىلەن مۇناسىۋەتسىز.

2014 ـ يىل 25 ـ نويابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن

يالىڭاچ يۈرسەم مېنى ساراڭ دېيىشىدۇ
راست گەپنى راست پېتى دېسەم مېنى ساراڭ دېيىشىدۇ
باشقىلار كۈلسە كۈلمەن، يىغلىسا يىغلايمەن
كوللېكتىپ ئاڭ بىلەن
يىغلىمىسام، كۈلمىسەم مېنى ساراڭ دېيىشىدۇ
كىشىلەر قۇياشنى ئۇنتۇپ كېتىشتى
شۇڭا
كۈندۈز قاراڭغۇ...

قاراڭغۇدا
رېئاللىق يوق، چۈشتۇر ھەممە بەئەينى
تۇيۇقسىز
تاسادىپىي
بىلگىلى بولمايدىغان تەقدىر كەبى
قاراڭغۇ...

قاراڭغۇدا
ئۈستۈمدىكى ئاپئاق نۇر چېچىپ تۇرغان قۇياشقا قاراپ
قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشەندىم.

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى

جىمىرلىغان يۇلتۇز كۆزلىرى
شىۋىرلىغان بۇلاق سۆزلىرى
شىلدىرلىغان دەريا يوتىسى
قاپقاراڭغۇ بوستان چاچلىرى
تال ـ تال ئۆسكەن قىياق كىرپىكى
مۇڭغا پاتقان گۈلخان كىندىكى
ئوڭدا ياتقان بارخان ئەمچىكى
ئاھ
تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى...

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۇچا

ئۆيدىن چىققاندا

ئۆيدىن چىققاندا
تېنىم ياتاتتى ماشىنا چاقى ئاستىدا
بېشىم ئېسىلىپ تۇراتتى مۇئەللەقنىڭ ئارغامچىسىدا
سۆڭىكىم تالقان قىلىناتتى كىمياگەرنىڭ ھاۋانچىسىدا
بىراق
مەن تېخىچە ئېتىلماقتا ئىدىم ھاياتقا
تەقدىرنىڭ ئوقى يوق تاپانچىسىدا

ئۆيدىن چىققاندا
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم ئۆزۈمنى
ئۆيدە...

2014 ـ يىل 22 ـ دىكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

يۈرىكىم جۇل - جۇل

ھەسرىتىمنى شېئىر قىلىپ يىغلىۋەتتىم
كۆز يېشىمنى ناخشا قىلىپ ئېيتىۋەتتىم
زەرداب بولغان قېنىمنى
شاراب قىلىپ ئىچىۋەتتىم
ئۆزۈمنى يار يولىغا تاشلاپ
ئۈزۈل - كېسىل چۈشكۈنلەشكىچە...

تېنىمدە چىمەنلەر نە قىلغاي،
جېنىمدا سايرىغاي نە بىر بوز تورغاي؟
قۇلاق يېقىپ جۇدالىقنىڭ تەمبۇرىغا
يۈرىكىم كۆكسۈمدە يىغلاپ ئولتۇرغاي.

2014 - يىلى 22 - دېكابىر، كۇچا

شېئىردا زىندان

كىرپىكى بۇلاڭچىلىق قىلدۇ،
كۆزى كۆزلەرگە قادالغان قاتىل.
مامۇق تېنىدىن مارايدۇ كۆڭلى،
گويا سۆزلەردە ئۆلۈپ قالار تىل.
سۆزدە تۇرما، سۆز سېھىرلەنگەندۇر
دەيدۇ ئۇ، شېئىردا زىندان.
تىرىكلەرنىڭ ئەمەستۇر،
دۇنيا دېگەن بۈيۈك قەبرىستان.

يار ـ قەدىمكى قىز،
يالىڭاچلىق كىيىمى ئۇنىڭ.
يىرتىش ئۈچۈن يالىڭاچلىقنى
شېئىر يازدىم يىگىرمە تۆت يىل...

2014 ـ يىل 22 ـ دىكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى

لەيلىدەيدۇ جەھەننەمنىڭ كۆكىدە
چاچلىرىنىڭ چوڭقۇر ئۆلۈك شاملى.
يىرتىلىدۇ رەت ـ رەت ئورمان ئىچىدە
كىرپىكنىڭ سۇنۇق قىلىچ روملى.
كۆزى قاچقان چۆچۈپ ئاھۇ تېغىغا
لېۋى ساتقان گۈلنى جاھان بېغىغا.
كۆكرىكىدە ئوڭدا ياتقان دالالار
كىندىكىدە قايتار ياشلىق چېغىغا.
ئىككى پۇتى ئىككى قاش
ئوتتۇرىدا چەكسىز دەشتى ـ باياۋان.
باياۋاندا سۇ ئىزدەپ
ئۆستەڭ چاپار ئالامان...
قۇچاقلىدىم
قېچىپ كەتتى تېنىدىن.
سۆيدۈم
تۆكۈۋەتتى لېۋىدىن.
كىيىمنى سالدى
غايىب بولدى يالىڭاچ.
ئىزدىدىم ئۇنى
شېئىر يېزىپ نائىلاج.
ئاھ
مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى...

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

دوستۇم قەلەندەر

1

يىتىلەپ مەن تۆگىسىنى ئىشقىنىڭ
نەگە باراي بىلمىدىم ئاھ، بىلمىدىم.
ئۆلۈكۈمنى تاشلاپ كەتتىم ئۆتەڭگە،
دۇنيا دېگەن ئوچۇق گۆرگە كىرمىدىم.
كۆزۈم جانان تاغلىرىغا باقىدۇ،
كۆز ياشلىرىم ئايغا قاراپ ئاقىدۇ.
كىرپىكىدە ئاھ، قان يۇقى يۇلتۇزلار
چۈشلىرىمنىڭ ئەينىكىنى چاقىدۇ.
بارىمدۇ ئاھ، بۇ ئۆلۈمنىڭ پايانى؟
تەندە جېنىم خىيال سۈرۈپ ياتىدۇ.
يۈرىكىمنى ئوراپ قىزىل ياغلىققا
بىر كىم سۆيگۈ بازىرىدا ساتىدۇ...
ياردىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
ھىجرانلاردىن ماڭا قايغۇ ـ ئەلەم بەر.

2

شامال راۋاب سۆڭىكىمنى چالىدۇ،
ئايال ئازاب قۇچىقىغا ئالىدۇ.
ئاي نۇرىدا پىت باقىدۇ قەبرىستان،
ئىت كۆزىدە يۇلتۇز سوغۇق يانىدۇ...
كىشنەپ قالسۇن يۈرىكىمدە ئۇزاق چۆل،
ئۆتسۇن داپنىڭ ھالقىسىدىن بۇ كۆڭۈل.

ھېسسىياتىم يىرتىۋەتكەن شەپەقتە
قۇرۇپ كەتسۇن قۇياشتىكى قىزىلگۈل...
گۈلدىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
غازاڭلاردىن ماڭا بىر تال قەلەم بەر.

3

ساپايەمنى جەز قىلسام مەن ياھۇغا
ئوق تېگىپتۇ كۆزۈمدىكى ئاھۇغا.
كىرپىكىمدىن ئۆتۈپ تۆگە يېتىلەپ
قۇياش يولغا چىقىپتۇ ئاھ، كېچىلەپ.
قىزىرىپتۇ چېچىمدىكى يۇلغۇنلار
شاخ يېيىپتۇ ئىچىمدىكى توغراقلار.
كارۋان تارتىپ قۇلىقىدىن يىڭنىنىڭ
كەپتۇ ماڭا بەش يۈز يىللىق پىراقلار.
مەندىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
جانانلاردىن ماڭا خانە ـ ھەرەم بەر.

2014 ـ يىل 23 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

چۈشكۈن سۆيگۈ

شېئىر قايغۇدىن كېلەر
مۇزىكا قايغۇدىن كېلەر.
يۈرەك يىغلايدۇ، چۈنكى
سۆيگۈ قايغۇدىن كېلەر...
قايغۇ مۇھەببەتنى يارىتار بولسا
قەلبىم
كۆز يېشىدىن كەچمىگىن.

ئاھۇ كۆزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب
كۈيلەر سۆزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب
گۈلنىڭ تەقدىرى ـ خازان بولماق،
خازانلار يۈزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب...
ئازاب ھۆر قەلبنى يارىتار بولسا
قەلبىم
كۆز يېشىدىن كەچمىگىن.

كۆز ياشلىرىڭدىن
مەۋج ئۇرۇپ دەريا ئاقار.
نە ھالىڭنى سورىغاي
دەريادىكى شوخ، ئويناق سۇلار.
كاشكى
بۇ چۈشكۈن سۆيگۈ
يىغلايدۇ، پەقەت يىغلايدۇ.

2014 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

مەجنۇن

ئايال كېيىمنى سالغۇچە
خىيال مېنى يالىڭاچ قىلار.
ھايات كېيىمنى سالغۇچە
ئۆلۈم مېنى يالىڭاچ قىلار.
يالىڭاچلىق جەندەمنى كىيىپ
يار كوچىسىدا يۈرەرمەن.

بىلەرمەن قۇياشنىڭ ئەمالىقنى
بىلەرمەن مۇھەببەتنىڭ رەسۋالىقنى
مىڭ يىللىق دەشتى ـ چۆلدىن كېلىپ
يار ئىشىكىدە ئۆلەرمەن.

خۇدا مېنى ماڭا بەرمەس
ئىشق مېنى ماڭا ھەيدەر،
مۇساپىرمەن جاھانغا، ئاخىر
ئۆز قۇچىقىمدا ئۆلەرمەن.

2014 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى

ئىسقىرتىدۇ يول بويىدىكى سىم تاناپ تۈۋرۈكلىرى
لەيلەپ چۈشىدۇ ئەرش شاخلىرىدىن قار چېچەكلىرى
ئاڭلىنىدۇ يەر ئاستىدىن ئات تۇياقلىرى
قېچىپ كەتمەكچى بولغان بىر دەرەخ
ئەلۋىدا دەپ شېخىدىكى ئەڭ ئاخىرقى غازاڭغا
يۈگۈردى قەلبىدىكى ياپيېشىل ئورمانغا.
ئۆلۈۋالماقچى بولغان بىر بىنا
قاراپ چۈشىدىكى خىرە يورۇق دېرىزىگە
ئولتۇرۇپ قالدى ئۈمىدسىزلىكنىڭ قاپقاراڭغۇ پەلەمپىيىگە.
تۆمۈر بولغىنىغا قىلىپ پۇشايمان
ئەلەم بىلەن يىغلىۋەتتى بىر ماشىنا...
كېتىۋاتىمەن تەنھالىقنىڭ سوغۇق دالاسىدا
غايىب بولىمەن ئىچىمدىكى توپان بالاسىدا؛
ئىچىمدە يار يوق، ئىچىمدە
يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى...
ئىچىمدە
توختىماستىن ئېتىلماقتا ئوق
ئىچىمدە مەن يوق
مەن يوق يەردە نە ئۆلۈم؟
نە كۆرۈم؟!...

سايرايمەن قەھ ـ قەھ ئۇرۇپ
زىمىستان بۇلبۇللىرىنى تاڭ قالدۇرۇپ.

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورىبېتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرىسى

مۇھەببەت بىرىمەن ھەر بىر ئادەمگە
يۈرىكىمدىكى نەپرەت قاچىسىنى تولدۇرۇپ.

بۇ كوچىدا مەندىن باشقا نە ئىت،
ھەسرەت بىلەن ئۆزۈمگە
قاۋايمەن ئاچچىق...

2014 ـ يىل 26 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

قۇياشتا ئەشەددىي گۇمبۇرلەيدۇ داپ

ئەزەلدىن، غەزەلدىن، ئەجەلدىن خۇدا،
ھەر كۈن بىر ئۆلۈمنى ھەمراھ قىل ماڭا.
ئەي سەنەم، قان يىغلاپ قەبرەم بېشىدا
قايغۇدىن مۇھەببەت پەيدا قىل ماڭا.

قۇياشتا ئەشەددىي گۇمبۇرلەيدۇ داپ،
ئاي يورۇق جەنندە كېزىدۇ جاھان.
دېمىگىن، مۇدۇرسەم ئادەملىك نامدا،
بەلكى مەن يەردىكى قاراڭغۇ ئاسمان.

لەۋلىرىم لېۋىڭدىن ئۈزگەندە گۈللەر
سورىما، قۇرىدى قانچىلىك باغلار؟
ئاڭلا، بۇ ۋىسالنىڭ ئارغامچىسىدا
ئىككىمىز دۇنيانى باغلىغان چاغلار...

2014 ـ يىل 27 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى

ئاسمانغا قارايدىغان قول ئىدىم
تۇپراققا بارىدىغان يول ئىدىم
ئەي پەلەك
تاشلىۋەتتىڭ نېچۈن مېنى
يەر يۈزىدىكى قۇياشنىڭ قاپقاراڭغۇ ئورمانلىقىغا؟
كۆزلىرى ياۋايى نۇرلاردىن قورالانغان بىر توپ كىشىلەر
مەندىن خۇدا نەدە دەپ سوراشماقتا...
شۇ چاغدا
ئۆلگەندەك قىلمەن چۈشۈمدە ئوق تېگىپ
مۇردامنى مىدىرلاتتىم، جىم
روھىمنى قىمىرلاتتىم، جىم
جىملىقتىن
ناخشا ـ ناۋالار ياڭرىدى زار ـ زار
ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى
بەلكى مەن مېھمان بۇرۇنقى ئۆلۈكلەرگە.

2014 ـ يىل 28 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

چارشەنبىلىك يار

چارشەنبە كۈنى بىر قىز بىلەن مۇھەببەتلىشىش ئارزۇسى
سەيشەنبىنى ئاياغ ئاستى قىلماقتا.
باشقا جەسەتتىن تۇرمايمەن، مىلىق قېتىم ئۆلسەممۇ
تۈنجى قېتىمدۇر، يارنى مىڭ قېتىم سۆيسەممۇ
ئاھ، كۆڭلىكىمنىڭ پەرىشان تۈگمىسى
ئاھ، ئىشتىنىمنىڭ ئالدىراڭغۇ ئىزمىسى
ئاھ،
سانسىزلىغان بىرىنچى قېتىم!...

مۇھەببەتلىشىش ئادەم ئۆلتۈرۈشكە ئوخشايدۇ،
شېئىر يېزىۋېتىپ تۇيۇقسىز ئۇچراپ قالغان ئايالنى
چېكىت قويۇپ ئاخىرلاشتۇرۇشقا
ياكى
ئۇندەش بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىشكە...
ھاياتىم
قان ئىچىدە قىلماقتا داۋام!

2014 ـ يىل 28 ـ دېكابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېگانە ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت

بەك چوڭقۇر پىچاقتۇر روھنىڭ ئۆكسۈشى،
تەن ئازاب ئىچىدە كۆلگەندىن كېيىن.
تا ئەجەل كەلگىچە ياشاپ ھەر كىشى،
ئۆلۈمدىن قۇتۇلار ئۆلگەندىن كېيىن.

مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت،
لېكىن ئۇ تەن بىلەن يېزىلار ئاۋۋال.
چېكىنى بۇزماقتا ئىككى ئالەمنىڭ
باق ئەنە، سۆيۈشۈۋاتقان ئەر بىلەن ئايال...

2014 - يىل 29 - دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com

كەل، تونۇشۇپ قالايلى گۈل

غۇنچە كۆزىنى يۇمۇپ ئۇخلاۋاتىدۇ
كۆزىنى ئاچتى ئاھ، لىپپىدە
قانات كەردى شاخلارغا ھالرەڭ ئاپتاپ
ئاندىن يوپيورۇق بىر چىشلەم قان
ئاندىن
جانان ناز ئىلكىدە كىيىم سىلىۋاتقاندەك
لەرزان
يالىڭاچ پەرىشتىلەر ئۇسۇلغا چۈشتى...

ھاياجان بىسىققاندا خازانغا كەل
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

رىئاللىق ئويغىنىپ كەتكەن چۈشتۇر،
قۇياش ئاستىدىكى كېچىدە.
مۇھەببەت ئىشكىنى چېكىدۇ مەڭگۈ،
ھېچكىشى يوق، ئۆيىنىڭ ئىچىدە.
شۇڭا
بىر تامچە ـ بىر تامچىدىن قېنىمنى ئىچىمەن
بىر چىشلەم ـ بىر چىشلەمدىن گۆشۈمنى يەيمەن
ئۇنىڭسىز ماڭا نە ھايات
مۇھەببەتنىڭ ئاچ ـ زارلىقىدا؟
شاخلىرىمنى سۇندۇرىمەن، گۈللىرىمنى چەيلەيمەن
ئاندىن خازان بولغان بېغىمغا قاراپ يىغلايمەن
ئۇنىڭسىز ماڭا نە شادلىق

نەپرەتنىڭ گۈلزارلىقىدا؟
بىلمەيسەن، مۇھەببەت گۈلى
نەپرەت بېغىدا ئېچىلىدۇ...

ھاياجان بېسىققاندا خازانغا كەل
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

تۆكۈلۈپ كەتمىسۇن، ھەسرىتىم بىر پىيالە
ئىچىۋېتىپ گۈپپىدە
سىردىشاي لېۋىڭنىڭ مەيخانىسىدىكى بۇلبۇللار بىلەن
شائىرغا تاڭ ئاتمايدۇ، تاڭ ئاتقۇزىدۇ
ئاشىق ئىزدەيدۇ يوق يارنى
ناخشا ئاۋازغا ئەگىشىپ جىمجىتلىققا بارار
رەسىم ـ ئۆلۈكنىڭ تىرىكى
ئۇرۇشلار مۇھەببەت ئۈچۈن
ئادەم ئۆلتۈرۈش ـ
ئادەمنىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
ئادەمنىڭ جېنى
مۇھەببەتنىڭ ئەڭ ئەشەددىي دۈشمىنىدۇر.
مۇھەببەت ئۈچۈن
ئوت سۇغا قانماس
سۇ ئوتقا كىرىشتىن يانماس!...

ھاياجىنىڭ بېسىققاندا خازانغا كەل،
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

2014 ـ يىل 29 ـ دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

مەن ــ ئاشۇ تاش

يۈزىنى شاماللار تالىۋەتكەن
كۆزىنى قۇياش نۇرى تىندۇرىۋەتكەن
تىلىنى چاقماق كېسىۋەتكەن...
سۈكۈتىنىڭ قاراڭغۇ دالىسىدا
ياتار جەستىنى قىمىرلىتىپ بىر يۈرەك.
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئىچىدىن
ئاڭلىنار يامغۇرنىڭ تورۇكلىغان ئاۋازى
دەريانىڭ شارقىرىغان ئاۋازى
ئات تۇياقلىرىنىڭ تاراقلىغان ئاۋازى
شۇ قەدەر جىمجىت،
ياتار ئۇ
ئۆلۈپ قالغاندەك
ھېلىلا ۋارقىرايدىغاندەك...
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئۈچ مىڭ يىل ئىلگىرى
تاغنىڭ يۈرىكىدىكى ئارمان ئىدىم.
ئىككى مىڭ يىل ئىلگىرى
دەريانىڭ چۈشىدىكى ئاسمان ئىدىم.
مىڭ يىل ئىلگىرى

www.uyghurkitap.com

يارنىڭ بويىندىكى مارجان ئىدىم.
بوران تاشلىۋەتتى تاغدىن مېنى
دەريادا ملك يىل ئاقتىم.
سۇ تاشلاپ قاچتى سايغا مېنى
ملك يىل ياتا باقتىم.
ملك يىل
جەڭگاھتىكى ئات تۇياقلىرى ئاستىدا
يارنىڭ يولىغا باقتىم.
ئاھ، نادامەت
ئاھ، ھەسرەت
نېمانچە ئېغىردۇر بۇ يۈرەك؟!...

ئەي سەييياھ
كېتىۋېتىپ پەلەك تاغلىرىدا
كۆرسەڭ غۇلاپ چۈشۈۋاتقان بىر تاشنى
تۇتۇۋال يۈرىكىڭنى،
مەن –
ئاشۇ تاش!

ئەي يولۇچى
كۆرسەڭ كۈندۈزنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا
ئاسماننى ئىزدەپ كېتىۋاتقان قۇياشنى
ئەگەش ئۇنىڭغا،
مەن –
ئاشۇ تاش!

ئەي ئاشىق
كېتىۋېتىپ مۇھەببەتسىزلىك قاپلىغان ھاياتتا
كۆزۈڭ چۈشسە يول ياقىسىدىكى بىر غېرىب تاشقا،
ئىشەن

كۆزۈڭدىن ئاققان بىر تامچە ياشقا.
مەن –
ئاشۇ تاش!

ئىچىدىدۇر ئاسمىنى،
ئىچىدىدۇر پەرۋازى.
سالار كۆكنى لەرزىگە
لېكىن جىمجىت ئاۋازى.
ئاقار قاندەك يوشۇرۇن
كۆز يېشىنىڭ ئىچىدە.
يېنىپ تۇرار ئۆلۈمدەك
ھاياتنىڭ كېچىدە.
تۇتۇپ باققىن باغرىڭنى
ئۇندا بار بىر قارا تاش،
باقار كۈلۈپ ساڭا ئۇ،
كۆزلىرىدە لىق ياش...
ئەي دۇنيا،
مەن –
ئاشۇ تاش!

2014 – يىل 30 – دېكابىر، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار

1

قاچما جانان، ئاھۇ تاغلىرىم
قاچما جاھان، ياھۇ چۆللىرىم
جەندەم مېنىڭ قىزىلگۈلدۈر
بۇلبۇلدۇرمەن باياۋاندىكى...

يۈرىكىمنىڭ تەمبۇرچىسىنى
توختىتالماس قاندىن قۇياشمۇ.
جاراڭلايدۇ ئايدا، يۇلتۇزدا
كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار...

2

مۇھەببەتنىڭ تىز سۈرئەتلىك يولىدا
سوقۇشتى ئاھ، ئىككى ماشىنا
بىرسىدە سەن، بىرسىدە مەن.
ئۆمۈر بويى ناتونۇش ياشاپ،
قۇچاقلىشىپ ئۆلدۇق بىز جەزمەن.

ئۆلۈۋېتىپ ئارقامغا باقسام
ھايات ئىكەن بىر تال ئاپئاق بەت.
ئۇنىڭدا
گىرە سېلىپ شېئىرلىرىغا
يىغلاۋېتىپتۇ ئۆلۈم دېگەن خەت.

www.uyghurkitap.com

3

ئەڭ ئاخىرى باشلىنار بالدۇر

ئەڭ كەيىندە قالار ئالدىراپ.

ئادەم دېگەن بىر تامچىلا سۇ،

قۇرۇپ كېتەر تۇرمسا كۆيۈپ...

هۆل يۈرەك

تەشنالىقتىن ئالار مول ـ هوسۇل.

ئاغزى يوق ئۆلۈم

سۆزلەر تىلسىز ئەدەبىياتنى.

مېنى ئۆلدى دېگۈچىلەرگە

ياشاپ بېرەي قانچىلىك يەنە؟

جىنازامنى قوي يەرگە قۇياش،

بىر دەم

زېمىن ماڭا قىلسۇن تەنتەنە!

4

يىراقلاردا دۇپۇرلەر يۈرەك

يىراقلاردا ياڭرايدۇ ناخشا

يىراقلاردا تاشقىنلايدۇ جام.

هايات

يىراقلاردا قىلماقتا داۋام!

2014 ـ يىل 31 ـ دېكابىر، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئۆلۈمۈم ياپياش

2015 ـ يىلى ئاسماندىن
چۈشتى ھاسسىنى توكۇلدىتىپ.
قايرىپ قىش ئاپئاق رومىلىنى
سۆيدى مەڭزىمگە چوكۇلدىتىپ.

مەن سوغۇقتا مۈكچىيىپ تۇرغان ھارغىن ئەرۋاھ ئەمەس
ھايات خۇشال، ياتسىمۇ ئۇ قۇچىقىمدا ئىغىر كېسەل.
قەبرەمنى يىت بېسىپ كەتتى يۈيۈنمىغاچ قاندا
جېنىم تىنىمدە ئېيتىدۇ چۈشكۈن غەزەل.
جەندەم ساڭگىلاپ تۇرىدۇ يىرتىق ئاسماندىن
ئات چاپتۇرۇپ كېلىدۇ يۈرىكىم مۇز داۋاندىن.
ئۈمىد ئۈزمەيمەن شۇندىمۇ
مۇھەببەت قۇشلىرى ۋىچىرلاپ سايرىشىپ تۇرغان
روھىمدىكى گۈل ئېچىلغان زىمىستاندىن.

دەيمەن بەزىدە
تاغلار، قاچانغىچە تۇرىسىلەر ئۆزۈڭلەرگە تاشتەك پېتىپ؟
دەريالار، ئاقىسىلەر قاچانغىچە كەينىڭلارغا قاراپ؟
چۆللەر، يۈرىسىلەر قاچانغىچە سۆيگۈنىڭ مەست تۆگىسىنى يېتىلەپ؟
شېئىرلار، ساقلاۋېرەمسىلەر قېرىپ كەتكەن باللىقىڭلارنى؟...
لېكىن، ئۆلىمەن ئاخىر
مېنى ئۆلۈك دېگۈچىلەرگە قاراپ ئۆلىمەن شۇنچە جاراڭلىق
ئۆلگەن ئاۋازىم ھاياتىمدىكى بىردىنبىر ناخشامغا ئايلىنىدۇ
بۇ ناخشا ـ

www.uyghurkitap.com

يادلىنىدۇ تىرىكلەرنىڭ قەلبىدە مەشھۇر ئۆلۈم دەپ.
شۇنداق،
قان ئاقمىسىمۇ ئۆلگىلى بولىدۇ
جان چىقمىسىمۇ ئۆلگىلى بولىدۇ
لېكىن بۇ ئەلمىساقتىن كەلگەن قېرى ئۆلۈم
چىشى يوق ماك ـ ماك ئاغزىدا قانداقمۇ ئادەم يېيەلىسۇن؟
ئۆلۈمنىڭ سۆيگۈ دەپ يەنە بىر ئىسمى بار،
شېرىن بولسىمۇ ئۇ بارچە ئۆلۈملەر ئىچىدە
تىرىلىپ قالىدۇ سۆيۈشۈۋاتقاندا.

يېڭى يىلغا
بەزى تىرىكلەر ئۆلۈپ كىردى
بەزى ئۆلۈكلەر كۆلۈپ كىردى.
نۇرغۇن ئادەم قەبرە ئىزدەپ
ئۆلۈكنى يۇدۇپ كىردى.
مەن ئېلىپ كىردىم ئالدىنغان كۆڭۈلنى، بېرىلدىنغان جېنىمنى
يىغلايدىغان قاچامنى، كۆلىدىغان قاپىيەمنى
كېتىدىغان خەتلىرىمنى، كېلىدىغان دەپتىرىمنى...
نەگە بارسام مۇھەببەت، نەگە بارسام قان
نەگە بارسام ھەسرەت، نەگە بارسام ياش.
نەگە بارسام ياشايمەن قىلىچىنىڭ بىسىدا
ئۆلۈمۈم ياپياش!

2015 ـ يىل 1 ـ يانۋار، كۇچا

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ؟

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ، ئادەم ئۆلتۈرەلەمسەن
پىچىقىڭ بارمۇ گۆرەن تومۇرۇمنى كېسىۋېتىدىغان
ئارغامچاڭ بارمۇ مېنى تورۇسقا ئېسىۋېتىدىغان
ماشىناڭ بارمۇ مېنى بېسىۋېتىدىغان
قۇياش مېھمانخانىسىنىڭ 28 ـ قەۋىتىدىن چۈشۈپ كەتسەم
20 قەۋەت پەسلىگىچە جېنىمنى ئېلىپ بولالامسەن؟
قالغان سەككىز قەۋەت ئۆلۈم بىلەن مۇناسىۋەتسىز بولسا
ئۇ بەلكى مەن كىرىشنى ئىستىگەن سەككىز جەننەتتۇر.
بۇ بەلكى مېنىڭ 27 قەۋەتلىك بىنادىن سەكرىۋالمىغانلىقىمنىڭ ئۆزۈممۇ
بىلمەيدىغان سەۋەبىدۇر...
ئۆلۈمنى ئويلاۋېرىپ ھەر كۈنى
ئىچىمگە دۆۋىلىنىپ كەتتى جەسەتلەر تاغدەك
توشۇلماقتا ساندۇق ـ ساندۇق قان.
سۆڭەكلىرىم قوغلاپ كېلەر بىرونىۋىكلاردا
گۆشلىرىم مەغلۇپ بولغان، پېتىراپ قاچقان.
قېچىۋېتىپ قارىسام، ئۆزىنى قۇياش دېدى
ئۈستۈمدىكى قەبرىستان.
ياق قۇياش، سەن پۇل ئەمەس
بىراق، كۈندۈزلەرنى ساڭا كىم ساتقان؟

مەن ئوقتىن قېچىپ كەلمىگەن، يوقتىن قېچىپ كەلگەن
ئاخىرقى زامانىنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ماشىنىسىغا چىقىپ،
پۇل، سەن ئۇ ماشىنىنىڭ شوپۇرىمۇ؟

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى

ئۆلۈمگە كېتىۋاتسام ئالدىمنى توستى ئىچىمدىن بىر ئادەم چىقىپ
دىدى ئۇ: نامرات جەسەت بولما، ئال، بۇ جەننەتنىڭ ئاچقۇچى،
پۇل، سەن تەقدىرنىڭ تۆمۈرچىسىمۇ؟
كۆڭۈل بەر دېسەم يانچۇقۇمنى ئاختۇردى بىر ئايال، سەن قەيەردە دەپ
پۇل، سەن مۇھەببەتنىڭ خەۋەرچىسىمۇ؟
ئورۇق تېنىم ۋەتەنگە ئۇلىشىۋالغان روھ چىۋىنلەرنى قورۇشقا يارىسا
مەن كۆلمەسىمدىم ئىچ ـ ئىچىمدىن ئۆرلەپ شادىمان؟
سۇيۇق قېنىم ۋەتەننىڭ ئالقانچە يېرىنى سۇغۇرۇشقا يارىسا
مەن ئۇنمەسىمدىم ئۇ ئېتىزدا بولۇپ قەھرىمان؟
چىقسا جېنىم ۋەتەن ئۈچۈن بىر قېتىملا
هايات قالماسىمدىم ئاھ، ئۆلۈمنى مەن قىلىپ گۇمران؟!
كۈچلۈك دۆلەت بولۇش ئۈچۈن
كۈچلۈك مىللەت بولۇش ئۈچۈن
كۈچلۈك ئادەم بولۇش ئۈچۈن
پۇل، سەن قۇدرەتلىكمۇ راستىنلا تەڭرى چاقىرىقىدەك؟!...

بېشىمنى ئەگدىڭ ھە، ئېسىڭدە بولسۇن
كۆڭلۈمگە تەگدىڭ ھە، ئېسىڭدە بولسۇن
سەن قەغەز روھنى، سەن قەغەز يولۋاسنى
سەن مېتال چۈشنى، سەن مېتال ئۆتمۈشنى
خەجلىۋېتىمەن ھامان بىر كۈنى بانكىلارنى ئۆچىرەت قىلىپ
نامراتلىقتىن
ئالدىمغا كەلگىچە سەن تىلەمچىدەك قول سوزۇپ...

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ؟!

2015 ـ يىل 3 ـ يانۋار، كۇچا

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

شۈبھىلىك يار

ھارغىن چاچلىرىمنى سىلىدى يار،
ئاسمان چۈشۈپ كەتتى قولۇمدىن
چېقىلىپ كەتتى شاراب كومزىكى
مۇھەببەتتە دىققەت بولمايدۇ
دىققەت بىزنى مەستلىكتىن توسۇپ قويىدۇ
دىققەت چېچىلىپ كەتسە قانداق قىلىمىز؟...
شۈبھىلىدى يار:
يىقىلدىم، يۈرىكىڭدە مېنى يۆلىگۈال
گۆھەرگە ئايلاندىم، مېنى بۇلىگۈال.
قەدەھتىن شېرىن مەي تۆكۈلەي دېدى
ئوردىنىڭ تاملىرى ئۆرۈلەي دېدى
باستۇرۇپ كەلگەچكە قۇياش لەشكىرى
كېچىنىڭ باغرىدىن مېنى تېرىۋال.
بارچە جەم بولغان قەلب ھۆكمىدە
مۇھەببەت قازىدۇر، مېنى تىلىۋال.
مۇھەببەت سىرتتىن باشلىنىدۇ
ئىچكىرىلە،
بۇ باغرىم ئۆيۈڭدۇر سېنىڭ، كىرىۋال...
ئاناردەك يېرىلىپ
ئۆلۈمدەك تىرىلىپ
يوق بولايلى بىز
شۈبھىلىدى يار:
ئۆل، جېنىم

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

جىنىم، ئۆل
جىنىڭغا قايتاي
ئۆلۈمنىڭ شىخىدىن مېنى ئۈزۈۋال.
خىيالىمدا مەن
جىسمىڭدىن ئۆزۈمنى ئىزدەپ يۈرىمەن.
تاغۇ ـ تاشلارغا
بىر سەۋدالىقنى سۆزلەپ يۈرىمەن.
ئالىملار شىخىغا ئىبغىر كېلىشكە باشلىدى
مەرۋايىتتەك بىر يىلان قاسراق تاشلىدى
ئۇ سىنىڭ جىسمىڭغا كىرىپ
ئەبەدىيلىكنىڭ مېۋىسىنى يېمەكچى
جاھانغا
مۇھەببەتنىڭ سىرلىرىنى دېمەكچى.
ئۆلەي
جىنىم
ھاياتىمنى قۇچىقىڭغا ئىلىۋال...

چۆچۈپ قۇچاقلىدىم، دىققەتتە
ئاسمان چۈشۈپ كەتتى قولۇمدىن
چىقىلىپ كەتتى شاراب كومزىكى
ئاقتى قەلبىمگە بىر شېرىن خىيال.
خىيالىمدا مەستۇ ـ مۇستەغرەق
شىۋىرلىدى يار:
مۇھەببەت ـ ئۆلۈم،
ئۆلۈم مۇھەببەتتىن باشلىنار!

2015 ـ يىل 11 ـ يانۋار، ئۈرۈمچى

شېئىرلاردا بولماقتا قاچ ـ قاچ

ئۆلگىلى ۋاقتىم يوق، ياشاش بىلەن مەشغۇلمەن
كۈلگىلى ۋاقتىم يوق، يىغلاش بىلەن بۇلبۇلمەن
ئاپىراي باغلاپ ئۆزۈمنى دار ئالدىغا
چۈنكى مەن
يار دېگەن قۇلمەن...

گۈل كەرەشمە قىلار يالىڭاچ
سۇ دەريادا كېلەر تاراپ چاچ
مەن ھېچقاچان بولۇپ باقمىغان
بولدۇرۇلغان مەجبۇرى ئەخلاق،
مەندە مەن يوق، باقسام ماڭا مەن
تولدۇرۇلغان قۇپقۇرۇق ئاياق...
ئۆلۈم ئاتلىق، ھايات ياياق
شېئىرلاردا بولماقتا قاچ ـ قاچ.

سۈكۈتنى دۇمباق قېلىپ يېرىتىۋەتتى شامال
تېنىنى يىرتىپ ـ يىرتىپ سېلىۋەتتى ئايال
ئاھ، خۇدا مەن نە قىلاي
مۇھەببەتنى بايراق قىلدى كۆز يېشى
تىندۇرۇلغان يۈرەكتۇر ئازگال...
تۈندەك قارا تۈكلەر يەلپۈنەر
ئاندىن تۇغما شېئىرلار.
كېسەل ئۆلۈم يۈرەكتە
ھاياتمەن دەپ ۋارقىرار...

www.uyghurkitap.com

قارا، ئادەم ـ ماشىنا
قارا، ئۆيلەر ـ قەبرىستان،
ھەممە يەردە قىزىل پۇل
قان، قان، قان...

ئۆزۈمدىن چىقماي تائەتتە
يوشۇرۇنۇپ يۈرسەم ئايەتتە
تېپىۋالغاندۇ مېنى قانداق
بۇ دەھشەتلىك ئاخىرقى زامان؟!

2015 ـ يىل 1 ـ فېۋرال، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

سۆيۈشمەيلى بىز

بىر كۆردۈم، ئىككى كۆرمەك جىنايەتتۇر
بىر بىلەن ئىككىنىڭ ئارىسى ئىبادەتتۇر.
تېنىڭ ھەددىدىن ئېشىپ تۇرىدۇ، لېۋىڭ قەدەھتىن تېشىپ تۇرىدۇ
قۇچاقلىمايمەن، سۆيمەيمەن، ياق - ياق
سۆيگۈنى سۆيۈپ تۈگەتمەك خىيانەتتۇر.
چۈمۈلدۈردى يەلكەمنى سۇغا
چېچىڭدىكى شارقىراتمىلار...

كىرپىكىڭنى قاققىنە جاللات
كۆزلىرىڭنى ئاچقىنە قۇياش
چاچلىرىڭغا ئاسساڭچۇ مېنى
سۆيدۈم دېمە، يالغان ئۆلىمەن...

بۇزدى مېنى ھېسسىيات
بۇزۇۋەتتى قاپقاراڭغۇ ئېغىلنى،
ئاھ
قېچىپ كەتتى ئىچىمدىكى ھايۋانلار...

سۆيۈشمەيلى بىز!

2015 - يىل 4 - فېۋرال، كۇچا

www.uyghurkitap.com

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق،
كۆزلىرىمگە يىقىلدى مىڭ كۆز.
ئايغا باقتىم، لەپىلدەپ پىراق
لەۋلىرىمگە دېۋەيلىدى سۆز.

دەرەخ جىمجىت يېنىمدىن ئۆتەر
ياپراق ئۇنسىز يېشىنى سېپەر.
سېغىنىشقا تولغان بۇلۇتلار
ئاي نۇرىغا چىلىشىپ كېتەر.
مېنىڭ كۆڭلۈم ئاھ، مېنىڭ كۆڭلۈم
ئاسماندىنمۇ يىراققا كېتەر...

ئاھ، ئۆلۈمدىن تولدۇر بىر ئاپقۇر
قارا چاچلىق گۈزىلىم مېنىڭ،
ماكان تۇتسۇن تېنىڭدە سېنىڭ
پايانى يوق ئەجىلىم مېنىڭ...
ئاھ، قوغلىۋەت مېنى ئاھ، مەندە
سەرسان يۈرگەن ۋەتىنىم مېنىڭ،
چۈشۈمدىكى قوينۇڭدا سېنىڭ
ئېرىپ كەتسۇن بەدىنىم مېنىڭ...
قانچە دەھشەت قۇچاقلىششلار،
كۆيۈپ كەتسۇن ئورمانلار، چۆللەر.
قانچە دەھشەت سۆيۈشۈشلەر،
قۇرۇپ كەتسۇن دەريالار، كۆللەر.

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

قانچە ئاپئاق يالىڭاچ تۈنلەر
قاپقاراڭغۇ ئۇندا كۆڭۈللەر.
قانچە جىمجىت ئاھ، قانچە جىمجىت
مۇھەببەتنى چاقىرغان ئۈنلەر...
مۇھەببەتنىڭ جىمجىتلىقىدا
جاراڭلىسۇن غەزىلىم مېنىڭ!

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق،
كۆزلىرىمگە يىقىلدى مىڭ كۆز.
مۇھەببەتنى شىۋىرلىما دەپ
لەۋلىرىمگە دېۋەيلىدى سۆز!

2015 ـ يىل 3 ـ مارت، كۇچا

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا...

ئوپېراتسىيە ئۈستىلىگە چىقتىم بىرلا تاقالاپ
ئۇندا تۇراتتى يارىم مېنى ساقلاپ
ئوڭدا ياتتىم پۇتلىرىمنى كەرىپ، قوللىرىمنى تاشلاپ
ناركوز ئوكۇلى ئۇرۇلدى بېقىنىمغا توككىدە
يىقىلىپ چۈشتۈم بىر يوقلۇققا پوككىدە
كۆزلىرىمنى يۇمدۇم كۆرمەك بولۇپ كۆڭلۈمدىكىنى
كۆڭلۈمدە ئاسمان يوق، خۇدا نەدە تۇرار؟

دوختۇرنىڭ قايچا، پىچىقى
شىرت ـ شىرت قىلىپ كەسمەكتە قورسىقىمنىڭ تېرىسىنى
يېقىن قىلىپ جېنىمغا ھاياتنىڭ نېرىسىنى
ئاغرىسا بولمامدۇ، ۋايجان دېسەم؟
بەرسە بولمامدۇ، گۆشۈمنى يېسەم؟
قېنىم ئاقماقتا شىر ـ شىر قىلىپ
قىزىلمىدۇ، قارىمىدۇ
زەردابمىدۇ، شارابمىدۇ
ئىچسەم بولمامدۇ قېنىپ ـ قېنىپ؟...

زېرىكىپ كەتتىم
قورسىقىمنىڭ يېرىلىشىغا، قېنىمنىڭ ئېقىشىغا
ئۈچەيىمنىڭ تارتىلىشىغا، ئاشقازىنىمنىڭ ئارتىلىشىغا
قاراپ يېتىشقا.
ئاغرىسا بولمامدۇ، ۋايجان دېسەم...

تۇيۇقسىز ناخشا ئېيتقۇم كەلدى،
باشقۇرالمىدىم تىلىمغا دەۋرەپ كەلگەن ھاياجانلىق ناخشىنى

www.uyghurkitap.com

ئاھ، ناخشا!...

ــ دوختۇر، ناخشا ئېيتسام بولامدۇ؟
ــ ئايەت ئوقۇڭ، ــ دېدى دوختۇر.
ئىشەندىمكى
دوختۇرمۇ خۇدانىڭ ئادىمى!
مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا
مېنى ناخشا ئېيتقىلى قوياتتى.
ناخشا ئېيتىۋاتقىنىمدا
جېنىمنى ئېلىپ
يەنە تېنىمگە سېلىپ قوياتتى.
چۈنكى
بۇ دۇنيادا ھاياتلىق ناخشىسىدىن ئەڭ تەسىرلىنىدىغىنى
يەنىلا ئەزرائىل!

بۈگۈن
ئۆلۈمنىڭ رېئاللىق،
ھاياتنىڭ خىيال ئىكەنلىكىنى چۈشەندىم.
تەنىنىڭ پارچە ـ پارچە،
جاننىڭ بىر تال ئىكەنلىكىنى چۈشەندىم.
ھاياتنىڭ بۈگۈنكى ئۆلۈم،
ئۆلۈمنىڭ ئەتىكى ھايات ئىكەنلىكىگە ئىشەندىم.

ئۆلۈم، ئۆلۈم، ئۆلۈم...
ياڭرايدۇ جىمجىتلىققا پاتقان ھاياتىمدا
پەقەت شۇ ناخشا.
ئاھ،
ناخشا ئېيتىۋاتقان مىسكىن جېنىم،
ناخشا ئاڭلاۋاتقان غېرىب ئەزرائىل!...

2015 ـ يىل 12 ـ ئاپرېل، كۇچا

لەنەت تاشلىرى

جېنىمنى بەردىم، ئۆلۈمنى بەرمىدىڭلار
ئۆلۈمنى بەردىم، ئۆزۈمنى بەرمىدىڭلار
ئۆزۈمنى بەردىم، سۆزۈمنى بەرمىدىڭلار
جەسىتىمنى كۆمدۈم باغرىڭلارغا
تىرىلسۇن دەپ هايات قالغان قەبرىلەر.
دۇنيانى سىلەرگە بەردىم،
ماڭا قالدى دۇنيادا يوق نەرسىلەر.
سىلەر
مېنى يەنە تىرىك دەرسىلەر
تىرىك يەرسىلەر...

قالدىم ئىشق ئوچىقىدا ئوتتۇن قىلىپ تېنىمنى
چاچتىم ئىشق چۆللىرىگە يامغۇر قىلىپ قېنىمنى
ۋاي داد، جەسەتلەرگە پۈتلىشىپ ئىچىمدە
كەتتىم ئۆزۈمدىن، تاشلىۋېتىپ جېنىمنى...
ئاسمان دەشتلىرىدە غەزەلخانىمەن،
يۇلتۇزلار كۆيۈپ كەتتى ئاھلىرىمدا.
تاغلار يەلكەمدە مۈكچىيىپ ئولتۇرار،
دەريالار قۇرۇپ كەتتى چاچلىرىدا.
سۆزلەر سۆرەپ چىقتى ئاۋازىمدىن
مىڭ يىللىق بۇلبۇللارنىڭ ئۆلۈكىنى.
قۇياش سالدى نۇرلۇق بارمىقىغا
كۆزۈمدىن يانغان زۇلمەت ئۈزۈكىنى.

تاملار مېنى توسۇپ مەندىن،
ئىشىك مېنى ئېچىپ كىرەر.
ئۆيگە كىرسە مەن يوق بولسام،
مەن قەيەردە، كىممۇ بىلەر؟
ھايات بولسام، ئۆلۈم بولۇر،
ئۆزۈم ياشاپ، ئۆزۈم ئۆلەي.
شادىم كىلۇر قايغۇ تاپسام،
ئۆزۈم يىغلاپ، ئۆزۈم كۈلەي.
يار تەرەپكە ماڭغان بولسام،
تاكى دارغا ئېسىلغۇچە.
دار ۋەسلىگە يەتكەن بولسام
ئۆلەي يارىم تېپىلغۇچە.
مەن بولمىسام مەندە، مەن
نە ئادالەت، نە ھەقىقەت،
نە مۇھەببەت، نە نەپرەت
نە
لەنەت!...

جاھاننى بەردىم، جاننى بەرمىدىڭلار
جاننى بەردىم، جانانىنى بەرمىدىڭلار
جانانىنى بەردىم، ھېجراننى بەرمىدىڭلار
تاشلىدىم ئۆزۈمنى ئايىغىڭلارغا
تاش بولۇپ، تۇپراق بولۇپ.
دەسسەپ ئۆتۈشۈڭلار ئۈچۈن
زىلچا ـ گىلەملەردىن خوپراق بولۇپ.
سىلەر
مېنى يەنە ھايات دەرسىلەر.
سۆيگۈ شارابىنى تولدۇرۇپ
ئۇزات دەرسىلەر.

ئۇيغۇر كىتاب تورىبېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

هاياتىمنى تاپشۇردۇم ئۆلۈمگە
ئۆلۈمۈمنى تاپشۇردۇم سۆزۈمگە.
سورىساڭلار كېچە كۆرگەن چۈشۈمنى
قاراڭلار قۇياش پاتقان كۆزۈمگە!

2015 ـ يىل 16 ـ ئاپرېل كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

ئاجايىب ئۆلەرمەن، ياشاپ ئاجايىپ

گۈلگە مەن دەردىمدىن بىر بۇلبۇل بېرەي،
بۇلبۇلغا جەندەمدىن ئاھ، جۇل - جۇل بېرەي.
كۆڭلۈمگە يار يادى سۇلتان بولۇپتۇ،
سۇلتانغا ئىشقتىن مەن بىر قۇل بېرەي.
ئۇ قۇلنىڭ دەۋايى بىر شايى رومال
رومالنى قايرىسۇن ئاھ، مەيىن شامال...

بىر ئەسكى جان بىلەن بىر تەن يالىڭاچ،
خىيالى قەلەمقاش، چۇشى قارا چاچ.
كۆزۈمدە لىغىرلاپ تۇرغان تامچە ياش،
بىر دەريا سۇ بىلەن بىر تاغ قورام تاش.
جېنىمنى قولغا ئېلىپ ئوينىسۇن
خالىغان پەدىگە چېلىپ ئوينىسۇن.
قېنىمنى مەي قىلىپ ئىچىپ ئوينىسۇن،
خالىغان يەرلەرگە چېچىپ ئوينىسۇن.
خالىسام جېنىمنى بىر كىمگە بېرەي
ئۆلۈپ مەن ئۆزۈمنىڭ ئۆيىگە كىرەي.
ئۇ ئۆيدە بار بولسا باشقا بىر كىشى،
يار نەدە، بىلمەيمەن، مەن نەدىن بىلەي؟!...

ئەي دۇنيا، كۆزۈمگە كۆرۈنۈپ كەتتىم،
ئەمدى نە غايىبمەن، نە بىر غارايىب؟
ئۆزۈمگە قىلىچتەك سانچىلىپ ئۆزۈم
ئاجايىپ ئۆلەي مەن، ياشاپ ئاجايىپ.

2015 - يىل 19 - ئاپرېل، كۇچا

www.uyghurkitap.com

ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ
باقمىغان ھېچ كىشى

قاچاندۇر بىر چاغدا، قەيەردىدۇر بىر يەردە، كىمدۇر بىرى
مېنى ئۆلۈكلەر قاتارىغا قېتىۋەتكەن

روھىم نەلەردىدۇ تېنەپ يۈرىدۇ، ئاسماندا ئاياغ ئىزىم يوق
تونۇش بۇلۇتلاردىن بىر قانچىسى
بىر قانچە يامغۇر تامچىسى
سۆزلەپ يۈرىدۇ پەلەكتىكى گۈلدۈرمامىلىق ھېكايەمنى

مەن بىر كارۋات ئىچىمدىكى ئايال ئىغىناپ ياتقان
مەن بىر يوتقان ئىچىمدىكى ئايالنىڭ ئۈستىدە ئۇخلاپ قالغان
مەن بىر ياستۇق لەيلەپ يۈرگەن ئىچىمدىكى ئايالنىڭ چېچىدىكى
دېڭىزدا
مەن چۈش كۆرىدىغان تامدىكى شەھۋەت دېغى
مەن ئايدىڭدىكى ئېگىز ئۆسكەن بىر تۈپ تېرەك
مەن نەچچە مىڭ دېھقان ئېشەككە سۆرىتىپ بۇغدايلىقئا ئېلىپ كېتە-
ۋاتقان قۇياش
مەن نەچچە مىڭ ئادەمنىڭ كۆزىدىن تارام - تارام ئېرىقلارغا بۆلۈ-
نۈپ بىر ئادەمنىڭ يۈرىكىدە قوشۇلغان دەريا
مەن ئۆلۈم شامالىرىدا يالنى يەلپۈنىۋاتقان چىلانتورۇق
مەن دۈشمەن كۆكسىدە ھاياتىنى داۋاملاشتۇرۇۋاتقان ئوق
مەن
ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ باقمىغان ھېچكىشى

قاچاندۇر بىر چاغدا، قەيەردىدۇر بىر يەردە، كىمدۇ بىرى
مېنى: سەن بىر ئۆمۈر ياشيالمايسەن، دېگەن.
بەلكىم، هازىر ياشاۋاتسام كېرەك ئۆمرۈم تۈگەپ
بەلكىم
ياشاش ـ هايات بىلەن مۇناسىۋەتسىز...

2015 ـ يىل 22 ـ ئاپرېل، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

www.uyghurkitap.com

جۇنۇن

جۇنۇن يولىدا مەن، يۈزۈم توپا،
پەرياد بورانلىرىدىن كۆزۈم توپا،
كۆمەر سۆكۈت باسقان ھاياتىمنى
چىقسپ ئاۋازىمدىن سۆزۈم توپا.

مېنى تونۇمايدۇ يەردە قەبرە،
مېنى تونۇمايدۇ كۆكتە قۇياش.
يىغلايدۇ پەقەت ماڭا، مەڭزىمدىكى
يارنى تونۇيدىغان بىر تامچە ياش.

جۇنۇن يولىدا مەن يات ـ يېگانە،
يۈزۈم توپا، كۆزۈم توپا، سۆزۈم توپا.
دۇنيا بىر كۇلالچىدۇر، يار ياسايدۇ
مەندىن ئىشق خۇمدانىدا، ئۆزۈم توپا.

2015 ـ يىل 24 ـ ئاپرېل، كۇچا

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

پويىز بوراندا قالدى

پويىز بوراندا قالدى، قورسىقىم ئاچماقتا
تەنلەر جەسەتكە ماڭدى، جانلار رەھمەتكە.
ئۆزاتتى بىر كىم شىۋىرلاپ: مە، بۇ كەمپۈتنى يە...
ئوراپ ئۆلۈمنى مۇھەببەتكە.
مۇھەببەت
ئىككىنچى ۋاگوننىڭ 56 ـ نومۇرلۇق ئورۇندۇقدا
ئۆلۈمگە باسقۇنچىلىق قىلماقتا.

تەن پارچە ـ پارچە لاي، جان بىر تال،
چىقساڭچۇ ئىچىمدىن گىرە سېلىپ بوينۇمغا
ئاھ، جېنىم، ئاھ ساھىبجامال
كۆزلىرىڭ قېنى، مېنى كۆرگىلى كەتتىمۇ؟
لەۋلىرىڭ قېنى، مېنى سۆيگىلى كەتتىمۇ؟
قوللىرىڭ قېنى، مېنى ئۆلتۈرگىلى كەتتىمۇ؟!...
مەن بوراندا قالغان پويىزدا
تەگرىمنى كۆلدۈرگىلى ماڭدىم.

چاي ئىچمەكتە ئۇدۇلۇمدا
خەنجىرى ئوتلۇق قارا كۆز قاتىل.
ئىككىمىزنىڭ ئارىسىدا
تاماكا چېكىپ ئولتۇرىدۇ ئەزرائىل.
مەن توپىلاڭدىن توقاچ ئوغرىلاپ
قاراپ ئولتۇرىمەن خىيالىمنىڭ ئاپئاق يوتىسىغا.

2015 ـ يىل 27ـ ئاپرېل. پويىز

بۇلۇتلار ئارا

كىچىكىمدە ئاسماندا ئۇچقۇشنى ئويلايتتىم
كېچىلىرى دائىم ئۇچقۇپ چۈش كۆرەتتىم
ئۇچۇۋېتىپ تۇيۇقسىز
ئاسمانىنىڭ قەھرىدىن موللاق ئېتىپ يىقىلغىنىمدا
قورقىنىمدىن سىيىپ قويغان كۆرپىلىرىم
كۆكتىكى ئاشۇ توپ ـ توپ بۇلۇتلاردۇر

ھە، مانا ئۇچتۇم،
يەر يۈزىدىن 10 مىڭ مېتىر ئېگىزلىكتە
بۇلۇتلارنى قولۋاق قىلىپ
مۇئەللەق دېڭىزىدا ئۈزۈۋاتىمەن.
نەدىدۇر مەن ئىزدىگەن ئاسمان،
نەدىدۇر تەڭرى؟
دېدىكى: چىق يەنە 10 مىڭ مېتىر ئېگىزلىككە
ئۇندا كۆككە قاراپ 10 مىڭ مېتىر ئېگىزلىككە تەلپۈنگىن يەنە
ئۆرلىگەنچە يىراق ئاسمان،
يىراقلاشقانچە يېقىن تەڭرى.
ئاھ، قەلبىم
ئاھ،
تەڭرى بار ئاسمان نەقەدەر كەڭرى!...

2015 ـ يىلى 5 ـ نويابىر، شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

كۆزلىرىم قاراڭغۇ

كۆزلىرىم قاراڭغۇ
كىرپىكلىرىم قۇچاقلىشىپ يىغلاشماقتا

تىپتىنىچ سۇ
قۇشلار كۆيى كىزەر ھەرياندا.
چۈش پەرىسى
بىلىقلارنى سۈزەر تۇماندا.
نەدىدۇر ئاي، نەدىدۇر؟
ئوڭدا يېتىپ نىلۇپەرلەر باقار ئاسمانغا.
...
جىمجىتلىقتا سانجىلغان چارتال
كامپۇرا، ئەي يالغۇز ئايال، ئاھ، ساھىبجامال.
مەن – مەن ئەمەس، ئىچىمدىكى باشقا بىر كىشى
يارنىڭ ئىسمى يېزىلغان خەت، بۇ جۇل – جۇل يۈرەك.
ئۆلتۈرىۋەت چۈشۈمدىن چىقىپ،
كۆكسۈم
ئۆرلەپ – پەسىيەر دېڭىزدەك ھەيۋەت.
ئاپئاق ئايدىڭدا تىترەر قۇملۇق،
قۇملۇقتا
ئاپئاق ئايدىڭ ئەبەدىل – ئەبەد...

2015 – يىل 6 – ماي، شاڭخەي — چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

سۇنلىڭ تويى

يىراقلاردىن ھۇ تارتىپ
كەلدىم دېڭىز بويىغا.
باشلاپ كەلدىم تەكلىماكاننى
سۇنلىڭ تويىغا.

سۇ...
تەكلىماكان سۇنلىڭ خانىلىقى،
سۇ...
دېڭىز ـ ئۇنىڭ قەبرىستانلىقى.
سۇ...
ياش تۆكمەكتە دەريا ـ ئېقىنلار
قان تۆكمەكتە يېزا ـ قىشلاقلار
تامچە سۇ ئۈچۈن!

تەكلىماكان
داپ چالماقتا سۇنلىڭ تويىدا...

2015 ـ يىل 6ـ ماي، شاڭخەي ــ چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

جەندەمدە پىتلار تاراقلار

كۆڭلۈمدىن تالالغا چىقىپ
يار يوق دۇنيادا يۈرمەيمەن.
كۆزۈمنى يۇمۇپ خۇدا، دېدىم،
ئاچسام ھېچكىمنى كۆرمەيمەن.

ئاھ، مېنىڭ يىرتىق سۈكۈتۈمنى ياماۋاتقان
قاراڭغۇ قايغۇمنىڭ ناخشىلىرى،
يۈرىكىمدە ئوت قالاۋاتقان
ئىشق گۈندەمنىڭ باخشىلىرى
مېنى
ئاسماننىڭ بوسۇغىسىدا تاشلاپ قويماڭلار.
يار
ئۆلتۈرەر مېنى ئۆلگىچە
مېنى ئاشۇ دارغا ئېسىپ ئويناڭلار.
گۈلدىن كەچمەس چۆل
چىراغ چاچلىرى تۈتۈنلەر.
كۆڭلۈم يېرىم
ئۇنى نە كىم پۈتۈنلەر؟...

روھ ئاتلىرى كەبى
جەندەمدە پىتلار تاراقلار

2015 ـ يىل 9 ـ ماي. شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

مېنى دېڭىزغا تاشلىۋېتىڭلار

ياپيېشىل دەرەخزار، سۈپسۈزۈك كۆللەر
مەڭزىمنى ئەلەملىك ياش بىلەن ھۆللەر.
ئىزدەيمەن كۆلكىلەر ئىچرە كىمنىدۇ،
قەلبىمدە سېغىنىش دەمدىرى ئۈنلەر.

كۆيدۈرەر باغرىمنى پىراق يامغۇرى،
ئاتىمەن ئۆزۈمنى ئاتەش دېڭىزغا.
بىلىق بوپ قاچار ئاھ، مۇھەببەت بىلەن
قولۇمنى ئۇزاتسام سۇدىكى قىزغا.

ئېسىلىپ كۆلكىنىڭ ئاياغلىرىغا
يۈرىكىم سۆرىلىپ يىغلايدۇ ۋار - ۋار.
يالىڭاچمەن، كۆرمەيدۇ بىراق ھېچكىشى،
بىر ئوتمەن، ئوت ئىچرە بولىمەن گۈلزار.

ئاھ، مېنى دېڭىزغا تاشلىۋېتىڭلار
تاپاي سۇ ئاستىدىن تەكلىماكاننى.
يىقىلىۋاتقان توغراقلارغا قاراپ
تىك تۇراي مەن يەنە قەلبىمدە مىڭ يىل!

2015 ـ يىل 10 ـ ماي. شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

ئۇيغۇر كىتاب تورىدىكى ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى www.uyghurkitap.com

گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس

ئاسمان دېڭىزغا ساڭگىلىدى
يىرتىق پالاستەك بۇلۇتلار
قۇياشنى ئېپكەتتى ئۇپۇق تەرەپكە
قالدى ناخشىلار قاراڭغۇدا
گۈزەل قۇشلار مېنى تونۇماس

ئاي كىرىپ كەتتى قۇياشنىڭ غۇۋا كەپىسىگە
كۆلەڭگىلەر كىرىپ كەتتى دەرەخلەرگە
يۇلتۇزلار چىم - چىم قىلىپ قىلماقتا غەيۋەت:
ئىبادەت تۈگىدى، ئىمان كەلمەي تۇرۇپ
مۇھەببەت تۈگىدى، جانان كەلمەي تۇرۇپ...
چاقىردى مېنى خىيالىم ماڭا:
كەل، كۆڭلۈڭ ئىشرەتكە پىنھان بىر خانە
بۇزغىن ئۇ خانىنى، بولغىن مەردانە.
خۇدا يالغۇز قالۇر ئاخىرى سەندە
سەن ھەم بولغىن ئاڭا بىر دانە، بىر دانە.
...
يىغلاپ تاشلىدىم ھاياجاندىن

يالغۇز دەرەختە يۈرەك بار دەيدۇ
بەلكى ئۇ سانسىز يوپۇرماقلار ئىچىدىكى بىر تال يوپۇرماق.
ئاڭلىدىم ئۇنىڭ شىلدىرلاپ ئېيتقان ناخشىسىنى:
گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس!...

2015 - يىل 11 - ماي. شاڭخەي ــ چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

بوغۇزلىنىۋاتقان قوي

ئېقىۋاتقان قانلىرىمدا ئەتىرگۈللەر بەرق ئۇرار
ئەي قان تۆككۈچىلەر
سىلەر بىلمەستىن گۈزەل بىر باغنى بىنا قىلىۋاتىسىلەر

گۈگۈمدىن كېيىن بارچە چىراغلار يېقىلىدۇ
يۇلتۇزلار نەقەدەر يىراق،
يېقىن لېكىن بىزگە ئۇ شۇنچە.
ئازاب ۋە دەھشەتتىن
پارە ـ پارە بولمىغىچە تېنىمىز
ئېچىلىدۇ قانداق ۋۇجۇدىمىزدىكى ئۇ غۇنچە؟

ئەي مەشۇقۇم
كەچكى شەپەقنى ياغلىق قىلىپ ئارتىۋال،
ئۇ مېنىڭ قانغا مىلەنگەن يۈرىكىمدۇر!

2015 ـ يىل 12 ـ ماي، كۇچا

www.uyghurkitap.com

جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى...

قۇياش يانپاشلىدى ئۇپۇقتا، ئۇخلىدى خور ـ خور...
گۇگۇم ساغرىسىنى قاشلاپ كۇلۇپ كەتتى.
خىيالىم يېشىندى، ئىچىدىن بىر ئايال چىقتى
نە تېنى، نە جېنى بار؟... تۇغۇلغىنىچە ئۆلۈپ كەتتى.
ئۆي ئۆرۈلدى تالادىكى مۈشۈكنىڭ ئاۋازىدىن،
قىسسىلەر يىغىنىسىدىن يىپ سۆرىلىپ كەلدى.
يىپنىڭ ئۇچىدا بىر كالىلەك سۆز،
سۆزلەر زىنىاسىدىن دۇنيا تۆرۈلۈپ كەلدى.
دېدىڭ لېۋىمگە سۆيۈپ تۇرۇپ:
جېنىم بۇ ئاخىرقىسى...
بىلىمەن، داۋاملىشىدۇ ئۇ ئاخىرغىچە.

دېڭىز قەدەھ كۆتۈردى يىغلاپ چۆل ـ چۆل،
كەلدى بۇلۇتلار كىرپىكلىرى ھۆل.
يېرىم ئاسمان سۇ ياغدى، يېرىم يەر يوق،
يوق يەر باياۋان
باياۋاندا ئۆركەشلەر كۆڭۈل.
بىلمەيمەن، ئاتىم كىمۇ، زاتىم كىم،
يەردىن ئۈندۈمۇ، كۆكتىن تامدىمۇ؟
يېمىكىم قاتتىق نان، كېيىمكىم ئەسكى چاپان،
بار بولسام قېنى، يوق بولسام بارغا قاندىمۇ؟
جەندەمدە تاراقلار پىتلار نەغمىسى
ئىچىمدىكى قازناقتا چاشقان كېتىرلايدۇ.

www.uyghurkitap.com

بىر كىم قۇلىقىمغا: سەنسىز ھېچ يەر يوق،
يوق يەردە سەن بار، دەپ پىچىرلايدۇ.
دېدىڭ لېۋىمگە سۆيۈپ:
جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى...
بىلىمەن، داۋاملىشىدۇ ئۇ ئاخىرغىچە.

2015 ـ يىل 14 ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

www.uyghurkitap.com

يامغۇر

يامغۇر ياغلىقنى ئېلىۋەتتى
چاچلىرى ئېقىپ چۈشتى شارقىراتمىدەك
يەلكىسىگە نازۇك چىمەنلەرنىڭ

يامغۇر كۆڭلىكىنى سېلىۋەتتى،
كۆكسىنى لىغىرلىتىپ لەپ ـ لەپ
چاقماق يورۇقىدا ئۆتتى يۈگۈرۈپ...

يامغۇر يالىڭاچ بولدى پۈتۈنلەي،
نازۇك قوللىرى بىلەن تورۇكلىتار دېرىزەمنى
«چىقە، ئىپلاس» دەپ ۋارقىرىغىنىچە...

2015 ـ يىل 15 ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com

تاش ئات

مىڭ يىل بۇرۇنقى ئات
مىڭ يىل كېيىن تاش.
ئاڭلا، ئۇ ئۇنسىز كىشنەۋاتىدۇ
تارىخنىڭ زەنجىرىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن...

ئۇرۇش داۋاملىشىۋاتقاندا
ئادەم كالللىسىدىن تىكلەنگەن تىنچلىق ئابىدىلىرى
ئېگىزلەپ
يەتتى ئەرشتىكى تەڭرى ئوردىسىغا.
تەڭرى دەيدۇكى:
ئۇرۇش باشلانغىلى بەش مىڭ يىل بولدى،
ھېلىھەم
مەزلۇملارنىڭ ئەركى يوق
مىسكىنلەرنىڭ ۋەتىنى.
ئىنسانىيەتنىڭ ئۇرۇش قىلىپ ئېرىشكىنى
يېڭى دۈشمەنلىك ۋە
ئۇرۇش قىلدىغان يېڭى مۇھىتتۇر.
...
مەڭگۈ تىنچلىق يوق،
لېكىن
مەڭگۈلۈكتۇر تىنچلىق ئۈچۈن تۆكۈلگەن قانلار!

2015 ـ يىل 22 ـ ماي، نەنجىڭ

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

مەن باشقا ئادەم

مەن تۇيۇقسىز باشقا ئادەم
مەن تۇيۇقسىز باشقا بىرسى.
مەندىن باشقا ئون ئالتە ئادەم،
مەن باشقا بىرسى
مەن ئەمەسمەن ئون يەتتىنچىسى...

يالغۇزلۇقۇم يانار تۇماندا
چىراغلاردەك پىل ـ پىل ۋە غېرىب.
كۆل سۈيىدەك تاشماقتا قەلبىم،
تاشماقتا گويا
كۆل سۈيىدەك پىل ـ پىل ۋە غېرىب.

دولقۇن يېرىپ ماڭماقتا كېمە
يول ئېچىپ بىر يېڭى سۆيگۈگە.
غايىب بولار بىردەمدىلا ئۇ،
غايىب بولار
كۆڭۈل گويا سۇدىكى يولدۇر.

2015 ـ يىل 22 ـ ماي، خاڭجۇ ـــ شىخۇ كۆلى

لەۋلەر ساماسى

بىھۇش پەلەكنى تاپىنىمدا كۆر
يۇلتۇزلار كۆزۈمدە كېكەچلىمەكتە.
يۈزۈمدىكى ئىشق ئاپتىپىدا
ئاپتاپپەرەس چېچەكلىمەكتە.
ئۇدۇلۇمدا ئەينەك، ئەينەكتە خۇدا
يارىتىدۇ مېنى ھەر باقسام.
روھىم ئەرشكە كېتەرمۇ ئۇچۇپ
ئەينەكنى چاقسام؟...
جېنىڭ تەن سارايىدىن كېتەي دەيدۇ،
ئەي غوجا، ئۇ مېھمانغا خوش دە.
قانچە دەھشەتتۇر سۆيگۈسىز ياشاش،
يار بولمىغان جانانغا خوش دە!

لەۋلىرىمگە سۆي، لەۋلىرىڭدە
شاراب قايىنىتىمەن

2015 ـ يىل 24 ـ ماي، سۇجۇ

زاهىد

سۇركىلىدۇ بىر ـ بىرىگە ناشايان
گاھى ھايات، گاھى ئاچلىق، گاھى نان.
بۇ دۇنيانىڭ ھەممە يېرى سۆيگۈدۇر،
سۆيگۈ ـ
يۈرەكتىكى مىلتىق ئاسقان ئىمانمۇ؟

نېمانچە جىق، نېمانچە جىق ئادەم بۇ،
تېگىشىدۇ سۆيگۈ ئىستەپ بەدەنلەر.
بىر ـ بىرىگە تۇرار قورال تەڭلىشىپ
لېكىن دىلدا باشقا ـ باشقا ۋەتەنلەر.
ۋەتەن ـ
سۆيگۈ ئۈچۈن مىلتىق ئاتقان ئىنسانمۇ؟

قانچە ئۇلۇغ، قانچە چەكسىز سۆيگۈ بۇ،
سۆيۈپ ـ سۆيۈپ ئازدىم ئاخىر ئىماندىن.
يوقاتتىم ئاھ، خۇدانى مەن يوقاتتىم...
كېتەرمەنمۇ تاپالماي بۇ جاھاندىن.
خۇدا ـ
ئۆلمىگۈچە يار بولماس شۇ جانانمۇ؟!

2015 ـ يىل 27 ـ ماي، شاڭخەي

www.uyghurkitap.com

باشقا بىر يول

قەبرىگە كېتەي، ياشىمىقىم گۇناھ بولسا
ھارغىن ئاپتوبۇس ئېلىپ ماڭسۇن مېنى جەھەننەمگە
چىڭقى چۈشتە قۇياش قانداق ئايغا ئايلىنار
سۆيمەي تۇرۇپ قايسى ئايال يارغا ئايلىنار؟...

ئىچىم نە سەۋەبتىن تېشىمغا ئۆرۈلۈپ قالدى،
كۆزلىرىمدىن
يار ھەققىدە سۈرگەن خىياللىرىم كۆرۈنۈپ قالدى.
مېنى تاشلىۋېتەر قۇياش ھامىنى
تۈندىن ئېلىۋالاي قارا ھاسامنى...

جەسەت، جەسەت... ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسى
يول يوق ھاياتقا ئۆلۈمدىن باشقا
يەنە بىر يول ـ ياشاشتۇر، لېكىن ئۇ يوق يول!

2015 ـ يىل 29 ـ ماي، شاڭخەي

www.uyghurkitap.com

ئايزۆھرە

يۈزۈڭ ئايمۇ،
كۆزۈڭ زۆھرە؟
كۆردۈمكى،
ساپايە چېلىپ چىقتى سانسىز كېچىلەر
سېنىڭ ئىسمىڭدىن.

ئىسمىڭ يورۇقتۇر،
قۇياش بېشىنى قويۇپ ئۇخلاپ قالار
ئىسمىڭنىڭ بوسۇغىسىغا.
چىرايلىق چۈشلەر
ئۇچۇپ چىقار ۋىچىرلىشىپ ئىسمىڭدىن.

ئىسمىڭ
قەلبىم زۇلمەتلىرىدە چاراقلار

2015 ـ يىل 10 ـ ئىيۇن، مەكتەپ

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىگانە ئادرېسى

خوتەن ساڭا قالدى

— دوستۇم ئابدۇرېشىت ئېلىغا

ئالدىنقى ئەسىرنىڭ 90 ـ يىللىرىدا
يۈرەك دەپ ئاتىلىدىغان بىر قۇش بار ئىدى كۆكسىمىزدە
سايرايتتى ئۇ كېچە ـ كۈندۈز مۇھەببەت دەپ،
مەيدەمنى ئېچىۋېتىپ مەن بۈگۈن
ئاشۇ قۇشنى كۈتىمەن.

ئاشۇ يىللاردا بىنالار
ئېگىز ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن.
ئاشۇ يىللاردا پۇل
قىممەت ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن.
ئاشۇ يىللاردا مۇھەببەت
شېرىن ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن...
ئاشۇ يىللاردا
بىز شېئىر يېزىپ ئۆلتۈرۈۋەتكەن قىزلارنىڭ
كېچىلىرىمگە قايتىپ كېلىشىنى كۈتىمەن.

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
ئىشكىلىك ئالدىدا تۇرسام بىر ۋاراق قەغەز ئۇچۇپ كەلدى
تۇيۇقسىز
قەغەزدىن بىر شېئىر چىقىپ
شېئىردىن بىر قىز چىقىپ
قىزنىڭ قويندىن سەن چىقىپ

دېدىڭ: دوستۇم، دۇنيادا مۇھەببەت قالماپتۇ...
ئارىدىن 20 يىل كېيىنكى بۇ ئاخشامدا
مۇھەببەتنىڭ قىزغا
قىزنىڭ شېئىرغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتمەن.

دېگەنسەن بەلكى: ئۇ بىر سەرگەردان، ئۇ بىر تەلۋە،
دېگەنسەن بەلكى قىزدىكى شېئىردىن ماڭغىنىڭدا تالاغا.
خوتەن ساڭا قالدى دېگەنمەن، ياكى دېمىگەنمەن
داۋا ئىزدەپ ماڭغاندا مەن ئۆزۈم تاپقان بالاغا...
بىلمەيمەن دوستۇم، بىلمەسلىكمنى ئەيىب ئەتمە
مۆكۈپ يۈرگىنىمدە سېنىڭ تېپىۋېلىشىڭدىن قورقتۇم.
مېنى ھەممە ئادەملەر ئۆلۈپ كەتتى دەپ ئىشەنگەندە
سېنىڭ تىرىك يۈرگىنىمنى كۆرۈپ قېلىشىڭدىن قورقتۇم.
كاشكى، قورقمىغان ئىدىم رەقىبلىرىمدىن قىلچە
كۆكسۈمگە پىچاق تىرەلگەندىمۇ،
سەندىن قورقتۇم، تۇيۇقسىز تېلېفون قىلىپ:
دوستۇم، نە ھالدىسەن؟ دەپ سوراپ قېلىشىڭدىن...
بىلمەيمەن، دوستلۇق شۇنداق قورقۇنچلۇق بولامدىغاندۇ؟
بۈگۈن بۇ قورقۇنچنى ساڭا ئېيتاي دېسەم
زۇۋانىم چىقمىدى شېئىردىن بۆلەك
ئاھ، بۇ شېئىر نەقەدەر قورقۇنچلۇق؟!...
شۇ قورقۇنچ ئىچىدىن
يېنىمغا قايتىپ كېلىشىڭنى كۈتمەن!

2015 ـ يىل 27 ـ ئىيۇن، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

توي خېتى

يار، يېنىمدا تۇر، يازاي مەن توي خېتىمىزنى
بىر ئۆمۈر يازغان شېئىرلىرىم يەتمەس بولسا...
يازاي، يۈرىكىمدە سېنى كۆيلەپ ئېقىۋاتقان قان بىلەن
يازاي، تېنىمدىن سېنى ئىزدەپ چىقىۋاتقان جان بىلەن
يازاي، يازاي
دەرد بىلەن، ھىجران بىلەن
بۇ ئۆلۈم پەيتىدە قۇچىقىڭغا يىقىلغان جەسىتىم
بولسۇن بىزنىڭ توي خېتىمىز...

2015 ـ يىل 5 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

www.uyghurkitap.com

بىلىمەن، كەلمەيسەن

يول بويىدىكى ئورۇندۇقتا
كۈتۈشلەر مېنى سۈكۈتكە مىخلاپ قويدى
كۈتىمەن
كۈتىمەن
كەلمەيدۇ قەبرىلەر...

چۈشۈمدە ئۇخلاپ ئولتۇرىمەن
خىيالىمدا يىغلاپ ئولتۇرىمەن
كۆزۈمنى قاراڭغۇ قىلدىم
كەل جېنىم ئاي نۇرىدىن، يۇلتۇز شولىسىدىن
ئاسماندا غايىب ئاۋازىم
ئۆزۈم يەردە توۋلاپ ئولتۇرىمەن...
تۇپراق ئادەم يەيدىغان چاغدا
بىر كەتمەن، بىر كەتمەندىن
يەتتە كەتمەن ئىشقىم...
تەگرىم
توپىدىن ئادەم ياسىغان چاغدا
بىر - بىرىدىن ئاۋارە
يەتتە دەردمەن ئىشقىم...
سەن
قەبرەم بېشىدا يىغلاپ ئولتۇرىسەن.

www.uyghurkitap.com

بىلىمەن، كەلمەيسەن،
كۈتۈش گۈزەل كەلمىگەچكىلا
سۆيگەنچە قەلب يوق
مۇھەببەت سەن كەتكەن تەرەپتە!

2015 ـ يىل 13 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ھېچنېمىسى يوق...

دېدىم: ھېچنېمىسى يوق،
دېدى: مەن ھەممە نېمىسى...
قايغۇسى ئۇستۇمگە
سەھەرنىڭ سالقىن يوتقانلىرىنى ياپىدۇ.
يىغىسى بوينۇمغا
قايغۇنىڭ كۆز ياش مارجانلىرىنى ئاسىدۇ.
كېچىلىرى مېنى ئۇخلىتار
يىراقتىن چەككەن ئاھلىرى بىلەن.
خىياللىرى مېنى قۇچاقلار
ھۇجرامغىچە سوزۇلۇپ كىرگەن شاخلىرى بىلەن.
دەيدۇ: ئۇخلا، ئۇخلا
ئوك يېنىڭدىمۇ مەن بار
سول يېنىڭدىمۇ مەن بار
سەن قاچان ئويغانساڭ شۇ چاغدا تاڭ ئاتىدۇ.
ئۆزى جۇدالىقنىڭ قاپقارا زۇلمىتىگە چېلىشىپ تۇرۇپ
دېرىزەمنىڭ ئالدىدا قۇياشنى ساقلاپ تۇرغىنى ئۈچۈن
ئۇنى سۆيىمەن...

2015 ـ يىل 22 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

سەن بار شەھەرگە ماڭدىم

ھايات سەن تەرەپتە، خۇدا سەن بىلەن بىللە
مامات مەن تەرەپتە، مەن خۇدا بىلەن بىللە
سۆيگۈ ئىككىمىزنى ياراتماقتا
مەڭگۈ ئاخىرلاشماس جۇدالىقتا...
قۇياش ئاسماندا بىر ئاسىي باخشى
كۆڭلۈم قاچان ئېچىلار، دەردتىن قۇتۇلار؟
كۆيۈك چۆلدۇر، سۆيۈك دەريا،
ئۈزۈك غۇنچىلاردىن زەنجىر سوقۇلار.
تاراملاپ ئاققان كۆز ياشلار بىلەن
قەلبىمدىكى خەتلەر ئوقۇلار.
سۆيگۈم يوقالماس،
بەلكى بىردەم ئۆتۈپ ئالەم يوقۇلار...
سەن بار شەھەرگە ماڭدىم
ئەگەشتى بۇلۇتلار ئۈستۈمدە
ئەگەشتى سايلار ئارقامدىن
ئەگەشتى ماشىنا چاقلىرى دۈكۈر - دۈكۈر...
سەن بار شەھەردە مەن يوق؛
ئۆلۈكلەر لەيلەر كۆكتە پارچە - پارچە
ئاي يېرىم يارتا قىز
گۈللەر شۈمشەيگەن غېرىپ، ئەنسىز
كۆز ياشلار ساۋار دىلنى بولۇپ قامچا
يۇندا چىراي ھاۋا
تۆكۈرگەن قاندىن يېرىم قاچا

سۆيگەن ئاۋاز، شارقىرىغان دەريالاردەك...
سۆيگۈدىن كەلگەن ئادەم يوق مەندىن باشقا
ۋادەرىخا
مەن بار شەھەردە سەن يوق...

كېتىۋاتىمەن
سېغىنىش يىقىنلاشتى دوزاخقا
دوزاخ يېقىنلاشتى جەننەتكە
بىز
جەننەتتە ئۇچرىشىمىز
ئۆلگەن ئادەم كۆزىنى ئېچىپ
خۇدانى كۆرگەندىكى ھاياجان بىلەن
ۋادەرىخا
يەنە مىڭ يىللىق دوزاختىن كېيىن...

2015 ـ يىل 9 ـ سىنتەبىر، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

www.uyghurkitap.com

قاتتىق ئازابلاندىم

ئاھ، جېنىم
نېچۈن تېنىمدە تۇرمايسەن؟
كېچىسى بىللە ئۇخلاپ
سەھەردە يوتقىنىمدىن تۇيدۇرماي چىقىپ كەتكەن ئايالدەك
مەندىن چىقىپ كېتىسەن؟
كىشىلەر جېنى چىقىپ كەتسە دەرھال ئۆلىدىكەن،
تېنى تۇپراققا ئايلىنىپ
روھى ھاۋاغا قوشۇلۇپ كېتىدىكەن.
سەن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ئۆلسەم بولمامدۇ
ئۆلسەم بولمامدۇ
ئۆلسەم...
سەن بىلەن بىللە
تېنىمدىن چىقىپ كەتسەم بولمامدۇ؟
ئاھ، جېنىم
تاتلىق جېنىم
شېرىن جېنىم
سەن چىقىپ كەتكەندىن كېيىنمۇ
ئۆلمىگىنىمدىن قاتتىق ئازابلاندىم.

جانسىز بەدەنگە كىيىم يارىشامدۇ،
كېپەندىن باشقا؟
جانسىز بەدەننى كىم قۇچاقلايدۇ،
قەبرىدىن باشقا؟

جانسز بەدەنگە كىم ھەمراھ بولىدۇ،
گۆردىكى مۇدھىش قاراڭغۇلۇق
چىدىغۇسىز يالغۇزلۇق
ۋە
يىرگىنىشلىك قۇرت - قوڭغۇزلاردىن باشقا؟...
تۇساتتىن كۆزلىرىمنى يۇمۇپ
خۇداغا نالە قىلدىم:
ئاھ، خۇدا
سەن بارمۇ
سەن... بار... مۇ؟...
قارا ماڭا،
مەن بارمۇ؟
مەن... بار... مۇ؟...
بىر مۇھەببەتنى جىنىڭ دەپ باغرىمغا سالدىڭ،
ئۇ چىقىپ كەتتى
كېچىسى بىللە ئۇخلاپ
سەھەردە يوتقىنىمدىن تۇيدۇرماي چىقىپ كەتكەن ئايالدەك،
ئەمدى ماڭا تىرىكلىك ياراشمايدۇ.
مەن كەبى مۇردىغا
نە تىرىكلەر
نە ئۆلۈكلەر
ھەۋەس بىلەن قاراشمايدۇ.
ۋاقتى - سائىتى كەلدى
مېنى ئۆلتۈر
مېنى ئۆلتۈر...
جېنىمنى ئالغان تۇرۇقلۇق يەنە تىرىك قويساڭ
ئاھ، خۇدا
مەن يوق ھالدا
سېنى قەيەردە تۇرغۇزىمەن؟!...

جېنىم يوق تۇرۇپ
ئۆلتۈر دەپ خۇداغا يېلىنغىنىم ئۈچۈن قاتتىق ئازابلاندىم.

سورىدىم:
ـــ ئازاب نېمە؟
دېدى:
ـــ جېنىڭ چىقىپ بولغاندىمۇ كەلمىگەن ئۆلۈم...
قايتىپ كەل
ئۆلۈم بولۇپ ئۆمرۈمنى تولدۇر.
يولۇڭغا قاراپ ئوچۇق قالغان
كۆزۈمنى يۇمدۇر.
ئاھ، جېنىم
تاتلىق جېنىم
شېرىن جېنىم
سەنسىز
تىرىك يۈرگىنىمگە قاتتىق ئازابلاندىم.

2015 ـ يىل 12 ـ سېنتەبىر، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

ئۇيغۇر كىتاب تورى
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى

يىپ ـ يىڭنىلىق يارىم

ساقلاۋاتىمەن ئىشىك چېكىلىشىنى
يۈرىكىمنىڭ ھاياجاندىن يېرىلىشىنى.
يىپ ـ يىڭنىلىق يارىمنىڭ
يۈرىكىمنى يامغىلى كىرىشىنى...

ساقلاۋاتىمەن، يىزىلمىغان خەتلەردە
ياشلىق خاتىرەمدىكى ئاق بەتلەردە.
سۆيۈشۈشتىن بۇرۇنقى يىقىن جايدا،
سۆيگۈدىن كېيىنكى يىراق، چەتلەردە...
ساقلاۋاتىمەن، تۈن بويى شارقىراپ چىققان
ياستۇقۇمدىكى دەريانىڭ پەسىيىشىنى.
تۈن بويى ئۇخلىمىغان چۈشلىرىمنىڭ
كىرپىكلىرىمگە ئېسىلىشىنى...
ساقلاۋاتىمەن
ئالەمنىڭ بىر قېتىم ئۇلۇغ چۆرگىلىشىنى.
ئاينىڭ يۇلتۇزلارنى تاشلاپ
قۇياشنىڭ كەينىدىن يۈگۈرىشىنى...

ساقلاشنىڭ جاۋابى ئىككى:
بىرى كېلىش، بىرى كەلمەسلىك،
بىلمەن، يار بىلىدۇ، مەن بىلمەيمەن.
يارى كەلمىگەنگە ھېچكىم ئۆلمەيدۇ،
ئۆلسە مەن ئۆلىمەن، يار بىلىدۇ، ئۆلمەيمەن...
كۈتۈپ ـ كۈتۈپ يۈرىكىم يېرىلىپ كەتتى

www.uyghurkitap.com

ساقلاۋاتىمەن ئىشىك چېكىلىشىنى،
يىپ ـ يىڭنىلىق يارىمنىڭ
يۈرىكىمنى يامىغىلى كىرىشىنى.

2015 ـ يىل 13 ـ سېنتەبىر، ئۈرۈمچى

ئۇيغۇر كىتاب تورى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

44 لەۋلىك يار

ئۆلۈكۈمنى كۆمۈپ قويۇڭلار
ئۆلۈكۈمنى كۆمۈپ قويۇڭلار
44 هارۋىدا يار ئېلىپ كەلدىم.
ئەمدى ياشمايمەن، ئېسىللىشقا
44 تۇۋرۇكلۇك دار ئېلىپ كەلدىم.
هاياتنى مەن چۈشۈمدە كۆرگەن،
ئويغىنىپ ئۆلدۈم 44 يىل.
مۇھەببەتنى بىر سۆيۈپ بىلگەن،
سۆيگۈ دېدى: سۆيمىدىم دەپ بىل.

قىينىلىمەن، كۆزۈم چاچراپ چىق
سۆڭەكلىرىم سۇنغىن، ئاجراپ چىق.
پۇتۇم ماڭما يول قالمىدى دەپ،
قولۇم مېنى ماڭا باغلاپ چىق.
تاڭ ئاتمايدۇ، ئەتە مەن ئۆلۈك
44 يوق ئەتە ياشاشقا.
ئەتە ئاي يوق، ئاسماندا ھىجران،
نېمە دەيمەن ئەمدى قۇياشقا؟
نېمە دەيمەن خۇدا بار دېسە،
ئىشەنمەيمەن بولسا مۇھەببەت.
يوق بولسىلا داۋاملىشار، ئاھ
دەيمەن: قەلبىم، ئەبەدىل ـ ئەبەد...
چىقتىم يېڭى سەپەرگە بۈگۈن

www.uyghurkitap.com

خوش دېدى يار، يوق بولۇپ كەتتىم.
مېنى سۆيمەك نەقەدەر تەستۇ؟
ئۆلگىنىمگە خوش بولۇپ كەتتىم.
مەن ئۆزۈمدە ئىككىنچى ئادەم،
44 قېتىم ئۆلمەن بۈگۈن.
جەستىمنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكلار
يارنىڭ ئېسلىپ يىغلىشى ئۈچۈن.

44 ئاخىرلاشماقتا
سۈزۈلمەكتە ئۆلۈمنىڭ تېگى.
دېدىم ئاستا: يۈرىكىم يوق بول،
قەبرىلەردە مۇھەببەت يېگى.
قىينىلىپ ئۆل، خۇدا خوش بولار
ئۆلتۈرۈۋەت ئۆلۈمنى ئۆلۈپ.
يارىڭ سېنى چاقىرار ھامان
قالسا چۈشۈڭ چۈشىگە كىرىپ.

ئۆلدۈم بۈگۈن 44 قېتىم،
قانداق يار بۇ 44 لەۋلىك؟!

2015 ـ يىل 27 ـ سېنتەبىر، كۇچا ــ گۇما (پويىزدا)

گۈزەل كېچە

بىنالار يورۇق، ئىچىدە ئۈلۈك باردەك
دەرەخلەر تىك، روھى سۇنماقتا قاراسلاپ
چىراغلار يانار ئىچىدىكى قاراڭغۇلۇقنى كۆرۈپ ھەسرەتلىك...
دۈگدىيىپ كېتىۋاتىمەن، ئىچىمدە لىققىدە ئوت
نىمە بوپتۇ كوچىغا يالىڭاچ چىقسام؟
ئىتقا قارىدىم، ماڭا ئوخشاش
نېچۈن ئالدايسەن كوچىدا سوغۇق بار دەپ،
مەن يا ئىت بولمىسام؟!...

قەدىرلىكىم، سۆيگۈڭنى بويلاپ
ماڭغان يولۇم ئايرىلىشقا تۇتۇشدۇ.
مېنى ئەسلىمە، ئۇ يالغان ئەينەك
ئىچىمدە قال، ۋارقىرىما، سۆيمە، دەرھال
يات، ئىككىنچى قېتىم قەلبىم تۈگىشىدۇ...
بىلىمەن، مېنى ئاستىڭدىن تىكلىمەكچىسەن
قەلبىڭ قۇياشتىن كەلگەن ئاي، زاۋالغا تەۋە
سۆيگۈ ئوتتۇمدا ئاستا ـ ئاستا
ياندۇرىسەن نەپرەت چىرىغىنى...

سېنى ماڭا خۇدا بەردى
سېنىڭ يېنىڭغا ئۆزۈم باردىم
سەن كېتىسەن، مەن كېتەلمەيمەن
ئىختىيارىم يوق...
يورۇق دۇنيادا بار ئىكەنسەن،

بۇ نەقەدەر زور خۇشاللىق
دۇنيادا خۇدانىڭ بارلىقىنى بىلگەندىن كېيىنكى
يەنە بىر.
خۇدا سەن تەرەپتە
مەن خۇدا تەرەپتە
مۇھەببەتنىڭ ئەتىسى ئۈچۈن يىغلاۋاتىمىز...

2015 ـ يىل 3 ـ نويابىر، ئۈرۈمچى

www.uyghurkitap.com

تەكلىپلىك تەھرىر : **ئۆمەر مۇھەممەتئىمىن كروران**
مەسئۇل مۇھەررىر
مەسئۇل كوررېكتور : **مەمەتجان ھەسەن**
تېخرېداكتور : **نۇرمۇھەممەت ئۆمەر ئۇچقۇن**

غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

ئەرنىڭ ئىپپىتى

نەشر قىلغۇچى	: مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى	: بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14-قورۇ
پوچتا نومۇرى	: 100013
تېلېفون نومۇرى	: 010-64290862
ساتقۇچى	: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى	: بېيجىڭ سېگتۇڭ باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتى
نەشرى	: 2016-يىل 12-ئايدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى	: 2016-يىل 12-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى	: 880 × 1230 م م. 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى	: 10.625
باھاسى	: 40.00 يۈەن

ISBN 978-7-105-14650-5/ I·2803 维 387

كىتاب ئورىكى
www.uyghurkitap.com

图书在版编目(CIP)数据

男人的尊严 ：维吾尔文 / 吾吉买买提•买买提著. -- 北京 ：民族出版社，2016.11
ISBN 978-7-105-14650-5

Ⅰ. ①男… Ⅱ. ①吾… Ⅲ. ①诗集－中国－当代－维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ. ①I227

中国版本图书馆CIP数据核字(2016)第274992号

特约编辑：吾买尔•买买提伊明
责任编辑
责任校对：买买提江•艾山
技术编辑：努尔买买提·艾买尔

出版发行： 民族出版社 http://www.e56.com.cn
社　　址：北京市和平里北街14号　邮编：100013
电　　话： 010-64290862 (维文室)
印　　刷：北京盛通印刷股份有限公司
版　　次：2016年12月第1版　2016年12月北京第1次印刷
开　　本：880 ×1230　毫米 1/32
印　　张： 10.625
定　　价： 40.00元
ISBN 978-7-105-14650-5/ I•2803 维 387

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: نۇرمۇھەممەد ئۆمەر ئۇچقۇن

www.uyghurkitap.com

ISBN 978-7-105-14650-5
9 787105 146505 >
定价：40.00 元

扫一扫获得更多资讯